

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312683	12334	3,9	Area in km ²
Powiaty	314	17	5,4	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	19	29,2	Cities with powiat status
Gminy	2478	167	6,7	Gminas
Miasta	891	71	8,0	Towns
Miejscowości wiejskie	53818	1325	2,5	Rural localities
Sołectwa	40398	1054	2,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^a (stan w dniu 31 XII) w ha	64373	4584	7,1	Devastated and degraded land requiring reclamation and management ^a (as of 31 XII) in ha
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	94,8	21,8	23,0	particulates
gazowych	223269,5	46274,6	20,7	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^b (stan w dniu 31 XII)	3041	222	7,3	Municipal waste water treatment plants ^b (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2210	135	6,1	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	765	80	10,5	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	124414,1	41408,2	33,3	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c w tys. t	10082,6	1388,2	13,8	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^c in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				serving environmental protection:
w milionach złotych	7520,7	1487,8	19,8	in million zlotys
w % nakładów ogółem	3,9	6,0	x	in % of total outlays
służące gospodarce wodnej:				serving water management:
w milionach złotych	2245,4	166,0	7,4	in million zlotys
w % nakładów ogółem	1,2	0,7	x	in % of total outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE ^d
PUBLIC SAFETY ^d

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1152993	164685	14,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	303	353	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ..	64,6	58,4	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. **b** Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. **c** Dane szacunkowe. **d** Dane Komendy Głównej Policji.

a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. **b** Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. **c** Estimated data. **d** Data of the National Police Headquarters.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

LUDNOŚĆ
POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38115,6	4654,1	12,2	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23316,9	3647,2	15,6	urban areas
wieś	14798,8	1006,9	6,8	rural areas
w tym kobiety	19704,1	2409,2	12,2	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	377	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,3	52,5	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,3	-0,8	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,5	-2,1	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^a w gospodarce narodowej (stan w dniu 31 XII) w tys.	13457,0	1603,1	11,9	Employed persons ^a in the national economy (as of 31 XII) in thous.
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1746,6	166,0	9,5	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) ^b w %	11,2	9,2	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) ^b in %
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w zł	2672,58	2735,28	102,3	Average monthly gross wages and salaries in the national economy in zł

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Length of network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej)	257060,0	18840,7	7,3	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej	89505,8	9382,4	10,5	sewerage
gazowej	127809,4	15669,9	12,3	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	12993,7	1688,9	13,0	dwellings: in thousands
na 1000 ludności.....	340,9	362,9	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	48039,3	6112,9	12,7	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1260,4	1313,4	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tys. m ²	907225,1	112845,0	12,4	usable floor space of dwellings: in thous. m ²
na 1000 ludności w m ²	23801,9	24246,3	x	per 1000 population in m ²

a Według faktycznego miejsca pracy. **b** Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy – bezrobocie”, ust. 2. **c** Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 4.

a By actual workplace. **b** See general notes to the chapter “Labour market – unemployment”, item 2. **c** See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 4.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	133,7	10,5	7,8	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,5	2,2	x	dwellings
izby	15,3	11,2	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	370,4	285,2	x	usable floor space of dwellings in m ²
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				Pupils and students in schools ^b in thous.:
podstawowych	2375,2	261,4	11,0	primary
gimnazjach	1432,4	161,4	11,3	lower secondary
ponadgimnazjalnych:				upper secondary:
zasadnicze szkoły zawodowe ...	235,6	25,6	10,8	basic vocational
licea ogólnokształcące ^c	715,2	77,9	10,9	general ^c
licea profilowane	110,5	12,9	11,7	specialized
technika ^d	549,4	70,5	12,8	technical ^d
specjalne szkoły przysposabia- jące do pracy	7,9	0,8	10,5	special job-training schools
szkoły artystyczne ^e	13,2	3,9	29,8	art ^e
policealnych	301,6	42,8	14,2	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				Children attending pre-primary education establishments ^f :
w tysiącach	871,9	110,7	12,7	in thousands
na 1000 dzieci ^g w wieku 3 – 6 lat	616	681	x	per 1000 children ^g aged 3 – 6
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII HEALTH AND SOCIAL WORK – as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^h :				Medical personnel ^h :
lekarze	78229	10311	13,2	doctors
lekarze dentyści	12930	1560	12,1	dentists
pielęgniarki ⁱ	181895	25164	13,8	nurses ⁱ
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	14206	1957	13,8	Out-patient health care institutions
Szpitala ogólne ^j	783	115 ^k	14,7	General hospitals ^j
Łóżka w szpitalach ogólnych	174925	26218 ^k	15,0	Beds in general hospital
Apteki ^l	10632	1164	10,9	Pharmacies ^l

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. **b** Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. **c** Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. **d** Łącznie z uczniami techników uzupełniających oraz szkół średnich zawodowych ponadpodstawowych. **e** Dające uprawnienia zawodowe. **f** W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. **g** W podziale według wieku nie uwzględniono dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej. **h** Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **i** Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. **j** Łącznie z filiami szpitali ogólnych. **k, l** Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”: **k** – ust. 5, **l** – ust. 10.

a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. **b** Excluding schools for adults, including post-secondary schools. **c** Including pupils of the supplementary general secondary schools. **d** Including pupils of the supplementary technical secondary schools and vocational secondary (post-primary) schools. **e** Leading to professional certification. **f** In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. **g** In the division according to age children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included. **h** Including interns. **i** Including masters of nursing. **j** Including branches of general hospitals. **k, l** See general notes to the chapter “Health and social work”: **k** – item 5, **l** – item 10.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8489	835	9,8	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	135558,2	17092,4	12,6	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	720	60	8,3	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	20438,3	1166,0	5,7	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	496	61	12,3	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys. ...	33781,9	4718,3	14,0	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	6718	394	5,9	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	582,1	33,3	5,7	number of beds (as of 31 VII) in thous.
korzystający z noclegów w tys.	18947,2	1588,7	8,4	tourists accommodated in thous.
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	16177,1	450,4	2,8	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha
w tym:				of which:
grunty orne	11869,1	310,2	2,6	arable land
łąki i pastwiska trwałe	3271,2	104,2	3,2	permanent meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area (as of June) in thous. ha:
zboża	8352,9	218,2	2,6	cereals
ziemniaki	569,6	16,9	3,0	potatoes
warzywa gruntowe ^b	217,1	4,2	2,0	field vegetables ^b
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	27142,8	758,9	2,8	cereals
ziemniaki	11791,1	358,6	3,0	potatoes
warzywa gruntowe ^b	4986,6	123,0	2,5	field vegetables ^b
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	32,5	34,8	107,1	cereals
ziemniaki	207	212	102,4	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9048,4	391,9	4,3	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	884975,2	158013,5	17,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	23218,0	33891,7	146,0	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^c (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	118269,2	16014,1	13,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3102,9	3434,8	110,7	per capita in zł

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. ^c Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Including home garden crops. ^c Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	258910	20220	7,8	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	90,0	91,7	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	14588,7	1740,7	11,9	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	2520,5	263,2	10,4	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe	8485	837	9,9	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Fixed main line ^b :
w tysiącach	10243,0	1219,4	11,9	in thousands
na 1000 ludności	268,7	262,0	x	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne	8970,3	1050,5	11,7	of which standard main line
HANDEL – stan w dniu 31 XII TRADE – as of 31 XII				
Sklepy	371364	40407	10,9	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	102,6	115,2	x	Population per 1 shop
Stacje paliw	9831	1019	10,4	Petrol stations
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^c				Budgets of gminas ^c
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	57003,1	4272,6	7,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2246,9	2180,8	97,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	56074,1	4265,8	7,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2210,3	2177,3	98,5	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	46873,4	8442,3	18,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3677,5	3123,2	84,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	45877,1	8193,4	17,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3599,3	3031,1	84,2	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	16154,8	1129,8	7,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	636,8	576,7	90,6	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	16069,6	1117,7	7,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	633,4	570,5	90,1	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	11348,9	1126,4	9,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	297,8	241,6	81,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	11092,2	992,7	8,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	291,0	212,9	73,2	per capita in zł

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	191713,5	24639,3	12,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5029,7	5284,8	105,1	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	2061215,1	248425,3	12,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	54077,9	53377,6	98,7	per capita in zł
RACHUNKI REGIONALNE W 2006 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2006				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1060031	137959	13,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	27799	29497	106,1	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	931179	121189	13,0	in million zlotys
na 1 pracującego w zł	70696	76711	108,5	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	690549	94682	13,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18109	20244	111,8	per capita in zł
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^c PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^c				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^d	5710	808	14,2	State owned enterprises included in the privatization process ^d
skomercjalizowane	1622	348	21,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	2174 2089	193 183	8,9 8,8	included in direct privatization of which privatized
poddane likwidacji	1914	267	13,9	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1044	162	15,5	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3685608	427413	11,6	Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)
sektor publiczny	139505	18715	13,4	public sector
sektor prywatny	3546103	408698	11,5	private sector

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Bez wartości gruntów; z zasadzeniami. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a According to the investment location. ^b Excluding the value of land; including plantings. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture. ^d From 1 VIII 1990 to 31 XII 2007; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002; według stanu w każdorazowym podziale administracyjnym.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of population, which considers the results of National Population and Housing Census of 2002; according to administrative division obligatory in a given period.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
POWIERZCHNIA AREA								
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII) Area in km ² (as of 31 XII)	12294	12294	12331	12331	12331	12331	12334	12334
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION								
Grunty zdewastowane i zde- gradowane wymagające re- kultywacji i zagospodarowa- nia ^a (stan w dniu 31 XII) w ha Devastated and degraded land requiring reclamation and management ^a (as of 31 XII) in ha	5828	5863	5705	5700	4809	4602	4717	4584
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:								
produkcyjne ^b (poza rolnic- twem, łowiectwem, leśnic- twem oraz rybactwem) production ^b (excluding agri- culture, hunting and forestry and fishing)	26,2	24,7	23,4	23,5	23,9	22,6	23,6	23,6
eksploatacji sieci wodociągo- wej ^c exploitation of water-line system ^c	61,1	60,9	61,8	62,9	62,5	61,7	60,7	61,4
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :								
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności for needs of the national economy and population	43,5	40,3	37,8	36,1	34,7	34,9	35,8	35,2
do produkcji przemysłowej for industrial production	12,1	13,5	12,5	11,9	11,3	10,9	12,0	12,0
Ścieki przemysłowe i komu- nalne oczyszczane w % wy- magających oczyszczania ^d Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^d	88,2	89,9	88,7	87,4	88,2	87,8	86,0	88,4
Ścieki przemysłowe i komu- nalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³ Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	4,2	3,5	3,5	3,8	3,5	3,5	4,1	3,5

^a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ^b Z ujęć własnych. ^c Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.
^d Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi.

^a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. ^b From own intakes. ^c Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^d Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (cd.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)								
Ludność korzystająca ^a z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	62,9	61,7	64,5	64,8	65,5	67,5	68,3	69,2
<i>Population using^a waste water treatment plants in % of total population</i>								
Emisja przemysłowych zanie- czyszczeń powietrza z zakła- dów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: <i>Emission of industrial air pollut- ants by plants generating substantial air pollution per 1 km² in t:</i>								
pyłowych	3,1	2,7	2,5	2,3	2,1	1,8	1,6	1,8
<i>particulates</i>								
gazowych (bez dwutlenku węgla)	49,7	46,5	48,9	52,6	58,3	57,9	60,2	61,1
<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>								
Redukcja przemysłowych za- nieczyszczeń powietrza z za- kładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pol- lutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>								
pyłowych	99,0	99,1	99,2	99,2	99,3	99,4	99,5	99,5
<i>particulates</i>								
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,3	33,5	30,6	30,4	29,6	28,6	28,8	28,3
<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>								
Odpady (z wyłączeniem odpa- dów komunalnych) ^b wytworzo- ne (w ciągu roku) na 1 km ² w t <i>Waste (excluding municipal waste)^b generated (during the year) per 1 km² in t</i>	3810,4	3731,4	3464,1	3441,7	3524,4	3428,2	3379,1	3357,2
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c na 1 miesz- kańca w kg	334,2	324,2	303,9	286,5	277,0	278,4	295,1	297,8
<i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^c per capita in kg</i>								

^a Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^c Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

^a Estimated data; until 2000 defined as served population. ^b See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7. ^c Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. From 2003 data not comparable to previous years due to the change of the catalogue of wastes.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)								
Nakłady na środki trwałe ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem; Outlays on fixed assets ^a (current prices) – in % of total outlays:								
służące ochronie środowiska serving environmental protection	5,2	4,6	5,2	5,0	6,2	5,7	5,9	6,0
służące gospodarce wodnej .. serving water management	1,5	1,6	1,2	1,4	1,6	1,5	1,0	0,7
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): Legally protected areas pos- sessing unique environmental value (as of 31 XII):								
w % powierzchni ogólnej	22,1	22,0	21,9	21,9	22,0	22,0	22,0	22,1
na 1 mieszkańca w m ²	570	568	571	573	577	579	581	585
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE ^c PUBLIC SAFETY ^c								
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowa- niach przygotowawczych: Ascertained crimes in com- pleted preparatory proceed- ings:								
w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	165766	178189	182623	192702	202189	193415	183620	164685
na 10 tys. ludności	347	374	385	408	430	412	393	353
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	46,2	48,1	45,9	46,0	49,1	52,6	56,0	58,4
Rate of detectability of delin- quents in ascertained crimes in %								
LUDNOŚĆ ^d POPULATION ^d								
Ludność (stan w dniu 31 XII) ... Population (as of 31 XII)	4765657	4748467	4731533	4714982	4700771	4685775	4669137	4654115
miasta	3776228	3757871	3738829	3720183	3702639	3685324	3666080	3647193
wieś	989429	990596	992704	994799	998132	1000451	1003057	1006922
w tym kobiety	2456488	2449071	2441732	2434541	2428716	2421969	2415280	2409171
of which females								
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106,4	106,5	106,6	106,8	106,9	107,0	107,2	107,3
Females per 100 males (as of 31 XII)								
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) ..	386 ^e	385 ^e	384	382	381	380	379	377
Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)								

a W latach 2001-2005 określone jako wydatki inwestycyjne, podziału nakładów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji. **b** Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. **c** Dane Komendy Głównej Policji. **d** Dane dla lat 2000 i 2001 zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1. **e** Do przeliczeń przyjęto powierzchnię zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

a In years 2001-2005 defined as investment outlays; outlays were divided on the basis of actual localization of the investment. **b** Including objects created on the basis of gmina resolutions. **c** Data of the National Police Headquarters. **d** Data for 2000 and 2001 have been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1. **e** The area as of the administrative division obligatory on 31 XII 2002 was accepted for recalculations.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
LUDNOŚĆ ^a (dok.) POPULATION ^a (cont.)								
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII): Population of age (as of 31 XII):								
produkcyjnym working	3007552	3022293	3036759	3050002	3058043	3063102	3058286	3051575
poprodukcyjnym post-working	675385	689387	702530	714279	727116	737492	752077	766829
Małżeństwa na 1000 ludności .. Marriages per 1000 population	5,3	4,9	4,9	5,0	5,0	5,4	6,0	6,4
Rozwody na 1000 ludności Divorces per 1000 population	1,1	1,4	1,2	1,5	1,7	2,0	2,3	2,0
Urodzenia żywe na 1000 ludności Live births per 1000 population	8,9	8,6	8,3	8,3	8,5	8,7	9,1	9,4
Zgony ^b na 1000 ludności Deaths ^b per 1000 population	9,7	9,7	9,5	9,7	9,7	9,9	9,9	10,2
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,8	-1,1	-1,2	-1,4	-1,2	-1,2	-0,8	-0,8
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych Infant deaths per 1000 live births	10,2	9,0	9,3	7,8	8,0	7,4	7,3	6,7
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia: Life expectancy at the moment of birth:								
mężczyźni males	69,55	69,85	70,12	70,30	70,20	70,52	70,50	70,66
kobiety females	77,18	77,46	78,08	78,02	78,43	78,45	78,77	78,77
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migration for permanent resi- dence per 1000 population	-2,6	-2,1	-2,1	-2,0	-1,8	-1,9	-2,6	-2,1
RYNEK PRACY LABOUR MARKET								
Pracujący ^c w gospodarce narodowej: Employed persons ^c in the national economy:								
ogółem: w tys. total: in thous.	1750,8	1686,1	<u>1675,6</u> ^d 1536,6	<u>1635,0</u> ^d 1496,1	1491,8	1504,9	1543,3	1603,1
w tym kobiety of which women	793,2	775,4	<u>771,7</u> ^d 689,2	<u>749,9</u> ^d 667,4	664,2	671,2	687,3	708,1
1999 = 100 per 1000 population	95,4	91,9	<u>91,3</u> ^d 83,7	<u>89,1</u> ^d 81,5	81,3	82,0	84,1	87,4
na 1000 ludności per 1000 population	368	356	<u>354</u> ^d 325	<u>347</u> ^d 317	317	321	331	344

a Dane dla lat 2000 i 2001 zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1. **b** Łącznie ze zgonami niemowląt. **c** Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy; z uwzględnieniem pracujących w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, związkach zawodowych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy – pracujący”, ust. 5.

a Data for 2000 and 2001 have been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1. **b** Including infant deaths. **c** As of 31 XII; by actual workplace; including employed in foundations, associations, political parties, trade unions, employers organizations, economic and professional self-government as well as clergy performing their priestly duties. **d** See general notes to the chapter “Labour market – employed persons”, item 5.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)								
Pracujący ^a w gospodarce narodowej (dok.): <i>Employed persons^a in the national economy (cont.):</i>								
z liczby ogółem w %: <i>of total number in %:</i>								
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	12,2	12,6	<u>12,6</u> ^b 4,8	<u>12,9</u> ^b 4,8	4,8	4,7	4,6	4,4
przemysł i budownictwo .. <i>industry and construction</i>	37,7	36,6	<u>35,5</u> ^b 38,8	<u>35,0</u> ^b 38,3	37,9	37,7	38,0	38,1
usługi rynkowe <i>market services</i>	34,6	34,4	<u>35,8</u> ^b 39,0	<u>36,1</u> ^b 39,4	39,3	39,7	39,9	40,4
usługi nierynkowe <i>non-market services</i>	15,5	16,4	<u>16,0</u> ^b 17,5	<u>16,1</u> ^b 17,5	18,1	17,9	17,5	17,1
pracujący w sektorze prywatnym <i>employed persons in private sector</i>	64,9	65,3	<u>66,4</u> ^b 63,3	<u>66,4</u> ^b 63,3	64,9	66,3	67,8	69,7
Przeciętne zatrudnienie ^c w gospodarce narodowej: <i>Average paid employment in the national economy:</i>								
w przemyśle: <i>in industry:</i>								
w tysiącach <i>in thousands</i>	521,1	488,1	463,9	458,5	453,1	450,0	456,0	473,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	109	103	98	97	96	96	98	102
w budownictwie: <i>in construction:</i>								
w tysiącach <i>in thousands</i>	103,3	97,6	85,4	73,3	66,5	70,8	73,8	80,1
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	22	21	18	16	14	15	16	17
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII): <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>								
ogółem: w tys. <i>total: in thous.</i>	259,8	313,4	330,2	325,5	309,7	281,3	229,8	166,0
1999 = 100 <i>1999 = 100</i>	123,6	149,0	157,0	154,8	147,3	133,8	117,2	78,9
z liczby ogółem w %: <i>of total number in %:</i>								
kobiety <i>women</i>	57,9	55,6	53,7	54,3	55,4	56,7	59,8	61,2
w wieku 24 lata i mniej <i>aged 24 and less</i>	32,2	30,5	29,1	26,2	24,2	21,2	18,8	16,3
pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej <i>staying out of work 12 months and more</i>	39,2	44,1	47,6	50,5	50,1	49,3	48,7	44,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	12,9	16,6	<u>16,5</u> ^d 17,4	<u>16,6</u> ^d 17,6	16,9	15,5	12,7	9,2

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy; z uwzględnieniem pracujących w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, związkach zawodowych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy – pracujący”, ust. 5. ^c Bez zatrudnionych za granicą. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy – bezrobocie”, ust. 2.

^a As of 31 XII; by actual workplace; including employed in foundations, associations, political parties, trade unions, employers organizations, economic and professional self-government as well as clergy performing their priestly duties. ^b See general notes to the chapter “Labour market – employed persons”, item 5. ^c Excluding persons employed abroad. ^d See general notes to the chapter “Labour market – unemployment”, item 2.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w gospodarce narodowej w zł <i>Average monthly gross wages and salaries^a in the national economy in zł</i>	1954,41	2094,39	2156,19	2249,17	2344,91	2433,95	2560,33	2735,28
1999 = 100	108,6	116,4	119,8	125,0	130,3	135,3	142,3	152,0
w tym: przemysł	2303,87	2464,78	2563,66	2635,48	2765,91	2884,10	3041,70	3230,68
of which: industry								
budownictwo	1648,27	1675,03	1702,41	1745,59	1766,10	1861,43	1970,83	2183,35
construction								
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys.	1140,2	1144,6	1139,1	1141,9	1148,4	1150,2	1154,7	1168,0
<i>Average number of retirees and pensioners^b in thous.</i>								
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ..	1066,6	1073,8	1070,8	1076,1	1084,9	1089,7	1096,9	1112,9
<i>from non-agricultural system of social insurance</i>								
rolników indywidualnych	73,7	70,8	68,3	65,8	63,6	60,5	57,8	55,1
<i>farmers</i>								
Przeciętna miesięczna emery- tura i renta brutto ^c w zł	1052,22	1173,26	1254,58	1315,65	1368,19	1401,92	1508,67	1550,66
<i>Average monthly gross retire- ment pay and pension^c in zł</i>								
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ..	1072,34	1194,13	1278,27	1340,17	1393,39	1426,73	1534,59	1576,40
<i>from non-agricultural social security system</i>								
rolników indywidualnych ^d	760,81	856,83	883,17	914,70	937,98	954,89	1016,66	1030,94
<i>farmers^d</i>								
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS								
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Length of network (as of 31 XII) in km:</i>								
wodociągowej (bez magistralnej) <i>water-line (excluding main)</i>	17268,2	17273,8	17401,1	17605,2	17821,3	18344,1	18628,5	18840,7
kanalizacyjnej	5944,6	6182,6	6511,1	7077,7	7441,1	8231,9	8767,6	9382,4
<i>sewerage</i>								
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>								
wody z wodociągów: <i>water from water-line systems:</i>								
w hm ³	185,4	173,4	163,2	156,8	150,7	147,3	145,3	142,7
in hm ³								
na 1 mieszkańca w m ³	38,9	36,5	34,4	33,2	32,0	31,4	31,1	30,6
<i>per capita in m³</i>								

a Z uwzględnieniem wynagrodzeń osób zatrudnionych w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, związkach zawodowych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego. **b** Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. **c** Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. **d** Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r.

a Including wages and salaries of persons employed in foundations, associations, political parties, trade unions, employers organizations, economic and professional self-government. **b** Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. **c** Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions executed under international agreements. **d** Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including a one-off valorization payment for 2000.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)								
Zużycie w gospodarstwach domowych (dok.): Consumption in households (cont.):								
energii elektrycznej ^a w miastach: electricity ^a in urban areas:								
w GW-h in GW-h	2567,2	2552,9	2569,4	2596,9	2623,9	2645,8	2794,9	2689,9
na 1 mieszkańca w kW-h ... per capita in kW-h	679,5	678,7	685,2	696,4	706,9	716,2	760,4	735,4
gazu z sieci ^b : gas from gas-line system ^b :								
w hm ³ in hm ³	440,4	461,3	456,8	475,9	463,3	462,3	449,4	431,3
na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	92,3	97,1	96,3	100,8	98,5	98,5	96,1	92,5
Zasoby mieszkaniowe ^c (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII): Dwelling stocks ^c (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):								
mieszkania: dwellings:								
w tysiącach in thousands	1594,2	1599,6	1646,0	1659,7	1667,3	1673,7	1679,9	1688,9
na 1000 ludności per 1000 population	335,0	337,3	347,9	352,0	354,7	357,2	359,8	362,9
izby na 1000 ludności rooms per 1000 population	1150,4	1160,5	1244,4	1264,5	1276,5	1287,8	1299,4	1313,4
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : usable floor space of dwellings in m ² :								
na 1000 ludności per 1000 population	20318,2	20538,6	22637,4	23111,6	23385,5	23650,0	23915,4	24246,3
przeciętna 1 mieszkania average per 1 dwelling	60,7	60,9	65,1	65,7	65,9	66,2	66,5	66,8
Mieszkania oddane do użytkowania: Dwellings completed:								
mieszkania: dwellings:								
w tysiącach in thousands	5,6	6,5	7,6	14,7	9,9	8,5	8,3	10,5
na 1000 ludności per 1000 population	1,2	1,4	1,6	3,1	2,1	1,8	1,8	2,2
izby na 1000 ludności rooms per 1000 population	5,7	6,7	8,0	16,5	10,4	9,2	8,9	11,2
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : usable floor space of dwellings in m ² :								
na 1000 ludności per 1000 population	136,4	159,9	198,6	408,7	258,8	233,3	228,4	285,2
przeciętna 1 mieszkania average per 1 dwelling	115,2	116,0	123,6	131,2	122,6	128,3	128,3	127,1

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 5. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 4.

^a See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 5. ^b In natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 4.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE EDUCATION ^a								
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.: <i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>								
podstawowych <i>primary</i>	369,1	353,5	336,2	319,3	302,6	287,9	274,3	261,4
gimnazjach <i>lower secondary</i>	140,0	203,6	199,4	194,7	189,2	180,7	170,9	161,4
ponadpodstawowych: <i>upper secondary (post-primary):</i>								
zasadnicze (zawodowe) <i>basic vocational</i>	62,7	49,8	20,7	3,3	0,0	x	x	x
średnie: <i>secondary:</i>								
licea ogólnokształcące <i>general</i>	101,3	78,7	53,7	27,6	0,9	x	x	x
zawodowe <i>vocational</i>	134,8	107,6	79,2	52,5	22,4	1,8	0,0	x
ponadgimnazjalnych: <i>upper secondary:</i>								
zasadnicze szkoły zawodowe <i>basic vocational</i>	x	x	10,9	20,8	27,3	26,6	25,7	25,6
licea ogólnokształcące ^c <i>general^c</i>	x	x	28,7	55,8	82,1	81,2	80,0	77,9
licea profilowane <i>specialized</i>	x	x	11,8	20,9	28,5	24,6	18,9	12,9
technika ^d <i>technical^d</i>	x	x	16,9	33,4	49,6	65,7	68,7	70,5
specjalne szkoły przysposabiające do pracy <i>special job-training schools</i>	x	x	x	x	x	0,5	0,8	0,8
szkoły artystyczne ^e <i>art^e</i>	x	x	x	3,5	3,6	3,5	3,6	3,9
policealnych <i>post-secondary</i>	29,1	32,4	35,9	39,0	41,1	44,4	45,2	42,8
Absolwenci szkół ^b (stan na koniec roku szkolnego) w tys.: <i>Graduates in schools^b (end of the school year) in thous.:</i>								
podstawowych <i>primary</i>	142,8 ^f	65,6	64,1	62,3	59,9	55,8	52,8	51,4
gimnazjów <i>lower secondary</i>	x	x	67,0	64,8	63,0	61,6	59,4	57,2
ponadpodstawowych: <i>upper secondary (post-primary):</i>								
zasadnicze (zawodowe) <i>basic vocational</i>	19,8	19,2	17,5	16,1	2,4	x	x	x
średnich: <i>secondary:</i>								
licea ogólnokształcące <i>general</i>	20,0	21,7	23,6	25,3	26,4	x	x	x
zawodowe <i>vocational</i>	27,2	27,4	27,5	23,3	27,6	20,3	1,3	x

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami uzupełniającymi liceów ogólnokształcących. ^d Łącznie z uczniami techników uzupełniających. ^e Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). ^f Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

^a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. ^b Excluding schools for adults, including post-secondary schools. ^c Including pupils of the supplementary general secondary schools. ^d Including pupils of the supplementary technical secondary schools. ^e Leading to professional certification (till 2002/2003 school year included in upper-secondary vocational schools). ^f Data include graduates of 8th class and 6th class.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (cd.) EDUCATION ^a (cont.)								
Absolwenci szkół ^b (stan na koniec roku szkolnego) w tys. (dok.): <i>Graduates in schools^b (end of the school year) in thous. (cont.):</i>								
ponadgimnazjalnych: <i>upper secondary:</i>								
zasadnicze szkoły zawodowe <i>basic vocational</i>	x	x	x	x	2,7	8,1	8,2	7,6
licea ogólnokształcące ^c <i>general^c</i>	x	x	x	x	x	27,7	26,3	25,7
licea profilowane <i>specialized</i>	x	x	x	x	x	9,0	8,3	7,1
technika ^d <i>technical^d</i>	x	x	x	x	x	x	12,9	13,6
specjalne szkoły przysposabiające do pracy <i>special job-training schools</i>	x	x	x	x	x	0,0	0,0	0,1
szkoły artystyczne ^e <i>art^e</i>	x	x	x	x	0,5	0,6	0,6	0,5
policealnych <i>post-secondary</i>	11,0	10,7	10,8	12,7	14,1	14,0	15,4	13,2
Absolwenci szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych ^f na 1000 ludności <i>Graduates of upper secondary (post-primary) schools^f per 1000 population</i>	14	14	14	14	13	14	12	12
Studenci szkół wyższych ^g (stan w dniu 30 XI) w tys. <i>Students of higher education institutions^g (as of 30 XI) in thous.</i>	178,8	192,6	200,7	200,4	206,3	207,7	203,2	197,8
Absolwenci szkół wyższych ^{gh} w tys. <i>Graduates of higher education institutions^{gh} in thous.</i>	29,4	33,2	37,9	41,6	43,3	44,9	43,1	44,8
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys. <i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	36,3	37,8	40,2	42,4	38,3	35,8	31,5	30,6
Absolwenci szkół dla dorosłych w tys. <i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	9,3	10,5	11,8	11,5	12,5	11,5	11,9	7,3

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. **b** Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. **c** Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. **d** Łącznie z uczniami techników uzupełniających. **e** Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). **f** W roku szkolnym 2003/04 wykazano pierwszy raz absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. **g** Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji. **h** Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego.

a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. **b** Excluding schools for adults, including post-secondary schools. **c** Including pupils of the supplementary general secondary schools. **d** Including pupils of the supplementary technical secondary schools. **e** Leading to professional certification (till 2002/2003 school year included in upper-secondary vocational schools). **f** In 2003/04 school year graduates of upper secondary schools were presented for the first time. **g** Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. **h** From the previous school year, in 2000/01 school year – the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)								
Współczynnik skolaryzacji brutto uczniów szkół: <i>Gross enrolment rate of pupils of schools:</i>								
podstawowych <i>primary</i>	99,9	100,1	100,2	99,9	99,7	99,4	98,8	97,9
gimnazjalnych <i>lower secondary</i>	62,7	96,5	98,9	100,3	101,4	101,9	101,8	101,5
ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych <i>upper secondary (post-primary) and upper secondary</i>	134,5	107,6	110,8	116,0	118,7	117,3	116,1	101,9
policealnych <i>post-secondary</i>	12,2	13,5	14,8	15,9	17,0	19,2	20,7	20,7
wyższych <i>tertiary</i>	38,2	40,9	42,1	41,7	43,2	44,1	44,1	44,4
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): <i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>								
miejsca w przedszkolach w tys. <i>places in nursery schools in thous.</i>	109,8	106,7	106,5	105,5	104,5	104,1	104,6	105,4
dzieci w tys.: <i>children in thous.:</i>								
w przedszkolach <i>in nursery schools</i>	103,7	98,0	97,5	97,4	97,8	98,6	100,9	102,2
w oddziałach przedszkol- nych przy szkołach podstawowych <i>in pre-primary sections in primary schools</i>	7,8	8,9	8,8	8,5	8,6	8,6	8,6	8,5
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat .. <i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3 – 6</i>	525	520	537	553	568	588	614	630

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2.

^a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA HEALTH AND SOCIAL WORK								
Pracownicy medyczni ^a (stan w dniu 31 XII): <i>Medical personnel ^a</i> (as of 31 XII):								
lekarze <i>doctors</i>	11848	13142	13271	12458	11379	9760	10268	10311
lekarze dentyści <i>dentists</i>	1558	1766	2078	1842	1971	1562	1455	1560
pielęgniarki ^b <i>nurses ^b</i>	25442	25556	26548	25198	25453	25146	25146	25164
Łóżka w szpitalach ogólnych ^c (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności <i>Beds in general hospitals ^c</i> (as of 31 XII) per 10 thous. population	61,0	60,0	59,1	58,3	58,1	57,4	57,0	56,3
Leczeni w szpitalach ogólnych ^c na 10 tys. ludności <i>In-patients in general hospitals ^c</i> per 10 thous. population	1508,1	1571,1	1646,8	1684,7	1807,7	1816,5	1820,9	1830,9
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII) <i>Out-patient health care institu-</i> <i>tions (as of 31 XII)</i>	1692	1636	1623	1867	1879	1819	1927	1957
Apteki ^d (stan w dniu 31 XII) <i>Pharmacies ^d (as of 31 XII)</i>	1044	1113	1109	1112	1115	1150	1155	1164
Liczba ludności na 1 aptekę <i>Population per 1 pharmacy</i>	4558	4260	4266	4240	4216	4075	4043	3998
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdro- wotnej na 1 mieszkańca: <i>Consultations provided within</i> <i>the scope of out-patient</i> <i>health care per capita:</i>								
lekarskie <i>doctors</i>	6,5	6,3	6,2	6,6	6,6	6,8	6,8	7,0
stomatologiczne <i>dentists</i>	0,9	0,8	0,6	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7
Dzieci w żłobkach (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 <i>Children in nurseries (as of</i> <i>31 XII) per 1000 children up</i> <i>to age of 3</i>	19	19	17	18	17	17	19	21
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM								
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) .. <i>Public libraries (including</i> <i>branches; as of 31 XII)</i>	858	851	845	845	840	840	839	835
Księgozbiór bibliotek publicz- nych (stan w dniu 31 XII) <i>Public library collections</i> (as of 31 XII) per 1000 popu- lation in vol.	3536	3529	3539	3552	3580	3616	3647	3673

^a Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. ^b Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^c, ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”: ^c – ust. 5, ^d – ust. 10.

^a Including interns. ^b Including masters of nursing. ^c, ^d See general notes to the chapter “Health and social work”: ^c – item 5, ^d – item 10.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)								
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	220,3	224,4	228,9	232,1	231,6	224,6	214,9	205,6
<i>Public library borrowers per 1000 population</i>								
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: <i>Public library loans in vol.:</i>								
na 1000 ludności	4573	4645	4821	4907	4870	4599	4357	4109
<i>per 1000 population</i>								
na 1 czytelnika	20,8	20,7	21,1	21,1	21,0	20,5	20,3	20,0
<i>per borrower</i>								
Miejsca w teatrach i instytu- cjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	2,1	2,2	2,1
<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>								
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^a na 1000 ludności	258,3	249,9	232,2	236,9	235,0	273,1	269,9	287,5
<i>Audience in theatres and music institutions^a per 1000 popula- tion</i>								
Muzea (stan w dniu 31 XII)	38	42	43	42	43	47	57	60
<i>Museums (as of 31 XII)</i>								
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	150,8	138,0	140,0	149,6	149,8	153,8	180,3	250,1
<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>								
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) <i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	70	69	62	56	56	61	57	61
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,5	5,6	5,7	5,7	5,7	7,0	7,5	8,2
<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>								
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	481,8	627,5	622,6	577,6	741,0	664,9	932,0	1012,0
<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>								
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: <i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>								
radiowi	267	263	262	259	263	255	240	237
<i>radio</i>								
telewizyjni	260	256	255	254	256	248	234	231
<i>television</i>								
Turystyczne obiekty zbiorowe- go zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	518	459	378	474	454	441	426	394
<i>Collective tourist accommoda- tion establishments (as of 31 VII)</i>								
w tym hotele	111	62	75	103	107	112	112	101
<i>of which hotels</i>								
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	88,5	73,2	63,7	74,4	75,2	75,3	75,2	71,4
<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>								
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	270,7	248,7	222,5	247,9	284,4	326,7	337,6	340,8
<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>								

^a Według siedziby.

^a According to the abode.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY								
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	550,4	549,1	520,9 ^b	483,1	485,8	477,9	461,2	450,4
<i>Agricultural land^a (as of June)</i> <i>in thous. ha</i>								
w tym grunty orne: <i>of which arable land:</i>								
w tysiącach hektarów	412,8	410,9	399,3 ^b	369,9	367,6	361,6	357,2	310,2 ^c
<i>in thousand hectares</i>								
w % powierzchni ogólnej	33,6	33,4	32,4 ^b	30,0	29,8	29,3	29,0	25,1 ^c
<i>in % of total area</i>								
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	330,4	327,3	274,8 ^b	307,1	299,5	309,1	291,6	291,2
<i>Sown area (as of June)</i> <i>in thous. ha</i>								
w tym w %: <i>of which in %:</i>								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) <i>basic cereals (including</i> <i>cereal mixed)</i>	66,5	66,2	72,8 ^b	68,5	68,7	69,1	69,1	70,6
w tym: pszenica ^d	21,7	20,8	22,8 ^b	19,2	20,3	20,4	20,2	20,0
<i>of which: wheat^d</i>								
żyto ^d	12,4	13,8	12,6 ^b	12,0	12,0	9,7	8,4	9,5
<i>rye^d</i>								
ziemniaki	12,6	11,7	9,7 ^b	8,8	8,3	7,7	6,2	5,8
<i>potatoes</i>								
buraki cukrowe	1,0	1,0	1,1 ^b	0,8	1,0	1,0	0,7	0,7
<i>sugar beets</i>								
Zbiory w tys. t: <i>Crop production in thous. t:</i>								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) <i>basic cereals (including</i> <i>cereal mixed)</i>	630,9	664,1	642,8	663,4	735,0	704,4	500,4	673,0
w tym: pszenica	235,6	238,3	232,2	215,5	259,5	232,8	174,9	225,7
<i>of which: wheat</i>								
żyto	95,4	115,4	94,1	94,0	103,7	86,1	44,7	73,9
<i>rye</i>								
ziemniaki	818,6	586,1	545,2	526,1	489,0	483,7	273,0	358,6
<i>potatoes</i>								
buraki cukrowe	157,6	117,6	147,2	121,0	115,8	117,7	106,8	110,8
<i>sugar beets</i>								
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) <i>basic cereals (including</i> <i>cereal mixed)</i>	28,7	30,7	32,1	31,5	35,7	33,0	24,8	32,7
w tym: pszenica	32,9	35,0	37,0	36,5	42,6	37,0	29,6	38,7
<i>of which: wheat</i>								
żyto	23,2	25,6	27,1	25,5	28,8	28,8	18,2	26,6
<i>rye</i>								
ziemniaki	197	153	204	195	196	204	151	212
<i>potatoes</i>								
buraki cukrowe	496	370	506	477	372	390	498	558
<i>sugar beets</i>								

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo i leśnictwo”, ust. 5. ^d W % powierzchni zasiewów ogółem.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^c See general notes to the chapter “Agriculture and Forestry”, item 5. ^d In % of total sown area.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (cd.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)								
Zwierzęta gospodarskie: Livestock:								
bydło (stan w czerwcu): cattle (as of June):								
w tysiącach sztuk in thousand heads	169	177	149 ^a	151	145	130	133	132
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt per 100 ha of agricultural land ^b in heads	30,6	32,2	27,5 ^a	30,0	29,0	26,7	28,4	28,9
trzoda chlewna (stan w końcu lipca): pigs (end of July):								
w tysiącach sztuk in thousand heads	370	347	427 ^a	386	401	423	394	387
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt per 100 ha of agricultural land ^b in heads	67,2	63,4	78,4 ^a	76,7	79,9	87,1	83,9	84,6
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^b : Production per 1 ha of agricul- tural land ^b :								
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszcz- czami i podrobami) ^c w kg animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c in kg	180,6	190,5	182,0	212,3	216,5	234,5	256,6	282,9
mleko krowiego w l cows' milk in l	609,8	671,8	591,1	648,3	612,5	552,0	537,5	574,6
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b : Procurement of agricultural products per 1 ha of agricul- tural land ^b :								
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkami zbożowymi) w kg basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	119	114	153	162	183	241	232	231
ziemniaki w kg potatoes in kg	3	1	1	4	4	2	2	3
buraki cukrowe w kg sugar beets in kg	286	214	271	240	217	242	227	242
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszcz- czami) ^c w kg animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	112	122	119	144	160	177	194	210
mleko krowie w l cows' milk in l	283	298	302	334	350	388	386	401

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **b** Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **c** Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

a Data of the Agricultural Census as of 20 V. **b** Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. **c** Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)								
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ab} w kg: <i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ab} in kg:</i>								
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) <i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	73,4	75,6	86,3	95,6	96,0	101,5	110,4	111,4
wapniowych <i>lime</i>	164,4	157,8	98,0	118,2	100,2	80,5	86,8	31,0
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt <i>Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land^a in units</i>	9,7	9,8	9,9 ^c	10,8	10,8	11,5 ^d	.	12,2 ^d
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha <i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	398,8	397,8	398,2	399,3	399,2	400,3	400,8	401,6
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII): <i>Forest areas (as of 31 XII):</i>								
w tysiącach hektarów <i>in thousand hectares</i>	390,1	389,2	389,5	390,7	390,5	391,1	391,4	391,9
na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w % <i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	31,7	31,7	31,6	31,7	31,7	31,7	31,7	31,8
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ <i>Removals (timber) per 100 ha of forest areas in m³</i>	298,7	280,2	290,6	324,1	365,6	392,4	457,4	587,6
PRZEMYSŁ INDUSTRY								
Produkcja sprzedana przemysłu: <i>Sold production of industry:</i>								
w milionach złotych (ceny bieżące) <i>in million zlotys (current prices)</i>	82505,4	84174,8	86247,8	97135,0	129780,9	126142,3	140492,9	158013,5
1999 = 100 (ceny stałe) <i>1999 = 100 (constant prices)</i>	108,5	100,0	102,9	116,3	137,8	142,1	167,4	193,2
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące) <i>per 1 employee in zł (current prices)</i>	158330	172443	197423	211863	286420	296113	325661	354369
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące) <i>per capita in zł (current prices)</i>	17300	17715	18190	20568	27567	26876	30039	33892

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **b** W roku gospodarczym. **c** Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. **d** Stan w czerwcu.

a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. **b** In farming year. **c** Data of the Agricultural Census as of 20 V. **d** As of June.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION								
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^a (ceny bieżące): <i>Sales of construction and assembly production ^a (current prices):</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	6442,1	6265,4	5176,6	4852,5	5437,4	5668,0	6884,0	8322,1
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1350,7	1318,6	1091,7	1027,5	1155,0	1207,6	1471,9	1785,0
w tym sektor prywatny w % ogółem <i>of which private sector in % of total</i>	95,2	95,1	95,5	95,9	96,2	95,9	96,2	97,1
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII								
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe: <i>Railway lines operated – stan- dard gauge:</i>								
w kilometrach <i>in kilometres</i>	1918	1887	2335	2269	2125	2127	2145	2148
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	15,6	15,3	18,9	18,4	17,2	17,2	17,4	17,4
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie): <i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>								
w kilometrach <i>in kilometres</i>	19630	19470	20102	19960	20195	20183	20216	20220
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	159,7	158,4	163,0	161,9	163,8	163,7	163,9	163,9
Samochody osobowe zareje- strowane: <i>Registered passenger cars:</i>								
w tysiącach sztuk <i>in thousand units</i>	1273,8	1299,1	1340,3	1367,8	1431,3	1511,4	1617,3	1740,7
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	267,3	273,6	283,3	290,1	304,5	322,6	346,4	374,0
Placówki pocztowe ^b : <i>Post offices ^b:</i>								
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	790	833	797	809	834	839	832	837
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	1,7	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
Telefoniczne łącza główne ^c : <i>Fixed main line ^c:</i>								
w tysiącach <i>in thousands</i>	1363,3	1432,6	1506,4	1488,3	1553,2	1479,3	1390,7	1219,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	286,1	301,7	318,4	315,6	330,4	315,7	297,8	262,0

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^a Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Until 2001 post offices and telecommunication service offices. ^c Data concern operators of the public telecommunication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
HANDEL TRADE								
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące): <i>Retail sales of goods (current prices):</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	44180,8	44308,1	43402,1	41404,4	42630,2	40097,5	37255,3	36665,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	9264	9325	9154	8767	9055	8543	7966	7864
Sklepy ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Shops^a (as of 31 XII) in thous.</i>	52,4	54,6	55,2	49,9	42,7	48,3	45,5	40,4
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^a <i>Population (as of 31 XII) per shop^a</i>	90,9	86,9	85,7	94,5	110,2	97,0	102,6	115,2
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE								
Budżety gmin^b <i>Budgets of gminas^b</i>								
Dochody: <i>Revenue:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	2296,7	2608,8	2757,8	2750,0	3138,7	3526,6	3857,6	4272,6
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1173,6	1334,0	1406,8	1404,6	1603,0	1800,5	1970,4	2180,8
Wydatki: <i>Expenditure:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	2354,4	2576,4	2775,6	2863,9	3202,6	3499,9	3986,1	4265,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1203,1	1317,4	1415,8	1462,8	1635,7	1786,9	2036,0	2177,3
Budżety miast na prawach powiatu <i>Budgets of cities with powiat status</i>								
Dochody: <i>Revenue:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	5160,6	5705,3	5655,2	5383,7	6177,0	6756,7	7430,5	8442,3
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1835,1	2040,6	2033,4	1947,3	2246,3	2470,7	2732,6	3123,2
Wydatki: <i>Expenditure:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	5344,2	5818,7	5841,7	5467,8	5983,0	6743,3	7639,3	8193,4
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1900,4	2081,2	2100,5	1977,7	2175,8	2465,8	2809,4	3031,1
Budżety powiatów <i>Budgets of powiats</i>								
Dochody: <i>Revenue:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	833,3	879,7	834,3	749,7	858,9	961,5	1051,6	1129,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	425,8	449,8	425,6	382,9	438,7	490,9	537,2	576,7
Wydatki: <i>Expenditure:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	827,7	893,1	869,5	769,6	840,8	951,9	1111,0	1117,7
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	422,9	456,7	443,5	393,1	429,4	486,0	567,5	570,5

^a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 7. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Due to the change of the method of survey on shops and petrol stations data presented from 2003 are not fully comparable with those published in previous editions of the Yearbook; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 7. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
FINANSE PUBLICZNE (dok.) PUBLIC FINANCE (cont.)								
Budżet województwa Budget of voivodship								
Dochody: Revenue:								
w milionach złotych in million zlotys	603,5	640,9	595,0	631,2	1016,2	920,8	1124,0	1126,4
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	126,5	134,9	125,5	133,7	215,9	196,2	240,3	241,6
Wydatki: Expenditure:								
w milionach złotych in million zlotys	608,9	633,4	605,1	625,6	788,6	931,4	1040,0	992,7
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	127,7	133,3	127,6	132,5	167,5	198,5	222,4	212,9
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a								
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące): Investment outlays ^b (current prices):								
w milionach złotych in million zlotys	15343,4	12573,1	13111,5	13421,0	14357,5	15474,5	19580,6	24639,3
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	3217,2	2646,1	2765,2	2841,9	3049,7	3297,0	4186,6	5284,8
Udział w nakładach inwestycyj- nych (ceny bieżące) w %: Share in investment outlays (current prices) in %:								
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa agriculture, hunting and forestry	0,6	0,6	0,7	0,6	1,0	0,7	0,6	0,6
przemysłu industry	38,5	42,9	46,7	48,3	42,7	45,4	48,6	48,7
budownictwa construction	6,3	6,5	4,8	4,7	5,9	8,9	8,0	8,8
handlu i napraw ^Δ trade and repair ^Δ	11,9	10,6	10,4	8,3	10,0	8,1	7,8	9,0
transportu, gospodarki magazynowej i łączności transport, storage and com- munication	9,8	10,2	6,8	7,2	6,6	6,0	6,0	4,6
obsługi nieruchomości i firm ^Δ real estate, renting and business activities	16,4	14,3	15,5	16,1	16,9	14,7	13,3	14,3
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets ^c (as of 31 XII; current book- keeping prices):								
w milionach złotych in million zlotys	190764,0	192068,0	199719,5	204439,0	210244,0	217221,9	232837,3	248425,3
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	40085,4	40505,2	42210,3	43359,5	44725,4	46357,7	49867,3	53377,6

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 i 5. ^b Według lokalizacji inwestycji. ^c Bez wartości gruntów; z zasadzeniami.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, items 3 and 5. ^b According to the investment location. ^c Excluding the value of land; including plantings.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)								
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %: <i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>								
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa <i>agriculture, hunting and forestry</i>	2,5	2,6	2,5	2,4	2,4	2,3	2,2	2,1
przemysłu <i>industry</i>	47,4	48,2	48,0	44,7	44,9	44,9	45,3	45,6
budownictwa <i>construction</i>	1,4	1,6	1,7	1,6	1,5	1,7	1,7	1,9
handlu i napraw ^Δ <i>trade and repair^Δ</i>	3,7	4,4	4,9	4,5	4,3	4,2	4,3	5,2
pośrednictwa finansowego <i>financial intermediation</i>	1,8	1,8	1,7	1,5	1,5	1,4	1,3	1,5
obsługi nieruchomości i firm ^Δ <i>real estate, renting and business activities</i>	21,0	21,6	22,1	24,0	23,8	23,2	22,4	21,9
RACHUNKI REGIONALNE REGIONAL ACCOUNTS								
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): <i>Gross domestic product (current prices):</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	100119	104242	109207	113454	128078	130442	137959	.
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	20963	21908	23032	24024	27205	27792	29497	.
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): <i>Gross value added (current prices):</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	89070	92968	96578	100160	113827	114924	121189	.
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	18650	19539	20368	21209	24178	24486	25912	.
Nominalne dochody do dyspo- zyycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^b : <i>Gross nominal disposable income in the households sector^b:</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	73057	78290	80408	82600	86855	90940	94682	.
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	15297	16454	16958	17491	18449	19376	20244	.

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 i 5. ^b Dane za lata 2000-2005 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, items 3 and 5. ^b Data for 2000-2005 were revised; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a – as of 31 XII								
Ogółem: w tysiącach Total: in thousands	385,4	403,0	417,9	424,0	429,2	426,3	425,5	427,4
na 1000 ludności per 1000 population	81,0	85,0	88,3	89,9	91,3	91,0	91,1	91,8
Osoby prawne i jednostki organiza- cyjne niemające osobo- wości prawnej: Legal persons and organiza- tional entities without legal personality:								
w tysiącach in thousands	84,4	88,2	90,8	93,9	97,0	99,4	102,0	104,6
1999 = 100	108,1	112,9	116,3	120,3	124,2	127,2	130,6	133,8
w tym w tys.: of which in thous.:								
przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
spółdzielnie co-operatives	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
spółki handlowe commercial companies	17,6	19,6	22,1	23,5	24,6	25,7	26,8	28,2
w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which with foreign capital participation	3,7	3,9	4,0	4,1	4,3	4,5	4,7	5,0
spółki cywilne civil law partnerships	43,1	40,9	39,4	39,0	38,8	38,7	38,6	38,8
Osoby fizyczne: Natural persons:								
w tysiącach in thousands	301,0	314,8	327,1	330,1	332,2	326,9	323,5	322,9
1999 = 100	102,7	107,4	111,6	112,6	113,3	111,5	110,3	110,1
na 1000 ludności per 1000 population	63,2	66,4	69,1	70,0	70,7	69,8	69,3	69,4

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (stan obowiązujący do dnia 31 XII 2007 r.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (as of the state obligatory until 31 XII 2007)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>	Podregion <i>Subregion</i>				<i>SPECIFICATION</i>
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII <i>AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII</i>						
Powierzchnia w km ²	12334	3050	2354	5577	1353	<i>Area in km²</i>
Powiaty	17	3	3	8	3	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	19	1	1	14	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	167	31	38	73	25	<i>Gminas</i>
Miasta	71	8	10	42	11	<i>Cities</i>

**STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION**

Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:						Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)	23,6	15,1	3,3	34,6	50,1	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	61,4	69,8	71,9	60,1	17,3	exploitation of water-line system ^b
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ :						Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	35,2	13,2	31,3	47,4	40,8	for needs of the national economy and population
do produkcji przemysłowej	12,0	4,4	2,5	20,1	12,6	for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c	88,4	97,1	98,4	87,5	84,1	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	3,5	0,2	0,2	6,4	4,3	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³
Oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII):						Waste water treatment plants (as of 31 XII):
przemysłowe	177	16	22	120	19	industrial
komunalne	222	31	43	124	24	municipal
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	69,2	57,1	59,2	75,8	60,3	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:
pyłowych	1,8	0,4	0,3	2,9	2,7	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	61,1	4,5	3,0	101,2	124,7	gases (excluding carbon dioxide)

a Z ujęć własnych. **b** Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. **c** Odprowadzane do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. **d** Na podstawie szacunków.

a From own intakes. **b** Water withdrawal by intakes before entering the water system. **c** Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. **d** Based on estimates.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:
pyłowych	99,5	96,4	99,3	99,4	99,7	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	28,3	—	37,3	32,8	9,7	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	3357,2	235,8	267,4	4946,3	9219,8	Waste (excluding municipal waste) ^a generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	653946,0	1932,7	1359,5	418094,7	232559,1	Waste (excluding municipal) landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c na 1 mieszkańca w kg	279,3	221,8	205,2	312,1	256,9	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^c per capita in kg
Nakłady na środki trwałe ^d (ceny bieżące) w mln zł:						Outlays on fixed assets ^d (current prices) in mln zł:
służące ochronie środowiska	1487,8	149,5	132,0	781,2	425,0	serving environmental protection
służące gospodarce wodnej	166,0	16,4	39,8	84,9	25,0	serving water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^e (stan w dniu 31 XII):						Legally protected areas possessing unique environmental value ^e (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej ...	22,1	19,0	40,1	14,7	28,1	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	585	1086	1454	290	597	per capita in m ²
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE ^f PUBLIC SAFETY ^f						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	164685	13746	19171	112321	19447	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings
na 10 tys. ludności	353	257	295	395	305	per 10 thous. population
w tym o charakterze:						of which type of crime:
kryminalnym	124700	9454	13617	88331	13298	criminal
gospodarczym	17878	1309	2014	11365	3190	economic
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	58,4	67,5	64,0	54,4	69,2	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na terenach własnych zakładów, dotyczy jednostek posiadających co najmniej 1 mln t odpadów nagromadzonych. ^c Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione; bez wyselekcjonowanych. ^d W latach 2001-2005 określone jako wydatki inwestycyjne, podziału nakładów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji. ^e Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. ^f Dane Komendy Głównej Policji.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b On own plant grounds, concern entities with at least 1 mln t of waste accumulated. ^c Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed; excluding selected. ^d In years 2001-2005 defined as investment outlays; outlays were divided on the basis of actual localization of the investment. ^e Including objects created on the basis of gmina resolutions. ^f Data of the National Police Headquarters.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion Subregion				SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- -bialski	centralny śląski	rybnicko- -jastrzębski	
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII)	4654115	532626	649695	2834788	637006	Population (as of 31 XII)
w tym kobiety	2409171	276892	336926	1469220	326133	of which females
w wieku:						of age:
przedprodukcyjnym	835711	95617	129359	488142	122593	pre-working
produkcyjnym	3051575	343631	415432	1872099	420413	working
poprodukcyjnym	766829	93378	104904	474547	94000	post-working
na 1 km ²	377	175	276	508	471	per 1 km ²
Małżeństwa	30022	3247	4257	18079	4439	Marriages
Rozwody	9531	1067	1240	6061	1163	Divorces
Urodzenia żywe	43858	4691	6707	26103	6357	Live births
Zgony ^a	47736	6219	6160	29843	5514	Deaths ^a
Przyrost naturalny	-3878	-1528	547	-3740	843	Natural increase
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych	-9890	-295	1006	-8513	-2088	Net internal and interna- tional migration
Na 1000 ludności:						Per 1000 population:
małżeństwa	6,4	6,1	6,6	6,4	6,9	marriages
rozwody	2,0	2,0	1,9	2,1	1,8	divorces
urodzenia żywe	9,4	8,8	10,4	9,2	9,9	live births
zgony ^a	10,2	11,7	9,5	10,5	8,6	deaths ^a
przyrost naturalny	-0,8	-2,9	0,8	-1,3	1,3	natural increase
napływ	11,2	10,6	13,5	10,7	11,3	inflow
odpływ	13,3	11,2	12,0	13,7	14,5	outflow
saldo migracji wewnętrz- nych i zagranicznych	-2,1	-0,6	1,6	-3,0	-3,3	net internal and interna- tional migration

^a Łącznie ze zgonami niemowląt.

^a Including infant deaths.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny -śląski	rybnicko- -jastrzębski	
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES						
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII)	1156028	116897	150136	750436	138559	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII)
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	0,6	0,6	0,9	0,5	0,7	agriculture, hunting and forestry; fishing
przemysł i budownictwo	44,7	46,9	45,6	43,4	48,5	industry and construction
usługi rynkowe	32,5	27,6	30,8	34,4	28,4	market services
usługi nierynkowe	22,3	24,9	22,7	21,7	22,4	non-market services
Przeciętne zatrudnienie ^{bc}	1033058	99689	136130	686008	111231	Average paid employment ^{bc}
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	agriculture, hunting and forestry; fishing
przemysł i budownictwo	48,8	50,8	51,7	47,8	50,1	industry and construction
usługi rynkowe	26,2	20,6	23,9	28,0	22,7	market services
usługi nierynkowe	24,5	28,3	23,9	23,7	26,7	non-market services
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)	165960	24626	17942	104839	18553	Registered unemployed persons (as of 31 XII)
z liczby ogółem:						of total number:
kobiety	101539	13185	10394	64946	13014	women
pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	73463	11621	8732	45565	7545	staying out of work 12 months and more
w wieku 24 lata i mniej	27122	3407	2636	17017	4062	aged 24 and less
Stopa bezrobocia rejestro- wanego ^d (stan w dniu 31 XII) w %	9,2	11,7	7,1	9,3	8,8	Registered unemployment rate ^d (as of 31 XII) in %
Przeciętne miesięczne wy- nagrodzenia brutto ^{bc} w zł ..	2933,32	2341,57	2643,40	3058,48	3046,56	Average monthly gross wages and salaries ^{bc} in zł
z liczby ogółem w %:						of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	98,1	132,7	121,1	92,5	84,4	agriculture, hunting and forestry; fishing
przemysł i budownictwo	110,6	95,7	105,0	111,5	124,2	industry and construction
usługi rynkowe	86,7	89,2	88,9	87,8	68,7	market services
usługi nierynkowe	93,0	115,3	99,9	91,4	81,5	non-market services

a Według faktycznego miejsca pracy. **b** Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych i duchownych. **c** Bez zatrudnionych za granicą. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy – bezrobocie”, ust. 2.

a By actual workplace. **b** Excluding entities employing not more than 9 persons; excluding budgetary entities conducting activities in the field of national defence and public safety as well as foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, farmers and clergy. **c** Excluding employed abroad. **d** See general notes to the chapter “Labour market – unemployment”, item 2.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- -bialski	centralny śląski	rybnicko- -jastrzębski	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość rozdzielczej sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						Lenght of distribution net- work (as of 31 XII) in km:
wodociągowej	18840,7	3284,5	3431,9	9240,2	2884,1	water-line
kanalizacyjnej	9382,4	1205,1	2126,4	5001,7	1049,2	sewerage
gazowej	14210,4	1305,9	3832,0	7296,5	1776,0	gas-line
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII):						Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):
wodociągowe	544628	96380	83332	275218	89698	water-line
kanalizacyjne	228654	33372	44471	124641	26170	sewerage
gazowe ^a	316021	35017	80752	164348	35904	gas-line ^a
Zużycie w gospodarstwach domowych:						Consumption in households:
wody z wodociągów:						water from water-line systems:
w hm ³	142,7	17,6	16,1	91,3	17,6	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	30,6	33,0	24,9	32,1	27,7	per capita in m ³
energii elektrycznej:						electricity:
w GW·h	3472,7	368,4	498,1	2129,0	477,2	in GW·h
na 1 mieszkańca w kW·h	744,8	689,9	767,3	749,4	747,9	per capita in kW·h
gazu z sieci ^b :						gas from gas-line system ^b :
w hm ³	431,3	44,3	86,5	261,0	39,4	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	92,5	83,0	133,3	91,9	61,8	per capita in m ³
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):						Dwelling stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach	1688,9	189,9	221,0	1072,8	205,3	in thousands
na 1000 ludności	362,9	356,5	340,1	378,4	322,3	per 1000 population
izby:						rooms:
w tysiącach	6112,9	689,4	884,8	3706,7	832,1	in thousands
na 1000 ludności	1313,4	1294,3	1361,8	1307,6	1306,2	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:						usable floor space in dwellings:
w tys. m ²	112845,0	13575,9	17339,6	66335,6	15593,9	in thous. m ²
na 1000 ludności w m ²	24246,3	25488,5	26688,9	23400,5	24480,1	per 1000 population in m ²
przeciętna 1 mieszkania w m ²	66,8	71,5	78,5	61,8	76,0	average per 1 dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:						Dwellings completed:
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach	10,5	1,5	3,0	4,7	1,3	in thousands
na 1000 ludności	2,2	2,7	4,7	1,6	2,0	per 1000 population
izby:						rooms:
w tysiącach	52,2	7,9	14,6	22,3	7,3	in thousands
na 1000 ludności	11,2	14,9	22,5	7,9	11,5	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:						usable floor space of dwellings:
w tys. m ²	1329,6	203,3	366,8	566,9	192,5	in thous. m ²
na 1000 ludności w m ²	285,2	380,6	565,1	199,6	301,7	per 1000 population in m ²
przeciętna 1 mieszkania w m ²	127,1	139,4	121,3	121,3	148,0	average per 1 dwelling in m ²

^a Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania” ust. 4.

^a Including connections leading to non-residential buildings. ^b In natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 4.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE EDUCATION ^a						
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>
podstawowych	261,4	30,5	41,3	151,0	38,6	<i>primary</i>
gimnazjach	161,4	18,8	25,0	94,1	23,5	<i>lower secondary</i>
zasadniczych szkołach zawodowych	25,6	2,5	4,2	13,5	5,3	<i>basic vocational</i>
liceach ogólnokształcących ^c	77,9	10,9	11,2	45,7	10,0	<i>general^c</i>
liceach profilowanych	12,9	0,6	1,3	7,1	3,9	<i>specialized</i>
technikach ^d	70,5	8,4	11,6	41,9	8,7	<i>technical^d</i>
specjalnych szkołach przysposabiających do pracy	0,8	0,1	0,1	0,4	0,2	<i>special job-training schools</i>
artystycznych ^e	3,9	0,5	0,7	2,4	0,3	<i>art^e</i>
policealnych	42,8	6,2	5,2	25,9	5,5	<i>post-secondary</i>
Absolwenci szkół ^{bf} w tys.:						<i>Graduates in schools^{bf} in thous.:</i>
podstawowych	51,4	6,2	7,9	29,9	7,4	<i>primary</i>
gimnazjów	57,2	6,9	8,9	33,2	8,3	<i>lower secondary</i>
zasadniczych szkół zawodowych	7,6	0,8	1,3	3,9	1,6	<i>basic vocational</i>
liceów ogólnokształcących ^c	25,7	3,5	3,5	15,2	3,5	<i>general^c</i>
liceów profilowanych	7,1	0,6	0,7	3,9	1,9	<i>specialized</i>
techników ^d	13,6	1,8	2,4	8,1	1,3	<i>technical^d</i>
specjalnych szkół przysposabiających do pracy	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>special job-training schools</i>
artystycznych ^e	0,5	0,1	0,1	0,3	0,0	<i>art^e</i>
policealnych	13,2	1,6	1,5	8,0	2,1	<i>post-secondary</i>
Absolwenci ^f szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na 1000 ludności	12	13	12	11	13	<i>Graduates^f of upper secondary (post-primary) and upper secondary schools per 1000 population</i>
Studenci szkół wyższych ^g (stan w dniu 30 XI) w tys.	197,8	28,5	20,6	140,7	7,9	<i>Students of higher education institutions^g (as of 30 XI) in thous.</i>
Absolwenci szkół wyższych ^{fg} w tys.	44,8	7,2	4,7	31,1	1,8	<i>Graduates of higher education institutions^{fg} in thous.</i>
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	30,6	2,7	3,8	19,3	4,7	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>
Absolwenci szkół dla dorosłych ^f w tys.	7,3	0,6	0,9	5,1	0,8	<i>Graduates of schools for adults^f in thous.</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. ^d Łącznie z uczniami techników uzupełniających. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f Z poprzedniego roku szkolnego. ^g Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji.

^a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. ^b Excluding schools for adults, including post-secondary schools. ^c Including pupils of the supplementary general secondary schools. ^d Including pupils of the supplementary technical secondary schools. ^e Leading to professional certification. ^f From the previous school year. ^g Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- -bialski	centralny śląski	rybnicko- -jastrzębski	
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)						
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	105,4	10,0	15,1	64,7	15,5	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.
dzieci w tys.: w przedszkolach w oddziałach przedszkol- nych przy szkołach podstawowych	102,2	9,7	14,7	62,8	15,0	children in thous.: in nursery schools in pre-primary sections in primary schools
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA HEALTH AND SOCIAL WORK						
Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII): lekarze lekarze dentyści farmaceuci pielęgniarki ^c	10311 1560 2548 25164	1130 261 295 2495	1316 216 341 2925	6805 940 1662 16455	1060 143 250 3289	Medical personnel ^b (as of 31 XII): doctors dentists pharmacists nurses ^c
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII) łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII): ogółem na 10 tys. ludności	115 26218 56,3	9 2242 42,1	22 3822 58,8	74 17380 61,3	10 2774 43,5	General hospitals ^d (as of 31 XII) Beds in general hospitals ^d (as of 31 XII): total per 10 thous. population
Leczeńi w szpitalach ogólnych ^d na 10 tys. ludności Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1830,9 1957	1493,5 239	1769,2 291	1988,0 1192	1476,7 235	In-patients in general hospi- tals ^d per 10 thous. popula- tion Out-patient health care institutions (as of 31 XII)
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdro- wotnej na 1 mieszkańca: lekarskie stomatologiczne	7,0 0,7	6,8 0,8	6,9 0,7	7,2 0,7	6,2 0,5	Consultations provided with- in the scope of out-patient health care per capita: doctors dentists
Żłobki i oddziały żłobkowe (stan w dniu 31 XII)	62	3	8	47	4	Nurseries and nursery wards (as of 31 XII)
Dzieci w żłobkach i oddzia- łach żłobkowych (stan w dniu 31 XII)	2608	100	363	1944	201	Children in nurseries and nursery wards (as of 31 XII)
Apteki ^e (stan w dniu 31 XII) Liczba ludności na 1 aptekę Zakłady stacjonarne pomocy społecznej	1164 3998 165	167 3189 15	159 4086 32	723 3921 97	115 5539 21	Pharmacies ^e (as of 31 XII) Population per 1 pharmacy Stationary social welfare facilities ^f
KULTURA CULTURE						
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	835	108	134	461	132	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3673	3062	3547	3762	3912	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 popula- tion in vol.
Wypożyczenia księgozbioru (w ciągu roku) na 1000 ludności w wol.	4109	2896	4033	4248	4581	Loans of collection (during the year) per 1000 popula- tion in vol.
Teatry i instytucje muzyczne (stan w dniu 31 XII)	21	3	2	16	—	Theatres and music institu- tions (as of 31 XII)
Miejsca w teatrach i instytu- cjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,1	3,8	2,0	2,2	—	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. ^c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^d, ^e Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”: ^d – ust. 5, ^e – ust. 10. ^f Bez oddziałów lub filii.

^a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. ^b Including interns. ^c Including masters of nursing. ^d, ^e See general notes to the chapter “Health and social work”: ^d – item 5, ^e – item 10. ^f Excluding branches or subbranches.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion		Subregion		SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
KULTURA (dok.) CULTURE (cont.)						
Przedstawienia i koncerty ^a (w ciągu roku) na 1000 ludności	1,4	1,3	0,9	1,8	—	Performances and concerts ^a (during the year) per 1000 population
Muzea (stan w dniu 31 XII)	60	5	15	36	4	Museums (as of 31 XII)
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	61	6	8	33	14	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności ...	8,2	5,7	4,7	9,1	10,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1012,0	1026,5	1027,4	1064,5	750,6	Audience in fixed cinemas per 1000 population
TURYSTYKA TOURISM						
Turystyczne obiekty zbioro- wego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	394	30	203	133	28	Collective tourist accommo- dation establishments (as of 31 VII)
w tym:						of which:
hotele	101	10	28	53	10	hotels
motele i pensjonaty	8	—	5	3	—	motels and boarding hou- ses
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	71,4	64,2	271,9	36,0	30,9	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. popu- lation
w tym w:						of which in:
hotelach	24,2	21,7	72,0	17,3	7,8	hotels
motelach i pensjonatach	0,7	—	3,9	0,3	—	motels and boarding houses
Udzielone noclegi (w ciągu roku) na 1000 ludności	891,1	691,6	3495,2	443,9	400,5	Accommodation provided (during the year) per 1000 population
w tym w:						of which in:
hotelach	341,6	269,2	954,5	263,5	126,0	hotels
motelach i pensjonatach	7,4	—	34,8	4,1	—	motels and boarding houses
LEŚNICTWO FORESTRY						
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	401,6	83,0	99,3	188,3	31,1	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
Powierzchnia lasów (stan dniu 31 XII): w tysiącach hektarów	391,9	81,3	97,3	183,2	30,2	Forest areas (as of 31 XII): in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	31,8	26,6	41,4	32,8	22,3	Forest cover (as of 31 XII) in %
Zalesienia gruntów nieleśnych w ha:						Afforestations of non-forest land in ha:
publiczne	30	18	2	8	1	public
prywatne	102	82	9	7	4	private
Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczo- nych do zalesienia w ha	642	234	—	408	—	Non-forest land designated for afforestations in ha
w tym Lasy Państwowe	74	9	—	65	—	of which State Forests

^a Bez imprez w plenerze.

^a Excluding outdoor events.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion Subregion				SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII						
Drogi o nawierzchni twardej w km:						Hard surface roads in km:
powiatowe	6093,2	1167,1	1139,4	3082,9	703,8	powiat roads
gminne	11589,1	1713,6	3144,3	5098,5	1632,7	gminas roads
Placówki pocztowe	837	134	124	478	101	Post offices
Liczba ludności na 1 placówkę pocztową ...	5560	3975	5239	5931	6307	Population per 1 post office
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS						
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące):						Investment outlays in enter- prises ^a by location of the investment (current prices):
w milionach złotych	16910,5	1141,2	2058,7	11804,6	1906,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3627,1	2137,0	3171,4	4155,0	2987,2	per capita in zł
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						Share in investment outlays (current prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,3	0,2	0,6	0,2	0,8	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	69,2	66,6	71,9	69,5	65,8	industry
budownictwa	3,1	3,6	2,6	3,4	1,3	construction
handlu i napraw ^Δ	10,4	11,0	6,9	9,6	19,2	trade and repair ^Δ
transportu, gospodarki magazynowej i łączności	5,1	3,6	3,0	5,6	5,2	transport, storage and communication
obsługi nieruchomości i firm ^Δ	5,5	5,0	5,6	5,9	3,2	real estate, renting and business activities

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (dok.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	Podregion Subregion				SPECIFICATION
		często- chowski	bielsko- bialski	centralny śląski	rybnicko- jastrzębski	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^a (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						Gross value of fixed assets in enterprises ^a (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	163850,0	9785,3	17769,2	118489,2	17806,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	35205,4	18371,7	27350,0	41798,3	27953,2	per capita in zł
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,5	0,5	1,2	0,4	0,6	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	67,0	62,1	64,4	67,1	71,5	industry
budownictwa	1,7	1,8	1,4	1,9	1,0	construction
handlu i napraw ^Δ	5,9	7,5	6,5	5,9	4,2	trade and repair ^Δ
transportu, gospodarki magazynowej i łączności	4,2	2,1	2,5	4,7	3,5	transport, storage and communication
obsługi nieruchomości i firm ^Δ	12,5	15,4	12,2	12,5	11,4	real estate, renting and business activities
RACHUNKI REGIONALNE W 2006 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2006						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	137959	12475	17690	91898	15896	Gross domestic product (current prices) in mln zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	121189	10958	15540	80727	13963	Gross value added (current prices) in mln zł
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^b – as of 31 XII						
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	104554	9213	15607	69630	10104	Legal persons and organizational entities without legal personality
w tym spółki cywilne	38798	3130	6263	25466	3939	of which civil law partnerships
Osoby fizyczne	322859	37056	51469	198121	36213	Natural persons

^a Dotyczy podmiotów działających według zasad rozrachunku gospodarczego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (bez wartości gruntów; z zasadzeniami). ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Concerns entities conducting activities in concordance with the rules of economic accounts, where the number of employed persons exceeds 9 persons (excluding the value of land; including plantings). ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (stan obowiązujący od dnia
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (as of the state obligatory from

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ AREA. ADMINISTRATIVE					
1	Powierzchnia w km ²	12334	2354	1575	3050
2	Powiaty	17	3	2	3
3	Miasta na prawach powiatu	19	1	2	1
4	Gminy	167	38	19	31
5	Miasta	71	10	8	8
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
	Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:				
6	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)	23,6	3,3	17,9	15,1
7	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	61,4	71,9	71,7	69,8
	Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ :				
8	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	35,2	31,3	18,6	13,2
9	do produkcji przemysłowej	12,0	2,5	4,5	4,4
10	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c	88,4	98,4	93,0	97,1
11	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	3,5	0,2	1,8	0,2
	Oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII):				
12	przemysłowe	177	22	27	16
13	komunalne	222	43	30	31
14	Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	69,2	59,2	79,0	57,1
	Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:				
15	pyłowych	1,8	0,3	0,6	0,4
16	gazowych (bez dwutlenku węgla)	61,1	3,0	4,9	4,5
	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytwor- zonych:				
17	pyłowych	99,5	99,3	98,4	96,4
18	gazowych (bez dwutlenku węgla)	28,3	37,3	94,3	–
19	Odpady (z wyłączeniem komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	3357,2	267,4	660,8	235,8
20	Odpady (z wyłączeniem komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^f ; stan w końcu roku) w tys. t	653946,0	1359,5	4479,5	1932,7
21	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^g na 1 mieszkańca w kg	279,3	205,2	298,9	221,8

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Odprowadzane do wód (do 2002 r. –
środkowiska⁷, ust. 7. ^f Na terenach własnych zakładów, dotyczy jednostek posiadających co najmniej 1 mln t odpadów

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters (until
protection⁷, item 7. ^f On own plant grounds, concern entities with at least 1 mln t of waste accumulated. ^g Estimated data;

1 I 2008 r.)

1 I 2008)

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII

DIVISION – as of 31 XII

878	380	1353	1800	944	Area in km ²	1
1	–	3	2	3	Powiats	2
2	6	3	3	1	Cities with powiat status	3
10	6	25	21	17	Gminas	4
6	6	11	14	8	Cities	5

ŚRODOWISKA
PROTECTION

					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:	
					production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	6
28,1	100,0	50,1	50,5	15,3	exploitation of water-line system ^b	7
70,6	–	17,3	49,5	74,6	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	
					for needs of the national economy and population	8
34,3	168,0	40,8	45,5	62,9	for industrial production	9
8,7	53,4	12,6	28,0	28,3	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	10
89,1	72,3	84,1	92,8	95,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	11
4,7	52,9	4,3	3,6	2,5	Waste water treatment plants (as of 31 XII):	
					industrial	12
22	23	19	22	26	municipal	13
24	17	24	23	30	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	14
81,7	73,8	60,3	76,4	67,4	Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	
					particulates	15
1,5	7,5	2,7	4,9	2,3	gases (excluding carbon dioxide)	16
143,7	278,9	124,7	113,0	128,5	Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
					particulates	17
97,6	99,0	99,7	99,4	99,7	gases (excluding carbon dioxide)	18
4,2	19,8	9,7	23,3	31,5	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t	19
5722,0	17546,1	9219,8	2842,2	10314,9	Waste (excluding municipal) landfilled up to now (accumulated ^f ; end of year) in thous. t	20
260993,4	32651,0	232559,1	27784,7	92186,1	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^g per capita in kg	21
308,6	363,7	256,9	289,9	270,5		

do wód powierzchniowych) lub do ziemi. **d** Na podstawie szacunków. **e** Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona nagromadzonych. **g** Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione; bez wyselekcjonowanych.

2002 – into surface waters) or into the ground. **d** Based on estimates. **e** See general notes to the chapter „Environmental until 2001 defined as solid waste removed; excluding selected.

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
	Nakłady na środki trwałe ^a (ceny bieżące) w mln zł:				
1	służące ochronie środowiska	1487,8	132,0	95,1	149,5
2	służące gospodarce wodnej	166,0	39,8	15,8	16,4
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b (stan w dniu 31 XII):				
3	w % powierzchni ogólnej	22,1	40,1	19,0	19,0
4	na 1 mieszkańca w m ²	585	1454	654	1086
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC					
5	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	164685	16201	17368	13746
6	na 10 tys. ludności	353	250	378	257
	w tym o charakterze:				
7	kryminalnym	124700	11376	12770	9454
8	gospodarczym	17878	1858	2170	1309
9	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	58,4	63,9	59,2	67,5
LUD POPUL					
10	Ludność (stan w dniu 31 XII)	4654115	649695	457978	532626
11	w tym kobiety	2409171	336926	235898	276892
	w wieku:				
12	przedprodukcyjnym	835711	129359	81719	95617
13	produkcyjnym	3051575	415432	297890	343631
14	poprodukcyjnym	766829	104904	78369	93378
15	na 1 km ²	377	276	291	175
16	Małżeństwa	30022	4257	2717	3247
17	Rozwody	9531	1240	993	1067
18	Urodzenia żywe	43858	6707	4109	4691
19	Zgony ^d	47736	6160	4777	6219
20	Przyrost naturalny	-3878	547	-668	-1528
21	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ...	-9890	1006	-1332	-295
	Na 1000 ludności:				
22	małżeństwa	6,4	6,6	5,9	6,1
23	rozwody	2,0	1,9	2,2	2,0
24	urodzenia żywe	9,4	10,4	8,9	8,8
25	zgony ^d	10,2	9,5	10,4	11,7
26	przyrost naturalny	-0,8	0,8	-1,5	-2,9
27	napływ	11,2	13,5	11,1	10,6
28	odpływ	13,3	12,0	14,0	11,2
29	saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych	-2,1	1,6	-2,9	-0,6

^a W latach 2001-2005 określone jako wydatki inwestycyjne, podziału nakładów dokonano na podstawie faktycznej
^d Łącznie ze zgonami niemowląt.

^a In years 2001-2005 defined as investment outlays; outlays were divided on the basis of actual localization of the
^d Including infant deaths.

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

ŚRODOWISKA (dok.)
PROTECTION (cont.)

					Outlays on fixed assets ^a (current prices) in mln zł:	
118,6	162,4	425,0	247,7	157,4	serving environmental protection	1
10,4	12,0	25,0	29,8	16,9	serving water management	2
					Legally protected areas possessing unique environmental value ^b (as of 31 XII):	
10,4	1,6	28,1	21,3	4,5	in % of total area	3
182	8	597	531	110	per capita in m ²	4

PUBLICZNE^c
SAFETY^c

19988	40758	19447	25885	11292	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings	5
398	527	305	358	295	per 10 thous. population	6
					of which type of crime:	
16759	32468	13298	20249	8326	criminal	7
1409	4570	3190	2185	1187	economic	8
51,1	49,9	69,2	59,1	61,0	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	9

NOŚĆ
ATION

500945	771521	637006	721377	382967	Population (as of 31 XII)	10
258951	402226	326133	375859	196286	of which females	11
					of age:	
85794	131687	122593	114514	74428	pre-working	12
331889	502883	420413	483501	255936	working	13
83262	136951	94000	123362	52603	post-working	14
570	2029	471	401	406	per 1 km ²	15
3058	4896	4439	4718	2690	Marriages	16
1165	1788	1163	1574	541	Divorces	17
4442	7191	6357	6287	4074	Live births	18
4710	8961	5514	8264	3131	Deaths ^d	19
-268	-1770	843	-1977	943	Natural increase	20
-2494	-2948	-2088	-1430	-309	Net internal and international migration	21
					Per 1000 population:	
6,1	6,3	6,9	6,5	7,0	marriages	22
2,3	2,3	1,8	2,2	1,4	divorces	23
8,9	9,3	9,9	8,7	10,6	live births	24
9,4	11,6	8,6	11,4	8,2	deaths ^d	25
-0,5	-2,3	1,3	-2,7	2,5	natural increase	26
9,2	10,0	11,3	10,5	14,0	inflow	27
14,1	13,8	14,5	12,4	14,9	outflow	28
-5,0	-3,8	-3,3	-2,0	-0,8	net internal and international migration	29

lokalizacji inwestycji. **b** Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. **c** Dane Komendy Głównej Policji.

investment. **b** Including objects created on the basis of gmina resolutions. **c** Data of the National Police Headquarters.

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski

RYNEK PRACY. LABOUR MARKET.					
1	Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII)	1156028	150136	89697	116897
	z liczby ogółem w %:				
2	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	0,6	0,9	0,9	0,6
3	przemysł i budownictwo	44,7	45,6	41,3	46,9
4	usługi rynkowe	32,5	30,8	30,3	27,6
5	usługi nierynkowe	22,3	22,7	27,5	24,9
6	Przeciętne zatrudnienie ^{bc}	1033058	136130	65302	99689
	z liczby ogółem w %:				
7	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	0,4	0,5	0,9	0,4
8	przemysł i budownictwo	48,8	51,7	41,1	50,8
9	usługi rynkowe	26,2	23,9	22,2	20,6
10	usługi nierynkowe	24,5	23,9	35,8	28,3
11	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)	165960	17942	18353	24626
	z liczby ogółem:				
12	kobiety	101539	10394	11331	13185
13	pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	73463	8732	8084	11621
14	w wieku 24 lata i mniej	27122	2636	3201	3407
15	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^d (stan w dniu 31 XII) w %	9,2	7,1	12,4	11,7
16	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^{bc} w zł	2933,32	2643,40	2425,96	2341,57
	z liczby ogółem w %:				
17	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	98,1	121,1	141,7	132,7
18	przemysł i budownictwo	110,6	105,0	98,2	95,7
19	usługi rynkowe	86,7	88,9	93,7	89,2
20	usługi nierynkowe	93,0	99,9	105,0	115,3

INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Długość rozdzielczej sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				
21	wodociągowej	18840,7	3431,9	1715,5	3284,5
22	kanalizacyjnej	9382,4	2126,4	1044,6	1205,1
23	gazowej	14210,4	3832,0	1131,0	1305,9
	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII):				
24	wodociągowe	544628	83332	54751	96380
25	kanalizacyjne	228654	44471	33526	33372
26	gazowe ^e	316021	80752	25058	35017

a Według faktycznego miejsca pracy. **b** Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez jednostek stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu ogólnie do działu „Rynek pracy – bezrobocie”, ust. 2. **c** Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych.

a By actual workplace. **b** Excluding entities employing not more than 9 persons; excluding budgetary entities trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, farmers **c** Including connections leading to non-residential buildings.

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

WYNAGRODZENIA
WAGES AND SALARIES

130446	258267	138559	159525	112501	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII)	1
					of total number in %:	
0,5	0,2	0,7	0,5	0,7	agriculture, hunting and forestry; fishing	2
43,5	35,8	48,5	44,8	60,5	industry and construction	3
34,7	41,5	28,4	32,7	23,5	market services	4
21,3	22,5	22,4	22,1	15,4	non-market services	5
102777	319741	111231	124947	73241	Average paid employment ^{bc}	6
					of total number in %:	
0,6	0,1	0,5	0,5	1,1	agriculture, hunting and forestry; fishing	7
43,3	50,6	50,1	47,2	48,7	industry and construction	8
29,0	29,9	22,7	25,7	27,9	market services	9
27,1	19,4	26,7	26,6	22,3	non-market services	10
16621	22444	18553	36898	10523	Registered unemployed persons (as of 31 XII)	11
					of total number:	
10915	13732	13014	22020	6948	women	12
8099	7720	7545	16598	5064	staying out of work 12 months and more	13
2692	3693	4062	5310	2121	aged 24 and less	14
					Registered unemployment rate ^d (as of 31 XII)	15
8,8	6,3	8,8	13,8	6,5	in %	
2949,84	3443,94	3046,56	2744,60	2627,59	Average monthly gross wages and salaries ^{bc} in zł	16
					of total number in %:	
91,3	70,8	84,4	67,3	131,6	agriculture, hunting and forestry; fishing	17
106,0	114,3	124,2	110,7	105,1	industry and construction	18
92,9	84,0	68,7	86,6	92,0	market services	19
98,2	87,6	81,5	94,6	97,4	non-market services	20

NALNA. MIESZKANIA
TURE. DWELLINGS

					Lenght of distribution network (as of 31 XII) in km:	
1331,4	1298,9	2884,1	2751,2	2143,2	water-line	21
630,8	1187,9	1049,2	1013,5	1124,9	sewerage	22
1063,4	1431,2	1776,0	2077,6	1593,2	gas-line	23
					Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):	
41640	38921	89698	86343	53563	water-line	24
19092	21644	26170	23829	26550	sewerage	25
22518	34427	35904	48426	33919	gas-line ^e	26

budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz bez fundacji, gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych i duchownych. **c** Bez zatrudnionych za granicą **d** Patrz uwagi

conducting activities in the field of national defence and public safety as well as foundations, associations, political parties, and clergy. **c** Excluding employed abroad. **d** See general notes to the chapter "Labour market – unemployment", item 2.

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
1	w hm ³	142,7	16,1	12,5	17,6
2	na 1 mieszkańca w m ³	30,6	24,9	27,1	33,0
	energii elektrycznej:				
3	w GW·h	3472,7	498,1	331,6	368,4
4	na 1 mieszkańca w kW·h	744,8	767,3	722,0	689,9
	gazu z sieci ^a :				
5	w hm ³	431,3	86,5	35,5	44,3
6	na 1 mieszkańca w m ³	92,5	133,3	77,2	83,0
	Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31 XII):				
	mieszkania:				
7	w tysiącach	1688,9	221,0	166,1	189,9
8	na 1000 ludności	362,9	340,1	362,7	356,5
	izby:				
9	w tysiącach	6112,9	884,8	599,0	689,4
10	na 1000 ludności	1313,4	1361,8	1308,0	1294,3
	powierzchnia użytkowa mieszkań:				
11	w tys. m ²	112845,0	17339,6	10905,3	13575,9
12	na 1000 ludności w m ²	24246,3	26688,9	23811,8	25488,5
13	przeciętna 1 mieszkania w m ²	66,8	78,5	65,6	71,5
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
14	w tysiącach	10,5	3,0	0,6	1,5
15	na 1000 ludności	2,2	4,7	1,3	2,7
	izby:				
16	w tysiącach	52,2	14,6	3,3	7,9
17	na 1000 ludności	11,2	22,5	7,2	14,9
	powierzchnia użytkowa mieszkań:				
18	w tys. m ²	1329,6	366,8	81,5	203,3
19	na 1000 ludności w m ²	285,2	565,1	177,5	380,6
20	przeciętna 1 mieszkania w m ²	127,1	121,3	135,4	139,4

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. **b** Patrz uwagi ogólne do działu
a In natural units on the basis of which settlements with clients occur. **b** See general notes to the chapter "Municipal

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

NALNA. MIESZKANIA (dok.)
TURE. DWELLINGS (cont.)

					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
15,9	26,7	17,6	23,7	12,5	in hm ³	1
31,6	34,5	27,7	32,8	32,7	per capita in m ³	2
					electricity:	
373,9	584,8	477,2	531,3	307,5	in GW·h	3
744,4	755,6	747,9	734,9	803,2	per capita in kW·h	4
					gas from gas-line system ^a :	
47,6	78,3	39,4	63,1	36,6	in hm ³	5
94,7	101,2	61,8	87,3	95,6	per capita in m ³	6
					Dwelling stocks ^b (as of 31 XII):	
					dwellings:	
180,3	319,7	205,3	280,8	125,9	in thousands	7
360,0	414,4	322,3	389,2	328,7	per 1000 population	8
					rooms:	
624,8	1024,6	832,1	959,6	498,7	in thousands	9
1247,2	1328,0	1306,2	1330,3	1302,1	per 1000 population	10
					usable floor space in dwellings:	
10920,1	17741,5	15593,9	17284,6	9484,1	in thous. m ²	11
21798,9	22995,5	24480,1	23960,5	24764,9	per 1000 population in m ²	12
60,6	55,5	76,0	61,6	75,3	average per 1 dwelling in m ²	13
					Dwellings completed:	
					dwellings:	
0,8	1,3	1,3	0,7	1,2	in thousands	14
1,5	1,7	2,0	1,0	3,2	per 1000 population	15
					rooms:	
3,1	4,9	7,3	4,2	6,8	in thousands	16
6,1	6,4	11,5	5,8	17,8	per 1000 population	17
					usable floor space of dwellings:	
78,1	118,3	192,5	111,3	177,7	in thous. m ²	18
155,5	152,8	301,7	153,9	464,3	per 1000 population in m ²	19
101,6	89,7	148,0	150,0	143,1	average per 1 dwelling in m ²	20

„Infrastruktura komunalna. Mieszkania” ust. 4.
infrastructure. Dwellings”, item 4.

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski
EDUKACJA ^a EDUCA					
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
1	podstawowych	261,4	41,3	25,6	30,5
2	gimnazjach	161,4	25,0	15,7	18,8
3	zasadniczych szkołach zawodowych	25,6	4,2	3,0	2,5
4	liceach ogólnokształcących ^c	77,9	11,2	6,5	10,9
5	liceach profilowanych	12,9	1,3	1,1	0,6
6	technikach ^d	70,5	11,6	7,9	8,4
7	specjalnych szkołach przysposabiających do pracy	0,8	0,1	0,0	0,1
8	artystycznych ^e	3,9	0,7	0,5	0,5
9	policealnych	42,8	5,2	4,3	6,2
	Absolwenci szkół ^{bf} w tys.:				
10	podstawowych	51,4	7,9	4,9	6,2
11	gimnazjów	57,2	8,9	5,8	6,9
12	zasadniczych szkół zawodowych	7,6	1,3	0,8	0,8
13	liceów ogólnokształcących ^c	25,7	3,5	2,0	3,5
14	liceów profilowanych	7,1	0,7	0,5	0,6
15	techników ^d	13,6	2,4	1,6	1,8
16	specjalnych szkół przysposabiających do pracy	0,1	0,0	–	0,0
17	artystycznych ^e	0,5	0,1	0,0	0,1
18	policealnych	13,2	1,5	1,4	1,6
19	Absolwenci ^f szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na 1000 ludności	12	12	11	13
20	Studenci szkół wyższych ^g (stan w dniu 30 XI) w tys.	197,8	20,6	5,7	28,5
21	Absolwenci szkół wyższych ^{fg} w tys.	44,8	4,7	1,8	7,2
22	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	30,6	3,8	2,8	2,7
23	Absolwenci szkół dla dorosłych ^f w tys.	7,3	0,9	1,4	0,6
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):				
24	miejsca w przedszkolach w tys.	105,4	15,1	10,3	10,0
	dzieci w tys.:				
25	w przedszkolach	102,2	14,7	9,9	9,7
26	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	8,5	1,2	0,5	2,6

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół uzupełniających. ^c Dające uprawnienia zawodowe. ^d Z poprzedniego roku szkolnego. ^e Łącznie z filiami, wydziałami i administracją.

^a See general notes to the chapter “Education”, items 1 and 2. ^b Excluding schools for adults, including the supplementary technical secondary schools. ^c Leading to professional certification. ^d From the previous school year. and the Ministry of the Interior and Administration.

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

I WYCHOWANIE
TION^a

					<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
26,4	40,9	38,6	35,4	22,8	<i>primary</i>	1
16,8	25,7	23,5	21,8	14,1	<i>lower secondary</i>	2
2,7	3,4	5,3	2,3	2,2	<i>basic vocational</i>	3
7,7	13,0	10,0	12,1	6,3	<i>general^c</i>	4
2,0	1,7	3,9	1,6	0,8	<i>specialized</i>	5
5,8	12,2	8,7	10,5	5,6	<i>technical^d</i>	6
0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	<i>special job-training schools</i>	7
0,7	0,9	0,3	0,3	–	<i>art^e</i>	8
5,8	8,4	5,5	4,7	2,7	<i>post-secondary</i>	9
					<i>Graduates in schools^{bf} in thous.:</i>	
5,3	7,9	7,4	7,4	4,4	<i>primary</i>	10
5,6	8,9	8,3	7,6	5,2	<i>lower secondary</i>	11
0,7	0,9	1,6	0,6	0,8	<i>basic vocational</i>	12
2,6	4,3	3,5	4,1	2,2	<i>general^c</i>	13
1,2	0,7	1,9	0,9	0,6	<i>specialized</i>	14
0,9	2,5	1,3	2,1	1,1	<i>technical^d</i>	15
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>special job-training schools</i>	16
0,1	0,1	0,0	0,1	–	<i>art^e</i>	17
2,2	2,3	2,1	1,4	0,7	<i>post-secondary</i>	18
11	11	13	11	12	<i>Graduates^f of upper secondary (post-primary) and upper secondary schools per 1000 population</i>	19
31,1	83,8	7,9	18,2	1,9	<i>Students of higher education institutions^g (as of 30 XI) in thous.</i>	20
5,5	18,3	1,8	4,5	0,9	<i>Graduates of higher education institutions^g in thous.</i>	21
4,2	6,4	4,7	3,7	2,3	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	22
1,1	1,4	0,8	0,9	0,3	<i>Graduates of schools for adults^f in thous.</i>	23
					<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
11,5	19,0	15,5	14,9	9,0	<i>places in nursery schools in thous.</i>	24
11,0	18,2	15,0	14,4	9,2	<i>children in thous.:</i> <i>in nursery schools</i>	25
1,1	0,3	0,7	1,5	0,6	<i>in pre-primary sections in primary schools</i>	26

policealnych. **c** Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. **d** Łącznie z uczniami techników zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji.

post-secondary schools. c Including pupils of the supplementary general secondary schools. d Including pupils of g Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochoowski
OCHRONA ZDROWIA HEALTH AND					
	Pracownicy medyczni ^a (stan w dniu 31 XII):				
1	lekarze	10311	1316	1061	1130
2	lekarze dentyści	1560	216	132	261
3	farmaceuci	2548	341	223	295
4	pielęgniarki ^b	25164	2925	2625	2495
5	Szpitala ogólne ^c (stan w dniu 31 XII)	115	22	13	9
	Łóżka w szpitalach ogólnych ^c (stan w dniu 31 XII):				
6	ogółem	26218	3822	3566	2242
7	na 10 tys. ludności	56,3	58,8	77,9	42,1
8	Leczeni w szpitalach ogólnych ^c na 10 tys. ludności	1830,9	1769,2	1920,1	1493,5
9	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1957	291	193	239
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:				
10	lekarskie	7,0	6,9	6,3	6,8
11	stomatologiczne	0,7	0,7	0,6	0,8
12	Żłobki i oddziały żłobkowe (stan w dniu 31 XII) ..	62	8	7	3
13	Dzieci w żłobkach i oddziałach żłobkowych (stan w dniu 31 XII)	2608	363	278	100
14	Apteki ^d (stan w dniu 31 XII)	1164	159	108	167
15	Liczba ludności na 1 aptekę	3998	4086	4241	3189
16	Zakłady stacjonarne pomocy społecznej ^e	165	32	23	15
					KUL CUL
17	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	835	134	84	108
18	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3673	3547	2926	3062
19	Wypożyczenia księgozbioru (w ciągu roku) na 1000 ludności w wol.	4109	4033	3108	2896
20	Teatry i instytucje muzyczne (stan w dniu 31 XII)	21	2	3	3
21	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,1	2,0	2,7	3,8
22	Przedstawienia i koncerty ^f (w ciągu roku) na 1000 ludności	1,4	0,9	0,7	1,3
23	Muzea (stan w dniu 31 XII)	60	15	4	5
24	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	61	8	2	6
25	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	8,2	4,7	1,5	5,7
26	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1012,0	1027,4	9,2	1026,5

a Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **b** Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. **c, d** Patrz uwagi ogólne
a Including interns. **b** Including masters of nursing. **c, d** See general notes to the chapter "Health and social work".

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

I POMOC SPOŁECZNA
SOCIAL WORK

					Medical personnel ^a (as of 31 XII):	
1145	2475	1060	1479	645	doctors	1
196	247	143	244	121	dentists	2
265	518	250	458	198	pharmacists	3
2662	6064	3289	3559	1545	nurses ^b	4
12	26	10	13	10	General hospitals ^c (as of 31 XII)	5
					Beds in general hospitals ^c (as of 31 XII):	
2844	5760	2774	3441	1769	total	6
56,8	74,7	43,5	47,7	46,2	per 10 thous. population	7
2039,2	2709,2	1476,7	1557,7	1356,8	In-patients in general hospitals ^c per 10 thous. population	8
193	348	235	287	171	Out-patient health care institutions (as of 31 XII)	9
					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	
7,4	8,3	6,2	6,6	6,7	doctors	10
0,8	0,6	0,5	0,8	0,6	dentists	11
10	13	4	13	4	Nurseries and nursery wards (as of 31 XII)	12
370	685	201	394	217	Children in nurseries and nursery wards (as of 31 XII)	13
119	211	115	199	86	Pharmacies ^d (as of 31 XII)	14
4210	3656	5539	3625	4453	Population per 1 pharmacy	15
17	28	21	20	9	Stationary social welfare facilities ^e	16

TURA
TURE

72	95	132	133	77	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	17
2224	4899	3912	4483	3128	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	18
3493	4387	4581	5356	4232	Loans of collection (during the year) per 1000 population in vol.	19
3	7	–	2	1	Theatres and music institutions (as of 31 XII)	20
1,9	3,9	–	0,8	1,1	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	21
0,8	4,4	–	0,6	1,0	Performances and concerts ^f (during the year) per 1000 population	22
11	11	4	4	6	Museums (as of 31 XII)	23
6	14	14	6	5	Fixed cinemas (as of 31 XII)	24
12,7	16,1	10,3	5,5	5,8	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	25
1493,7	2117,7	750,6	569,4	573,5	Audience in fixed cinemas per 1000 population	26

do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”: **c** – ust. 5, **d** – ust. 10. **e** Bez oddziałów lub filii. **f** Bez imprez w plenerze.
c – item 5, **d** – item 10. **e** Excluding branches or subbranches. **f** Excluding outdoor events.

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski
TURY TOUR					
1	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	394	203	24	30
	w tym:				
2	hotele	101	28	5	10
3	motele i pensjonaty	8	5	1	–
4	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	71,4	271,9	34,0	64,2
	w tym w:				
5	hotelach	24,2	72,0	5,2	21,7
6	motelach i pensjonatach	0,7	3,9	0,3	–
7	Udzielone noclegi (w ciągu roku) na 1000 ludności	891,1	3495,2	177,1	691,6
	w tym w:				
8	hotelach	341,6	954,5	45,0	269,2
9	motelach i pensjonatach	7,4	34,8	0,3	–
LEŚNI FORE					
10	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	401,6	99,3	76,5	83,0
	Powierzchnia lasów (stan dnia 31 XII):				
11	w tysiącach hektarów	391,9	97,3	74,3	81,3
12	na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,2	0,2
13	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	31,8	41,4	47,1	26,6
	Zalesienia gruntów nieleśnych w ha:				
14	publiczne	30	2	7	18
15	prywatne	102	9	5	82
16	Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia w ha	642	–	55	234
17	w tym Lasy Państwowe	74	–	55	9
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT. COMMUNICATIONS					
	Drogi o nawierzchni twardej w km:				
18	powiatowe	6093,2	1139,4	631,8	1167,1
19	gminne	11589,1	3144,3	997,8	1713,6
20	Placówki pocztowe	837	124	83	134
21	Liczba ludności na 1 placówkę pocztową	5560	5239	5518	3975

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

STYKA
ISM

30	30	28	29	20	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	1
					of which:	
12	15	10	11	10	hotels	2
–	–	–	1	1	motels and boarding houses	3
45,6	41,5	30,9	30,1	26,2	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	4
					of which in:	
17,5	26,8	7,8	14,3	18,3	hotels	5
–	–	–	0,6	0,8	motels and boarding houses	6
654,3	613,2	400,5	339,1	343,4	Accommodation provided (during the year) per 1000 population	7
					of which in:	
324,0	425,3	126,0	192,8	252,9	hotels	8
–	–	–	5,7	19,5	motels and boarding houses	9

CTWO
STRY

24,8	10,3	31,1	49,8	26,8	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	10
					Forest areas (as of 31 XII):	
24,0	9,9	30,2	49,1	25,9	in thousand hectares	11
0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	per capita in ha	12
27,3	26,1	22,3	27,3	27,5	Forest cover (as of 31 XII) in %	13
					Afforestations of non-forest land in ha:	
–	–	1	0	1	public	14
–	–	4	2	–	private	15
10	–	–	343	1	Non-forest land designated for afforestations in ha	16
10	–	–	1	–	of which State Forests	17

– stan w dniu 31 XII
– as of 31 XII

					Hard surface roads in km:	
432,9	444,5	703,8	1038,5	535,2	powiat roads	18
800,2	684,3	1632,7	1572,7	1043,5	gminas roads	19
79	113	114	117	73	Post offices	20
6341	6828	5588	6166	5246	Population per 1 post office	21

IV. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2007 R. (dok.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2007 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochowski

INWESTYCJE. INVESTMENTS.					
	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące):				
1	w milionach złotych	16910,5	2058,7	789,3	1141,2
2	na 1 mieszkańca w zł	3627,1	3171,4	1718,6	2137,0
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:				
3	rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,3	0,6	0,4	0,2
4	przemysłu	69,2	71,9	51,6	66,6
5	budownictwa	3,1	2,6	5,2	3,6
6	handlu i napraw ^Δ	10,4	6,9	11,5	11,0
7	transportu, gospodarki magazynowej i łącznie	5,1	3,0	14,7	3,6
8	obsługi nieruchomości i firm ^Δ	5,5	5,6	8,2	5,0
	Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				
9	w milionach złotych	163850,0	17769,2	7821,9	9785,3
10	na 1 mieszkańca w zł	35205,4	27350,0	17079,2	18371,7
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:				
11	rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,5	1,2	1,4	0,5
12	przemysłu	67,0	64,4	57,0	62,1
13	budownictwa	1,7	1,4	3,1	1,8
14	handlu i napraw ^Δ	5,9	6,5	5,7	7,5
15	transportu, gospodarki magazynowej i łącznie	4,2	2,5	5,4	2,1
16	obsługi nieruchomości i firm ^Δ	12,5	12,2	19,0	15,4
RACHUNKI REGIONAL					
17	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	137959	17690	10313	12475
18	Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	121189	15540	9059	10958
PODMIOTY GOSPODARKI ENTITIES OF THE NATIONAL					
19	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	104554	15607	10196	9213
20	w tym spółki cywilne	38798	6263	3888	3130
21	Osoby fizyczne	322859	51469	28008	37056

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dotyczy podmiotów działających z zasadzeniami). ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Data concern entities employing more than 9 persons. ^b Concerns entities conducting activities in concordance with including plantings). ^c Excluding persons tending private farms in agriculture.

Subregions					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

ŚRODKI TRWAŁE
FIXED ASSETS

					<i>Investment outlays in enterprises^a by location of the investment (current prices):</i>	
1972,4	2935,7	1906,0	3415,8	2691,3	<i>in million zlotys</i>	1
3927,2	3793,6	2987,2	4725,3	7030,9	<i>per capita in zł</i>	2
					<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	
0,5	0,1	0,8	0,1	0,1	<i>agriculture, hunting and forestry</i>	3
57,9	45,8	65,8	86,2	88,0	<i>industry</i>	4
6,5	5,1	1,3	1,6	1,1	<i>construction</i>	5
11,7	19,4	19,2	4,3	3,3	<i>trade and repair^Δ</i>	6
					<i>transport, storage and communication</i>	7
5,4	8,0	5,2	3,8	2,8		
11,5	9,5	3,2	1,6	2,4	<i>real estate, renting and business activities</i>	8
					<i>Gross value of fixed assets in enterprises^b (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
22763,5	36848,6	17806,3	29198,8	21856,4	<i>in million zlotys</i>	9
45441,1	47761,0	27953,2	40476,5	57071,2	<i>per capita in zł</i>	10
					<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>	
0,3	0,0	0,6	0,3	0,8	<i>agriculture, hunting and forestry</i>	11
77,4	43,9	71,5	76,3	86,7	<i>industry</i>	12
1,7	2,8	1,0	1,2	0,7	<i>construction</i>	13
3,5	11,7	4,2	3,4	2,3	<i>trade and repair^Δ</i>	14
					<i>transport, storage and communication</i>	15
2,8	8,8	3,5	3,2	1,4		
10,5	18,9	11,4	10,0	5,0	<i>real estate, renting and business activities</i>	16

REGIONALNE W 2006 R.
ACCOUNTS IN 2006

14931	30784	15896	22018	13852	<i>Gross domestic product (current prices) in mln zł</i>	17
13116	27042	13963	19342	12168	<i>Gross value added (current prices) in mln zł</i>	18

NARODOWEJ^c – stan w dniu 31 XII
ECONOMY^c – as of 31 XII

14207	22685	10104	14660	7882	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>	19
4008	7899	3939	6423	3248	<i>of which civil law partnerships</i>	20
30120	57579	36213	54982	27432	<i>Natural persons</i>	21

według zasad rozrachunku gospodarczego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (bez wartości gruntów;

the rules of economic accounts, where the number of employed persons exceeds 9 persons (excluding the value of land;

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Popów	51° 05' 58"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Rajcza	49° 23' 38"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Pietrowice Wielkie	18° 02' 05"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Żarnowiec	19° 58' 26"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1° 42' 20"	190	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1° 56' 21"	138	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

S o u r c e: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I GRANICE**
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	12334	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	1027	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
łódzkim	144	14,0	<i>Łódzkie</i>
małopolskim	291	28,3	<i>Małopolskie</i>
opolskim	240	23,4	<i>Opolskie</i>
świętokrzyskim	115	11,2	<i>Świętokrzyskie</i>
z Republiką Czeską	150	14,6	<i>with Czech Republic</i>
ze Słowacją	87	8,5	<i>with Slovakia</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie.

S o u r c e: data of the Centre of Geodetic and Cartographic Documentation of the Head Office of Geodesy and Cartography in Warsaw.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	<i>SPECIFICATION</i>
Najwyżej położony punkt – zbocza Pilsko	Jeleśnia	1534,1	<i>Highest point – Pilsko (mountain-side)</i>
Najniżej położony punkt	Kuźnia Raciborska	173,6	<i>Lowest point</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.
S o u r c e: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 4. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

L A T A Y E A R S STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C Average air temperature in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
Bielsko-Biała ^b 2000	10,0	1093	3,7	.	5,1
2006	9,0	858	2,8	.	4,8
2007	9,5	1096	3,3	.	5,2
Częstochowa 2000	9,6	707	2,3	1667	5,4
2006	9,0	653	2,6	1851	4,9
2007	9,5	669	2,8	1732	5,2
Katowice 2000	9,9	831	2,5	1749	5,2
2006	8,8	744	2,4	1919	5,0
2007	9,5	801	2,8	1755	5,3

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Stacja nie prowadzi pomiarów usłonecznienia.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Station does not measure insolation.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266) z późniejszymi zmianami, która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ; pastwiska – PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws from 2004 No. 121, item 1266) with later amendments, which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania,
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha,
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów oraz jakości wody pobieranej z wodociągów opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1 i 3. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjeto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use,
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area,
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks, workplaces, etc.).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the water drawn from waterworks have been compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417). Data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities supplying good water (i.e. meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface waters) or into the ground by entities described in item 3, points 1 and 3. Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage systems of entities engaged in production (including contaminated cooling water and drainage water from mines and constructions), other entities as well as households.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów albo do oczyszczalni mechanicznych.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and to other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fishponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogene removal from sewage occurs in waste water treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogene removal from sewage or mechanical treatment plants.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o emisji pyłów dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o emisji gazów dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji dwutlenku węgla charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych został wyliczony i przedstawiony bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Data concerning the population using waste water treatment plants is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emissions as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities determined by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emissions concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emissions concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emissions include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emissions (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls, etc.)

Due to the high absolute values which characterise the emission of carbon dioxide the indicator of reduction of gas pollutants was calculated and presented excluding carbon dioxide emission.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (Uniform text Journal of Laws from 2007, No. 39, item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste, based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów przyrody i jej składników, a w szczególności dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, przyrody nieożywionej i krajobrazu.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi oraz walorami krajoobrazowymi.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajoobrazowe w celu zachowania, popularyzacji i upowszechniania tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in preserving, equitable use and renewal of resources, objects of nature and its components, specially wild species of plants, animals and fungi, natural habitats, habitats of protected species of plants, animals and fungi, migrating animals, inanimate nature and landscape.

A **nature reserve** includes areas maintained in natural or insignificantly altered ecosystems, refuges and natural sites, as well as habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having a significant scientific, natural, cultural or scenic value.

Scenic parks are areas subject to protection due to the outstanding properties of their natural environment, history as well as the high aesthetic and tourist value of the landscape in order to preserve and popularize these values under conditions of balanced development.

Protected landscape areas include areas subject to protection due to the distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska chronione ze względu na szczególne wartości naukowe, kulturowe, historyczno-pamiątkowe oraz swoiste cechy krajobrazu.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, kar za przekroczenie dopuszczalnych norm ekologicznych, spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta jako dalsze dostosowanie badań statystycznych do standardów międzynarodowych opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ i podręcznika EUROSTAT-u pt. „Europejski System Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Środowiska (SERIEE)”.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

Ecological arable lands comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species, etc.

Nature monuments are individual natural objects, or their clusters, protected due to their scientific, cultural, historic and commemorative values as well as due to their unique landscape characteristics.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from payments for the use of the natural environment and for introducing changes to it, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground, fines for transgression of acceptable ecological standards, repayments of loans granted for investors, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification, as a further adjustment of statistical surveys to international standards, was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification as well as with the EUROSTAT manual entitled “European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE)”.

TABL. 1 (5). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007		2008			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per</i> 1000 po- pulation ^b <i>in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per</i> 1000 po- pulation ^b <i>in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2007 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2007</i>	
Powierzchnia ogólna^c	1233351	264,1	1233351	265,0	-	Total area^c
Użytki rolne	653308	139,9	651564	140,0	-1744	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	465897	99,8	465700	100,1	-197	<i>arable land</i>
sady	9968	2,1	9485	2,0	-483	<i>orchards</i>
łąki trwałe	92277	19,8	91688	19,7	-589	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	54522	11,7	53999	11,6	-523	<i>permanent pastures</i>
grunty:						<i>land:</i>
rolne zabudowane	19778	4,2	19761	4,2	-17	<i>agricultural built-up</i>
pod stawami	7161	1,5	7316	1,6	+155	<i>under ponds</i>
pod rowami	3705	0,8	3613	0,8	-92	<i>under ditches</i>
Grunty leśne oraz						<i>Forest land as well</i>
zadrzewione i						<i>as woody and bushy land</i>
zakrzewione	407406	87,3	408038	87,7	+632	<i>forests</i>
las	399526	85,6	400042	86,0	+516	<i>woody and bushy</i>
grunty zadrzewione						<i>land</i>
i zakrzewione	7880	1,7	7996	1,7	+116	<i>Lands under surface</i>
Grunty pod wodami						<i>waters</i>
powierzchniowymi	17663	3,8	17627	3,8	-36	<i>flowing</i>
płynącymi	11659	2,5	11750	2,5	+91	<i>standing</i>
stojącymi	6004	1,3	5877	1,3	-127	<i>Built-up and urbanized</i>
Grunty zabudowane						<i>areas</i>
i zurbanizowane	133354	28,6	134573	28,9	+1219	<i>residential areas</i>
tereny mieszkaniowe	39805	8,5	40613	8,7	+808	<i>industrial areas</i>
tereny przemysłowe	20455	4,4	20592	4,4	+137	<i>other built-up areas</i>
inne tereny zabudowane						<i>urbanized non-built-up</i>
niezabudowane	3716	0,8	3615	0,8	-101	<i>areas</i>
tereny rekreacji						<i>recreational and rest</i>
i wypoczynku	7753	1,7	7730	1,7	-23	<i>areas</i>
tereny komunikacyjne	50326	10,8	50400	10,8	+74	<i>transport areas</i>
drogi	39369	8,4	39384	8,5	+15	<i>roads</i>
kolejowe	9783	2,1	9876	2,1	+93	<i>railway</i>
inne	1174	0,3	1140	0,2	-34	<i>other</i>
użytki kopalne	1211	0,3	1101	0,2	-110	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	446	0,1	452	0,1	+6	<i>Ecological arable lands</i>
Nieuzytaki	15341	3,3	15367	3,3	+26	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	5833	1,2	5730	1,2	-103	<i>Miscellaneous land</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1. **b** Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2006 i 2007. **c** Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes to the chapter, item 1. **b** Population as of 31 XII, respectively for 2006 and 2007. **c** Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w ha in ha			
O G Ó Ł E M	644	445	691	T O T A L
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND				
Grunty rolne	538	419	677	Agricultural land
W tym użytki rolne	330	278	448	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:				quality classes:
I – III	85	83	124	I – III
IV ^b	242	194	322	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ	3	1	2	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	106	26	14	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION				
wyłączone:				designated for:
Na tereny osiedlowe	315	289	441	Residential areas
Na tereny przemysłowe	73	63	108	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	106	26	11	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	19	10	48	Minerals
Na inne cele	131 ^c	57	82 ^c	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. **b** Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego. **c** Razem z gruntami wyłączonymi pod zbiorniki wodne.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. **b** Agricultural land of mineral and organic origin. **c** Including lands designated for water reservoirs.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE
REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE
I ZAGOSPODAROWANE**
*DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w ha in ha			
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	5828	4717	4584	<i>Land requiring reclamation (as of 31 XII)</i>
zdevastowane	4842	3760	3776	<i>devastated</i>
zdegradowane	986	957	808	<i>degraded</i>
Grunty (w ciągu roku):				<i>Land (during the year):</i>
zrekultywowane	298	128	66	<i>reclaimed</i>
w tym na cele:				<i>of which for purposes:</i>
rolnicze	17	9	23	<i>agricultural</i>
leśne	231	87	25	<i>forest</i>
zagospodarowane	255	58	59	<i>managed</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	668,8	513,5	507,3	100,0	T O T A L
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) z ujęć własnych	175,1	121,0	119,7	23,6	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:					of which waters:
powierzchniowe	79,8	59,7	57,6	11,3	surface
podziemne	21,7	21,7	22,7	4,5	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	84,9	80,7	75,9	15,0	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	408,8	311,8	311,7	61,4	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	259,5	195,9	198,1	39,0	waters: surface
podziemne	149,3	115,8	113,6	22,4	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	535,4	442,1	433,8	100,0	TOTAL
Przemysł	184,8	148,1	148,3	34,2	Industry
w tym na cele produkcyjne	148,5	126,8	128,4	29,6	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	84,9	80,7	75,9	17,5	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	265,7	213,3	209,6	48,3	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.

^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fishponds.

^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR FILLING UP FISHPONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^a w ha	3541	4275	4287	Area of filled fishponds ^a in ha
Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych w dam ³	84913	80728	75932	Water withdrawal for filling up and completing fishponds in dam ³
na 1 ha	24,0	18,9	17,7	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 10 ha.

a Area of 10 ha and more.

TABL. 7 (11). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION
FROM WATERWORKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę <i>Population ^a – in % of population using facilities – supplied with water</i>				SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>		
	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 100 2006	88,0	97,5	12,0	2,5	<i>below 100</i>
2007	98,2	95,7	1,8	4,3	
100 – 1000 2006	94,8	91,0	5,2	9,0	<i>100 – 1000</i>
2007	97,0	92,9	3,0	7,1	
1001 – 10000 2006	96,8	85,8	3,2	14,2	<i>1001 – 10000</i>
2007	96,7	87,1	3,3	12,9	
10001 – 100000 2006	100,0	100,0 ^b	–	–	<i>10001 – 100000</i>
2007	100,0	100,0 ^b	–	–	
powyżej 100000 2006	100,0	100,0 ^b	–	–	<i>over 100000</i>
2007	100,0	100,0 ^b	–	–	

a Według szacunków. **b** Dotyczy ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów zlokalizowanych na terenach miast.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data. **b** Refers to population supplied with water from waterworks and wells localised in urban areas.
S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (12). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	445,2	366,8	372,3	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	237,7	209,2	215,8	58,0	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	5,8	4,7	5,1	1,4	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	207,5	157,6	156,5	42,0	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	439,4	362,1	367,2	98,6	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	387,6	311,5	324,6	87,2	treated
mechanicznie	189,7	136,6	148,1	39,8	mechanically
chemicznie	19,6	23,3 ^b	23,0 ^b	6,2	chemically
biologicznie	88,6	33,5	31,4	8,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	89,8	118,1	122,1	32,8	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	51,8	50,6	42,6	11,4	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	20,5	37,5	32,3	8,7	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	31,2	13,2	10,3	2,8	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage and building constructions, as well as polluted rainwaters. ^b Refers only to industrial waste water.

TABL. 9 (13). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2006	2007	ENTITIES
O G Ó Ł E M	267	203	209	T O T A L
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	202	153	155	<i>Discharging waste water directly into waters or into the ground</i>
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	170	129	133	<i>possessing waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	137	100	104	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości	33	29	29	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	32	24	22	<i>not possessing waste water treatment plants</i>
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	65	50	54	<i>Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)</i>

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a *Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.*

TABL. 10 (14). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chemi- cal</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	223	100	36	85	2	Number
	2006	188	80	34	72	2	
	2007	177	81	31	63	2	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	1186,5	895,1	195,0	95,6	0,8	Capacity in dam ³ /24h
	2006	926,1	663,9	192,9	68,4	0,9	
	2007	935,3	679,0	192,2	63,3	0,9	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	190	14	2	126	48	Number
	2006	225	8	x	136	81	
	2007	222	7	x	135	80	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	1908,7	408,7	0,2	636,8 ^b	863,0	Capacity in dam ³ /24h
	2006	1482,7	15,4	x	295,1 ^b	1172,2	
	2007	1375,1	12,7	x	274,7 ^b	1087,7	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	62,9	4,5	0,0	27,2	31,3	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
	2006	68,3	0,5	x	14,9	52,9	
	2007	69,2	0,3	x	14,1	54,8	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5. **b** Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. **c** Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; from 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes to the chapter, item 5. **b** Refers to equipment for biological treatment. **c** Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 (15). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	341	361	356	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:				<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	253	230	223	<i>particulates</i>
gazowych	44	46	47	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:				<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:				<i>emission of:</i>
pyłów	100	104	107	<i>particulates</i>
gazów	109	97	98	<i>gases</i>
imisji	309	347	343	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:				<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	38,5	20,1	21,8	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	30,3	14,1	14,4	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	610,6	742,8	754,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	152,3	146,9	152,1	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	136,1	133,3	132,4	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	81,9	73,4	75,4	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² powierzchni ogólnej w tonach:				<i>per 1 km² of total area in tonnes:</i>
pyłowych	3,1	1,6	1,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	49,7	60,2	61,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:				<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	3790,9	3816,9	3984,8	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	277,5	299,9	297,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:				<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	99,0	99,5	99,5	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,3	28,8	28,3	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases simultaneously.

TABL. 12 (16). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
*EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS BY SECTIONS
AND DIVISIONS*

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS		Emisja zanieczyszczeń <i>Emission of pollutants</i>				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń <i>Pollutants retained in pollutant reduction systems</i>			
		pyłowych <i>particulates</i>		gazowych <i>gases</i>		pyłowe <i>particulates</i>		gazowe (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym ze spalania paliw <i>of which from the combustion of fuels</i>	ogółem <i>total</i>	w tym dwutlenek węglu <i>of which carbon dioxide</i>	w tys. t <i>in thous. t</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	w tys. t <i>in thous. t</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>
		w tys. t		in thous. t					
OGÓŁEM	2000	38,5	30,3	34388,4	33777,9	3790,9	99,0	277,5	31,3
TOTAL	2006	20,1	14,1	45159,0	44416,2	3816,9	99,5	299,9	28,8
	2007	21,8	14,4	46274,6	45520,5	3984,8	99,5	297,9	28,3
w tym: of which:									
Górnictwo		0,6	0,2	733,1	352,7	71,3	99,1	—	—
Mining and quarrying									
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu ... <i>Of which mining of coal and lignite; extraction of peat</i>		0,6	0,2	732,8	352,5	71,3	99,1	—	—
Przetwórstwo przemysłowe		7,0	1,3	9381,1	9233,9	640,9	98,9	135,9	48,0
Manufacturing									
w tym: of which:									
Produkcja artykułów spożywczych i napojów		0,1	0,1	80,3	79,6	0,7	83,2	0,0	1,3
<i>Manufacture of food products and beverages</i>									
Włókiennictwo		0,0	0,0	14,3	14,2	0,4	95,0	—	—
<i>Manufacture of textiles</i>									
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ		0,0	0,0	3,2	3,2	—	—	—	—
<i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>									
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ		0,3	0,2	103,6	102,5	1,4	82,6	—	—
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>									
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ		0,2	0,2	162,2	161,1	2,2	90,8	—	—
<i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>									
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ		0,7	0,1	866,4	857,2	62,8	98,9	3,2	25,8
<i>Manufacture of coke, refined petroleum products^Δ</i>									
Produkcja wyrobów chemicznych ... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>		0,1	0,0	125,9	124,9	5,6	98,2	0,1	9,3

TABL. 12 (16). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS BY SECTIONS
AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	Emisja zanieczyszczeń Emission of pollutants				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń Pollutants retained in pollutant reduction systems			
	pyłowych particulates		gazowych gases		pyłowe particulates		gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combu- stion of fuels	ogółem total	w tym dwutle- nek węglu of which carbon dioxide	w tys. t in thous. t	w % za- nieczy- szczeń wytwor- zonych in % of pollu- tants produced	w tys. t in thous. t	w % za- nieczy- szczeń wytwor- zonych in % of pollu- tants produced
	w tys. t		in thous. t					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	0,0	0,0	6,9	6,7	0,2	95,2	0,3	67,1
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>								
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	0,8	0,2	1066,2	1056,5	232,5	99,7	4,0	28,9
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>								
Produkcja metali	4,1	0,1	6743,0	6623,5	327,5	98,7	126,9	51,5
<i>Manufacture of basic metals</i>								
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	0,1	0,1	57,4	56,4	1,0	90,1	0,0	2,1
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	0,3	0,3	71,4	70,6	0,6	68,0	0,0	2,8
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>								
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	0,1	0,0	34,8	33,5	4,3	98,2	1,2	47,5
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>								
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	0,0	—	21,5	20,7	0,0	43,1	0,2	16,5
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>								
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	0,0	0,0	3,1	3,0	0,1	91,5	0,0	5,4
<i>Manufacture of other transport equipment</i>								
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	0,0	0,0	11,6	11,2	0,2	85,8	0,0	3,6
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>								
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	12,9	12,7	36094,7	35868,5	3271,1	99,6	161,9	41,7
<i>Electricity, gas and water supply</i>								
Budownictwo	1,3	0,0	2,5	2,4	1,3	49,1	0,1	38,7
<i>Construction</i>								

TABL. 13 (17). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL AIR POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi-cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofil- ters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	857	148	543	195	461	167
TOTAL	2006	592	112	519	177	348	131
	2007	483	104	609	171	346	148
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	192	18	85	8	171	x
low	2006	85	14	96	5	135	x
	2007	74	13	95	4	150	x
średnia	2000	266	78	201	47	160	x
moderate	2006	155	45	169	29	128	x
	2007	122	38	190	33	119	x
wysoka	2000	399	52	257	140	130	x
high	2006	352	53	254	143	85	x
	2007	287	53	324	134	77	x
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	25677	5896	18541	55389	29501	2844
TOTAL	2006	11337	3947	14678	48374	9459	3827
	2007	9722	3825	17410	45400	7874	3999
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	9372	226	566	2388	4321	x
low	2006	957	335	582	2525	2925	x
	2007	869	411	595	1921	2931	x
średnia	2000	5548	3303	7862	5293	3431	x
moderate	2006	2939	1857	6473	4919	2019	x
	2007	1961	1596	6876	6060	1838	x
wysoka	2000	10757	2367	10113	47708	21749	x
high	2006	7441	1755	7623	40930	4515	x
	2007	6892	1818	9939	37419	3105	x

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	254	251	242	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	46844,7	41678,1	41408,2	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	40689,3	37106,8	37993,2	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	5839,9	2483,9	1689,2	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	5752,9	2079,8	1285,4	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	315,5	2087,4	1725,8	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:				<i>In % of generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	86,9	89,0	91,8	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	12,5	6,0	4,1	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	12,3	5,0	3,1	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	0,7	5,0	4,2	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	795761,1	667393,6	653946,0	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t ...	4047,4	4976,1	3628,4	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:				<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	2996,3	2377,6	2267,9	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	264,3	35,8	46,7	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7. **b** Do 2001 r. – wykorzystane.
c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. **d** Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. **e** Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 7. **b** Until 2001 – utilized. **c** On own plant grounds and other land. **d** Until 2001 – accumulated temporarily. **e** On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotych- czas składowa- ne (nagroma- dzone ^d ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^d ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi ^c of which recovered ^c		
O G Ó Ł E M 2006	41678,1	37106,8	667393,6	T O T A L
2007	41408,2	37993,2	653946,0	
w tym:				of which:
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin	28986,8	26764,5	538453,0	Waste generated at washing and clearing minerals
Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla	2085,3	1959,2	26318,4	Waste from floatation dressing of coal
Żużle z procesów wytapiania (wielkopiecowe, stalownicze)	1136,7	1102,5	4961,3	Waste from the processing of slag (blast-furnance, steelmaking)
Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali	782,0	743,7	34180,8	Waste from excavation of minerals other than iron ores
Mieszankiny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	1399,6	1260,5	–	Mixtures of fly-ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla	1807,8	1807,4	1031,0	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	795,9	729,9	13061,9	Slag, furnace ash and particulates from boilers
Inne niewymienione z podgrupy odpadów z hutnictwa żelaza i stali	543,2	539,4	134,2	Other not listed above originating from wastes from iron and steel industry
Żelazo i stal	339,6	165,5	1,4	Iron and steel
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	298,2	254,7	23536,3	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7. ^b W ciągu roku. ^c Do 2001 r. – wykorzystane. ^d Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 7. ^b During the year. ^c Till 2001 defined as utilized. ^d On own plant grounds.

TABL. 16 (20). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007			SPECIFICATION
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
O G Ó Ł E M ^a	271467,6	271288,7	272480,5	22,1	585	T O T A L ^a
Rezerваты przyrody ^b	3591,9	3808,4	3937,0	0,3	8,5	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	227036,1	226969,3	227087,4	18,4	487,9	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	35971,1	36132,0	36962,8	3,0	79,4	Protected landscape areas ^c
Stanowiska dokumentacyjne	6,4	6,5	6,5	0,0	0,0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	4500,5	3878,3	3878,3	0,3	8,3	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	361,6	494,2	608,5	0,0	1,3	Ecological arable lands

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. **b** Bez otuliny. **c** Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolutions. **b** Excluding buffer zones. **c** Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and protected landscape areas.

TABL. 17 (21). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

SCENIC PARKS

As of 31 XII

L A T A Y E A R S PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SCENIC PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
O G Ó Ł E M T O T A L	2000	229326,0	150769,5	66790,5	1357,0
	2006	229312,1	150756,5	66790,5	1357,0
	2007	229638,1	150778,5	67083,5	1357,0
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO COMPLEX OF SCENIC PARKS OF THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP		229638,1	150778,5	67083,5	1357,0
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich		49387,0	28840,0	16806,0	659,0
Orlich Gniazd ^c		47965,0	20403,0	25684,0	—
Lasy nad Górną Liswartą		38700,1	22147,0	11525,0	464,0
Beskidu Śląskiego		38620,0	33771,0	4800,0	49,0
Żywiecki		35870,0	29415,0	5375,0	185,0
Beskidu Małego ^c		16540,0	13926,7	2613,3	—
Stawki		1732,0	1732,0	—	—
Załęczański ^c		824,0	543,8	280,2	—

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. **b** Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. **c** Powierzchnia parków w granicach województwa.

a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. **b** Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. **c** Area of parks within the area of the voivodship.

TABL. 18 (22). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia <i>Area</i>			<i>SPECIFICATION</i>
		ogółem <i>total</i>	rezerwatów <i>reserves</i>		
			ściślych ^a <i>strictly</i> <i>protected^a</i>	częściowych ^b <i>partially</i> <i>protected^b</i>	
			w ha <i>in ha</i>		
OGÓŁEM 2000	59	3591,9	110,5	3481,4	<i>TOTAL</i>
2006	61	3808,4	82,7	3725,7	
2007	62	3937,0	202,3	3734,7	
Faunistyczne	2	787,2	–	787,2	<i>Fauna</i>
Krajobrazowe	2	164,2	–	164,2	<i>Scenic</i>
Leśne	49	2750,1	119,6	2630,5	<i>Forest</i>
Torfowiskowe	1	40,6	–	40,6	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne	4	82,7	82,7	–	<i>Flora</i>
Wodne	1	48,0	–	48,0	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej	3	64,2	–	64,2	<i>Inanimate nature</i>

a Rezerваты, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. **b** Rezerваты, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. **b** Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (23). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Poje- dyncze drzewa <i>Individ- ual trees</i>	Grupy drzew <i>Tree clusters</i>	Głazy narzuto- we <i>Erratic boulders</i>	Skalki, groty, jaskinie i inne ^a <i>Stones, grottos, caves and others^a</i>	Aleje <i>Alleys</i>
OGÓŁEM	2000	1262	1005	160	23	43	31
TOTAL	2006	1475	1195	178	25	46	31
	2007	1514	1228	180	26	46	34
W tym utworzone na mocy uchwał rad gmin		695	647	26	3	4	15
<i>Of which created on the basis of gmina resolutions</i>							

^a Obejmuje także: krzewy, źródła, wodospady, wywierzyska.

^a Including shrubs, springs, waterfalls, karst springs.

TABL. 20 (24). **WYMIAR I WPLYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono Administred		Wpłynęło Income	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS				
Opłaty ^a	2006	.	283876,0	Payments ^a
	2007	.	306900,6	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód		.	98348,3	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu		.	160110,0	Protection of atmospheric air and climate
Gospodarkę odpadami		.	26877,5	Waste management
Kary ^b za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2006	1982,5	883,4	Fines ^b for not meeting environmental protection norms
	2007	1835,3	534,7	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		1593,8	363,0	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza		116,0	108,5	Permissible emissions of air pollutants
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND				
O G Ó Ł E M – opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2006	6569,1	6706,8	T O T A L – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2007	8622,6	8545,0	
w tym:				of which:
Roczne		8471,2	8210,9	Annual
Jednorazowe należności		151,4	146,6	One-time payments

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. **b** W zakresie wymierzonych kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
Ź r ó d ł o: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. **b** In regard to inflicted fines – data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection.

S o u r c e: in regard to payments – data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management,
in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (25). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	368433,2	406421,6	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	160866,2	196614,0	48,4	Protection of atmospheric air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	131547,1	169482,9	41,7	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	11366,3	14698,8	3,6	Waste management
Pozostałe	64653,6	25625,9	6,3	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (26). **NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
**OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS SERVING ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
Ochrona środowiska	797531,5	1153045,5	1487761,1	Environmental protection
w tym:				of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	381280,8	354811,9	368495,0	Protection of atmospheric air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	254204,2	187176,7	59849,4	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	322733,7	596276,4	908729,8	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:				of which expenditures on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	95736,2	88903,5	138212,3	municipal waste water treatment plants
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	199672,5	470132,4	722701,2	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	79141,6	75844,6	88498,1	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:				of which expenditures on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	7027,9	11654,1	12339,7	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	2416,1	1961,6	3382,7	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52427,9	18209,1	19859,7	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	2397,0	9810,4	19309,6	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	687,4	395,8	670,6	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	2911,7	40142,6	34753,3	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	229891,2	192125,3	166038,6	Water management
nakłady na:				expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	97758,9	138310,3	125754,1	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	40797,6	30505,2	19494,1	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	19390,6	6682,7	4344,0	Reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	41081,4	14265,4	12308,8	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	30862,7	2361,7	4137,6	Flood embankments and pump stations

^a W latach 2001-2005 określone jako wydatki inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a In years 2001-2005 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in investment outlays in appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU ODDANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
*TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				Protection of atmospheric air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:				<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	4268	36815	1177	<i>particulates</i>
gazowych	30514	–	67	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód				Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:				<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	256,7	408,9	594,0	<i>waste water</i>
wody opadowe	39,4	34,4	54,1	<i>rainwater</i>
Oczyszczalnie ścieków:				<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	19	5	9	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	13	4	7	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	9	3	1	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	5	2	6	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5	–	2	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	311354	1671	46196	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	298743	1671	44646	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	108131	1366	24000	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	36692	305	5651	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	166531	–	16545	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU ODDANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)				Waste water management and protection of waters (cont.)
Podczyszczalnie ^b ścieków przemysłowych:				Industrial waste pre-treatment plants ^b :
obiekty	6	1	3	facilities
przepustowość w m ³ /d	394	12960	650	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami				Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:				Treatment systems of waste:
obiekty	5	–	1	facilities
wydajność w t/r	4437	–	10800	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:				Landfills of municipal waste:
obiekty	1	–	–	facilities
powierzchnia w ha	9,4	–	–	area in ha
wydajność w t/r	73000	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^c w t/r	38104	265135	9010	Capacity of waste utilization systems ^c in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT				
Wydajność ujęć wodnych ^d w m ³ /d ..	11417	2828	1219	Capacity of water intakes ^d in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3902	8328	480	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	301,5	303,7	306,5	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:				Water reservoirs:
obiekty	6	–	–	facilities
pojemność w tys. m ³	218,5	–	–	capacity in thous. m ³

b Urządzenia powodujące obniżenia stężeń zanieczyszczeń w ściekach w stopniu umożliwiającym ich odprowadzenie do sieci kanalizacyjnej. **c** Z wyłączeniem odpadów komunalnych. **d** Bez ujęć w energetyce zawodowej.

b Appliances causing the reduction of concentration of pollutants in waste water in a degree enabling their discharge into sewerage system. **c** Excluding municipal waste. **d** Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2007, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji:

- instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

Gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2007, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration:

- principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),

- jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
 - b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urządzeniami wodnych oraz kuratoriami oświaty).
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
 - b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
 - c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urządzeń wodnych).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

- *foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,*
- *territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);*

b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).*

2) **Local self-government administration** comprises:

a) *gminas and cities with powiat status:*

- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
- *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*

b) *powiats, i.e., powiat starosts' offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*

c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (28). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	<i>SPECIFICATION</i>
Powiaty	17	17	17	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	19	19	19	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	166	167	167	<i>Gminas</i>
miejskie	48	49	49	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	21	22	22	<i>urban-rural</i>
wiejskie	97	96	96	<i>rural</i>
Miasta	69	71	71	<i>Towns</i>

TABL. 2 (29). **GMINY W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2007
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area					
		poniżej below 5,0 km ²	5,0 – – 19,9	20,0 – – 49,9	50,0 – – 99,9	100,0 – – 149,9	150,0 km ² i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	167^a	–	11	50	63	35	8
Poniżej 2500 Below	1	–	–	1	–	–	–
2500 – 4999	14	–	1	6	4	3	–
5000 – 7499	36	–	2	14	13	7	–
7500 – 9999	25	–	2	7	7	9	–
10000 – 14999	38	–	1	11	15	8	3
15000 – 19999	14	–	2	3	6	3	–
20000 – 39999	12	–	2	3	6	1	–
40000 – 99999	15	–	1	4	7	1	2
100000 – 199999	9	–	–	1	4	3	1
200000 i więcej and more	3	–	–	–	1	–	2

a W tym 19 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 19 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (30). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

*POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2007**As of 31 XII*

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>						
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0 – – 99,9	100,0 – – 299,9	300,0 – – 499,9	500,0 – – 999,9	1000,0 – – 1499,9	1500,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	36	4	8	11	4	6	2	1
Poniżej 50000	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Below</i>								
50000 – 74999	8	3	2	2	1	–	–	–
75000 – 99999	5	–	1	2	–	2	–	–
100000 – 149999	11	1	2	2	1	3	1	1
150000 – 199999	9	–	2	3	2	1	1	–
200000 i więcej	3	–	1	2	–	–	–	–
<i>and more</i>								

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2007**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2348	471	396	48	TOTAL
W tym kobiety	531	87	90	5	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej	101	34	10	–	29 and less
30 – 39	331	71	46	7	30 – 39
40 – 59	1575	284	280	32	40 – 59
60 lat i więcej	341	82	60	9	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	897	323	319	42	Tertiary
Policealne	61	7	7	1	Post-secondary
Średnie	953	124	63	5	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	406	17	7	–	Basic vocational
Podstawowe	26	–	–	–	Primary
Pozostałe	5	–	–	–	Other
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	218	74	168	–	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	666	226	162	39	Professionals
Technicy i inny średni personel	482	80	15	6	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	111	26	7	–	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	137	15	15	–	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	188	–	10	3	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	267	14	4	–	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	82	1	1	–	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	9	3	2	–	Elementary occupations
Siły zbrojne	8	–	–	–	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	180	32	12	–	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 5 (32). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT			
O G Ó Ł E M	34151	34625	T O T A L
w tym:			of which:
Administracja państwowa	13528	13404	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	20540	21135	Local self-government administration
w tym:			of which:
gminy i miasta na prawach powiatu	15898	16331	gminas and cities with powiat status
powiaty	3929	4001	powiats
województwo	713	803	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł			
O G Ó Ł E M	3178,64	3301,48	T O T A L
w tym:			of which:
Administracja państwowa	3458,90	3575,59	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2983,97	3118,45	Local self-government administration
w tym:			of which:
gminy i miasta na prawach powiatu	3129,17	3269,56	gminas and cities with powiat status
powiaty	2320,37	2446,19	powiats
województwo	3403,25	3394,69	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. Prezentowane dane statystyczne dotyczą:
 - przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
 - orzeczeń sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.
3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.
4. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.
5. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. *Statistical data are presented:*
 - concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the Police Headquarters conducted in co-operation with the Ministry of Justice,
 - concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.
2. *In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.*
3. *An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by public prosecutor, moreover every revenue-related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.*

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of the police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutors’ offices and on juvenile proceedings in family courts.
4. *Data on ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, the Treasury Penal Code (the Law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments) or other specific laws.*
5. *The rate of detectability of the delinquents is the proportion between the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.*

6. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

7. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 3 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

8. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

9. Sprawa załatwiona jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami) sprawy zawieszone od dnia 1 I 2004 r. nie są już traktowane jako załatwione.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób. Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

10. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2002 Nr 11, poz. 109, z późniejszymi zmianami).

11. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

7. Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 3 to 6) within its jurisdiction.

8. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

9. A resolved case is a case with regard to which: a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

According to changes to the rules of registering cases in courts, introduced by the directive of the Minister of Justice of 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice dated 31 XII 2003, with later amendments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer treated as finished.

A case which involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons. The number of cases for hearing is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

10. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law,
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the age of 13-17,
 - c) execution of educative and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (pt. 3a and 3b) are based on the Law dated 26 X 1982 on Proceedings Involving Juveniles (uniform text, Journal of Laws 2002 No. 11, item 109, with later amendments).

11. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of commitment of the criminal act.

TABL. 1 (33). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	165766	183620	164685	T O T A L
Na 10 tys. ludności	347	393	353	<i>Per 10 thous. population</i>
Z liczby ogółem:				<i>Of total:</i>
miasta	153097	166917	149412	<i>urban areas</i>
wieś	12669	16703	15273	<i>rural areas</i>
przestępstwa o charakterze:				<i>type of crime:</i>
kryminalnym	148704	137133	124700	<i>criminal</i>
gospodarczym	11656	19811	17878	<i>economic</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY SELECTED TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Przeciwko życiu i zdrowiu	4635	5245	5247	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo	157	119	101	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	4329	4668	4635	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	2701	18776	15749	<i>Against public safety and safety of transport</i>
w tym drogowe	x	18164	15295	<i>of which traffic</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	} 5731	6923	6650	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		675	650	<i>Against sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie		302	284	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	7679	5840	6239	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko mieniu	120791	113230	99070	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy	39410	46229	39391	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem	49311	27320	22939	<i>burglary</i>
rozbój	} 7119	4432	3438	<i>robbery</i>
kradzież rozbójnicza		291	236	<i>theft with assault</i>
wymuszenie rozbójnicze		489	525	<i>criminal coercion</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w % in %			
O G Ó Ł E M	46,2	56,0	58,4	T O T A L
w tym rodzaje przestępstw:				<i>of which type of crime:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,0	82,2	82,3	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	79,8	97,2	96,8	<i>Against public safety and safety of transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	91,0	93,0	93,6	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		88,4	87,8	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	99,9	100,0	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	100,0	98,4	98,6	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	31,3	35,1	36,9	<i>Against property</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 4 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	26153	58707	51467	T O T A L
w tym mężczyźni	23927	52280	45867	<i>of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw				Of which type of crime
Przeciwko życiu i zdrowiu	2318	5696	5024	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo	54	74	50	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1883	3016	2591	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	.	14543	13868	<i>Against safety of transport</i>
w tym za prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	.	13280	12649	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	1070	2083	1804	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie	96	121	112	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	4806	3481	3794	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	1462	2048	1995	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person</i>
Przeciwko mieniu	11727	23724	18711	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy	2899	8648	6907	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem	3697	3059	2254	<i>burglary</i>
rozbój	1066	1620	1230	<i>robbery</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (37). **WPŁYW SPRAW^a DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2007 R.**
INCOMING CASES^a IN COMMON COURTS IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi sądów okręgowych <i>Districts of regional courts</i>				SPECIFICATION
		bielski	częstochowski	gliwicki	katowicki	
Sądy rejonowe	1269788	153554	188595	365828	561811	District courts
w tym sprawy:						<i>of which cases:</i>
Karne i o wykroczenia	288326	31172	49980	79792	127382	<i>Criminal and concerning offences</i>
w tym o wykroczenia	57417	5401	9883	16402	25731	<i>of which concerning offences</i>
Cywilne	657728	92395	94165	195587	275581	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowe ^b	350692	61083	60653	104978	123978	<i>of which involving real estate registry^b</i>
Gospodarcze	40977	4154	4451	9295	23077	<i>Commercial law^c</i>
Rodzinne	184640	17353	28536	58369	80382	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	17062	1125	2707	4999	8231	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	2718	263	361	776	1318	<i>Related to social security law</i>
Sądy okręgowe	99328	10732	15486	29302	43808	Regional courts
sprawy:						<i>cases:</i>
Karne	42012	4548	7098	13029	17337	<i>Criminal</i>
Cywilne	32527	3840	4727	9404	14556	<i>Civil^d</i>
Gospodarcze	5223	540	647	1089	2947	<i>Commercial law^e</i>
Z zakresu prawa pracy	3225	225	660	1109	1231	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	15902	1511	2302	4607	7482	<i>Related to social security law</i>

^a Obejmuje sprawy pierwszej i drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m. in. o rozwód). ^e W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the first and second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (among others divorces). ^e Of which the Competition and Consumer Protection Court and Community Trademark and Design Court.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (38). **SPRAWY RODZINNE W 2007 R.**
FAMILY CASES IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi sądów okręgowych <i>Districts of regional courts</i>				SPECIFICATION
		bielski	częstochowski	gliwicki	katowicki	
O G Ó Ł E M	60543	5483	6996	21235	26829	T O T A L
w tym załatwiono spraw:						<i>of which cases settled:</i>
O rozwód	10146	1028	1526	3319	4273	<i>By divorce</i>
O separację	1091	92	183	410	406	<i>By separation</i>
O alimenty	15269	1399	1745	5210	6915	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a :						<i>Concerning juveniles^a:</i>
w postępowaniu wyjaśniającym:						<i>in investigation proceedings:</i>
w związku z demoralizacją	9594	459	1108	3674	4353	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	12504	1433	1334	4256	5481	<i>involving punishable acts</i>
na posiedzeniu lub rozprawie ^b :						<i>at session or hearing^b:</i>
w związku z demoralizacją	5244	239	513	2015	2477	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	6695	833	587	2351	2924	<i>involving punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób. **b** Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons. **b** Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V

LUĐNOŚĆ.

WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące a od 2006 r. (stan w dniu 31 XII) – ponad 3 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. **Dane dla lat 2000 i 2001** publikowane wcześniej z tego zakresu były zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 1988 – obecnie **zostały zweryfikowane**. Liczbę ludności dla tych lat obliczono zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

2. Ludność na 1 km² w przekroju jednostek podziału terytorialnego obliczono, w celu uzyskania dokładniejszego wyniku, na podstawie danych o powierzchni wyrażonej w hektarach.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet

CHAPTER V

POPULATION.

RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) balances of the size and structure of the **population actually living** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 2 months and since 2006 (as of 31 XII) – more than 3 months in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
- 2) registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence;
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. **Data for 2000 and 2001** regarding this subject, previously published – compiled on basis of Population Census 1988 – **have been recently verified**. The number of population for these years has been calculated according to the administrative division as of 31 XII 2002.

2. Population per 1 km² by territorial division units – in order to obtain more accurate result – was calculated basing on data on area in hectares.

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility**

18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża),
- rozwoły – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka),
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siórnego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe

(i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e., 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- *separations* – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases of unanimous petition of both of persons – residence of husband is used),
- *divorces* – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, place of residence of a spouse has been taken),
- *births* – according to the mother's place of permanent residence,
- *deaths* – according to the place of permanent residence of the deceased.

Data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757) all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations are registered in the local civil status offices. Marriages contracted on the basis of canon law marriages are subordinated to the civil Polish laws and have the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

Religious marriages may be contracted only in the following ten Churches and one Religious Association: the Catholic Church, the Polish Autocephalous Orthodox Church, the Evangelical Church of the Augsburg Confession, the Evangelical-Reformed Church, the United Methodist Church, the Baptist Union of Poland, the Seventh-day Adventist Church, the Polish Catholic Church, the Union of Jewish Denominational Gminas, the Mariavite Old Catholic Church, the Pentecostal Church of Poland.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from

(częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

7. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

8. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

mothers in the age under 15 are included in the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – in the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Data on internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

7. Data on international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

8. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 1 (39). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI				
O G Ó Ł E M	4775898	4676983	4662302	T O T A L
mężczyźni	2314830	2258680	2249944	Males
kobiety	2461068	2418303	2412358	Females
Miasta	3787240	3675602	3657775	Urban areas
Wieś	988658	1001381	1004527	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII				
O G Ó Ł E M	4765657	4669137	4654115	T O T A L
mężczyźni	2309169	2253857	2244944	Males
kobiety	2456488	2415280	2409171	Females
miasta	3776228	3666080	3647193	Urban areas
wieś	989429	1003057	1006922	Rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	106,4	107,2	107,3	Females per 100 males
Ludność w miastach				Urban population
w % ogółu ludności	79,2	78,5	78,4	in % of total population
Ludność na 1 km ²				Population per 1 km ²
powierzchni ogólnej	386 ^a	379	377	of total area

^a Do przeliczeń przyjęto powierzchnię zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.^a The area as of the administrative division obligatory on 31 XII 2002 was accepted for recalculations.

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 2 (40). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2006	2007					
			ogółem <i>grand total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
					razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>
O G Ó Ł E M ...	4765657	4669137	4654115	2244944	3647193	1750869	1006922	494075
TOTAL								
0 – 2 lata	127768	122604	126398	64884	98304	50572	28094	14312
3 – 6	193836	159895	157530	80757	119956	61482	37574	19275
7 – 12	369357	277572	266952	136964	198582	101824	68370	35140
13 – 15	224895	170573	161908	82715	120849	61726	41059	20989
16 – 18	248362	194967	187990	96073	142341	72505	45649	23568
19 – 24	466421	460877	445896	225476	348568	176168	97328	49308
25 – 29	339898	382367	386171	194461	306829	154247	79342	40214
30 – 34	306672	345395	354188	179186	279820	141518	74368	37668
35 – 39	333593	301416	305418	153927	236670	119395	68748	34532
40 – 44	404788	314904	306384	153329	235747	117188	70637	36141
45 – 49	401457	375611	358726	176551	281816	137070	76910	39481
50 – 54	328508	383964	384509	185756	311851	148840	72658	36916
55 – 59	233646	328961	341576	161402	277901	130015	63675	31387
60 – 64	237390	214749	226111	103640	184150	83660	41961	19980
65 – 69	199716	214023	211263	93454	168533	74073	42730	19381
70 – 74	155836	172149	174171	72252	136754	56628	37417	15624
75 – 79	107676	129461	134571	50113	103314	38409	31257	11704
80 lat i więcej .. <i>and more</i>	85838	119649	124353	34004	95208	25549	29145	8455

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 3 (41). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4765657	4669137	4654115	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym ...	1082720	858774	835711	Pre-working age
mężczyźni	554652	439929	428046	males
kobiety	528068	418845	407665	females
Miasta	830680	648726	630562	Urban areas
mężczyźni	425179	332082	322846	males
kobiety	405501	316644	307716	females
Wieś	252040	210048	205149	Rural areas
mężczyźni	129473	107847	105200	males
kobiety	122567	102201	99949	females
W wieku produkcyjnym	3007552	3058286	3051575	Working age
mężczyźni	1549075	1567681	1567075	males
kobiety	1458477	1490605	1484500	females
Miasta	2421110	2425999	2412332	Urban areas
mężczyźni	1239411	1237710	1233364	males
kobiety	1181699	1188289	1178968	females
Wieś	586442	632287	639243	Rural areas
mężczyźni	309664	329971	333711	males
kobiety	276778	302316	305532	females
W wieku poprodukcyjnym	675385	752077	766829	Post-working age
mężczyźni	205442	246247	249823	males
kobiety	469943	505830	517006	females
Miasta	524438	591355	604299	Urban areas
mężczyźni	157404	191601	194659	males
kobiety	367034	399754	409640	females
Wieś	150947	160722	162530	Rural areas
mężczyźni	48038	54646	55164	males
kobiety	102909	106076	107366	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	58,5	52,7	52,5	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	49,1	43,8	43,3	Males
Kobiety	68,4	62,0	62,3	Females

TABL. 4 (42). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2030 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2030
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2025	2030	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	4574,2	4452,4	4312,7	4145,6	3952,4	T O T A L in thous.
mężczyźni	2206,4	2146,5	2079,5	1998,8	1904,3	males
kobiety	2367,8	2305,9	2233,2	2146,8	2048,1	females
Miasta	3566,5	3431,2	3275,5	3096,2	2898,6	Urban areas
mężczyźni	1711,7	1644,9	1569,4	1482,3	1386,1	males
kobiety	1854,7	1786,3	1706,1	1613,9	1512,6	females
Wieś	1007,7	1021,2	1037,2	1049,4	1053,8	Rural areas
mężczyźni	494,7	501,6	510,2	516,5	518,3	males
kobiety	513,0	519,6	527,0	532,9	535,5	females
W wieku przedprodukcyjnym	746,0	677,2	638,3	593,6	534,0	Pre-working age
mężczyźni	382,3	347,7	328,0	305,1	274,5	males
kobiety	363,8	329,4	310,3	288,5	259,5	females
Miasta	557,9	500,9	463,0	419,5	367,4	Urban areas
mężczyźni	285,6	256,8	237,6	215,3	188,5	males
kobiety	272,3	244,1	225,4	204,2	178,9	females
Wieś	188,2	176,3	175,3	174,2	166,6	Rural areas
mężczyźni	96,6	90,9	90,4	89,8	86,0	males
kobiety	91,5	85,4	84,9	84,4	80,6	females
W wieku produkcyjnym	3013,9	2836,9	2611,0	2415,2	2260,6	Working age
mężczyźni	1567,4	1497,9	1391,4	1282,8	1201,5	males
kobiety	1446,5	1339,0	1219,6	1132,4	1059,1	females
Miasta	2361,6	2178,5	1962,3	1779,6	1632,8	Urban areas
mężczyźni	1224,5	1149,5	1046,6	945,9	869,4	males
kobiety	1137,1	1029,0	915,6	833,7	763,4	females
Wieś	652,3	658,3	648,7	635,6	627,8	Rural areas
mężczyźni	342,9	348,3	344,7	336,8	332,0	males
kobiety	309,4	310,0	304,0	298,7	295,8	females
W wieku poprodukcyjnym	814,3	938,4	1063,5	1136,9	1157,8	Post-working age
mężczyźni	256,8	301,0	360,2	410,9	428,4	males
kobiety	557,5	637,3	703,2	725,9	729,4	females
Miasta	647,0	751,8	850,3	897,2	898,4	Urban areas
mężczyźni	201,7	238,6	285,2	321,1	328,1	males
kobiety	445,4	513,2	565,1	576,1	570,3	females
Wieś	167,2	186,6	213,2	239,7	259,4	Rural areas
mężczyźni	55,1	62,4	75,1	89,8	100,3	males
kobiety	112,1	124,2	138,1	149,9	159,2	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	51,8	56,9	65,2	71,6	74,8	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	40,8	43,3	49,5	55,8	58,5	Males
Kobiety	63,7	72,2	83,1	89,6	93,4	Females

TABL. 5 (43). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

L A T A Y E A R S GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
O G Ó Ł E M 2006	71	3666080	78,5
T O T A L 2007	71	3647193	78,4
Poniżej 2000 <i>Below</i>	2	3680	0,1
2000 – 4999	10	36352	0,8
5000 – 9999	12	89105	1,9
10000 – 19999	11	177107	3,8
20000 – 49999	13	418485	9,0
50000 – 99999	11	740554	15,9
100000 – 199999	9	1404823	30,2
200000 i więcej <i>and more</i>	3	777087	16,7

TABL. 6 (44). **GINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

L A T A Y E A R S GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
O G Ó Ł E M 2006	118	1003057	21,5
T O T A L 2007	118	1006922	21,6
Poniżej 2000 Below	—	—	—
2000 – 4999	21	82816	1,8
5000 – 6999	34	204782	4,4
7000 – 9999	22	184058	4,0
10000 i więcej and more	41	535266	11,5

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
^a Rural and urban-rural gminas.

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 7 (45). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Sepa- racje Separa- tions	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natura- lny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemo- włąt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM TOTAL	2000	25336	17007	104	5022	42285	46066	429	-3781
	2006	27847	17862	1396	10718	42458	46336	309	-3878
	2007	30022	19302	873	9531	43858	47736	292	-3878
Miasta Urban areas	2000	20096	12899	93	4604	32391	36268	330	-3877
	2006	22162	13655	1162	9557	33409	36947	254	-3538
	2007	23909	14686	752	8407	34097	37725	238	-3628
Wieś Rural areas	2000	5240	4108	11	418	9894	9798	99	96
	2006	5685	4207	234	1161	9049	9389	55	-340
	2007	6113	4616	121	1124	9761	10011	54	-250
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM TOTAL	2000	5,3	3,6	2,1 ^b	1,1	8,9	9,7	10,2 ^c	-0,8
	2006	6,0	3,8	29,9 ^b	2,3	9,1	9,9	7,3 ^c	-0,8
	2007	6,4	4,1	18,7 ^b	2,0	9,4	10,2	6,7 ^c	-0,8
Miasta Urban areas	2000	5,3	3,4	2,4 ^b	1,2	8,6	9,6	10,2 ^c	-1,0
	2006	6,0	3,7	31,6 ^b	2,6	9,1	10,1	7,6 ^c	-1,0
	2007	6,5	4,0	20,6 ^b	2,3	9,3	10,3	7,0 ^c	-1,0
Wieś Rural areas	2000	5,3	4,1	1,1 ^b	0,4	10,0	9,9	10,0 ^c	0,1
	2006	5,7	4,2	23,3 ^b	1,2	9,0	9,4	6,1 ^c	-0,3
	2007	6,1	4,6	12,0 ^b	1,1	9,7	10,0	5,5 ^c	-0,3

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Na 100 tys. ludności. ^c Na 1000 urodzeń żywych.^a With civil law consequences. ^b Per 100 thous. population. ^c Per 1000 live births.

TABL. 8 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte <i>Marriages con- tracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeń- stwami zawarty- mi a roz- wiąza- nymi ^a <i>Difference between contracted and dis- solved marria- ges ^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marria- ges</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marria- ges</i>	
OGÓŁEM 2006 TOTAL 2007	27847 30022	31130 30487	27,3 26,8	14955 15229	5457 5727	10718 9531	9,4 8,4	-6073 -2787
Miasta 2006 <i>Urban areas</i> 2007	22162 23909	25816 24986	29,1 28,3	11885 11984	4374 4595	9557 8407	10,8 9,5	-7519 -4902
Wieś 2006 <i>Rural areas</i> 2007	5685 6113	5314 5501	21,1 21,7	3070 3245	1083 1132	1161 1124	4,6 4,4	1446 2116

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (47). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM 2006 GRAND TOTAL 2007	27847 30022	1529 1500	11454 11667	9667 10758	2405 2976	811 952	920 1050	724 796	337 323
19 lat i mniej Under 20 years	306	181	110	14	1	–	–	–	–
20 – 24	7098	971	4919	1092	94	19	3	–	–
25 – 29	13151	290	5561	6499	695	82	24	–	–
30 – 34	4925	40	903	2471	1259	182	68	1	1
35 – 39	1593	11	112	484	569	297	108	12	–
40 – 49	1430	5	56	173	312	296	465	118	5
50 – 59	876	2	5	23	42	68	306	392	38
60 lat i więcej and more	643	–	1	2	4	8	76	273	279
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM 2006 TOTAL 2007	22162 23909	1060 1026	8496 8699	8100 8915	2039 2553	681 834	829 911	645 689	312 282
19 lat i mniej Under 20 years	225	125	86	13	1	–	–	–	–
20 – 24	5216	660	3604	857	78	14	3	–	–
25 – 29	10447	202	4172	5387	594	74	18	–	–
30 – 34	4091	24	693	2085	1076	154	57	1	1
35 – 39	1350	10	89	401	490	263	88	9	–
40 – 49	1244	3	50	149	273	259	401	104	5
50 – 59	782	2	4	22	37	63	279	342	33
60 lat i więcej and more	554	–	1	1	4	7	65	233	243
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM 2006 TOTAL 2007	5685 6113	469 474	2958 2968	1567 1843	366 423	130 118	91 139	79 107	25 41
19 lat i mniej Under 20 years	81	56	24	1	–	–	–	–	–
20 – 24	1882	311	1315	235	16	5	–	–	–
25 – 29	2704	88	1389	1112	101	8	6	–	–
30 – 34	834	16	210	386	183	28	11	–	–
35 – 39	243	1	23	83	79	34	20	3	–
40 – 49	186	2	6	24	39	37	64	14	–
50 – 59	94	–	1	1	5	5	27	50	5
60 lat i więcej and more	89	–	–	1	–	1	11	40	36

TABL. 10 (48). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO
NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS
OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES		Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
			panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2006	27847	24518	669	2660
GRAND TOTAL	2007	30022	26194	752	3076
Kawalerowie		26081	24533	181	1367
Single					
Wdowcy		684	113	315	256
Widowers					
Rozwiedzeni		3257	1548	256	1453
Divorced					
MIASTA URBAN AREAS					
RAZEM	2006	22162	19223	583	2356
TOTAL	2007	23909	20568	626	2715
Kawalerowie		20393	19083	140	1170
Single					
Wdowcy		595	103	262	230
Widowers					
Rozwiedzeni		2921	1382	224	1315
Divorced					
WIEŚ RURAL AREAS					
RAZEM	2006	5685	5295	86	304
TOTAL	2007	6113	5626	126	361
Kawalerowie		5688	5450	41	197
Single					
Wdowcy		89	10	53	26
Widowers					
Rozwiedzeni		336	166	32	138
Divorced					

TABL. 11 (49). **MALŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS		Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM	2006	17862	13655	4207
TOTAL	2007	19302	14686	4616
Kościół Katolicki		19005	14500	4505
<i>The Catholic Church</i>				
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny		6	5	1
<i>Polish Autocephalous Orthodox Church</i>				
Kościół Ewangelicko-Augsburski		241	147	94
<i>The Evangelical Church of the Augsburg Confession</i>				
Kościół Ewangelicko-Reformowany		1	1	—
<i>The Evangelical-Reformed Church</i>				
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny		6	3	3
<i>The United Methodist Church</i>				
Kościół Chrześcijan Baptystów		2	2	—
<i>The Baptist Union of Poland</i>				
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego		12	6	6
<i>The Seventh-day Adventist Church</i>				
Kościół Polskokatolicki		6	6	—
<i>The Polish Catholic Church</i>				
Kościół Zielonoświątkowy		22	16	6
<i>The Pentecostal Church of Poland</i>				
Kościół Starokatolicki Mariawitów		1	—	1
<i>The Mariavite Old Catholic Church</i>				

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 12 (50). **ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA
POWÓDZTWA**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION
FOR DIVORCE*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM 2006	10718	28	851	2265	2176	1729	2569	916	184
GRAND TOTAL 2007	9531	16	793	1961	2068	1500	2109	931	153
19 lat i mniej Under 20 years	3	1	2	–	–	–	–	–	–
20 – 24	300	11	234	49	4	–	–	–	2
25 – 29	1512	1	435	908	151	12	3	2	–
30 – 34	2124	1	102	806	1065	127	19	3	1
35 – 39	1667	2	15	140	691	709	105	5	–
40 – 49	2447	–	4	51	142	615	1524	107	4
50 – 59	1208	–	1	7	12	32	439	688	29
60 lat i więcej and more	270	–	–	–	3	5	19	126	117
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM 2006	9557	23	743	2010	1958	1552	2291	812	168
TOTAL 2007	8407	12	659	1710	1823	1344	1883	839	137
19 lat i mniej Under 20 years	3	1	2	–	–	–	–	–	–
20 – 24	252	8	194	44	4	–	–	–	2
25 – 29	1300	–	359	790	136	10	3	2	–
30 – 34	1880	1	86	698	957	119	15	3	1
35 – 39	1483	2	13	127	597	643	96	5	–
40 – 49	2165	–	4	44	117	538	1360	98	4
50 – 59	1086	–	1	7	9	29	391	621	28
60 lat i więcej and more	238	–	–	–	3	5	18	110	102
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM 2006	1161	5	108	255	218	177	278	104	16
TOTAL 2007	1124	4	134	251	245	156	226	92	16
19 lat i mniej Under 20 years	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	48	3	40	5	–	–	–	–	–
25 – 29	212	1	76	118	15	2	–	–	–
30 – 34	244	–	16	108	108	8	4	–	–
35 – 39	184	–	2	13	94	66	9	–	–
40 – 49	282	–	–	7	25	77	164	9	–
50 – 59	122	–	–	–	3	3	48	67	1
60 lat i więcej and more	32	–	–	–	–	–	1	16	15

TABL. 13 (51). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	10718	9531	T O T A L
rozwoły małżeństw:			<i>divorces:</i>
Bez dzieci	4107	3671	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	6611	5860	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:			<i>by number of children:</i>
1	4418	3873	<i>1</i>
2	1746	1613	<i>2</i>
3	344	303	<i>3</i>
4 i więcej	103	71	<i>4 and more</i>

a Poniżej 18 lat.

a *Below age 18.*

TABL. 14 (52). **UODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	42458	43858	34097	9761	<i>Live births</i>
Matżeńskie	34900	35715	26754	8961	<i>Legitimate</i>
chłopcy	17998	18377	13822	4555	<i>males</i>
dziewczęta	16902	17338	12932	4406	<i>females</i>
Pozamażeńskie	7558	8143	7343	800	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	3806	4213	3784	429	<i>males</i>
dziewczęta	3752	3930	3559	371	<i>females</i>
Urodzenia martwe	224	225	187	38	<i>Still births</i>

TABL. 15 (53). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

L A T A Y E A R S WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM 2006 TOTAL	42458	22789	13862	3710	1230	480	385
2007	43858	23165	14670	4008	1174	476	362
19 lat i mniej Under 20 years	2225	2050	166	8	—	—	—
20 – 24	10408	7715	2219	387	74	11	1
25 – 29	16668	9559	5667	1085	251	74	32
30 – 34	10466	3198	5195	1462	364	152	94
35 – 39	3415	578	1286	878	364	147	162
40 – 44	651	65	131	179	117	88	71
45 lat i więcej and more	25	—	6	9	4	4	2
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM 2006 TOTAL	100,0	53,7	32,6	8,7	2,9	1,1	0,9
2007	100,0	52,8	33,4	9,1	2,7	1,1	0,8
19 lat i mniej Under 20 years	100,0	92,1	7,5	0,4	—	—	—
20 – 24	100,0	74,1	21,3	3,7	0,7	0,1	0,0
25 – 29	100,0	57,3	34,0	6,5	1,5	0,4	0,2
30 – 34	100,0	30,6	49,6	14,0	3,5	1,5	0,9
35 – 39	100,0	16,9	37,7	25,7	10,7	4,3	4,7
40 – 44	100,0	10,0	20,1	27,5	18,0	13,5	10,9
45 lat i więcej and more	100,0	—	24,0	36,0	16,0	16,0	8,0

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

Uwaga do tablic 1 – 3, 7, 16

Dane dla 2000 r. zostały zweryfikowane, patrz uwagi ogólne do działu, ust 1.

Note to tables 1 – 3, 7, 16

Data for 2000 have been verified, see general notes to the chapter, item 1.

TABL. 16 (54). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility – live births per 1000 women aged:					
15 – 49	32,9	34,8	36,5	36,2	37,4
15 – 19	16,1	13,2	14,3	15,3	11,1
20 – 24	75,8	54,1	54,6	53,3	59,3
25 – 29	86,4	86,5	87,4	85,6	94,4
30 – 34	44,2	57,7	60,6	60,6	60,8
35 – 39	17,2	20,6	22,7	22,5	23,2
40 – 44	3,7	3,8	4,2	4,0	4,8
45 – 49	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Współczynniki Rates					
Dzietności ogólnej	1,219	1,173	1,211	1,198	1,263
Total fertility					
Reprodukcji brutto	0,587	0,570	0,587	0,579	0,618
Gross reproduction					
Dynamiki demograficznej	0,918	0,916	0,919	0,904	0,975
Demographic dynamics					

TABL. 17 (55). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Fe- males</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2006	46336	24808	21528	36947	19865	17082	9389	4943	4446
TOTAL 2007	47736	25472	22264	37725	20113	17612	10011	5359	4652
0 – 4 lata	324	177	147	264	145	119	60	32	28
5 – 9	23	14	9	17	10	7	6	4	2
10 – 14	50	31	19	39	21	18	11	10	1
15 – 19	140	109	31	102	79	23	38	30	8
20 – 24	233	189	44	181	147	34	52	42	10
25 – 29	286	212	74	228	167	61	58	45	13
30 – 34	393	294	99	316	229	87	77	65	12
35 – 39	522	391	131	412	310	102	110	81	29
40 – 44	932	667	265	754	533	221	178	134	44
45 – 49	1932	1344	588	1608	1097	511	324	247	77
50 – 54	3080	2185	895	2586	1793	793	494	392	102
55 – 59	3957	2672	1285	3331	2215	1116	626	457	169
60 – 64	3708	2518	1190	3107	2086	1021	601	432	169
65 – 69	4956	3241	1715	4023	2617	1406	933	624	309
70 – 74	6055	3515	2540	4784	2779	2005	1271	736	535
75 – 79	7104	3612	3492	5421	2734	2687	1683	878	805
80 – 84	6709	2415	4294	5076	1790	3286	1633	625	1008
85 lat i więcej and more	7332	1886	5446	5476	1361	4115	1856	525	1331

TABL. 18 (56). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2006 R.
DEATHS BY CAUSES IN 2006

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
O G Ó Ł E M	46336	990,8	24808	21528	36943	9393
TOTAL						
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a	46336	990,8	24808	21528	36943	9393
With stated cause of death^a						
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	413	8,8	266	147	328	85
Infectious and parasitic diseases						
w tym gruźlica układu oddechowego of which tuberculosis of the respira- tory system	151	3,2	121	30	129	22
Nowotwory	11899	254,4	6614	5285	9776	2123
Neoplasms						
w tym nowotwory złośliwe	11615	248,4	6475	5140	9529	2086
of which malignant neoplasms						
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ	69	1,5	31	38	59	10
Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ						
Zaburzenia wydzielania wewnętr- nego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	876	18,7	325	551	679	197
Endocrine, nutritional and metabolic diseases						
w tym cukrzyca	823	17,6	306	517	634	189
of which diabetes mellitus						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	320	6,8	266	54	280	40
Mental and behavioural disorders						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	574	12,3	297	277	461	113
Diseases of the nervous system and sense organs						
Choroby układu krążenia	21872	467,7	10520	11352	16907	4965
Diseases of the circulatory system						
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa	498	10,6	237	261	391	107
hypertensive disease						
choroba niedokrwienna serca	8534	182,5	4546	3988	7063	1471
ischaemic heart disease						
choroby naczyń mózgowych	5059	108,2	2270	2789	3861	1198
cerebrovascular disease						
miażdżycy	2238	47,9	806	1432	1511	727
arteriosclerosis						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 18 (56). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2006 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES IN 2006 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Z orzeczoną przyczyną zgonu ^a (dok.) With stated cause of death ^a (cont.)						
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	2156	46,1	1267	889	1731	425
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	2398	51,3	1379	1019	2027	371
w tym choroby wątroby <i>of which liver diseases</i>	1186	25,4	819	367	1041	145
Choroby skóry i tkanki podskórnej <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	5	0,1	2	3	4	1
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	44	0,9	13	31	31	13
Choroby układu moczowo-płciowego <i>Diseases of the genitourinary system</i>	509	10,9	238	271	411	98
Ciąża, poród i połóg <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	2	0,0	–	2	2	–
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	191	4,1	107	84	159	32
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies ^Δ</i>	104	2,2	55	49	86	18
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions ^Δ</i>	1718	36,7	1085	633	1431	287
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	3186	68,1	2343	843	2571	615
w tym zamierzone samookaleczenie <i>of which self-inflicted injury</i>	668	14,3	567	101	512	156

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

U w a g a. Ze względu na dwa etapy opracowania kart statystycznych do karty zgonu, po weryfikacji danych może istnieć różnica w liczbie zgonów (i jej składowych) w porównaniu z tablicą bilansową.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

N o t e. After revision of the data there may occur a difference in the number of deaths compared with the balance table due to the two phases of elaboration of statistical cards to the card of death.

TABL. 19 (57). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
O G Ó Ł E M 2006	309	7,3	179	130	254	55
T O T A L 2007	292	6,7	158	134	238	54
0 dni days	77	1,8	34	43	63	14
1 – 6 days	69	1,6	39	30	54	15
7 – 29 dni days	57	1,3	35	22	45	12
1 miesiąc month	38	0,9	20	18	35	3
2 months	15	0,3	9	6	12	3
3 – 11 miesięcy months	36	0,8	21	15	29	7

TABL. 20 (58). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN W 2006 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES IN 2006

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
O G Ó Ł E M TOTAL	309	7,3	179	130	254	55
Z orzeczoną przyczyną zgonu ^a With stated cause of death ^a	309	7,3	179	130	254	55
Choroby zakaźne i pasożytnicze	16	0,4	10	6	12	4
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym posocznica	15	0,4	9	6	11	4
<i>of which septicaemia</i>						
Nowotwory	–	–	–	–	–	–
<i>Neoplasms</i>						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	2	0,0	2	–	2	–
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>						
Choroby układu krążenia	2	0,0	2	–	2	–
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
Choroby układu oddechowego	12	0,3	11	1	10	2
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
w tym zapalenie płuc	10	0,2	9	1	8	2
<i>of which pneumonia</i>						
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	190	4,5	107	83	158	32
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	66	1,6	37	29	54	12
<i>Congenital anomalies ^Δ</i>						
w tym wrodzone wady serca	19	0,4	9	10	16	3
<i>of which congenital anomalies of heart</i>						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions ^Δ</i>	10	0,2	4	6	7	3
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	7	0,2	2	5	6	1
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>						
Pozostałe przyczyny zgonu	4	0,1	4	–	3	1
<i>Other causes of deaths</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 21 (59). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
O G Ó Ł E M	574	626	514	409	T O T A L
w tym dokonane	491	448	346	281	of which committed
Miasta ^b	458	507	417	325	Urban areas ^b
Wieś ^b	116	119	95	82	Rural areas ^b
Wiek samobójców^c					Age of suicidal persons^c
14 lat i mniej		3	3	2	14 and less
15 – 19		48	39	26	15 – 19
20 – 24		64	47	41	20 – 24
25 – 29		54	50	41	25 – 29
30 – 34		51	45	39	30 – 34
35 – 39		57	46	38	35 – 39
40 – 44		52	47	37	40 – 44
45 – 49		64	44	32	45 – 49
50 – 54		68	44	36	50 – 54
55 – 59		50	45	35	55 – 59
60 – 64		38	27	22	60 – 64
65 – 69		20	24	19	65 – 69
70 lat i więcej		52	48	37	70 and more

a Usiłowane i dokonane. **b** W podziale na miasto i wieś nie uwzględniono osób o nieustalonym miejscu dokonania zamachu. **c** W podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

a Attempted and committed. **b** Data by urban and rural areas exclude cases for which the place of incident is unknown.

c Data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Katowice.

TABL. 22 (60). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
		0	15	30	45	60
MEŻCZYŻNI MALES						
OGÓŁEM	2000	69,55	55,53	41,21	27,65	16,44
TOTAL	2006	70,50	56,24	41,89	28,39	17,38
	2007	70,66	56,34	41,99	28,42	17,32
Miasta		70,49	56,18	41,83	28,28	17,27
<i>Urban areas</i>						
Wieś		71,37	56,97	42,66	29,03	17,56
<i>Rural areas</i>						
KOBIECY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	77,18	63,07	48,35	33,99	20,97
TOTAL	2006	78,77	64,44	49,67	35,27	22,23
	2007	78,77	64,41	49,64	35,28	22,30
Miasta		78,50	64,18	49,40	35,08	22,23
<i>Urban areas</i>						
Wieś		79,90	65,41	50,64	36,15	22,57
<i>Rural areas</i>						

TABL. 23 (61). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	z wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM 2006	48062	34811	11907	1344	60251	32107	18279	9865	-12189
TOTAL 2007	52003	37340	12617	2046	61893	33041	20494	8358	-9890
Miasta 2006	33851	24456	8364	1031	48859	26161	14705	7993	-15008
Urban areas 2007	35565	25527	8468	1570	49812	27044	16308	6460	-14247
Wieś 2006	14211	10355	3543	313	11392	5946	3574	1872	2819
Rural areas 2007	16438	11813	4149	476	12081	5997	4186	1898	4357
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM 2006	10,3	7,4	2,5	0,3	12,9	6,9	3,9	2,1	-2,6
TOTAL 2007	11,2	8,0	2,7	0,4	13,3	7,1	4,4	1,8	-2,1
Miasta 2006	9,2	6,7	2,3	0,3	13,3	7,1	4,0	2,2	-4,1
Urban areas 2007	9,7	7,0	2,3	0,4	13,6	7,4	4,5	1,8	-3,9
Wieś 2006	14,2	10,3	3,5	0,3	11,4	5,9	3,6	1,9	2,8
Rural areas 2007	16,3	11,7	4,1	0,5	12,0	6,0	4,2	1,9	4,3

a Zameldowania. **b** Wymeldowania.

a Registrations. **b** Cancelled registrations.

TABL. 24 (62). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2006	46718	37686	9032	50386	37686	12700
TOTAL 2007	49957	40195	9762	53535	40195	13340
Miasta 2006 Urban areas	32820	25325	7495	40866	29844	11022
..... 2007	33995	26031	7964	43352	31868	11484
Wieś 2006 Rural areas	13898	12361	1537	9520	7842	1678
..... 2007	15962	14164	1798	10183	8327	1856
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2006	10,0	8,1	1,9	10,8	8,1	2,7
TOTAL 2007	10,7	8,6	2,1	11,5	8,6	2,9
Miasta 2006 Urban areas	8,9	6,9	2,0	8,7	8,1	3,0
..... 2007	9,3	7,1	2,2	11,9	8,7	3,1
Wieś 2006 Rural areas	13,9	12,3	1,5	9,5	7,8	1,7
..... 2007	15,9	14,1	1,8	10,1	8,3	1,8

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 25 (63). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	42883	20608	22275	44498	21466	23032	-1615	-858	-757
TOTAL 2006	46718	22414	24304	50386	24199	26187	-3668	-1785	-1883
2007	49957	23991	25966	53535	25807	27728	-3578	-1816	-1762
0 – 4 lata	4286	2201	2085	4355	2254	2101	-69	-53	-16
5 – 9	2907	1489	1418	3012	1525	1487	-105	-36	-69
10 – 14	2117	1083	1034	2240	1120	1120	-123	-37	-86
15 – 19	2139	968	1171	2352	1075	1277	-213	-107	-106
20 – 24	5652	1896	3756	5794	1960	3834	-142	-64	-78
25 – 29	10564	5031	5533	10984	5152	5832	-420	-121	-299
30 – 34	6572	3389	3183	6867	3506	3361	-295	-117	-178
35 – 39	3619	1957	1662	3796	2058	1738	-177	-101	-76
40 – 44	2415	1351	1064	2699	1497	1202	-284	-146	-138
45 – 49	2268	1223	1045	2750	1474	1276	-482	-251	-231
50 – 54	2181	1136	1045	2759	1448	1311	-578	-312	-266
55 – 59	1882	931	951	2325	1188	1137	-443	-257	-186
60 – 64	973	504	469	1185	624	561	-212	-120	-92
65 lat i więcej and more	2382	832	1550	2417	926	1491	-35	-94	59

a Zameldowania. **b** Wymeldowania.

a Registrations. **b** Cancelled registrations.

TABL. 26 (64). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2007 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2007
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	4331148	3637	1144
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>			
Kościół Polskokatolicki	1783	5	5
Kościół Starokatolicki Mariawitów	578	2	4
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^c	60000 ^d	95	53
Kościół Ewangelicko-Reformowany	80	–	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	474	2	5
Kościół Chrześcijan Baptystów	522	10	9
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	2375	11	28
Adwentyści Dnia Siódmego-Poruszenie Reformacyjne	33	4	2
Kościół Boży w Chrystusie	278	17	7
Kościół Zielonoświątkowy	4268	38	24
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	45	6	3
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	448	64	15
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	196	62	9
Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa ^e	14	1	1
Nowoapostolski Kościół w Polsce	539	8	5
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich	189	16	1
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP	950	13	5
Kościół Chrystusowy ^e	35	1	1
Kościół Wolnych Chrześcijan	1963	36	35
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan	352	–	–

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. **b** Dane dotyczą diecezji: katowickiej, gliwickiej, sosnowieckiej, częstochowskiej i bielsko-żywieckiej. **c** Dane za 2005 r. **d** Dane dotyczą diecezji: katowickiej i cieszyńskiej. **e** Dane za 2006 r.

a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. **b** Data concern dioceses: katowicka, gliwicka, sosnowiecka, częstochowska and bielsko-żywiecka. **c** Data for 2005. **d** Data concern dioceses: katowicka and cieszyńska. **e** Data for 2006.

TABL. 26 (64). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2007 R. (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2007 (cont.)
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) <i>Protestant and Protestant-tradition (cont.)</i>			
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	148	11	1
Zbór Stanowczych Chrześcijan	145	7	1
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	274	9	5
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	214	22	7
Misja „Centrum Służby Życia”	75	4	1
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	92	6	6
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	89	3	1
Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna	130	4	1
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^f	274	3	–
Zbór Ewangelii Łaski	54	2	1
Kościół Pentakostalny w RP	36	6	2
Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu	23	5	1
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>			
„Szkoła Zen Kwan Um” w Polsce	8	1	1
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	105	–	–
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	150	2	1
Inne <i>Other</i>			
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy	128235 ^f	–	299
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	183	13	–
Lectorium Rosicrucianum	32	–	–
Chrześcijański Kościół „Marantha” w Wiśle	36	6	1
Polski Ewangeliczny Kościół Braterski ^c	57	12	5

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane za 2005 r. ^f Dane dotyczą całego kraju.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data for 2005. ^f Data concern country.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover members of households absent for period longer than 2 months except for persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households.

Since I quarter 2003 results of the LFS are generalized on the basis of balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data are not fully comparable with results from previous years.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e., performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) among the **employed**, are included all persons aged 15 and more who within the surveyed week:

- performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside of agriculture or assisted (without wages and salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture;
- had work but did not perform it:
 - due to illness, maternity leave or vacation,
 - due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.

2) **bezrobotni** to osoby, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć. Od I kwartału 2001 r. populacja bezrobotnych, według zaleceń Eurostatu, została ograniczona do osób w wieku 15–74 lata.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

2) **unemployed persons** are persons, who within the period of the surveyed week did not work, actively sought work and were available for work within two weeks after the surveyed week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons who were available for that work. Since the I quarter 2001 the population of unemployed persons, in compliance with the Eurostat recommendations, has been limited to persons aged 15–74 years.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań wczułości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór);

2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:

a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; patrz ust. 5,

b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e., in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election);

2) employers and own-account workers, i.e.:

a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; see item 5,

b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,

- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu podano w dwóch ujęciach, tj.:

- 1) wyszacowano przy wykorzystaniu Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r. (licznik),
- 2) podano dla 2002 r.; wyszacowano dla 2003 r. – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. – według stanu w dniu 20 V (mianownik).

U w a g a: Dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r. natomiast od 2004 r. dane wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w czerwcu 2002 r. według stanu w dniu 20 V.

Od 2002 r. do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie zalicza się osób pracujących:

- 1) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
- 2) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*

- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment on a given day are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture on a given day are presented in two formulations:

- 1) *estimated using the results of the Agricultural Census conducted in June 1996 (numerator),*
- 2) *presented for 2002; estimated for 2003 using the results of the National Population and Housing Census conducted in 2002 – as of 20 V (denominator).*

N o t e. For 2000 and 2001 data were estimated using the results of the Agricultural Census conducted in June 1996, while since 2004 data have been estimated using the results of the National Population and Housing Census conducted in June 2002 as of 20 V.

Since 2002 employed persons on private farms in agriculture do not include persons performing work:

- 1) *on private farms with area of more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for own needs;*
- 2) *on private farms with area up to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for own needs.*

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

1) **zatrudnienia według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych,

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. **Wolne miejsca pracy** – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy – to miejsce pracy powstałe w wyniku np. zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności. W jednostkach nowo powstałych wszystkie miejsca pracy będą jednocześnie miejscami nowo utworzonymi.

12. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

1) **the employment, on a given day**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees,

2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents maintaining entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

11. **Job vacancies** are workplaces formed as a result of labour turnover, or places newly created in relationship to which the following three conditions were fulfilled:

- 1) jobs as of the reporting day were in fact not filled,
- 2) the employer made efforts to find persons willing to undertake the job,
- 3) in case of finding appropriate candidates, the employer would be ready to hire these persons immediately.

Newly created jobs are workplaces formed as a result of e.g. organizational changes, enwidening or change of the profile of activity. In newly created units all workplaces are at the same time newly created jobs.

12. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person, however in other tables – by seat of management of unit.

13. Dane w tabl. 4 – 9, 11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób,

14. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

15. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

13. Data presented in tables 4 – 9, 11 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, private farms, clergy and economic entities employing not more than 9 persons.

14. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the regulations of the decree on detailed conditions of granting child-care leave of the Minister of Economy, Labour and Social Policy, dated 16 XII 2003 (Journal of Laws No. 230, item 2291).

15. Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments) are classified as unemployed.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych lub szkole wyższej, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia innej pracy zarobkowej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych lub nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 5) nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działań specjalnej produkcji rolnej;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service or any other work providing earnings (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extracurriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the evening, weekend, and extra curriculum education system, looking for employment or other kind of paid work and registered in a local labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled, i.a. the following conditions:

- 1) is aged 18 or more;
- 2) is aged less than 60 (women) or less than 65 (men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social-welfare pension exceeding half of minimal remuneration for work or after termination of employment or other work providing earnings does not receive: a pre-retirement benefit, or pre-retirement allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit,
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha or is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 5) does not receive income subject to income tax from special divisions of agricultural production;
- 6) is not in possession of an entry to the register's rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;
- 7) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;
- 8) does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work, excluding income generated from money gathered on bank accounts;
- 9) does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;
- 10) does not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;
- 11) does not receive training allowance after the termination of employment.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie lub staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dla 2002 i 2003 r. stopę bezrobocia rejestrowanego zaprezentowano w dwóch wariantach różniących się źródłem danych o pracujących w rolnictwie indywidualnym, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Dane prezentowane w liczniku – opracowane zostały z wykorzystaniem wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, natomiast w mianowniku – wykorzystano wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązków wynikających ze stosunku pracy.

Since 1997 among the unemployed is not included person undergoing training, an internship with the employer as well as since 1 VI 2004 also juvenile school-leaver and person undergoing a job occupational training.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. For years 2002 and 2003 the registered unemployment rate is presented in two variants – these variants have different data sources on employed in individual agriculture, which is a component of civil population economically active. Data presented in the numerator are compiled on the basis of the results of the National Agricultural Census 1996; data in the denominator are based on the results of the National Population and Housing Census 2002.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture registered by branches of the ASIF are related only to those accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within the given year.

An accident at work is a sudden event resulting in the injury of a person, caused by an outside factor, which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- during or in connection with an employee performing normal tasks, orders of superiors, tasks in the interest of the company (including employee initiated),
- while an employee is at the disposal of the employer or while travelling between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is the result of work relations.

Na równi z wypadkiem przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje, np. zawodowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe,
- wykonywania odpłatnie pracy na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
- pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie,
- odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium,
- wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni,
- wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług,
- wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej,
- wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi,
- odbywania zastępczych form służby wojskowej,
- nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Accidents considered equally to accidents at work include accidents which an employee had:

- during a business trip,
- during a training within the scope of common self-defence,
- while performing tasks for organizations operating in the company, e.g., trade unions.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship,
- performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions,
- carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries,
- stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers,
- performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives,
- performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services,
- performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them,
- performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergyman,
- serving supplementary forms of military service,
- education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of accident.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez indywidualnych gospodarstw rolnych oraz gospodarki łowieckiej), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki oraz prac badawczo – rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami i pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych),
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

4. *Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of*

a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

5. *Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:*

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods, computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to tertiary education), health and social work (excluding social work activities), other community, social and personal service activities (in the scope of sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities),*
- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

6. *A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

7. *Detailed explanations and information concerning work conditions are presented in the CSO's publications "Accidents at Work" and "Working Conditions" from series "Information and statistical papers".*

TABL. 1 (65). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007				SPECIFICATION	
	przeciętne roczne annual averages	kwartały quarters					
		I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	3884	3827	3752	3760	3885	3911	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1835	1817	1787	1767	1845	1867	Men
Kobiety	2048	2010	1965	1993	2040	2044	Women
Aktywni zawodowo w tys.	1983	1921	1823	1839	2012	2008	Economically active persons in thous.
mężczyźni	1096	1070	1022	1023	1122	1112	men
kobiety	887	851	801	816	890	896	women
Pracujący	1704	1765	1657	1689	1868	1847	Employed persons
mężczyźni	966	990	933	935	1051	1041	men
kobiety	737	775	724	754	817	805	women
Bezrobotni	279	155	166	150	143	162	Unemployed persons
mężczyźni	130	80	89	89	70	71	men
kobiety	150	76	77	62	73	91	women
Bierni zawodowo w tys.	1901	1906	1929	1921	1873	1903	Economically inactive persons in thous.
Mężczyźni	739	747	765	743	724	755	Men
Kobiety	1161	1160	1164	1177	1150	1147	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ							ACTIVITY RATE
w %	51,1	50,2	48,6	48,9	51,8	51,3	in %
mężczyźni	59,7	58,9	57,2	57,9	60,8	59,6	men
kobiety	43,3	42,3	40,8	40,9	43,6	43,8	women
Miasta	51,7	51,3	49,4	50,2	53,0	52,6	Urban areas
Wieś	48,4	45,9	45,4	43,9	47,2	46,7	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA							EMPLOYMENT RATE
w %	43,9	46,1	44,2	44,9	48,1	47,2	in %
mężczyźni	52,6	54,6	52,2	52,9	57,0	55,8	men
kobiety	36,0	38,6	36,8	37,8	40,0	39,4	women
Miasta	44,2	46,9	44,7	45,9	49,1	48,1	Urban areas
Wieś	42,4	43,0	42,2	41,2	44,4	43,9	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	14,1	8,1	9,1	8,2	7,1	8,1	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	11,9	7,5	8,7	8,7	6,2	6,4	men
kobiety	16,9	8,9	9,6	7,6	8,2	10,2	women
Miasta	14,5	8,5	9,6	8,6	7,4	8,5	Urban areas
Wieś	12,2	6,2	6,9	6,3	5,8	6,1	Rural areas

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1. Dane według wieku liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

^a Data generalized on the basis of the balance of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes to the chapter, item 1. Data by age are calculated basing on the exact date of birth.

TABL. 2 (66). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2007 R.**
*ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Populati on	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Eco- nomi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaż- nik za- trudnieni a Em- ployment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni unem- ployed				
		w tys. in thous.					w % in %	
OGÓŁEM^a TOTAL^a	3911	2008	1847	162	1903	51,3	47,2	8,1
Według wieku By age								
w tym w wieku produkcyjnym ^b	3021	1982	1824	158	1039	65,6	60,4	8,0
of which of working age ^b								
15 – 24 lata	653	199	170	30	454	30,5	26,0	15,1
25 – 34	730	618	567	51	112	84,7	77,7	8,3
35 – 44	610	518	488	30	92	84,9	80,0	5,8
45 – 54	769	524	486	38	245	68,1	63,2	7,3
55 lat i więcej	1149	149	136	13	1000	13,0	11,8	8,7
and more								
Według poziomu wykształcenia By educational level								
Wyższe	508	416	392	24	92	81,9	77,2	5,8
Tertiary								
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	1059	667	625	42	392	63,0	59,0	6,3
Średnie ogólnokształcące	355	144	132	12	212	40,6	37,2	8,3
General secondary								
Zasadnicze (zawodowe)	1158	652	597	55	505	56,3	51,6	8,4
Basic vocational								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	831	130	101	29	702	15,6	12,2	22,3
Lower secondary, primary and incomplete primary								

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1. Dane według wieku liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia. ^b Mężczyźni 18 – 64 lata, kobiety 18 – 59 lat.

^a Data generalized on the basis of the balance of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes to the chapter, item 1. Data by age are calculated basing on the exact date of birth. ^b Men aged 18 – 64, women aged 18 – 59.

TABL. 3 (67). **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN THE NATIONAL ECONOMY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
OGÓŁEM TOTAL	1750840	1543315	1603146	486184	1116962	708050
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	213796	70656	71006	2179	68827	32956
<i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>						
Przemysł	537648	489092	503683	154070	349613	137622
<i>Industry</i>						
górnictwo	147762	117039	111820	106186	5634	11803
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe	348656	338299	358431	22038	336393	117700
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	41230	33754	33432	25846	7586	8119
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo	122180	97600	106732	3471	103261	10374
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ	282940	272622	283307	2868	280439	150267
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje	31330	29856	31504	1387	30117	20700
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	99677	96660	100961	41027	59934	27611
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe	30492	32684	32894	5444	27450	23267
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	114166	132086	143267	18505	124762	63282
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpie- czenia społeczne i zdrowotne ^Δ	55427	56891	58375	58004	371	38346
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	98189	120889	121517	113901	7616	96111
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	117698	92186	94862	67699	27163	77341
<i>Health and social work</i>						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	47297	52093	55038	17629	37409	30173
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy; patrz uwagi ogólne do działu ust. 2 i 5.

^a By actual workplace, see general notes to the chapter, item 2 and 5.

TABL. 4 (68). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including gratuitously contributing family workers
OGÓŁEM	2000	1160839	1144276	701	633	12920
TOTAL	2006	1051912	1039159	378	1328	9564
	2007	1080267	1066003	1789	1372	9698
sektor publiczny		469362	469344	2	16	—
public sector						
sektor prywatny		610905	596659	1787	1356	9698
private sector						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo		7141	5681	2	3	165
Agriculture, hunting and forestry; fishing						
Przemysł		461406	457169	805	4	3428
Industry						
górnictwo		118183	118131	—	—	52
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		313958	309776	805	4	3373
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		29265	29262	—	—	3
electricity, gas and water supply						
Budownictwo		63240	62097	2	—	1141
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		96497	93404	34	52	2892
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje		10247	9810	—	—	437
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication		56328	55941	—	—	387
Pośrednictwo finansowe		20727	19407	3	1295	22
Financial intermediation						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		80916	80147	195	—	574
Real estate, renting and business activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		57648	57636	—	8	4
Public administration and defence; compul- sory social security						
Edukacja		117116	117035	1	10	70
Education						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		81650	81217	2	—	431
Health and social work						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		27351	26459	745	—	147
Other community, social and personal service activities						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2006		2007	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
OGÓŁEM TOTAL	1160839	533611	1051912	571940	1080267	610905
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	10185	6814	7114	5089	7141	5079
<i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>						
w tym rolnictwo i łowiectwo ^Δ	8015	6445	5606	4807	5621	4801
<i>of which agriculture and hunting ^Δ</i>						
Górnictwo	155504	3502	121300	4983	118183	4990
<i>Mining and quarrying</i>						
w tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	151283	639	119419	3270	116230	3208
<i>of which mining of coal and lignite; extraction of peat</i>						
Przetwórstwo przemysłowe	296225	232132	295693	273304	313958	291976
<i>Manufacturing</i>						
w tym: of which:						
produkcja artykułów spożywczych i napojów	39372	37872	39616	39147	38650	38194
<i>manufacture of food products and beverages</i>						
włókiennictwo	10556	7808	7438	6372	7390	6601
<i>manufacture of textiles</i>						
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	5467	5172	4248	4113	4377	4234
<i>publishing, printing and reproduction of recorded media</i>						
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	5168	169	3682	558	3791	734
<i>manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ</i>						
produkcja wyrobów chemicznych <i>manufacture of chemicals and chemical products</i>	7906	5739	5548	3706	6533	4558
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	13652	12050	21513	19633	23809	22888
<i>manufacture of rubber and plastic products</i>						
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	15285	13674	13595	13076	15197	14714
<i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2006		2007	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
produkcja metali	39589	15102	34855	32138	33746	29819
manufacture of basic metals						
produkcja wyrobów z metali ^Δ	32580	26214	37210	35252	41443	39698
manufacture of metal products ^Δ						
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	39516	27585	32610	26285	34229	27980
manufacture of machinery and equipment n.e.c.						
produkcja maszyn biurowych i komputerów	578	578	473	473	591	591
manufacture of office machinery and computers						
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	15050	12723	18263	17260	19907	18813
manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.						
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	3443	2860	5729	5656	6020	5950
manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks						
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	10535	10020	12120	11814	13438	13140
manufacture of furniture; other manufacturing n.e.c.						
przetwarzanie odpadów	2469	1842	1761	1741	1658	1639
recycling						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	42433	4323	30352	4892	29265	8144
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	32642	3940	20720	4364	19559	7598
electricity, gas, steam and hot water supply						
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	9791	383	9632	528	9706	546
collection, purification and distribution of water						
Budownictwo	86125	79975	60926	56989	63240	59686
Construction						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2006		2007	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
Handel i naprawy ^Δ	97140	91589	91227	89663	96497	94338
<i>Trade and repair^Δ</i>						
sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	12116	11536	12119	11552	13098	12523
<i>sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail of automotive fuel</i>						
handel hurtowy i komisowy ^Δ	52330	48329	45688	44829	48924	47498
<i>wholesale and commission trade^Δ</i>						
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	32694	31724	33420	33282	34475	34317
<i>retail trade; repair of personal and household goods^Δ</i>						
Hotele i restauracje	12146	10506	9591	8186	10247	8879
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	.	.	54511	26843	56328	30432
<i>Transport, storage and communication</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
transport lądowy i rurociągowy	.	.	25885	16130	28679	19205
<i>land and pipeline transport</i>						
poczta i telekomunikacja	.	.	20650	4592	19338	4782
<i>post and telecommunications</i>						
Pośrednictwo finansowe	23949	16798	21304	15886	20727	15739
<i>Financial intermediation</i>						
pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno- rentowych	20180	14556	18401	14098	17825	13971
<i>financial intermediation except insurance and pension funding</i>						
ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe; bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej	2100	646	2028	988	1966	917
<i>insurance and pension funding, except compulsory social security</i>						
działalność pomocnicza związana z pośrednictwem finansowym i ubezpieczeniami	1669	1596	875	800	936	851
<i>activities auxiliary to financial intermediation</i>						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	2000		2006		2007	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	74174	53370	78775	61170	80916	64214
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
obsługa nieruchomości	22024	13995	20663	13521	20286	13472
<i>real estate activities</i>						
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	471	394	647	647	701	701
<i>renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods</i>						
informatyka	4528	3316	5902	5158	6244	5476
<i>computer and related activities</i>						
działalność badawczo-rozwojowa	5902	192	3864	213	3728	298
<i>research and development</i>						
działalność gospodarcza pozostała	41249	35473	47699	41631	49957	44267
<i>other business activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	55366	69	56392	106	57648	104
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	95064	2360	117501	2971	117116	3223
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	109807	7409	80781	12553	81650	13955
<i>Health and social work</i>						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	24128*	7638*	26445*	9305*	27351	10146
<i>Other community, social and personal service activities</i>						
w tym: of which:						
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	8229	3827	8614	4469	9000	5105
<i>sewage and refuse disposal, sanitation and similiar activities</i>						
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	13912	1971	15294	2416	15570	2368
<i>recreational, cultural and sporting activities</i>						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 6 (70). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	1126986	1002094	1033058	588016	445042
sektor publiczny	625570	475329	466123	203424	262699
public sector					
sektor prywatny	501416	526765	566935	384592	182343
private sector					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	6150	4516	4592	2873	1719
Przemysł	493802	431409	445901	345596	100305
Industry					
górnictwo	165176	123506	119844	95661	24183
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	290041	277567	296466	231502	64964
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	38585	30336	29591	18433	11158
electricity, gas and water supply					
Budownictwo	84544	55177	58689	44722	13967
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	90231	83420	87598	51380	36218
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje	10144	8154	8806	6348	2458
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	.	52142	54765	38039	16726
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe	23307	19320	19593	300	19293
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	66721	71871	75356	38767	36589
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	47136	55329	56474	5669	50805
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	101426	117208	116595	26786	89809
Education					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	109455	79305	80105	15375	64730
Health and social work					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	21556	24243	24584	12161	12423
Other community, social and personal service activities					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, bez zatrudnionych za granicą; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons, excluding persons employed abroad; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 7 (71). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2000	1057096	454343	118445	62064
TOTAL 2006	956840	405182	82319	48460
2007	986533	418627	79470	46550
sektor publiczny public sector	432835	220944	36509	24588
sektor prywatny private sector	553698	197683	42961	21962
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	4348	1387	1333	439
Przemysł Industry	443970	114513	13199	6457
górnictwo mining and quarrying	117928	12494	203	42
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	297178	95500	12598	6223
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	28864	6519	398	192
Budownictwo Construction	59221	6018	2876	797
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	84530	41304	8874	5552
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	8170	5816	1640	1183
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	51815	16634	4126	3073
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	18066	13794	1341	996
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	68285	29233	11862	4573
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	54969	36742	2667	1330
Edukacja Education	97352	79761	19683	13858
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	74198	62636	7019	5072
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	21609	10789	4850	3220

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (72). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmują- cy pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę persons changing work	powracają- cy z urlo- pów wycho- wawczych i bez- płatnych persons returning from child- -care lea- ves and unpaid leaves	
OGÓŁEM 2000	203117	74325	20826	118686	5421	18,0
TOTAL 2006	218714	75913	34012	56774	4061	23,2
..... 2007	244885	87224	37852	66764	3738	25,3
sektor publiczny public sector	47273	23757	8036	13918	1300	10,5
sektor prywatny private sector	197612	63467	29816	52846	2438	37,8
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1353	595	220	135	13	31,5
Przemysł Industry	102066	31107	16079	30283	1338	23,5
górnictwo mining and quarrying	8632	505	1409	3612	74	7,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	91797	30166	14396	26125	1215	32,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	1637	436	274	546	49	5,3
Budownictwo Construction	28154	1543	3258	6355	533	48,8
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	32862	14638	5574	8744	331	41,8
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	3075	2043	541	550	38	38,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	14365	3282	1443	4923	159	28,6
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	3863	2696	887	1176	114	20,3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	26373	8970	3877	5697	179	40,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpie- czenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	8309	5186	1767	2498	230	15,1
Edukacja Education	10086	7857	1631	2521	303	10,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna .. Health and social work	9271	7219	1666	2702	424	12,0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała .. Other community, social and personal service activities	5108	2088	909	1180	76	24,0

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 9 (73). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or gran- ted pen- sion due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child- -care and un- paid leaves	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2000	249579	91853	65908	28101	17671	7585	22,0
TOTAL	2006	189918	66685	27278	32693	19480	5902	19,9
	2007	216709	75890	26099	47303	22188	6264	22,1
sektor publiczny		52816	26095	3392	5860	16953	2358	11,6
public sector								
sektor prywatny		163893	49795	22707	41443	5235	3906	31,0
private sector								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo		1285	585	180	217	76	9	29,9
Agriculture, hunting and forestry; fishing								
Przemysł		88130	23591	10236	19027	11923	2204	20,1
Industry								
górnictwo		11846	875	196	403	8675	104	9,7
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe		73161	21618	9849	18391	2639	1999	25,7
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ...		3123	1098	191	233	609	101	10,1
electricity, gas and water supply								
Budownictwo		25907	1297	4284	5627	826	465	44,9
Construction								
Handel i naprawy ^Δ		26590	11581	4208	8229	598	749	33,2
Trade and repair ^Δ								
Hotele i restauracje		2847	1788	409	850	76	99	35,2
Hotels and restaurants								
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		12549	3953	1382	2729	793	279	24,7
Transport, storage and communication								
Pośrednictwo finansowe		4314	3156	393	932	125	163	22,4
Financial intermediation								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 9 (73). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or gran- ted pen- sion due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child- -care and un- paid leaves	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	23289	8282	2695	4641	1115	361	35,5
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	6970	4260	341	800	1315	404	12,3
Edukacja Education	11014	8415	625	1388	3607	582	10,7
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna .. Health and social work	9225	7125	741	1755	1364	748	11,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała .. Other community, social and personal service activities	4589	1857	605	1108	370	201	21,0

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 10 (74). **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE^a W 2007 R.**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED JOBS^a IN 2007

MIEJSCA PRACY	W tys. <i>In thous.</i>	JOB
Wolne (stan w dniu 31 XII)	20,3	<i>Vacanc es (as of 31 XII)</i>
w tym nowo utworzone	3,5	<i>of which vacancies – newly created jobs</i>
W tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	14,4	<i>Of which in entities employing more than 9 persons</i>
Nowo utworzone^b	79,2	<i>Vacancies – newly created jobs^b</i>
W tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	53,6	<i>Of which in entities employing more than 9 persons</i>

a Bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych i duchownych. **b** W ciągu roku.

a *Excluding budgetary entities conducting activities in the field of national defence and public safety as well as foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, farmers and clergy.* **b** *During the year.*

TABL. 11 (75). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół of total number – school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and se- condary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vo- cational
OGÓŁEM 2000	18488	8439	5094	6094	1840	5460
TOTAL 2006	30165	12306	9040	9352	3838	7935
..... 2007	33243	13572	9481	9976	4451	9335
sektor publiczny public sector	6861	4153	3795	1820	728	518
sektor prywatny private sector	26382	9419	5686	8156	3723	8817
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	213	93	41	59	8	105
Przemysł Industry	14044	4260	2475	4326	1882	5361
górnictwo mining and quarrying	783	38	216	348	63	156
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	13017	4135	2155	3893	1787	5182
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	244	87	104	85	32	23
Budownictwo Construction	2661	260	460	767	220	1214
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	4708	2328	1108	1691	873	1036
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	406	290	49	186	67	104
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1315	486	270	517	258	270
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	873	614	470	275	124	4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	3545	1231	1226	943	444	932
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	1645	1148	1092	340	190	23
Edukacja Education	1487	1223	1215	134	89	49
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	1593	1208	811	547	134	101
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	753	431	264	191	162	136

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13; by seat of management of unit.

TABL. 12 (76). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
**REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL
AS JOB OFFERS**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Bezrobotni zarejestrowani	259790	229819	165960	Registered unemployed persons
mężczyźni	109402	92462	64421	men
kobiety	150388	137357	101539	women
Oferty pracy	842	5159	11049	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	309	45	15	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS				
Dotychczas niepracujący	26,7	25,2	23,8	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10,0	4,7	4,2	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	15,1	11,2	12,0	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	39,2	48,7	44,3	Staying out of work 12 months and more
W % IN %				
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	12,9	12,7	9,2	Registered unemployment rate ^a

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2.

^a See general notes to the chapter, item 2.

TABL. 13 (77). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	269990	298458	268431	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:				<i>of number of unemployed persons:</i>
Kobiety	130638	150939	141486	<i>Women</i>
Dotychczas niepracujący	82614	99626	83377	<i>Previously not employed</i>
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	29023	6598	4490	<i>Terminated for company reasons</i>
Bezrobotni wyrejestrowani	220453	349919	332290	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:				<i>of number of unemployed persons:</i>
Kobiety	104342	172965	177304	<i>Women</i>
Z tytułu podjęcia pracy	95821	147595	126915	<i>Received jobs</i>

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 14 (78). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2006		2007	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M T O T A L						
O G Ó Ł E M T O T A L	259790	150388	229819	137357	165960	101539
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
24 lata i mniej	83667	46218	43134	26262	27122	17171
and less						
25 – 34	63818	40643	61795	40645	44636	30570
35 – 44	63193	38063	46714	29225	32295	20776
45 – 54	44268	24170	61583	35697	46052	27637
55 lat i więcej	4844	1294	16593	5528	15855	5385
and more						
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe	7114	4482	14826	9894	12341	8212
Tertiary						
Policealne oraz średnie zawodowe	55273	37160	50275	33517	37074	25184
Post-secondary as well as vocational secondary						
Średnie ogólnokształcące	15724	13160	17391	13637	13252	10399
General secondary						
Zasadnicze (zawodowe)	93900	46430	71106	37587	48732	26349
Basic vocational						
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	87779	49156	76221	42722	54561	31395
Lower secondary ^a , primary and incomplete primary						
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}						
3 miesiące i mniej	61426	27229	51216	25452	45828	23794
3 months and less						
3 – 6	44544	24729	31808	18729	23324	14231
6 – 12	52079	28801	34930	20385	23345	14287
12 – 24	55675	34151	34869	21517	22704	14627
Powyżej 24 miesięcy	46066	35478	76996	51274	50759	34600
More than 24 months						

a Od 2002 r. **b** Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. **c** Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. **b** From the date of registering in a labour office. **c** Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 14 (78). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2006		2007	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
WEDŁUG STAŻU PRACY ^d BY WORK SENIORITY ^d						
Bez stażu pracy <i>No work seniority</i>	69310	42833	58015	38513	39424	27143
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>						
1 rok i mniej <i>1 year and less</i>	41830	23808	32395	19438	24163	14735
1 – 5	39120	22076	36602	21276	27184	16319
5 – 10	33468	19998	29923	18508	21302	13545
10 – 20	47298	28301	38762	23575	27934	17232
20 – 30	27167	13310	28737	14647	21086	11014
powyżej 30 lat <i>more than 30 years</i>	1597	62	5385	1400	4867	1551

^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby o stażu pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons with work seniority from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 15 (79). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF THE LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odset- kach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M	665,0	463,0	444,9	100,0	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	242,8	247,0	190,1	42,7	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	9,4	24,2	32,1	7,2	<i>Training</i>
Prace interwencyjne	9,3	10,6	8,4	1,9	<i>Intervention works</i>
Roboty publiczne	7,4	7,6	8,7	2,0	<i>Public works</i>

TABL. 16 (80). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in				Z liczby ogółem – w wypad- kach ciężkich Of total number – in serious accide- nts	SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal accide- nts	powodujących niezdolność do pracy accidents resulting in an inability to work				
			1 – 3 dni days	4 – 20	21 dni i więcej days and more		
O G Ó Ł E M 2006 2007	13916 14636	99 83	112 138	3901 4944	9206 8544	174 140	T O T A L
sektor publiczny	5186	24	.	.	.	29	public sector
sektor prywatny	9450	59	.	.	.	111	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	103	1	–	32	68	4	Agriculture, hunting and forestry; fishing
Przemysł	7762	43	76	2724	4505	76	Industry
górnictwo	2023	17	10	675	1140	21	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe ...	5438	24	64	1952	3182	51	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	301	2	2	97	183	4	electricity, gas and water supply
Budownictwo	1543	17	8	405	1053	32	Construction
Handel i naprawy ^Δ	1283	9	11	491	712	6	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	113	–	–	44	62	1	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność	896	4	7	285	565	4	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	74	–	2	26	35	–	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	842	4	14	275	494	9	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	332	1	6	109	167	–	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	475	2	5	162	244	3	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	878	–	6	274	444	3	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	335	2	3	117	195	2	Other community, social and personal service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (81). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo agriculture, hunting and forestry; fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	ochrona zdrowia i pomoc społeczna health and social work
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				
OGÓŁEM	2000	14913	122	8180	5138	1921	1137	916
TOTAL	2006	13916	94	7158	4969	1375	1174	881
	2007	14636	103	7762	5438	1543	1283	896
w tym: of which:								
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		668	5	425	348	66	32	31
Contact with electricity, temperature, harmful preparations and chemical substances								
w tym kontakt z płomieniem lub gorącym/płonącym obiektem/środowiskiem		250	1	189	169	15	10	5
of which contact with flames or hot/burning object/environment								
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		77	–	32	18	17	2	6
Drowning, burying, locking								
w tym zakopanie, zasypianie ciałem stałym		22	–	10	2	8	–	2
of which burying, covering up with solid body								
Zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt		3108	19	1453	1001	341	255	242
Colliding/hitting stationary object								
Uderzenie przez obiekt w ruchu		4320	27	2629	1563	554	384	214
Collision with object in motion								
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		2366	15	1329	1162	219	262	82
Contact with sharp, rough, coarse object								
w tym kontakt z przedmiotem ostrym (nóż, ostrze itp.)		1252	9	768	734	100	188	15
of which with sharp object (knife, blade etc.)								
Uwięzienie, zmiażdżenie		1097	8	748	615	95	96	48
Incarceration, crush								
Obciążenie fizyczne lub psychiczne		1473	12	652	393	118	160	117
Physical or mental pressure								
w tym obciążenie układu mięśniowo szkieletowego		1220	10	555	326	102	130	94
of which overpressure of the locomotor system								

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (81). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnic- two, łó- wiewstwo i leś- nictwo; rybac- two agri- culture, hunting and forestry; fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel i napra- wy ^Δ trade and repair ^Δ	trans- port, gospo- darka maga- zynowa i łącz- ność trans- port, storage and com- muni- cation	ochrona zdrowia i pomoc spo- łeczna health and social work
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemy- słowe of which manu- factur- ing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.)
EVENTS CAUSING INJURY (cont.)

Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	271	4	44	21	5	10	55	50
Act of aggression – human or animal								
Inne wydarzenia	1211	12	437	307	125	82	97	152
Other events								

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM	2000	28010	197	16228	9594	3895	1956	1633	1440
TOTAL	2006	27721	170	15045	10112	3044	2296	1787	1399
2007		29862	203	16511	11125	3493	2507	1828	1416
Niewłaściwy stan czynnika material- nego		3017	30	1677	1147	344	215	264	123
Inappropriate condition of material objects/agents									
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy		1924	14	1206	818	318	116	84	57
work									
stanowiska pracy		1811	10	1105	692	190	124	114	49
work post									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym		2337	10	1476	1083	246	223	107	59
Absence or inappropriate use of material objects/agents									
Nieużywanie sprzętu ochronnego ...		483	5	309	245	59	50	15	5
Not using protective equipment									
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika		2315	13	1422	1013	266	218	123	43
Inappropriate wilful employee action									
Stan psychofizyczny pracownika nie zapewniający bezpiecznego wykonywania pracy ^b		544	5	211	170	68	49	45	55
Inappropriate mental-physical condition of employee ^b									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		16077	102	8589	5621	1895	1404	948	876
Incorrect employee action									
Inne przyczyny		1354	14	516	336	107	108	128	149
Other causes									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (82). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH
INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
*PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	696	460	432	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	5	1	3	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:				<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	360	230	207	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	37	28	27	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	17	10	5	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez czę- ści ruchome maszyn i urządzeń	71	50	63	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzie- nie przez zwierzęta	78	46	43	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie:				<i>influence of:</i>
skrajnych temperatur	2	5	1	<i>extreme temperatures</i>
materiałów szkodliwych	4	–	–	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia	127	91	86	<i>other events</i>

TABL. 19 (83). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
				ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous condi- tions		z maszynami szczególnie niebezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
OGÓŁEM	2000	234,8	168,2	141,5	97,1	74,9	57,2	18,4	13,9
TOTAL	2006	193,1	111,3	102,6	58,9	69,4	40,8	21,2	11,6
	2007	183,1	125,9	99,8	63,6	62,5	46,8	20,8	15,5
sektor publiczny		263,1	163,7	147,2	89,3	91,6	59,4	24,4	15,0
public sector									
sektor prywatny		134,2	102,8	70,9	47,9	44,7	39,1	18,6	15,8
private sector									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		157,2	125,5	105,3	78,0	32,5	31,1	19,5	16,4
Agriculture, hunting and forestry									
Przemysł		237,7	163,5	136,8	88,0	69,9	52,9	31,0	22,6
Industry									
górnictwo		472,2	271,2	308,0	182,7	112,9	59,0	51,3	29,6
mining and quarrying									
przetwórstwo przemysłowe		157,8	124,4	85,2	60,6	47,8	43,4	24,8	20,4
manufacturing									
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		166,1	151,0	27,8	18,4	119,7	114,0	18,7	18,7
electricity, gas and water supply									
Budownictwo		221,7	121,5	138,0	65,3	70,3	45,5	13,4	10,7
Construction									
Handel i naprawy Δ.....		46,4	40,0	19,1	15,1	19,9	18,0	7,4	6,9
Trade and repairΔ									
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność		153,1	111,0	32,6	28,8	117,1	79,2	3,4	3,0
Transport, storage and communica- tion									
Obsługa nieruchomości i firm Δ		70,8	67,5	15,8	12,8	53,4	53,4	1,7	1,3
Real estate, renting and business activities									
Edukacja		37,7	26,7	36,8	25,9	0,5	0,5	0,3	0,3
Education									
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		38,1	33,0	17,2	12,2	20,6	20,6	0,2	0,2
Health and social work									
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		181,5	125,0	81,6	49,1	68,0	48,5	31,9	27,4
Other community, social and per- sonal service activities									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (84). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	2006	2007	DISEASES
O G Ó Ł E M	804	815	T O T A L
w tym:			of which:
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	13	3	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc	416	459	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdza wywołane pyłem azbestu	4	5	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	4	10	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa	11	9	Bronchial asthma
Alergiczny nieżyt nosa	10	4	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	54	42	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	15	14	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	18	23	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	30	50	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	40	31	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	111	77	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Zespół wibracyjny	42	49	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	2	–	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	32	33	Infectious and parasitic diseases or their sequels

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

^a Occupational diseases are given in accordance with decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002.

S o u r c e: data of the Voivodship Sanitary-Epidemiological Inspectorate.

TABL. 21 (85). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- -time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>
OGÓŁEM	2000	233631	289104	124470	246530	10226	121102
TOTAL	2006	178482	240404	84415	183686	13564	93133
	2007	177958	266109	56084	168800	12927	80157
sektor publiczny		126841	119649	45348	138380	11042	76627
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		51117	146460	10736	30420	1885	3530
<i>private sector</i>							
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		1213	1629	7	274	12	3
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł		141542	195472	53262	130927	10213	72345
<i>Industry</i>							
górnictwo		99844	65427	36730	94336	8582	65336
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		32053	112436	11406	23907	1482	6672
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ...		9645	17609	5126	12684	149	337
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo		17005	19732	710	8899	404	1179
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ		2379	13939	771	1489	37	29
<i>Trade and repair^Δ</i>							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		11511	21875	535	22767	306	6197
<i>Transport, storage and communication</i>							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		326	2846	88	1231	7	12
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Edukacja		18	179	–	1415	50	4
<i>Education</i>							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ..		1727	6866	227	655	1887	375
<i>Health and social work</i>							
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		2184	3551	484	1143	11	13
<i>Other community, social and personal service activities</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (86). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>		
OGÓŁEM	2000	6300	4808	3212	42
TOTAL	2006	4168	3581	318	66
	2007	4457	3862	493	10
sektor publiczny		2176	1742	368	–
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		2281	2120	125	10
<i>private sector</i>					
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		34	27	–	–
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Przemysł		3062	2585	455	10
<i>Industry</i>					
górnictwo		1299	950	351	–
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		1644	1525	103	10
<i>Manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		119	110	1	–
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo		464	443	17	–
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ		158	149	4	–
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		292	284	13	–
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		12	10	2	–
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Edukacja		26	13	–	–
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		359	301	1	–
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		48	48	1	–
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (87). ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY
I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL
DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych Occupational accidents and occupational diseases compensations		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej Compensatory benefits due to occupational rehabilitation
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations		
w zł na 1 świadczenie in zł per benefit				
OGÓŁEM 2000	4468,75	3137,79	4722,29	4421,43
TOTAL 2006	3436,71	2842,33	9575,79	7839,39
2007	3272,20	2730,40	1954,97	3580,00
sektor publiczny public sector	3890,99	2909,13	1770,65	—
sektor prywatny private sector	2681,89	2583,54	2497,60	3580,00
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	2908,82	2255,56	—	—
Przemysł Industry	3562,87	2786,34	1756,92	3580,00
górnictwo mining and quarrying	4796,84	3346,95	1674,07	—
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2623,91	2407,67	2053,40	3580,00
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	3064,71	3194,55	#	—
Budownictwo Construction	2997,84	2849,66	4258,82	—
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	2559,49	2580,54	2775,00	—
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	2680,14	2642,25	6015,38	—
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	2350,00	2580,00	#	—
Edukacja Education	2284,62	2246,15	—	—
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	2053,76	2179,40	#	—
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	3552,08	3552,08	#	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, zatrudnionych za granicą, duchownych, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, indywidualnych gospodarstw rolnych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, employed abroad, clergy and moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, private farms in agriculture.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness), allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. Average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,

- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887) with later amendments.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy,
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych,

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons,
- 2) outworkers,
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives,

- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia,
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści),
- 6) duchowni,
- 7) żołnierze zawodowi,
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. — Urzędu Ochrony Państwa), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej,
- 9) rolnicy indywidualni,
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombataneci.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacone także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury,
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy,
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych). Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements,*

5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists),*

6) *clergy,*

7) *professional soldiers,*

8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 — Office of State Protection), Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries,*

9) *farmers,*

10) *war and military invalids as well as combatants.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay,*
- 2) *pensions resulting from an inability to work,*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory). Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

TABL. 1 (88). **WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ^a**
GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
O G Ó Ł E M	30226655,3	35680249,9	39523130,7	T O T A L
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	140731,6	149086,0	170499,6	Agriculture, hunting and forestry; fishery
Przemysł	14406464,6	16644091,7	18351943,0	Industry
górnictwo	6438257,1	6681903,3	6826992,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	6756539,3	8651159,2	10153548,8	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1211668,2	1311029,2	1371401,4	electricity, gas and water supply
Budownictwo	2042844,6	1744443,9	2097668,0	Construction
Handel i naprawy ^Δ	2783127,1	3109380,3	3495104,1	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	225095,3	243243,9	274335,6	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	.	1782979,0	1938374,1	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	852128,8	985492,5	1071113,3	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1807231,1	2420248,2	2752265,5	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	1376360,7	2141298,3	2274270,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2179699,0	3506748,6	3687368,5	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1921723,0	2046818,8	2436047,1	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	631800,1	906418,7	974141,5	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych do działu.

^a Data include only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes to the chapter.

TABL. 2 (89). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwa- żce bilanso- wej w spół- dzielniach <i>Payments from profit and bal- ance sur- plus in co- operatives</i>	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>	Uczniów <i>Apprentices</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM	2000	29082125,6	27754280,0	106095,8	281289,1	925430,8	15029,9
TOTAL	2006	34304304,7	32616990,0	107397,4	370096,8	1203235,6	6584,9
	2007	37955308,7	36102066,9	143593,4	388372,8	1314171,5	7104,1
sektor publiczny		19034467,1	18185841,1	123953,0	388372,8	336045,1	255,1
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		18920841,6	17916225,8	19640,4	—	978126,4	6849,0
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo		177569,0	156487,5	899,8	1216,6	18911,2	53,9
<i>Agriculture, hunting and forestry; fishery</i>							
Przemysł		18359064,8	17877179,8	133623,5	1403,6	343976,8	2881,1
<i>Industry</i>							
górnictwo		6850359,6	6725846,4	103931,8	—	20581,4	—
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		10122805,6	9798660,0	15190,2	54,8	306019,5	2881,1
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		1385899,6	1352673,4	14501,5	1348,8	17375,9	—
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo		1973662,5	1853845,3	2070,0	591,2	116290,7	865,3
<i>Construction</i>							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1; według siedziby zarządu jednostki. **b** Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. **c** Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, item 1; by seat of management of unit. **b** Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. **c** Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (89). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadważ- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and bal- ance sur- plus in co- operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
	w tys. zł in thous. zł					
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	2498472,7	2369464,8	3640,7	–	122836,7	2530,5
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	173835,1	158803,4	50,8	615,3	13890,4	475,2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1800016,3	1750917,3	281,1	3836,6	44940,3	41,0
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	1050312,1	1016373,8	–	–	33938,3	–
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	2588614,8	2312925,9	1965,2	11013,6	262628,7	81,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	2327279,4	2142763,7	–	136815,2	47700,5	–
Edukacja Education	3821288,6	3465012,6	119,9	196156,2	159943,6	56,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	2442390,5	2331775,8	20,0	27442,5	83104,6	47,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	742802,9	666517,0	922,4	9282,0	66009,7	71,8

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1; według siedziby zarządu jednostki. **b** Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. **c** Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, item 1; by seat of management of unit. **b** Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. **c** Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (90). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	1954,41	2560,33	2735,28	T O T A L
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	1759,85	2454,82	2635,56	<i>Agriculture, hunting and forestry; fishery</i>
Przemysł	2303,87	3041,70	3230,68	<i>Industry</i>
górnictwo	3246,51	4504,66	4740,34	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	1775,34	2387,55	2614,00	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2609,98	3590,05	3851,95	<i>electricity, gas and water supply</i>
Budownictwo	1648,27	1970,83	2183,35	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ	1439,28	1760,04	1903,49	<i>Trade and repair^Δ</i>
Hotele i restauracje	1059,95	1276,07	1346,29	<i>Hotels and restaurants</i>
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	.	2384,21	2460,27	<i>Transport, storage and communication</i>
Pośrednictwo finansowe	2886,50	3727,17	4022,14	<i>Financial intermediation</i>
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1870,72	2296,63	2456,86	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2432,33	3223,82	3354,62	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	1768,51	2471,09	2603,63	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1429,56	2060,72	2420,40	<i>Health and social work</i>
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1591,74	2168,05	2273,65	<i>Other community, social and personal service activities</i>

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych do działu.

^a Include only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes to the chapter.

TABL. 4 (91). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nirobot- niczych non- manual labour
			w zł	in zł		
OGÓŁEM TOTAL	2069,73	2729,63	2933,32	2890,41	2502,05	3503,13
sektor publiczny public sector	2305,92	3132,60	3337,75	3246,16	3252,42	3403,83
sektor prywatny private sector	1775,06	2366,01	2600,80	2597,91	2105,16	3646,20
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo ... Agriculture, hunting and forestry; fishery	1824,64	2590,91	2876,41	2830,38	1989,54	4358,66
w tym rolnictwo i łowiectwo ^a of which agriculture and hunting ^a	1539,42	2064,58	2289,80	2256,98	1979,72	3570,82
Przemysł Industry	2373,67	3139,36	3344,31	3319,07	2963,50	4656,38
górnictwo mining and quarrying	3247,61	4507,14	4744,60	4672,34	4505,95	5688,65
w tym: of which:						
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu mining of coal and lignite; extraction of peat	3271,03	4514,75	4758,94	4685,54	4530,50	5665,77
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	1844,29	2481,08	2727,48	2723,20	2300,88	4247,69
w tym: of which:						
produkcja artykułów spożywczych i napojów manufacture of food products and beverages	1483,47	1959,01	2114,51	2110,30	1697,08	4106,92
włókiennictwo manufacture of textiles	1420,99	1765,55	1956,65	1951,24	1752,74	3147,32

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2. ^b Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (91). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nirobot- niczych non- manual labour
			w zł	in zł		
Przemysł (cd.) Industry (cont.)						
przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)						
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji publishing; printing and reproduction of recorded media	1689,80	2058,23	2223,17	2223,17	1792,90	2937,15
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ¹ manufacture of coke, refined petroleum products ¹	2563,17	3914,73	4182,39	4182,39	3878,61	4935,39
produkcja wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	2008,53	3016,34	3367,68	3361,87	2484,31	4718,81
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	1868,64	2215,38	2471,07	2471,07	2032,21	4113,53
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	1827,88	2667,70	2955,96	2954,27	2281,50	5271,08
produkcja metali manufacture of basic metals	2300,32	3269,95	3542,28	3534,77	3188,34	4786,69
produkcja wyrobów z metali ¹ manufacture of metal products ¹	1911,49	2413,54	2717,26	2714,96	2302,94	3978,24
produkcja maszyn i urządzeń ¹ manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1920,07	2703,16	2962,36	2947,91	2576,32	3978,50

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2. **b** Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2. **b** Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (91). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nierobo- tnicznych non- manual labour
			w zł	in zł		
Przemysł (dok.) Industry (cont.)						
przetwórstwo przemysłowe (dok.) manufacturing (cont.)						
produkcja maszyn biurowych i komputerów	2312,65	3901,59	3733,63	3733,63	2801,42	4172,62
manufacture of office machinery and computers						
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^a	1886,13	2400,13	2628,49	2626,29	2128,45	4224,82
manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.						
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	2039,28	2604,79	2779,20	2772,56	2163,11	3804,36
manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks						
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^a	1407,30	1676,15	1775,13	1772,96	1623,74	2745,74
manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.						
przetwarzanie odpadów	2465,33	2511,06	2971,74	2971,74	2313,24	4544,20
recycling						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2611,77	3593,79	3852,96	3808,32	3280,58	4798,54
electricity, gas and water supply						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	2761,23	3983,45	4288,12	4237,16	3632,36	5377,13
electricity, gas, steam and hot water supply						
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	2183,19	2760,68	2948,46	2916,96	2544,92	3607,90
collection, purification and distribution of water						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2. **b** Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2. **b** Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (91). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nirobot- niczych non- manual labour
			w zł	in zł		
Budownictwo Construction	1765,53	2177,86	2491,46	2487,68	2170,37	3519,57
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1705,64	2047,89	2248,19	2244,72	1682,91	3050,10
sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail of automotive fuel	1811,27	2020,67	2298,56	2294,27	1963,86	2783,06
handel hurtowy i komisowy ^Δ wholesale and commission trade ^Δ	1940,82	2439,64	2672,94	2668,09	1903,95	3482,81
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ retail trade; repair of personal and household goods ^Δ	1266,11	1511,71	1632,61	1631,41	1359,99	2233,89
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	1190,00	1407,69	1508,44	1502,13	1323,45	1986,17
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	.	2580,45	2668,70	2662,43	2304,86	3496,16
w tym: of which:						
transport lądowy i rurociągowy land and pipeline transport	.	2366,72	2495,11	2490,35	2310,64	3275,42
poczta i telekomunikacja post and telecommunications	.	2905,47	2958,99	2958,99	2388,84	3815,29

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2. ^b Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (91). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nirobot- niczych non- manual labour
			w zł	in zł		
Pośrednictwo finansowe	2958,71	3988,77	4321,66	4321,66	1964,31	4358,31
<i>Financial intermediation</i>						
pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno- rentowych	2921,70	3825,72	4207,02	4207,02	2047,43	4232,84
<i>financial intermediation, except for insurance and pension funds</i>						
ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno- rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej	3290,38	5604,45	5574,89	5574,89	1255,56	5581,61
<i>insurance and pension funds, except for legally guaranteed social security</i>						
działalność pomocnicza związana z pośrednictwem finansowym i ubezpieczeniami	2750,03	3417,49	3767,72	3767,72	1819,53	4007,61
<i>activities auxiliary to financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1937,67	2370,50	2540,27	2525,92	1641,60	3492,45
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
obsługa nieruchomości	1972,60	2542,89	2691,88	2654,72	1964,35	3285,22
<i>real estate activities</i>						
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	1859,78	2294,85	2529,56	2529,56	2070,42	2934,69
<i>renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods</i>						
informatyka	2875,96	4000,16	4140,79	4134,16	2894,59	4343,11
<i>computer and related activities</i>						
działalność badawczo-rozwojowa	2641,67	3583,94	3893,29	3892,95	2408,25	4260,54
<i>research and development</i>						
działalność gospodarcza pozostała	1711,22	1980,15	2159,18	2151,81	1483,38	3245,67
<i>other business activities</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2. ^b Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 4 (91). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	w tym bez wypłat z zysku ^b of which excluding payments from profit ^b	z ogółem – na stanowiskach of total – positions	
					robotni- czych manual labour	nirobot- niczych non- manual labour
			w zł	in zł		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^a	2432,15	3223,91	3354,76	3152,87	1954,41	3511,01
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	1768,52	2475,16	2614,56	2474,28	1406,84	2974,77
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1436,05	2077,81	2453,64	2425,07	1699,61	2632,74
<i>Health and social work</i>						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1716,39	2127,22	2290,40	2255,81	1860,55	2711,19
<i>Other community, social and personal service activities</i>						
w tym: of which:						
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	1847,05	2263,43	2423,23	2388,43	2042,82	3545,17
<i>sewage and refuse disposal, sanitation and similar activity</i>						
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	1665,58	2118,75	2277,71	2240,39	1724,80	2521,78
<i>recreational, cultural and sporting activity</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2. ^b Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; see general notes to the chapter, items 1 and 2. ^b Payments from profit for distribution and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 5 (92). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1140231	1154742	1167999	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	1066570	1096948	1112871	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:				<i>persons receiving:</i>
emerytury	525388	670359	695777	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy	335640	208505	198456	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne	205542	218084	218638	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	73661	57794	55128	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury	45983	50147	47944	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (93). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO ^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L				
Świadczenia w mln zł	14397,3	20905,5	21734,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1052,22	1508,67	1550,66	Average monthly retirement pay and pension in zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM				
R a z e m T o t a l				
Świadczenia w mln zł	13724,8	20200,4	21052,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1072,34	1534,59	1576,40	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay				
Świadczenia w mln zł	7546,1	13072,0	13894,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1196,91	1625,00	1664,15	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work				
Świadczenia w mln zł	3519,6	3214,4	3133,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	873,83	1284,71	1315,62	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions				
Świadczenia w mln zł	2659,1	3914,0	4024,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	1078,07	1495,62	1533,87	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS				
R a z e m ^b T o t a l ^b				
Świadczenia w mln zł	672,5	705,1	682,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	760,81	1016,66	1030,94	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay				
Świadczenia w mln zł	437,0	645,5	624,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	792,02	1072,60	1085,31	Average monthly retirement pay in zł

a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.
b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. **b** Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. **W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania za 2007 r. przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.**

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkane w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalone na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego (przeważającego) źródła utrzymania, a mianowicie gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. **In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2007 obtained from the household budget survey were weighted with data on the structure of households by the number of persons and place of residence on the basis of the 2002 National Census.**

2. The survey included all households with randomly selected dwellings representing basic socio-economic groups of the population established on the basis of exclusive or main (predominate) source of maintenance, i.e. households of employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners and maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pension).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej,

2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia,

3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów:

3. Categories of persons comprising households were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) *employed persons include:*

- a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); members of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,*
- b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
- c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) as well as persons practising a learned profession, and since 2005 members of agricultural production co-operatives,*

2) *persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, child-care benefits, nursing benefits, material assistance and assistance in the form of services, alimony paid from the Alimony Fund, scholarships;*

3) *dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with

z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pomocy społecznej oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę),
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa,
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego),
- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi),

income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits as well as excluding taxes paid by self-employed persons and excluding contributions to compulsory social security paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer),*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture,*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house),*
- 4) *income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends) and income from the rental of real estate (net income, i.e. revenues minus investments and possible taxes, resulting from the rental of dwellings, garages and other structures not connected with conducted economic activity and land),*

- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej,
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

- 5) *income from social security benefits and social assistance benefits which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and social assistance benefits,*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (of which private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (94). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	4606	4530	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,87	2,83	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:			<i>of which:</i>
pracujących	0,99	1,04	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,79	0,76	<i>receiving social security benefits and social assistance benefits</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,67	0,66	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,04	0,97	<i>dependents</i>

TABL. 2 (95). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
Dochód rozporządzalny	847,92	919,27	Available income
w tym:			of which:
z pracy najemnej	423,43	485,78	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	4,91	4,62	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	56,89	63,97	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej ...	324,93	323,99	from social security benefits and social assistance benefits
Dochód do dyspozycji	814,51	882,53	Disposable income

TABL. 3 (96). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
O G Ó Ł E M	758,43	811,09	T O T A L
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	725,02	774,35	<i>Of which consumer goods and services ^a</i>
w tym:			<i>of which:</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	202,63	217,44	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...	20,74	22,78	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>
odzież i obuwie	36,55	43,02	<i>clothing and footwear</i>
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	166,33	169,14	<i>housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	37,48	44,75	<i>furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>
zdrowie	33,62	36,50	<i>health</i>
transport	60,66	63,58	<i>transport</i>
łączność	39,05	40,34	<i>communication</i>
rekreacja i kultura	55,20	60,36	<i>recreation and culture</i>
edukacja	9,35	9,52	<i>education</i>
restauracje i hotele	16,18	15,30	<i>restaurants and hotels</i>
inne towary i usługi	36,64	40,06	<i>miscellaneous goods and services</i>

^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

^a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 4 (97). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	7,74	7,58	<i>Bread and cereals in kg</i>
w tym pieczywo	5,57	5,39	<i>of which bread</i>
Mięso w kg	5,24	5,31	<i>Meat in kg</i>
Ryby ^a w kg	0,49	0,53	<i>Fish ^a in kg</i>
Mleko ^b w l	3,25	3,13	<i>Milk ^b in l</i>
Napoje mleczne i jogurty w kg	0,66	0,69	<i>Milk-based beverages and yoghurt in kg</i>
Sery w kg	0,87	0,88	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt	13,69	13,50	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,51	1,49	<i>Oils and fats in kg</i>
Owoce w kg	3,16	3,17	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	10,23	9,96	<i>Vegetables in kg</i>
Cukier w kg	1,34	1,32	<i>Sugar in kg</i>

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych.
^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 5 (98). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households		
Chłodziarka	98,6	98,5	Refrigerator
Zamrażarka	31,4	33,5	Freezer
Automat pralniczy	90,1	92,4	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	8,0	9,1	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	36,9	41,3	Microwave oven
Samochód osobowy	50,3	52,1	Passenger car
Odbiornik radiofoniczny	61,2	59,3	Radio set
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	45,3	46,3	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	98,6	98,8	Television set
Telefon komórkowy	74,4	80,1	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	46,9	45,0	Videorecorder, video player
Odtwarzacz płyt kompaktowych	11,0	14,3	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	35,4	44,4	DVD player
Drukarka	31,9	35,1	Printer
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	51,2	54,2	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty	46,0	51,4	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	33,9	42,2	of which with access to the Internet

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. **b** Łącznie z telewizją kablową.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. **b** Including cable television.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych, bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **połączenia gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in general notes to the Yearbook, item 6.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information regarding gas-line networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) as well as **gas-line connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. A **street outlet** is a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in the building.

4. Data regarding **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage – sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** do 2004 r. nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzewczego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej, komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Data regarding **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding population using water-line system, sewerage system and gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** till 2004 do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **consumption of gas**, concern all the households.

The **consumption of electricity and gas from gas-line network** in households (also including consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions centrally heated by heat transmission network, which is considered as a system of connected conduits co-operating with one another and serving the purpose of transmission and distribution of heating medium to the consumers in accordance with the Energy Law dated 10 IV 1997 (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 concern buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have also been included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing workplaces.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku, gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów pomocy społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (buildings with dwellings), public buildings and buildings of units conducting economic activity – in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The **usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkałych i niezamieszkałych (w tablicy 9-11). Przy przeliczeniach na osobę (tabl. 9) przyjęto ogólną liczbę ludności wg stanu w dniu 31 XII.

5. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni,
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym),
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego,
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

3. The balances of dwelling stocks are estimated for periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stocks.

4. Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks (in the tables 9-11). When calculating per capita data (table 9), the number of the population as of 31 XII was applied.

5. Data regarding the **number of dwellings fitted with installations** (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

6. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings as well as rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designated for persons being members of these co-operatives,
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character),
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designated for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to obtain a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),
- **public building society construction** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund,
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designated for own use of the investor or for sale and rent.

TABL. 1 (99). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	17268,2	18628,5	18840,7	Water-line
Kanalizacyjna	5944,6	8767,6	9382,4	Sewerage
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych				Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	464372	538912	544628	Water-line system
miasta	283015	327322	327963	urban areas
wieś	181357	211590	216665	rural areas
Kanalizacyjne	137378	218857	228654	Sewerage system
miasta	115286	167464	172616	urban areas
wieś	22092	51393	56038	rural areas
Zdroje uliczne	610	524	517	Street outlets
Miasta	383	350	350	Urban areas
Wieś	227	174	167	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	185,4	145,3	142,7	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	163,7	123,5	120,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	43,4	33,6	32,9	per capita in m ³
Wieś w hm ³	21,7	21,9	22,2	Rural areas in hm ³

TABL. 2 (100). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1726,6	1802,0	1811,8	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	1417,7	1435,9	1439,9	Urban areas
Wieś	308,9	366,1	372,0	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)				Consumption (during the year)
W GW·h	3176,5	3540,8	3472,7	In GW·h
miasta	2567,2	2794,9	2689,9	urban areas
wieś	609,3	745,9	782,8	rural areas
W kW·h:				In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca	679,5	760,4	735,4	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1810,0	1946,4	1868,2	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1975,0	2037,4	2104,5	rural areas – per consumer ^a

^a Do przeliczeń w 2000 r. przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku. W latach 2006, 2007 do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu na 31 XII.

^a The average number of consumers during the year was applied in calculations for 2000. In years 2006 and 2007 the number of consumers as of 31 XII was applied.

TABL. 3 (101). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

**GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS
FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	15519,6	15669,9	9430,8	6239,1	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków	312205	316021	220168	95853	Connections leading to buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	1038,6	1044,6	960,8	83,8	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	449,4	431,3	375,3	56,0	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	96,1	92,5	102,6	55,8	per capita ^c in m ³

a Bez korzystających z gazomierzy zbiorczych. **b** W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. **c** Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem.

a Excluding gas consumers using collective gas-meters. **b** Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. **c** The total number of population was applied in calculations.

TABL. 4 (102). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	3468,4	3401,1	3241,0	160,1	Heating network in km
w tym przesyłowa	2538,8	2364,6	2273,0	91,6	of which transmission
Kotłownie	1165	1201	1091	110	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	36926227	32235102	32185001	50101	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	267258	268313	264961	3352	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	178784	176170	174672	1498	of which residential buildings

TABL. 5 (103). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population in thous. – using ^a :
wodociągu	4345,8	4336,4	3538,6	797,9	water-line system
kanalizacji	3161,0	3168,3	2938,2	230,1	sewerage system
gazu	2881,9	2869,7	2578,4	291,3	gas-line system
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca ^a z:					Population – in % of total population – using ^a :
wodociągu	93,1	93,2	97,0	79,2	water-line system
kanalizacji	67,7	68,1	80,6	22,9	sewerage system
gazu	61,7	61,7	70,7	28,9	gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (104). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**^a

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej ^b	53	52	51	Towns served by urban transport companies ^b
Ludność ^{bc} w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	3770	4267	4238	Population ^{bc} in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna w km:				Transport network in km:
linie	11251	11516	10932	lines
czynne trasy autobusowe ^b	5541	6032	5771	bus active routes ^b
Tabor autobusowy	1843	1845	1860	Bus fleet

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
b Łącznie z miastami z województwa małopolskiego: w 2000 r. – Chrzanów, Libiąż, Trzebinia, Bukowno, Sławków;
od 2005 r. – Chrzanów, Libiąż, Trzebinia, Kraków. **c** Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. **b** Including the following towns from the Małopolskie Voivodship: in 2000 – Chrzanów, Libiąż, Trzebinia, Bukowno, Sławków; since 2005 – Chrzanów, Libiąż, Trzebinia, Kraków. **c** Estimated data.

TABL. 7 (105). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t	1380143	1388239	.	.	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	975513	989367	.	.	of which from households
w tym wyselekcjonowane:					of which selected:
makulatura	19394	19533	.	.	waste-paper
szkło	16821	18431	.	.	glass
tworzywa sztuczne	7240	9530	.	.	plastic
metale	853	782	.	.	metals
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	35	33	23	10	number
powierzchnia w ha	147,1	145,5	103,7	41,8	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	6,8	–	–	–	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	1168,99	1253,91	812,82	441,09	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	580,46	647,07	430,02	217,05	of which from households

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9. **b** Dane szacunkowe. **c** Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes to the chapter, items 8 and 9. **b** Estimated data. **c** Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (106). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2006		2007		SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban area</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which in urban area</i>	
O G Ó Ł E M: w ha	9700,1	9482,3	9098,5	9449,5	8986,0	T O T A L: in ha
w % ogólnej powierzchni	2,6	0,8	2,4	0,8	2,4	in % of urban area space
na 1 mieszkańca w m ²	25,7	20,3	24,8	20,3	24,6	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha:						Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	3124,9	3639,7	3329,8	3855,8	3516,2	strolling-recreational parks
zieleńce	1286,2	1531,4	1461,5	1525,0	1443,7	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	5289,0	4311,2	4307,2	4068,7	4026,1	Estate green belts in ha

^a Dane dotyczą zieleni w miastach.

^a Data concern green belts in cities.

TABL. 9 (107). **ZASOBY MIESZKANIOWE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	1679,9	1688,9	1378,7	Dwellings in thous.
Izby w tys.	6067,0	6112,9	4747,9	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	111664,3	112845,0	84593,8	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:				Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,61	3,62	3,44	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :				usable floor space in m ² :
1 mieszkania	66,5	66,8	61,4	per 1 dwelling
na 1 osobę	23,9	24,2	23,2	per 1 person
liczba osób na:				number of persons:
1 mieszkanie	2,78	2,76	2,65	per 1 dwelling
1 izbę	0,77	0,76	0,77	per 1 room

TABL. 10 (108). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

*DWELLINGS BY FORM OF OWNERSHIP**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	1679,9	1688,9	Dwellings in thous.
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	530,1	507,6	Housing co-operatives
Gmin (komunalna) ^a	215,8	206,4	Gmina (municipal) ^a
Zakładów pracy ^{ab}	81,6	66,9	Company ^{ab}
Osób fizycznych ^c	835,8	892,9	Natural persons ^c
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	111664,3	112845,0	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	26722,5	25554,2	Housing co-operatives
Gmin (komunalna) ^a	10084,6	9625,8	Gmina (municipal) ^a
Zakładów pracy ^{ab}	4087,8	3317,4	Company ^{ab}
Osób fizycznych ^c	69792,0	73519,0	Natural persons ^c

a W budynkach stanowiących własność oraz współwłasność. **b** Łącznie z zasobami Skarbu Państwa. **c** Dotyczy właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych.

a In buildings with ownership as well as co-ownership. **b** Including stocks of the State Treasury. **c** Data concern owners of dwellings in detached houses as well as blocks of flats.

TABL. 11 (109). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE** ^a
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings		
Miasta			Urban areas
Wodociąg	99,1	99,1	Water-line system
Ustęp	93,1	93,2	Lavatory
Łazienka	91,4	91,4	Bathroom
Gaz z sieci	71,1	71,1	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	79,3	79,5	Central heating
Wieś			Rural areas
Wodociąg	94,5	94,5	Water-line system
Ustęp	85,0	85,2	Lavatory
Łazienka	86,4	86,6	Bathroom
Gaz z sieci	28,9	28,9	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	77,6	77,8	Central heating

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 12 (110). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Mieszkania	5634	8325	10457	Dwellings
miasta	3862	5476	6661	urban areas
wieś	1772	2849	3796	rural areas
Spółdzielcze	774	190	143	Co-operative
Komunalne (gminne)	127	396	420	Municipal (gmina)
Zakładowe	3	2	10	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	553	1301	1440	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	122	324	840	Public building society
Indywidualne	4055	6112	7604	Private
miasta	2304	3286	3853	urban areas
wieś	1751	2826	3751	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	222,8	299,0	348,3	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	192,7	247,1	278,6	Urban areas
Wieś	338,2	501,1	621,0	Rural areas
Izby	26997	41707	52192	Rooms
miasta	17421	25360	30601	urban areas
wieś	9576	16347	21591	rural areas
Spółdzielcze	2563	640	471	Co-operative
Komunalne (gminne)	375	1007	1032	Municipal (gmina)
Zakładowe	11	11	24	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1813	4417	4898	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	358	915	2319	Public building society
Indywidualne	21877	34717	43448	Private
miasta	12376	18494	22024	urban areas
wieś	9501	16223	21424	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	649247	1068277	1329553	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	418415	651539	780014	urban areas
wieś	230832	416738	549539	rural areas
Spółdzielcze	53351	13165	8425	Co-operative
Komunalne (gminne)	6559	17863	19605	Municipal (gmina)
Zakładowe	330	293	554	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	37566	106740	113940	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	9632	16436	46361	Public building society
Indywidualne	541809	913780	1140668	Private
miasta	312516	500038	594495	urban areas
wieś	229293	413742	546173	rural areas

TABL. 12 (110). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	115,2	128,3	127,1	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	108,3	119,0	117,1	urban areas
wieś	130,3	146,3	144,8	rural areas
Spółdzielcze	68,9	69,3	58,9	Co-operative
Komunalne (gminne)	51,6	45,1	46,7	Municipal (gmina)
Zakładowe	110,0	146,5	55,4	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	67,9	82,0	79,1	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	79,0	50,7	55,2	Public building society
Indywidualne	133,6	149,5	150,0	Private
miasta	135,6	152,2	154,3	urban areas
wieś	130,9	146,4	145,6	rural areas

TABL. 13 (111). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W pozostałych budynkach In non-private buildings					
		razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM ...	2000	5634	4055	0,8	3,6	9,0	86,6	1579	10,8	12,9	41,3	35,0
TOTAL	2006	8325	6112	0,2	2,0	5,6	92,2	2213	6,3	24,4	35,4	34,0
	2007	10457	7604	0,3	1,5	4,7	93,6	2853	8,3	24,1	36,5	31,1
Miasta	2000	3862	2304	1,3	4,6	10,0	84,1	1558	11,0	12,9	41,4	34,7
Urban areas	2006	5476	3286	0,3	2,3	6,0	91,4	2190	6,4	24,6	35,7	33,3
	2007	6661	3853	0,7	1,7	4,9	92,8	2808	8,4	24,4	36,5	30,7
Wieś	2000	1772	1751	0,2	2,3	7,6	89,9	21	0,0	9,5	33,3	57,1
Rural areas	2006	2849	2826	0,1	1,7	5,1	93,2	23	0,0	0,0	4,4	95,7
	2007	3796	3751	0,0	1,3	4,4	94,4	45	0,0	2,2	40,0	57,8

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w związku z powyższym od roku szkolnego 2001/02 nie przeprowadza się naboru do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych dla młodzieży, tj. zasadniczych (zawodowych) i średnich ogólnokształcących oraz zawodowych – na podbudowie programowej klasy VIII szkoły podstawowej,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych (I klasa), obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika oraz w roku szkolnym 2004/05 – dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się od roku szkolnego 2003/04 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum), działają jeszcze – do czasu zakończenia cyklu kształcenia – **szkoły ponadpodstawowe** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych (część szkół ponadpodstawowych została przekształcona w szkoły ponadgimnazjalne).

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96) with later amendments.

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, education in which was compulsory; due to this since 2001/02 school year no enrolment has been carried out to first grades of upper secondary (post-primary) schools for youth, i.e. basic vocational schools and secondary general and vocational schools – on the programme basis of 8th grade of primary school,
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools (1st grade), including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools started to function and in 2004/05 school year – for graduates of basic vocational schools – 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools; moreover, upper secondary schools since 2003/04 school year cover art schools leading to professional certification and since 2004/05 school year – 3-year special job-training schools.

2. In relation to gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary schools), there are still operating – by the time of finishing the educational cycle – **upper secondary (post-primary) schools** (for graduates of 8-year primary school) and their sections, which are in the structure of upper secondary schools; a part of upper secondary (post-primary) schools was transformed into upper secondary schools.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku szkolnego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:

- a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
- b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
- c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I–III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
- d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Dzieci w wieku 6 lat są obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolach albo w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych.

3. Data presented in the chapter refer to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools.

4. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be either public schools, or non-public schools with the competence of a public school. Public and non-public tertiary education institutions (until 2004/05 school year referred to as state and non-state) since 2005/06 school year operate on the basis of the Law of 27 VII 2005 Higher Education Act (Journal of Laws No. 164, item 1365). Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth include:

1) **primary schools** (including special schools), of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
- b) branch schools (excluding special schools),
- c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I–III for children who have limited access to schools (primarily due to distance from place of residence),
- d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

At the age of 6 children are obligated to undergo one year pre-primary education (preparing them for school) which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools.

2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:

- a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
- b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
- c) szkoły przysposabiające do pracy na podstawie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);

3) **szkoły ponadpodstawowe** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:

- a) szkoły zasadnicze (zawodowe),
- b) szkoły średnie:
 - licea ogólnokształcące,
 - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz – bez szkół specjalnych – licea techniczne;

4) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:

- a) specjalne szkoły przysposabiające do pracy,
- b) zasadnicze szkoły zawodowe,
- c) licea ogólnokształcące,
- d) uzupełniające licea ogólnokształcące – od roku szkolnego 2004/05,
- e) licea profilowane,
- f) technika,
- g) technika uzupełniające – od roku szkolnego 2004/05
- h) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych).

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi,
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich,
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) w roku szkolnym 2005/06.

8. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata,

2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
- b) lower secondary branch schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
- c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (from 2003/04 school year schools with job-training sections);

3) **upper secondary (post-primary) schools** (including special schools), of which:

- a) basic vocational schools,
- b) secondary schools:
 - general secondary schools,
 - vocational schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as – excluding special schools – general-technical secondary schools;

4) **upper secondary schools** (including special schools), of which:

- a) special job-training schools,
- b) basic vocational schools,
- c) general secondary schools,
- d) supplementary general secondary schools – since 2004/05 school year,
- e) specialized secondary schools,
- f) technical secondary schools,
- g) supplementary technical secondary schools – since 2004/05 school year,
- h) art schools leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools.

7. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools,
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices,
- 3) colleges of social work (3-year) in 2005/06 school year.

8. Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate,

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce,
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Ustawa z 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym przekształciła studia prowadzone w systemie dziennym w studia stacjonarne, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne w studia niestacjonarne.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) zasadnicze (zawodowe) dla dorosłych,
 - b) średnie:
 - licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - zawodowe dla dorosłych: licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 – średnie studium zawodowe;
- 4) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,
 - b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych od roku szkolnego 2004/05,
 - d) licea profilowane dla dorosłych,
 - e) technika dla dorosłych,
 - f) technika uzupełniająca dla dorosłych od roku szkolnego 2004/05.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

- 2) include foreigners studying in Poland,
- 3) do not include Poles studying abroad.

The Higher Education Act of 2005 transformed studies conducted in day system into intramural studies as well as the studies conducted in evening, weekend and extra-mural systems into non-intramural studies.

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including branches, branch departments and institutes as well as consultative points. Data do not include academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 2) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 3) upper secondary (post-primary) schools:
 - a) basic vocational schools for adults,
 - b) secondary schools:
 - general secondary schools for adults,
 - vocational secondary schools for adults: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies;
- 4) upper secondary schools:
 - a) basic vocational schools for adults,
 - b) general secondary schools for adults,
 - c) supplementary general secondary schools for adults since 2004/05 school year,
 - d) specialized secondary schools for adults,
 - e) technical secondary schools for adults,
 - f) supplementary technical secondary schools for adults since 2004/05 school year.

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

11. Współczynnik skolaryzacji jest miarą powszechności nauczania. **Współczynnik skolaryzacji brutto** to – wyrażony procentowo – stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi.

12. **Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze** są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. **Młodzieżowe ośrodki wychowawcze** przeznaczane są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. **Młodzieżowe ośrodki socjoterapii** są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. **Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze** są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

17. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

18. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego,

11. *Enrolment rate is a measure of the generality of education. **Gross enrolment rate** – presented in percent – is the relation of the number of persons studying on a given educational level in the age group defined as corresponding to this educational level.*

12. ***Special education centres** are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.*

13. ***Youth education centres** are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.*

14. ***Youth social therapy centres** are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.*

15. ***Rehabilitation-education centres** are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.*

16. *Data regarding **academic teachers** concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.*

17. ***Pre-primary education establishments** are care and educational centres designated for children from the age 3 until beginning education in primary school, providing children with care and aiming at preparation to education in school.*

Pre-primary education establishments include:

- *nursery schools,*
- *pre-primary sections in primary schools.*

18. *Data regarding:*

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year,*

2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2005/06 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2004 – 30 IX 2005); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

19. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży, od roku szkolnego 2004/05 w szkołach ponadgimnazjalnych (zasadniczych zawodowych, technikach uzupełniających) dla młodzieży.

20. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursza to międzyшкоlna placówka pełniąca funkcję internatu.

21. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyшкоlnie ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

22. Prezentowane dane statystyczne do roku 2006/07 pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach o symbolu „S”. Na sprawozdaniach tego typu od roku 2003/04 brak jest informacji na temat zatrudnionych nauczycieli. Od roku szkolnego 2007/08 źródłem danych statystycznych jest System Informacji Oświatowej (na podstawie ustawy z dnia 19 II 2004 r. o systemie informacji oświatowej Dz. U. Nr 49, poz.463, z późn. zm.), a podmiotem przekazującym dane jest Ministerstwo Edukacji Narodowej. Ustawa określa organizację i zasady działania systemu informacji oświatowej służącego uzyskiwaniu danych niezbędnych do prowadzenia polityki edukacyjnej państwa, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz do usprawniania finansowania zadań oświatowych. Dane zbierane i gromadzone są przez MEN, a następnie udostępnione GUS-owi. Informacja ta nie dotyczy danych ze szkolnictwa wyższego. Dane te nadal pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez GUS na formularzach o symbolu S-10, S-11, S12.

2) *tertiary education* are presented as of 30 XI, data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2005/06 school year, graduates from 1 X 2004 – 30 IX 2005 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.

19. Extramural graduates until 2000/01 school year occur only in post-secondary schools, tertiary education institutions as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary – post-primary), since 2001/02 school year also in upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth, since 2004/05 school year in upper secondary schools (basic vocational and supplementary technical secondary schools) for youth.

20. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.

21. Extracurricular education offer young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provide recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, inter-school sports centres and other public and non-public establishments.

22. Since 2006/07 school year the presented statistical data originate from complete surveys realized by the Central Statistical Office on forms with symbol “S”. There is no information about employed teachers on this type of reports since 2003/04 school year. Since 2007/08 school year the System of Educational Information (on the basis of the Law dated 19 II 2004 on the System of Educational Information, Journal of Laws No. 49, item 463, with later amendments) is the source of statistical data, and the Ministry of National Education is the institution transferring data. The Law determines the organization and rules of functioning of the system of educational information serving to obtain data necessary for conducting educational policy of the state, to improve the quality and promote education as well as to facilitate financing of educational tasks. Data are collected and gathered by the Ministry of National Education, and then disseminated to the CSO. This information does not concern the data on tertiary education. These data still originate from complete surveys, conducted by the CSO on questionnaires with symbols S-10, S-11, S-12.

TABL. 1 (112). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS				
Podstawowe	1501	1266	1264	Primary
Gimnazja	680	756	752	Lower secondary
Ponadpodstawowe	1208	1	x	Upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	264	x	x	basic vocational
średnie	944	1	x	secondary
licea ogólnokształcące	252	x	x	general
zawodowe	692	1	x	vocational
Ponadgimnazjalne	x	953	933	Upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	195	193	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	279	273	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	7	6	supplementary general
licea profilowane	x	168	138	specialized
technika	x	222	230	technical
technika uzupełniające	x	26	24	supplementary technical
specjalne szkoły przysposabiające do pracy	x	28	32	special job-training schools
artystyczne ^a	x	28	37	art ^a
Policealne	302	474	461	Post-secondary
Wyższe	30	44	44	Tertiary
Dla dorosłych	274	337	368	For adults
podstawowe	1	3	1	primary
gimnazja	13	20	22	lower secondary
ponadpodstawowe	260	42	6	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	10	3	x	basic vocational
średnie	250	39	6	secondary
licea ogólnokształcące	62	7	x	general
zawodowe	188	32	6	vocational
ponadgimnazjalne	x	272	339	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	22	22	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	68	95	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	90	113	supplementary general
licea profilowane	x	5	6	specialized
technika	x	7	16	technical
technika uzupełniające	x	80	87	supplementary technical
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^b CLASSROOMS ^b				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	18521	16264	17852	primary
gimnazja	6679	9174	9902	lower secondary
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne ^c	11571	11407	12601	upper secondary (post-primary) and upper secondary ^c
w tym licea ogólnokształcące ^d	4075	4223	4324	of which general ^d

^a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. ^b Łącznie z pomieszczeniami szkół dla dorosłych. ^c Łącznie ze szkołami policealnymi. ^d Łącznie z pomieszczeniami uzupełniających liceów ogólnokształcących.

^a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools. ^b Including classrooms for adults. ^c Including post-secondary schools. ^d Including supplementary rooms of the general secondary schools.

TABL. 1 (112). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne ^e	51022	40454	38227	Pre-primary education ^e
Szkoły:				Schools:
podstawowe	369136	274273	261427	primary
gimnazja	139971	170881	161441	lower secondary
ponadpodstawowe	298818	10	x	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	62705	x	x	basic vocational
średnie	236113	10	x	secondary
licea ogólnokształcące	101338	x	x	general
zawodowe	134775	10	x	vocational
ponadgimnazjalne	x	197610	191575	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	25707	25552	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	79734	77612	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	232	245	supplementary general
licea profilowane	x	18872	12886	specialized
technika	x	67494	69656	technical
technika uzupełniające	x	1248	876	supplementary technical
specjalne szkoły przysposabiające do pracy	x	763	824	special job-training schools
artystyczne ^a	x	3560	3924	art ^a
policealne	29074	45213	42786	post-secondary
wyższe ^f	178232	203238	197761	tertiary ^f
dla dorosłych	36292	31520	30570	for adults
podstawowe	27	39	6	primary
gimnazja	1131	2787	2851	lower secondary
ponadpodstawowe	35134	3493	274	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	911	170	x	basic vocational
średnie	34223	3323	274	secondary
licea ogólnokształcące	9387	868	x	general
zawodowe	24836	2455	274	vocational
ponadgimnazjalne	x	25201	27439	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	1529	1047	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	9371	10387	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	6407	7716	supplementary general
licea profilowane	x	690	549	specialized
technika	x	660	1264	technical
technika uzupełniające	x	6544	6476	supplementary technical
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	65581	51444	.	primary
gimnazja	x	57211	.	lower secondary
ponadpodstawowe	68252	x	.	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	19151	x	.	basic vocational
średnie	49101	x	.	secondary
licea ogólnokształcące	21667	x	.	general
zawodowe	27434	x	.	vocational ^g
ponadgimnazjalne	x	54711	.	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	7642	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	25633	.	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	83	.	supplementary general
licea profilowane	x	7095	.	specialized
technika	x	13367	.	technical
technika uzupełniające	x	277	.	supplementary technical
specjalne szkoły przysposabiające do pracy	x	107	.	special job-training schools
artystyczne ^a	x	507	.	art ^a
policealne	10384	13200	.	post-secondary
wyższe ^f	29429	44816	.	tertiary ^f

a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. **e** Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 24. **f** Łącznie z filiami wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez resortu spraw wewnętrznych i administracji. **g** W roku szkolnym 2000/01 łącznie z absolwentami szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools. **e** Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also included in table 24. **f** Including branches, branch departments and consultative points, excluding academies of the Ministry of Interior and Administration. **g** In 2000/01 school year including graduates of art schools leading to professional certification.

TABL. 1 (112). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
ABSOLWENCI (dok.) GRADUATES (cont.)				
Szkoły (dok.):				Schools (cont.):
dla dorosłych	10547	7313	.	for adults
podstawowe	–	8	.	primary
gimnazja	x	585	.	lower secondary
ponadpodstawowe	10547	257	.	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	323	x	.	basic vocational
średnie	10224	257	.	secondary
licea ogólnokształcące	4541	x	.	general
zawodowe	5683	257	.	vocational
ponadgimnazjalne	x	6463	.	upper secondary
zasadnicze szkoły zawodowe	x	348	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	1667	.	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	2579	.	supplementary general
licea profilowane	x	113	.	specialized
technika	x	163	.	technical
technika uzupełniająca	x	1593	.	supplementary technical

TABL. 2 (113). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2005/06	2006/07
Szkoły podstawowe Primary schools	1501	1266	1264	369136	274273	261427	65581	52759	51444
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	6	5	5	839	444	451	73	89	84
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	1449	1192	1192	364788	269037	255986	64922	51871	50632
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	23	43	42	1881	3112	3272	294	554	498
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	3	4	4	307	365	403	42	68	46
Pozostałe <i>Others</i>	20	22	21	1321	1315	1315	250	177	184
Gimnazja Lower secondary schools	680	756	752	139971	170881	161441	x	59384	57211
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	2	4	3	93	156	130	x	59	55
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	621	679	679	137933	166283	156571	x	58048	55767
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	29	42	40	979	2295	2430	x	626	718
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	6	9	9	417	1212	1388	x	411	396
Pozostałe <i>Others</i>	22	22	21	549	935	922	x	240	275

TABL. 2 (113). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2005/06	2006/07
Szkoły ponadpodstawowe^a Upper secondary (post- -primary) schools^a	1208	1	x	298818	10	x	68252	1343	x
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	34	—	x	3919	—	x	917	—	x
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	1088	1	x	288431	10	x	65763	1343	x
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	37	—	x	2993	—	x	880	—	x
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	13	—	x	1461	—	x	286	—	x
Pozostałe Others	36	—	x	2014	—	x	406	—	x
Szkoły ponadgimnazjalne Upper secondary schools	x	953	933	x	197610	191575	x	56339	54711
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	x	20	19	x	2832	2285	x	629	366
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	x	845	819	x	188722	182486	x	54185	52619
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	x	48	51	x	2587	2984	x	570	626
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	x	13	12	x	1506	1124	x	418	419
Pozostałe Others	x	27	32	x	1963	2696	x	537	681

^a Ujęto szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

^a Including art schools leading to professional certification; until 2002/03 school year included to the vocational secondary (post-primary) schools.

TABL. 2 (113). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2005/06	2006/07
Szkoły policealne Post-secondary schools	302	474	461	29074	45213	42786	10384	15350	13200
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	–	3	2	33	419	354	121	277	230
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	125	161	136	18146	18495	13971	6066	7454	6014
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	21	33	33	1213	3171	3185	778	886	786
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	1	–	–	97	–	–	14	11	–
Pozostałe <i>Others</i>	155	277	290	9585	23128	25276	3405	6722	6170
Szkoły wyższe Tertiary education	30	44	44	178232	203238	197761	29429	43127	44816
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	8	11	11	124332	133298	128877	20409	27065	27191
Pozostałe <i>Others</i>	22	33	33	53900	69940	68884	9020	16062	17625
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	274	337	368	36292	31520	30570	10547	11858	7313
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	5	3	3	482	173	126	114	123	76
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	203	185	165	31175	19717	15407	9378	9049	4994
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	20	34	34	783	2284	2400	370	626	369
Pozostałe <i>Others</i>	46	115	166	3852	9346	12637	685	2060	1874

TABL. 3 (112). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a
As of 31 XII

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of all school students			
			podstawowych		primary	gimnazjach lower secondary	ponadpodstawowych upper secondary (post-primary)	ponadgimnazjalnych upper secondary	policealnych ^b post-secondary
			razem total	miasta urban areas	wieś rural areas				
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION									
Angielski	2000/01	504434	56,1	56,3	55,4	77,7	64,9	–	42,0
English	2006/07	476545	55,9	52,8	65,3	83,7	0,0	90,8	27,5
	2007/08	517816	78,5	78,9	77,2	86,1	0,0	91,0	20,5
Francuski	2000/01	61997	2,7	3,2	0,9	7,7	13,9	–	9,2
French	2006/07	33259	0,7	0,9	0,1	2,2	0,0	13,9	3,7
	2007/08	26132	0,5	0,7	0,0	1,9	0,0	11,3	3,2
Niemiecki	2000/01	227295	17,1	16,0	20,6	37,3	38,6	–	14,2
German	2006/07	183405	8,0	7,3	9,9	18,0	100,0	66,7	5,4
	2007/08	165650	7,3	6,8	8,8	16,4	0,0	63,0	3,8
Rosyjski	2000/01	58335	0,9	0,9	1,1	3,0	17,3	–	1,5
Russian	2006/07	18932	0,1	0,1	0,3	0,3	0,0	9,2	1,4
	2007/08	13615	0,1	0,1	0,1	0,4	0,0	6,7	0,8
Włoski	2000/01	2410	0,0	0,0	0,0	0,2	0,7	–	1,7
Italian	2006/07	2362	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,5
	2007/08	2217	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0
Hiszpański	2000/01	430	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	–	0,0
Spanish	2006/07	1783	0,1	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0
	2007/08	1537	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,7	0,0
Łaciński	2000/01	5464	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	–	0,0
Latin	2006/07	2859	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,6
	2007/08	2856	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,6
Inne	2000/01	2235	0,4	0,5	0,0	0,1	0,3	–	0,0
Others	2006/07	9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2007/08	1270	0,4	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1	0,6
NAUCZANIE DODATKOWE ^c ADDITIONAL EDUCATION ^c									
Angielski	2000/01	33566	7,3	7,4	6,8	3,9	0,4	–	5,4
English	2006/07	105682	33,0	36,3	22,8	8,6	0,0	0,2	0,7
	2007/08	56613	13,7	14,8	14,2	10,5	0,0	1,7	1,3
Francuski	2000/01	4103	0,4	0,4	0,4	1,7	0,1	–	1,5
French	2006/07	11683	1,6	1,7	1,1	4,2	0,0	0,2	0,0
	2007/08	11741	1,3	0,9	1,2	3,3	0,0	1,7	0,3
Niemiecki	2000/01	17928	1,9	1,5	3,0	7,0	0,5	–	1,2
German	2006/07	77365	6,5	5,3	10,0	34,5	0,0	0,3	0,0
	2007/08	75224	4,5	11,2	6,3	31,9	0,0	4,0	0,3
Inne	2000/01	4321	0,3	0,2	0,6	0,7	0,6	–	2,5
Others	2006/07	9866	0,7	0,7	0,7	2,7	0,0	1,7	1,4
	2007/08	9046	0,6	0,5	0,8	2,1	0,0	2,1	2,6

^a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. ^b Łącznie szkoły policealne i pomaturalne. ^c Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

^a Excluding special schools in 2000/01 school year. ^b With or without A-level certificate. ^c From 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons; before 2002/03 school year – additional education conducted by schools, foundations etc.

TABL. 4 (115). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS
FOR ADULTS
As of 31 XII

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	2006/07	2007/08					
		ogółem <i>total</i>	w % ogółu uczniów w szkołach in % of all students in schools				
			podsta- wowych <i>primary</i>	gimna- zjach <i>lower secon- dary</i>	ponad- podsta- wowych <i>upper secon- dary (post- -primary)</i>	ponad- gimna- zjalnych <i>upper secon- dary</i>	policeal- nych ^a <i>post- -secon- dary^a</i>
Angielski <i>English</i>	37308	43090	83,3	55,6	75,1	73,8	56,1
Francuski <i>French</i>	1130	908	0,0	3,7	0,0	1,2	1,3
Niemiecki <i>German</i>	8676	8625	0,0	8,4	12,7	16,0	10,6
Rosyjski <i>Russian</i>	4881	3480	0,0	25,5	7,4	8,6	1,0
Inny <i>Others</i>	718	427	0,0	2,3	0,0	1,6	1,1

^a Łącznie szkoły policealne i pomaturalne.

^a With or without A-level certificate.

TABL. 5 (116). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Szkoły podstawowe	8781	7974	1576	1499	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne	4373	3866	994	801	<i>of which special</i>
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	763	824	36	107	<i>Special job-training schools</i>
Gimnazja	7053	6511	2020	1820	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne	4557	4331	1367	1257	<i>of which special</i>
w tym z oddziałami przysposabiającymi do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej	152	135	26	45	<i>of which job-training sections based on the programme of 6th grade of primary school</i>
Szkoły ponadpodstawowe	10	x	53	x	<i>Upper secondary (post-primary) schools</i>
w tym specjalne	10	x	51	x	<i>of which special</i>
Szkoły ponadgimnazjalne	4623	3349	864	1056	<i>Upper secondary schools</i>
w tym specjalne	3640	2670	569	891	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	103	103	15	32	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	86	82	–	28	<i>of which special</i>

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes among others integration or mainstream classes are established) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6 (117). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 31 X

SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^a SPECIAL EDUCATION CENTRES ^a				
Ośrodki	30	29	31	Centres
Miejsca	2479	2055	2490	Places
Wychowankowie	2428	1671	2190	Residents
w tym:				of which:
niewidomi i słabo widzący	212	95	231	blind and visually impaired
niesłyszący i słabo słyszący	372	199	159	deaf and hearing impaired
przewlekłe chorzy	33	13	46	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	102	30	34	physically impaired
z upośledzeniem umysłowym	1368	886	932	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	159	102	214	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES				
Ośrodki	5	5	5	Centres
Miejsca	367	353	353	Places
Wychowankowie	356	357	353	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES				
Ośrodki	1	3	3	Centres
Miejsca	5	101	126	Places
Wychowankowie	30	115	106	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^b REHABILITATION-EDUCATION CENTRES				
Ośrodki	23	21	18	Centres
Miejsca	968	1169	878	Places
Wychowankowie	1010	1022	783	Residents
w tym:				of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	95	146	331	mental retardation-profound
z autyzmem	10	4	–	with autism
z zaburzeniami sprzężonymi	495	649	439	associated with defects

^a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2007 r. 13 ośrodków z 997 wychowankami). ^b Do 2002 r. określone jako ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.

^a Including special educational centres (in 2007 there were 13 centres with 997 residents).

TABL. 7 (118). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
Stan w dniu 10 XI
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)
As of 10 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Placówki Establishments			Miejsca Beds			Korzystający Boarders			
							ogółem total		na 100 miejsc per 100 beds	
	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	
OGÓŁEM	57	43	36	6536	3686	2832	5059	2718	2265	80
TOTAL										
Internaty	47	37	30	5211	3291	2459	3821	2435	1977	80
Boarding-schools										
gimnazja	—	1	2	—	13	18	—	13	18	100
lower secondary										
licea										
ogólnokształcące ^a	10	7	7	1104	534	513	893	333	371	72
general secondary ^a										
technika ^b	37	9	19	4107	630	1810	2928	503	1470	81
technical ^b										
internaty zespołu										
szkół	—	18	—	—	1995	—	—	1482	—	—
boarding-schools										
of school complex										
internaty zakładu										
kształcenia										
nauczycieli	—	2	2	—	119	118	—	104	118	100
boarding-schools										
of the teacher										
training institution										
Bursy	10	6	6	1325	395	373	1238	283	288	77
Dormitories										

a Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. **b** Łącznie z technikami uzupełniającymi, liceami profilowanymi, ponadpodstawowymi szkołami średnimi zawodowymi oraz zasadniczymi szkołami zawodowymi.

a Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year upper secondary schools as well. **b** Including supplementary technical schools, specialized secondary schools and vocational secondary (post-primary) schools as well as basic vocational schools.

TABL. 8 (119). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENI ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	25	28	37	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	21	23	32	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5147	5283	4267	Pupils
w tym kobiety	3237	3259	2730	of which females
Absolwenci	497	707	.	Graduates
w tym kobiety	336	473	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	24	28	37	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	15	13	20	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	3353	3560	3924	Students
w tym kobiety	2292	2410	2697	of which females
Absolwenci	535	507	.	Graduates
w tym kobiety	384	362	.	of which females

TABL. 9 (120). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2007/08**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2007/08 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratories	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów of grand total – used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access
Podstawowe Primary	93,8	1264	22944	18649	17318	14770
Gimnazja Lower secondary	80,9	759	14023	12807	10839	10334
Ponadgimnazjalne Upper secondary	50,5	598	20604	19083	16176	15541
zasadnicze szkoły zawodowe basic vocational	48,9	54	1668	1505	1296	1191
licea ogólnokształcące general	71,0	329	7544	7086	5845	5719
technika ^b technical ^b	47,5	215	11392	10492	9035	8631
Policealne ^c Post-secondary ^c	35,1	30	711	627	521	460

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz liceami profilowanymi. ^c Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

^a In case of computers jointly used by a few schools – presented only once. ^b Including supplementary technical schools and specialized secondary schools. ^c Concerns schools of day education.

TABL. 10 (121). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

L A T A RODZAJE PLACÓWEK	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a</i>	Y E A R S KIND OF INSTITUTIONS
O G Ó Ł E M 2000	63	147915	T O T A L
..... 2006	62	165663	
..... 2007	73	168812	
Pałace młodzieży	1	6237	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	19	29992	Youth community centres
Ogniska pracy pozaszkolnej	25	15505	Extracurricular interest groups
Międzyszkolne ośrodki sportowe	5	22075	Inter-school sport centres
Pozostałe placówki	23	95003	Other institutions

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year.

TABL. 11 (122). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	1415	845	570	1174	654	520	1170	657	513
Schools									
w tym:									
of which:									
sportowe i mistrzostwa									
sportowego	10	10	–	9	9	–	11	11	–
sports and athletic									
filialne	57	11	46	27	4	23	23	6	17
branch									
„małe szkoły”	x	x	x	7	–	7	–	–	–
“small schools”									
artystyczne ^a	4	4	–	5	5	–	5	5	–
art ^a									
Pomieszczenia szkolne	17498	12457	5041	15400	10749	4651	16968	11661	5307
Classrooms									
Oddziały	16098	11780	4318	12853	9117	3736	12535	8826	3709
Sections									
Uczniowie	362010	277076	84934	269900	202978	66922	257561	193190	64371
Pupils									
w tym I klasa	53990	41080	12910	40873	30787	10086	40402	30402	10000
of which 1st grade									
w tym kobiety	175813	134643	41170	131204	98662	32542	125092	93872	31220
of which females									
w tym szkoły:									
of which schools:									
sportowe i mistrzostwa									
sportowego	4340	4340	–	2931	2931	–	4776	4776	–
sports and athletic									
filialne	2798	1306	1492	703	208	495	495	143	352
branch									
„małe szkoły”	x	x	x	98	–	98	–	–	–
“small schools”									
artystyczne ^a	808	808	–	988	988	–	889	889	–
art ^a									
Absolwenci	64421	49838	14583	50643	38075	12568	.	.	.
Graduates									
w tym kobiety	31377	24319	7058	24709	18545	6164	.	.	.
of which females									
w tym szkoły:									
of which schools:									
sportowe i mistrzostwa									
sportowego	852	852	–	977	977	–	.	.	.
sports and athletic									
filialne	317	238	79	28	–	28	.	.	.
branch									
artystyczne ^a	101	101	–	150	150	–	.	.	.
art ^a									
Liczba uczniów na:									
Number of pupils per:									
1 szkołę	256	328	149	230	310	129	220	294	125
1 school									
1 pomieszczenie szkolne	21	22	17	18	19	14	15	17	12
1 classroom									
1 oddział	22	24	20	21	22	18	21	22	17
1 section									

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12 (123). **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	597	416	181	660	447	213	656	442	214
<i>Lower secondary schools</i>									
w tym szkoły: <i>of which:</i>									
sportowe i mistrzostwa sportowego	11	11	–	17	16	1	24	23	1
<i>sports and athletic</i>									
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	2	2	–	6	6	–	2	2	–
<i>with job-training sections^a</i>									
Pomieszczenia szkolne	6299	5150	1149	8567	6742	1825	9277	7245	2032
<i>Classrooms</i>									
Oddziały	5482	4308	1174	6791	5166	1625	6549	4957	1592
<i>Sections</i>									
Uczniowie	135805	108169	27636	166324	128809	37515	157110	121225	35885
<i>Pupils</i>									
w tym I klasa	67661	53831	13830	53941	41976	11965	52024	40439	11585
<i>of which 1st grade</i>									
w tym kobiety	65987	52554	13433	80746	62582	18164	76308	58876	17432
<i>of which females</i>									
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>									
sportowe i mistrzostwa sportowego	1537	1537	–	2380	2345	35	6342	6313	29
<i>sports and athletic</i>									
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	185	185	–	2063	2063	–	437	437	–
<i>with job-training sections^a</i>									
Absolwenci	x	x	x	55954	43150	12804	.	.	.
<i>Graduates</i>									
w tym kobiety	x	x	x	27640	21428	6212	.	.	.
<i>of which females</i>									
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>									
sportowe i mistrzostwa sportowego	x	x	x	2182	2169	13	.	.	.
<i>sports and athletic</i>									
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	x	x	x	103	103	–	.	.	.
<i>with job-training sections^a</i>									
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>									
1 szkołę	227	260	153	252	288	176	239	274	168
<i>1 school</i>									
1 pomieszczenie szkolne	22	21	24	19	19	21	17	17	18
<i>1 classroom</i>									
1 oddział	25	25	24	24	25	23	24	24	23
<i>1 section</i>									

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on the 6th grade of primary school.

TABL. 13 (124). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07	2007/08		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	154	149	140	<i>Schools</i>
Oddziały	881	903	872	<i>Sections</i>
Uczniowie	23193	23255	22532	<i>Students</i>
w tym I klasa	10604	10629	10326	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	7082	7314	7128	<i>of which females</i>
Absolwenci	6841 ^a	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	2278 ^b	.	.	<i>of which females</i>

a – b W tym absolwentów w miastach: **a** – 5800, **b** – 1848.

a – b Of which graduates in urban areas: **a** – 5800, **b** – 1848.

TABL. 14 (125). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07	2007/08		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	282	274	263	<i>Schools</i>
Oddziały	2722	2678	2605	<i>Sections</i>
Uczniowie	79860	77709	75799	<i>Students</i>
w tym I klasa	27005	25509	24888	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	48571	47661	46453	<i>of which females</i>
Absolwenci	25696 ^b	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	15478 ^c	.	.	<i>of which females</i>

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. **b, c** W tym absolwentów w miastach: **b** – 25028, **c** – 15079.

a Including supplementary general secondary schools. **b, c** Of which graduates in urban areas: **b** – 25028, **c** – 15079.

TABL. 15 (126). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS (upper secondary schools) FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07	2007/08			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły	165	135	132	3	Schools
Oddziały	690	497	491	6	Sections
Uczniowie	18763	12770	12634	136	Students
w tym klasa I	4934	2753	2723	30	of which 1st grade
w tym kobiety	11138	7922	7817	105	of which females
Absolwenci	7072 ^a	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	4200 ^b	.	.	.	of which females

a, b W tym absolwentów w miastach: **a** – 6931, **b** – 4100.

a, b Of which graduates in urban areas: **a** – 6931, **b** – 4100.

TABL. 16 (127). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07	2007/08			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	243	248	233	15	Schools
Oddziały	2512	2644	2533	111	Sections
Uczniowie	68581	70389	67618	2771	Students
w tym klasa I	21496	21975	21227	748	of which 1st grade
w tym kobiety	24781	25855	24717	1138	of which females
Absolwenci	13603 ^a	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	5090 ^b	.	.	.	of which females
W tym TECHNIKA UZUPEŁNIAJĄCE DLA MŁODZIEŻY Of which SUPPLEMENTARY TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH					
Szkoły	25	22	21	1	Schools
Oddziały	56	50	48	2	Sections
Uczniowie	1243	861	836	25	Students
w tym klasa I	525	255	255	—	of which 1st grade
w tym kobiety	584	374	360	14	of which females
Absolwenci	277 ^c	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	155 ^d	.	.	.	of which females

a – d W tym absolwentów w miastach: **a** – 13003, **b** – 4837, **c** – 254, **d** – 138.

a – d Of which graduates in urban areas: **a** – 13003, **b** – 4837, **c** – 254, **d** – 138.

TABL. 17 (128). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08				SPECIFICATION
			ogółem total	dziennie day	wieczoro we evening	zaoczne weekend	
Oddziały	1252	2048	1993	558	112	1323	Sections
Uczniowie	29074	45127	42704	10850	2196	29658	Students
w tym kobiety	19315	24435	21324	7598	917	12809	of which females
Absolwenci ^a	10384	13172	.	5215	904	7053	Graduates ^a
w tym kobiety	7163	8268	.	3623	455	4190	of which females

a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2006/07.

a According to type of education – for 2006/07 school year.

TABL. 18 (129). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>	Nauczyciele akademicy ^a <i>Academic teachers^a</i>	Studenci ^b <i>Students^b</i>	Absolwenci ^{bc} <i>Graduates^{bc}</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	30	7249	168057	27922	T O T A L
2006/07	44	9431	192873	41754	
2007/08	44	9305	187877	.	
Uniwersytety	1	1775	35243	7977	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	3	3087	52017	10654	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	15	1420	54159	13325	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	520	11846	3608	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1	1309	7522	1222	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1	220	5074	1123	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	2	223	1275	272	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	1	16	74	13	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe.....	16	622	17376	2865	<i>Higher vocational schools</i>
Pozostałe szkoły ^d	2	113	3291	695	<i>Other^d</i>

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. **b** Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. **c** W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2006/07. **d** Niepubliczne, o profilu uniwersyteckim.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. **b** Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. **c** According to type of school – for 2006/07 school year. **d** Non-public, with a university profile.

TABL. 19 (130). **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ^a**
STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS^a

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Systemy studiów		Study systems		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarne <i>full-time programmes</i>		niestacjonarne <i>part-time programmes</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
STUDENCI STUDENTS								
O G Ó Ł E M.....	2000/01	168057	96015	69750	37468	98307	58547	T O T A L
	2006/07	192873	105674	93713	50407	99160	55267	
	2007/08	187877	103289	88979	48497	98898	54792	
Uniwersytety		35243	23859	19403	13106	15840	10753	Universities
Wyższe szkoły techniczne		52017	18092	33927	12766	18090	5326	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		54159	33415	13426	8034	40733	25381	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ...		11846	8209	6072	4338	5774	3871	Teacher education schools
Akademie medyczne		7522	5623	6402	4757	1120	866	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego		5074	2292	2845	1250	2229	1042	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		1275	705	747	427	528	278	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		74	50	74	50	–	–	Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe		17376	8443	5244	3153	12132	5290	Higher vocational schools
Pozostałe szkoły ^b		3291	2601	839	616	2452	1985	Other ^b

^a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. ^b Niepubliczne, o profilu uniwersyteckim.

^a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. ^b Non-public, with a university profile.

TABL. 19 (130). **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ^a (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS^a (cont.)

L A T A TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Systemy studiów		Study systems		Y E A R S TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarne <i>full-time programmes</i>		niestacjonarne <i>part-time programmes</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
ABSOLWENCI GRADUATES								
O G Ó Ł E M	2000/01	27922	12390	11010	5121	16912	7269	T O T A L
	2005/06	40596	26183	18288	10981	22308	15202	
	2006/07	41754	26550	19039	11530	22715	15020	
Uniwersytety		7977	5908	4691	3404	3286	2504	Universities
Wyższe szkoły techniczne		10654	4530	6946	2945	3708	1585	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		13325	9255	3029	2083	10296	7172	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ...		3608	2728	1461	1172	2147	1556	Teacher education schools
Akademie medyczne		1222	934	1062	804	160	130	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego		1123	607	529	262	594	345	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		272	163	124	76	148	87	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		13	9	13	9	–	–	Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe		2865	1827	1084	701	1781	1126	Higher vocational schools
Pozostałe szkoły ^b		695	589	100	74	595	515	Other ^b

^a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. ^b Niepubliczne, o profilu uniwersyteckim.

^a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. ^b Non-public, with a university profile.

TABL. 20 (131). **CUDZOZIEMCY^{ab} – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^{ab} – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^c <i>Graduates^c</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M 2000/01	377	194	32	18	T O T A L
2006/07	646	286	72	36	
2007/08	685	314	.	.	
studia: stacjonarne	619	272	65	32	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne	66	42	7	4	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	82	54	16	12	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	40	11	4	1	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	110	63	6	4	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	5	2	1	–	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	418	170	39	16	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	–	–	1	–	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	10	2	2	–	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	–	–	–	–	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe.....	10	5	2	2	<i>Higher vocational schools</i>
Pozostałe szkoły ^d	10	7	1	1	<i>Other^d</i>

a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. **b** Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. **c** W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku szkolnego 2006/07. **d** Niepubliczne, o profilu uniwersyteckim.

a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. **b** Also presented in the other tables regarding students and graduates. **c** According to study system and type of school – for 2006/07 school year. **d** Non-public, with a university profile.

TABL. 21 (132). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA ^a**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS ^a
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01 ^b	2006/07	2007/08			SCHOOLS
			ogółem <i>total</i>	w tym stypen- dia soc- jalne <i>of which social scholar- ships</i>	otrzymu- jący stypen- dia w % ogółu studen- tów <i>scholar- ship re- cipients in % of total stu- dents</i>	
O G Ó Ł E M	16506	49774	44099	2746	23,5	T O T A L
Uniwersytety	4469	8752	8230	–	23,4	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	6121	15259	11759	74	22,6	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ...	1379	13459	11808	1074	21,8	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	1818	4104	3617	616	30,5	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1637	3539	2402	–	31,9	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	375	972	930	–	18,3	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	228	454	456	6	35,8	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	x	x	98	11	100,0	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	–	2613	4166	859	24,0	<i>Higher vocational schools</i>
Pozostałe szkoły wyższe	479	622	633	106	19,2	<i>Other higher education institutions</i>

a Studenci studiów dziennych; bez cudzoziemców. **b** Stan w grudniu 2000 r.

a Students in the day study system; excluding foreigners. **b** As of December 2000.

TABL. 22 (133). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a STUDENT DORMITORIES ^a				
Domy	43	45	44	Dormitories
Miejsca	12525	12032	12083	Beds
Studenci korzystający	12885	9171	8753	Students
w % ogółu studentów studiów dziennych	14,0	9,8	9,8	in % of total students in the day study system
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS				
Stołówki	17	16	14	Canteens
Miejsca konsumenckie	2888	2819	2354	Seating

^a Dla studentów studiów dziennych.

^a For students in the day study system.

TABL. 23 (134). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoły podstawowe 2006/07 <i>Primary schools</i>	3	3	39	10	8	4
2007/08	1	1	6	2	.	.
Gimnazja 2006/07 <i>Lower secondary schools</i>	20	99	2787	791	585	187
2007/08	22	115	2851	806	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a 2006/07 <i>Basic vocational schools ^a</i>	25	76	1699	465	348	113
2007/08	22	58	1047	307	.	.
Licea ogólnokształcące ^{ab} 2006/07 <i>General secondary schools ^{ab}</i>	165	582	16646	7589	4246	2308
2007/08	208	624	18103	7705	.	.
dzienne 2006/07 <i>day</i>	x	—	—	—	127	55
2007/08	x	17	462	185	.	.
wieczorowe 2006/07 <i>evening</i>	x	230	6280	3115	1445	881
2007/08	x	171	4464	2206	.	.
zaoczne 2006/07 <i>weekend</i>	x	352	10366	4474	2674	1372
2007/08	x	436	13177	5314	.	.
Technika ^c 2006/07 <i>Technical ^c</i>	124	437	10349	3098	2126	783
2007/08	115	385	8563	2330	.	.

a W roku 2006/2007 łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi. **b** łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. **c** łącznie z technikami uzupełniającymi, liceami profilowanymi oraz ponadpodstawowymi szkołami średnimi zawodowymi.

a In 2006/2007 school year including upper secondary (post-primary) schools. **b** Including supplementary general schools. **c** Including supplementary technical schools, specialized secondary schools and vocational secondary (post-primary) schools.

TABL. 24 (135). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Placówki	1640	1589	1581	Establishments
miasta	1051	1048	1043	urban areas
wieś	589	541	538	rural areas
Przedszkola	1309	1196	1193	Nursery schools
w tym specjalne	5	6	5	of which special
miasta	915	863	855	urban areas
wieś	394	333	338	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	331	393	388	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	109811	104601	105370	Places in nursery schools
w tym specjalnych	286	257	188	of which special
Miasta	88681	84374	84770	Urban areas
Wieś	21130	20227	20600	Rural areas
Dzieci ^a	111551	109488	110699	Children ^a
miasta	88438	87028	87893	urban areas
wieś	23113	22460	22806	rural areas
w tym w wieku 6 lat	51022	40454	38227	of which aged 6
Przedszkola	103708	100866	102176	Nursery schools
w tym specjalne	200	145	117	of which special
miasta	84197	82089	82995	urban areas
wieś	19511	18777	19181	rural areas
w tym w wieku 6 lat	44710	34101	32600	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	7843	8622	8523	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	6312	6353	5627	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^a na 1000 dzieci w wieku				Children attending pre-primary education establishments ^a per 1000 children aged
3 – 6 lat	565	667	681	3 – 6
3 – 5	413	561	588	3 – 5
6 lat	976	966	954	6
Dzieci w przedszkolach na				Children attending nursery schools per
1000 dzieci w wieku:				1000 children aged:
3 – 6 lat	525	614	630	3 – 6
6 lat	855	814	814	6
1 przedszkole	79	84	86	1 nursery school
100 miejsc	94	96	97	100 places

^a W 2007 r. w podziale według wieku nie uwzględniono 57 dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej.

^a In 2007 in the division according to age 57 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane dane nie obejmują informacji resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej,
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602) z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarzy i położnych,
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**. Dane o praktykach lekarskich wykazywane są łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy,

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z późniejszymi zmianami reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, finansowanych ze środków publicznych, zasady i tryb finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia – NFZ.

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy,

w przypadku, jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarzy, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

CHAPTER XI

HEALTH AND SOCIAL WORK

General notes

1. The presented data do not include information of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency – until 28 VI 2002 the Office of State Protection.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established,
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602), with later amendments, on the basis of which a nurse or midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians,
- 3) the Law on the Occupation of Doctor, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices** are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**. Data on medical practices are presented including medical practices conducted within the framework of occupational medicine,

- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135) with later amendments which regulates the scope and condition for providing health services, financed from public funds, the rules and procedures of financing as well as activities of the National Health Fund – NHF.

3. Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding doctors, dentists, nurses, midwives and pharmacists include interns.

Informacje w tabl. 2 dotyczą lekarzy, którzy uzyskali uprawnienia specjalizacyjne I i II stopnia oraz od 2005 r. lekarzy posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2005 r. Nr 226, poz. 1943 z późn. zm.) i wydanym na tej podstawie rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 2004 z późn. zm.).

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie samodzielne oraz poradnie wchodzące w struktury ZOZ, zlokalizowane poza ich siedzibami.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy dentystów prowadzących praktykę lekarską.

5. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych wykazano bez miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu.

Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękowo-twarzową, kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne.

Za lata 2006 i 2007 dane dotyczące szpitali ogólnych zaprezentowano łącznie z zakładami leczenia uzdrowiskowego posiadającymi oddziały rehabilitacyjne świadczące usługi finansowane ze środków publicznych.

W liczbie szpitali ujęto filie szpitali ogólnych.

6. Dane o łóżkach w szpitalach oraz pozostałych zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Information in table 2 concerns doctors, who obtained specialists grade I and II qualifications as well as - since 2005 - with specialists title in proper medicine domains in accordance with article 16 of the Law dated 5 XII 1996 (Journal of Laws from 2005 No. 226, item 1943, with later amendments) and issued on this basis decree of the Minister of Health dated 20 X 2005 on specializations of doctors and dentists (Journal of Laws from 2002, no. 21, item 2004, with later amendments).

4. Data regarding out-patient health care facilities include out-patient departments, health centres, out-patient clinics, out-patient clinics within the structure of health care facilities located in other places.

Consultations provided by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented including with preventive examinations and consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

5. Data regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards.

Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** – communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** – pulmonology wards.

For years 2006 and 2007 data on general hospitals are presented including health resort facilities with rehabilitation wards providing services financed from public means.

Branches of general hospitals are included in the number of hospitals.

6. Data regarding beds in hospitals and other in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

7. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. Na podstawie ustawy z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410), dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa (m. in. zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, izby przyjęć, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz udzielone świadczenia zdrowotne przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) w miejscu zdarzenia.

10. Działalność aptek i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53 poz. 533) z późniejszymi zmianami.

Dane o aptekach nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów.

11. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

Podstawowym aktem prawnym dot. nadzoru nad chorobami zakaźnymi jest Decyzja Nr 2119/98/EC Parlamentu i Rady Europejskiej z 24 IX 1998 r. – ustanawiająca sieć nadzoru epidemiologicznego i zwalczania chorób zakaźnych we Wspólnocie Europejskiej. Na podstawie tej Decyzji – Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 22 XII 1999 r. (z późniejszymi zmianami) określono definicje przypadków zachorowań na choroby zakaźne.

12. **Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży** od 2004 r. prezentuje się zgodnie z Ustawą z dnia 12 III 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.). Wyróżnia się placówki:

- **wsparcia dziennego** – wspierają funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodzin świadcząc opiekę dzienną i zapewniając dziecku m.in. pomoc w nauce, pomoc rzeczową, posiłki, organizację czasu wolnego. Poza wymienionymi, specjalistyczne placówki prowadzą zajęcia: socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne, indywidualne programy korekcyjne, udzielają pomocy w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych,
- **interwencyjne** – zapewniają dzieciom znajdującym się w sytuacji kryzysowej doraźną, całodobową opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego, sytuacji życiowej oraz opis wskazań do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dla dzieci, którym nie znaleziono rodziny zastępczej lub przysposabiającej, umożliwiają wychowanie licznemu rodzeństwu, zapewniają kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **socjalizacyjne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie zaspakajając niezbędne potrzeby dziecka. Zapewniają dzieciom kształ-

9. On the basis of the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (Journal of Laws No 191, item 1410), data concerning **emergency medical services and first aid** include units reported to the rescue system (i.e., emergency medical services, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue) and health care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004 No. 53, item 533) with later amendments.

Data on pharmacies do not include hospital's pharmacies in in-patient health care facilities, which operate for the needs of these facilities.

11. Data regarding **incidence of illnesses** are given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

The basic legal act on infectious diseases supervision is the Decision No. 2119/98/EC of the European Parliament and Commission dated 24 IX 1998 – forming a network of infectious diseases supervision and overcoming in the European Community. On the basis of the above mentioned Decision – definitions of incidences of infectious diseases were defined by the Decision of the European Commission dated 22 XII 1999 (with later amendments).

12. From 2004 **care and education centres for children and young people** are presented in accordance with the Law on Social Aid, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593 with later amendments). The following centres are differentiated:

- **daily assistance centres** – support the family in meeting its educational functions, rendering daily assistance, and provide the child with help in learning, help in kind, meals, organization of free time. Apart from the above mentioned, specialistic centres conduct the following activities: sociotherapeutic, correction, compensation and logopedic, individual correction programmes, help in school, family and personal crises,
- **intervention centres** – provide children in an immediate crisis situation 24-hour care as well as education adapted to age and abilities. Intervention centres diagnose the psychophysical state of a given child, the child's living conditions as well as recommend the further course of working with the child,
- **family centres** – provide 24-hour care and education for children, for whom no foster family was found, enable to bring up brothers and sisters, provide education and equalize growth and school tardiness,
- **socialization centres** – provide 24-hour care and fulfill basic needs of children. Provide children with education, equalize growth and

cenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych, podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnej opiece zastępczej,

- **wielofunkcyjne** – umożliwiają łączenie dziennych i całodobowych działań interwencyjnych, socjalizacyjnych, terapeutycznych skierowanych na dziecko i rodzinę.

Do 2003 r. placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (wsparcia dziennego, interwencyjne, rodzinne, socjalizacyjne, resocjalizacyjne) prezentowane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 900, z późn. zm.).

13. Rodzina zastępcza to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko, w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w wypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

14. Domy i zakłady pomocy społecznej obejmują stacjonarne placówki takie jak: domy pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym, w podeszłym wieku w ramach działalności gospodarczej

i statutowej, środowiskowe domy samopomocy i inne ośrodki dla osób z zaburzeniami psychicznymi, domy matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegownie oraz schroniska.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593).

15. Rodzaje świadczeń pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.). Ustawa powyższa określa podział świadczeń z pomocy społecznej na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** przyznawany jest m.in. w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczenia niepieniężne obejmują m.in.: pomoc rzeczową, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, ubranie, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

school tardiness, undertake actions in order to bring the child back to the family, help to find a foster family,

- **multifunctional centres** – enable daily and 24-hour intervention, socialization and therapeutic activities directed to the child and the family.

Till 2003 care and education centres for children and youth (daily assistance centres, intervention centres, family centres, socialization centres and resocialization centres) were presented according to the regulation of the Minister of Labour and Social Policy dated 1 IX 2000 (Journal of Laws No. 80, item 900, with later amendments).

13. Foster families are homes in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing of the child should the natural parents not meet this obligation.

14. Social welfare homes and facilities include stationary facilities such as: social welfare homes, family welfare homes, facilities providing 24-hours care for disabled, chronically ill and aged within their economic and statutory activities, community self-help homes and other centres for mentally ill, homes for mothers with dependent children and pregnant women, homeless as well as shelters.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593).

15. Types of social benefits as well as rules and procedures of granting are regulated by the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593, with later amendments). The above mentioned Law defines the division of social benefits into monetary and non-monetary assistance. Monetary assistance includes i.a.:

- **permanent benefit** paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** is granted to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of foodstuffs, fuel, clothing, necessary household goods, slight modernization and repairs, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Non-monetary assistance includes i.a. help in kind, specialistic consultations, shelter, meal, clothing, stay in a social welfare home and services rendered there.

TABL. 1 (136). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Lekarze	11848	10268	10311	Doctors
w tym kobiety	6424	5777	5781	of which women
Lekarze dentyści	1558	1455	1560	Dentists
w tym kobiety	1116	1020	1135	of which women
Farmaceuci	2444 ^b	2554	2548	Pharmacists
w tym kobiety	2164 ^b	2173	2207	of which women
Felczerzy	38	13	8	Barber-surgeons
Pielęgniarki	25442	25146	25164	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	320	424	449	of which masters of nursing
Położne	2596	2562	2584	Midwives
Ratownicy medyczni	–	457	634	Emergency rescue personnel

a Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **b** Łącznie z zatrudnionymi w aptekach prywatnych, bez zatrudnionych w zarządzie „Cefarm”.

Źródło: dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego, w zakresie farmaceutów – dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego oraz Urzędu Statystycznego.

a Including interns. **b** Including employed in private pharmacies, excluding employed in “Cefarm” management.

Source: data of the Silesian Centre of Public Health, concerning barber-surgeons – data of the Silesian Centre of Public Health and the Statistical Office.

TABL. 2 (137). **PRACUJĄCY LEKARZE SPECJALIŚCI ^a**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED DOCTORS SPECIALISTS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym ze specja- lizacją II stopnia of which with grade II speciali- zation	
O G Ó Ł E M	9962	8442*	8595	5980	T O T A L
w tym w zakresie:					of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	556	488*	478	371	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ogólnej	748	548*	559	431	General surgery
Chorób płuc	225	193*	185	160	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	2013	1585*	1650	966	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	239	193*	192	117	Dermatology and venereology
Kardiologii	91	161*	186	170	Cardiology
Ginekologii i położnictwa	855	675*	650	525	Gynaecology and obstetrics
Medycyny pracy	228	221*	191	101	Occupational medicine
Medycyny rodzinnej	178	394*	431	353	General practitioners
Neurologii	441	368	388	289	Neurology
Okulistyki	447	355*	377	260	Ophthalmology
Onkologii	11	16*	23	17	Oncology
Otolaryngologii	383	288	292	160	Otolaryngology
Pediatrici	1045	801*	826	365	Paediatrics
Psychiatrii	275	204*	220	159	Psychiatry
Radiodiagnostyki	262	231	247	148	Radiodiagnostics
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy	84.1	82.2*	83.4	58.0	Specialists in % of total doctors

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3.

Ź r ó d ł o: dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

^a See general notes to the chapter, item 3.

S o u r c e: data of the Silesian Centre of Public Health.

TABL. 3 (138). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1692	1927	1957	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>
miasta	1405	1624	1615	<i>urban areas</i>
wieś	287	303	342	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	776	871	819	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
miasta	656	721	671	<i>urban areas</i>
wieś	120	150	148	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^c w ciągu roku w tys.	35518,3	35348,2	35666,6	<i>Consultations provided^c during the year in thous.</i>
lekarskie	31296,3	32024,9	32499,5	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	12713,1	14710,1	14249,5	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	4222,0	3323,3	3167,1	<i>dental</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 4. **b** Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska – Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska – zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2, pkt 3); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy. **c** Dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych, a od 1 IV 2003 r. – przez NFZ (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes to the chapter, item 4. **b** Data concern entities that have signed a “medical practice – National Health Fund” contract or a “medical practice – health care facility” contract (see general notes to the chapter, item 2, point 3); including medical practices conducting preventive examinations within the framework of occupational medicine. **c** Data concern consultations refunded by health fund, since 1 IV 2003 – by National Health Fund (public funds) as well as paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 (139). **SŁUŻBA MEDYCYNY PRACY^a**
OCCUPATIONAL MEDICINE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	87	83	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie	282	284	<i>Medical practices</i>
Porady udzielone (w ciągu roku) w tys. ...	955,9	1099,3	<i>Consultations provided (during the year) in thous.</i>
przez: lekarzy	941,8	1088,1	<i>by: doctors</i>
lekarzy dentystów	14,2	11,1	<i>dentists</i>
w tym w ramach badań profilaktycznych	677,7	681,2	<i>of which within the framework of preventive examinations</i>
Porady udzielone na 100 osób objętych opieką przychodni przez:			<i>Consultations provided per 100 persons in a given out-patient department by:</i>
lekarzy	139,0	159,8	<i>doctors</i>
lekarzy dentystów	2,1	1,6	<i>dentists</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 4.

a See general notes to the chapter, item 4.

TABL. 5 (140). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII FACILITIES – as of 31 XII				
Szpital ogólny ^a	114	115	115	General hospitals ^a
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	14	27	27	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	12	23	23	Nursing homes ^b
Hospicja	2	4	4	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	6	10	10	sanatoria
szpitale	3	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII				
Szpital ogólny ^a	29038	26631	26218	General hospitals ^a
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1511	1924	2009	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	499	950	1010	Nursing homes ^b
Hospicja	23	55	59	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	1594	2208	2219	sanatoria
szpitale	229	225	263	hospitals
LECZENI – w ciągu roku IN-PATIENTS – during the year				
Szpital ogólny ^{ac}	719219	851620	853619	General hospitals ^{ac}
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1916	3315	3403	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	986	2761	2723	Nursing homes ^b
Hospicja	331	1085	1024	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze:				Health resort treatment patients:
w sanatoriach	22020	35829	36885	in sanatoria
w szpitalach	2335	3219	3915	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5. ^b W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: od 2004 r. – dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego (z wyjątkiem lecznictwa uzdrowiskowego).

^a See general notes to the chapter, item 5. ^b In 2000 including treatment and education homes. ^c Excluding inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 – data of the Silesian Centre of Public Health (excluding health resort treatment).

TABL. 6 (141). **SZPITALE OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	114	115	115	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	111	94	90	Public
Niepubliczne	3	21	25	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	29038	26631	26218	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	28749	25728	24998	in: public hospitals
niepublicznych	289	903	1220	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	61,0	57,0	56,3	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	5099	4285	4158	Internal diseases
Kardiologicznych	736	982	967	Cardiological
Chirurgicznych	7213	6330	6171	Surgical
Pediatrycznych	1323	1089	1092	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	3037	2426	2418	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	457	523	534	Oncological
Intensywnej terapii	384	361	360	Intensive therapy
Intensywnego nadzoru kardiologicznego	84	58	59	Intensive cardiological care
Zakaźnych	552	274	251	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	1572	1295	1273	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	707	583	566	Dermatology
Neurologicznych	1439	1421	1414	Neurological
Psychiatrycznych	479	508	504	Psychiatric
Ruch chorych (w ciągu roku)				Patients (during the year)
Leczeni ^b w tys.	719,2	851,6	853,6	In-patients ^b in thous.
w szpitalach: publicznych	712,2	815,0	802,3	in: public hospitals
niepublicznych	7,0	36,6	51,3	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^c :				of which in specified wards ^c :
chorób wewnętrznych	151,4	153,9	146,8	internal diseases
kardiologicznych	26,4	47,3	47,4	cardiological
chirurgicznych	191,6	230,5	229,4	surgical
pediatrycznych	36,6	36,4	36,0	paediatric
ginekologiczno-położniczych	112,5	113,0	116,6	gynaecological-obstetric
onkologicznych	16,4	22,0	26,7	oncological
intensywnej terapii	11,3	11,5	10,2	intensive therapy
intensywnego nadzoru kardiologicznego	5,2	6,1	6,4	intensive cardiological care
zakaźnych	7,2	7,0	7,6	communicable
gruźlicy i chorób płuc	19,8	25,2	26,4	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	10,2	9,0	9,0	dermatology
neurologicznych	33,6	42,0	41,5	neurological
psychiatrycznych	5,7	7,0	6,8	psychiatric
Wypisani w tys.	682,5	817,1	819,9	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	22,1	21,7	22,3	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	1508,1	1820,9	1830,9	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	24,8	32,0	32,6	1 bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	10,8	8,0	7,8	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka				
w dniach	266,0	255,8	251,4	Average bed use in days

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5. **b** Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. **c** Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: od 2004 r. – dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

a See general notes to the chapter, item 5. **b** Excluding inter-ward patient transfers. **c** Including inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 – data of the Silesian Centre of Public Health.

TABL. 7 (142). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST-AID
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Zespół ratownictwa medycznego	96	158	<i>Emergency rescue team</i>
w tym: wypadkowy	56	95	<i>of which: accident</i>
reanimacyjny	33	31	<i>reanimation</i>
Szpitalny oddział ratunkowy ^a	1	5	<i>Hospital emergency ward^a</i>
Izba przyjęć	6	11	<i>Admission-room</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^b	1	1	<i>Medical air rescue^b</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^c (w ciągu roku):			<i>Calls to the incident places^c (during the year):</i>
w tysiącach	405,0	387,8	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	86,6	83,0	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^c (w ciągu roku):			<i>Persons who received health care benefits^c (during the year):</i>
w tysiącach	407,0	390,8	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	87,0	83,8	<i>per 1000 population</i>

a Oddział szpitalny, będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej, stanowiący jednostkę systemu. **b** Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. **c** W danych tych nie ujęto zachorowań oraz osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w nagłych wypadkach w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a Hospital ward being an organizational cell of a hospital in accordance with the Laws of Health Care Facilities, composing entity of the system. **b** Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and paramedic giving first aid or acting as medical rescue. **c** Excluding incidence of people who received health care benefits in emergency accidents in ambulatory mode (in admission-room or in hospital emergency ward).

TABL. 8 (143). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

*PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Apteki	1044	1155	1164	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	997	1155	1164	<i>of which private</i>
w tym na wsi	145	158	160	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	12	79	83	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	9	79	83	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:				<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	4507	3784	3732	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
1 aptekę	4558	4043	3998	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	6824	6348	6293	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	2266	2420	2416	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 10.^a See general notes to the charter, item 10.

TABL. 9 (144). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	2	2	2	<i>Regional centres (as of 31 XII)</i>
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	23	13	13	<i>Local branches (as of 31 XII)</i>
Krwiodawcy	45519	62837	61857	<i>Blood donors</i>
w tym honorowi	44747	62355	61528	<i>of which honorary blood donors</i>
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	96786	120806	119905	<i>Blood taken in units of whole blood^a</i>
Pobrane lub wyprodukowane osocze w jednostkach ^b	113303	128393	143800	<i>Plasma taken or produced in units^b</i>

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. **b** Jedna jednostka osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. **b** One unit of plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Institute of Haematology and Transfusiology.

TABL. 10 (145). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2006	2007	2000	2006	2007	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Tęžec	4	3	3	0,1	0,1	0,1	Tetanus
Krztusiec	185	107	155	3,9	2,3	3,3	Whooping cough
Odra	21	8	8	0,4	0,2	0,2	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby w tym typ B	749	532	501	15,7	11,4	10,7	Viral hepatitis of which type B
Różyeczka	446	223	184	9,4	4,8	3,9	Rubella
Salmonellozy	15293	1796	5889	320,7	38,4	126,3	Salmonella infections
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1873	1161	853	39,3	24,8	18,3	Other bacterial foodborne intoxications
	740	936	822	15,5	20,0	17,6	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (children under 2 years) ^a
Biegunki u dzieci do lat 2 ^a ...	757	728	885	x	89,5	105,3	Scarlet fever
Szkarlatyna (płonica)	1559	1416	2063	32,7	30,3	44,2	Meningitis
Zapalenie opon mózgowych	235	236	279	4,9	5,0	6,0	Encephalitis
Zapalenie mózgu	38	90	62	0,8	1,9	1,3	
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne)	1594	1387	424	33,4	29,7	9,1	Mumps
Toksoplazmoza	24	30	20	0,5	0,6	0,4	Toxoplasmosis
Tasiemczyce	33	14	12	0,7	0,3	0,3	Cestode infestations
Świerzb	2475	1901	1792	51,9	40,6	38,4	Scabies
Grypa	131620	27337	33862	2759,8	584,5	726,3	Influenza
Zatrucia związkami chemicznymi ^b	295	483	199	6,2	10,3	4,3	Chemical compound poisonings ^b
Szczepieni przeciw wścieklicznie	767	705	635	16,1	15,1	13,6	Rabies vaccinations

a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. **b** Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj niestosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych.

Źródło: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. **b** Poisoning by drugs, medicaments and biological substances as well as the toxic effect of substances commonly used for treatment or non-defined purposes.

Source: data of the Province Sanitary-Epidemiological Station.

TABL. 11 (146). **ŻŁOBKI**^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Żłobki	50	54	55	Nurseries
Oddziały żłobkowe	27	8	7	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	3166	2607	2643	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku)	5113	4459	4794	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	33	27	27	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	19	19	21	Children staying in nurseries ^b (as of 31 XII) per 1000 children up to age of 3

a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. **b** Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including weekly nurseries. **b** Including nursery wards.

TABL. 12 (147). **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**

Stan w dniu 31 XII

CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a

As of 31 XII

A. PLACÓWKI CAŁODOBOWE**ROUND-THE-CLOCK CENTRES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2006	2007	2006	2007	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		wolontariusze ^b volunteers ^b		
O G Ó Ł E M	78	77	2501	2415	348	313	T O T A L
placówki:							centres:
Interwencyjne	4	4	97	100	20	26	Intervention
Rodzinne	26	26	190	189	17	14	Family
Socjalizacyjne	25	25	1065	1024	151	110	Socialization
Wielofunkcyjne	23	22	1149	1102	160	163	Multifunctional

B. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**DAY-SUPPORT CENTRES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2006	2007	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		
O G Ó Ł E M	290	286	9717	10086	T O T A L
w tym placówki pracujące minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo	242	232	8386	8503	of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekuńcze	253	241	8580	8543	Care
Specjalistyczne	37	45	1137	1543	Specialized

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12. ^b W roku sprawozdawczym.

U w a g a. Ponadto w 2007 r. w 6 placówkach wielofunkcyjnych pełniących również funkcję wsparcia dziennego przebywało 246 wychowanków.

^a See general notes to the chapter, item 12. ^b During the reporting year.

N o t e. Moreover, in 2007, 246 residents stayed in 6 multifunctional centres operating as daily assistance centres.

TABL. 13 (148). **RODZINY ZASTĘPCZE**

Stan w dniu 31 XII

FOSTER FAMILIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2006	2007	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	5042	5060	5239	<i>Foster families</i>
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	6368	7570	7883	<i>Children in foster families ^b</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	.	592	662	<i>of which issued disability confirmation</i>
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku	433	86	109	<i>Children who gained independence during the year</i>

a Stan w dniu 15 XII. **b** Łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów; w 2000 r. dzieci do 18 lat.**a** As of 15 XII. **b** Including children not under court supervision; in 2000 children up to age of 18.

TABL. 14 (149). ZAKŁADY STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Placówki (bez oddziałów lub filii)	115	132	165	Establishments (excluding branches or subbranches)
dla:				for:
Osób w podeszłym wieku ^a	29	45	50	Aged persons ^a
Przewlekłe somatycznie chorych	14	14	14	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	27	14	14	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^c	.	13	13	Children and young mentally retarded ^c
Przewlekłe psychicznie chorych	25	23	23	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	3	3	4	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	3	5	9	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	8	14	32	Homeless
Innych osób	6	1	6	Other persons
Miejsca rzeczywiste ^d ogółem	9221	9873	11214	Total real places ^d
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku ^a	2327	2912	3026	Aged persons ^a
Przewlekłe somatycznie chorych	1249	1329	1390	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	2051	998	996	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^c	.	978	970	Children and young mentally retarded ^c
Przewlekłe psychicznie chorych	2367	2326	2313	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	341	356	375	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	65	143	202	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	594	800	1821	Homeless
Innych osób	227	31	121	Other persons
Miejsca rzeczywiste ^d na 10 tys. ludności	19,4	21,1	24,1	Real places ^d per 10 thous. population
Mieszkańcy ^d ogółem	9069	9712	10861	Total residents ^d
w tym umieszczeni w ciągu roku	2861	2694	5349	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku ^a	2291	2822	2848	Aged persons ^a
Przewlekłe somatycznie chorych	1238	1321	1353	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	2036	998	994	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^c	.	978	999	Children and young mentally retarded ^c
Przewlekłe psychicznie chorych	2319	2322	2272	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	341	355	435	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	65	126	148	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	560	759	1726	Homeless
Innych osób	219	31	86	Other persons
Mieszkańcy ^d na 10 tys. ludności	19,1	20,8	23,3	Residents ^d per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie ^d	1230	1241	1319	Persons awaiting a place ^d

^a Do 2003 r. określane – dla osób starych. ^b W 2000 r. dane dotyczą domów dla umysłowo upośledzonych dla dorosłych, dzieci i młodzieży. ^c W 2000 r. – umysłowo upośledzonych. ^d Łącznie z oddziałami lub filiami (według zapisu w statucie zakładu).

^a Till 2003 characterised as for elderly people. ^b In 2000 data concern homes for mentally disabled adults, children and youth. ^c In 2000 – mentally disabled. ^d Including branches or subbranches (according to the entry in the statute of the facility).

TABL. 15 (150). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b		Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
	w osobach in persons	na 10 tys. ludności per 10 thous. population		
O G Ó Ł E M	2000 188954	396,2	300009,8	T O T A L
	2006 243600	520,8	404961,0	
	2007 215868	463,0	409111,9	
w tym:				of which:
Zasiłki stałe	17137	36,8	53429,2	Permanent benefits
Zasiłki okresowe	62454	134,0	64015,9	Temporary benefits
Schronienie	2962	6,4	5187,0	Shelter
Posiłek	90030	193,1	38944,3	Meals
Ubranie	5097	10,9	929,8	Clothing
Inne zasiłki celowe i w naturze	116209	249,3	84698,9	Other appropriated benefits and benefits in kind
Usługi opiekuńcze	8959	19,2	21557,7	Protective services
Odpłatność gminy za pobyt w domach pomocy społecznej	2945	6,3	37148,5	Gmina's repayment for stay in social welfare homes
Udzielone świadczenia rodzinom zastępczym	9304	20,0	70102,2	Benefits granted to foster families

^a Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a Organized and rendered by government administration and local self-government entities. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Silesian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespółów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów kultury i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions as well as entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**,
- **entertainment activities**.

4. Information on activities of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** is elaborated on the basis of a cyclic survey conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape exploited in video-technique).

6. Dane o abonentach radiowych i telewizyjnych dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and health establishments.

3. Data on the number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

TABL. 1 (151). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	858	839	835	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	301	353	351	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII) ..	58	44	45	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	31	25	26	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16827,1	17027,1	17092,4	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	3219,8	3859,7	3882,2	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	1048,2	1005,0	958,4	<i>Borrowers ^a in thous.</i>
w tym na wsi	124,0	152,3	148,8	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :				<i>Loans ^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	21808,0	20379,8	19156,8	<i>in thousands volumes</i>
w tym na wsi	2708,0	3180,2	3077,0	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	20,8	20,3	20,0	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	21,8	20,9	20,7	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. **b** Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. **b** Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (152). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM 2000	38	1189,1	208	123	719,1	302,7	TOTAL
2006	57	1001,5	351	141	843,1	328,4	
2007	60	1212,0	368	150	1166,0	432,3	
Archeologiczne	1	200,0	2	—	10,0	7,5	<i>Archaeological</i>
Artystyczne	2	10,8	6	1	188,2	35,3	<i>Art</i>
Biograficzne	2	—	4	—	4,9	1,2	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	6	7,3	20	4	89,1	28,7	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	8	155,8	31	7	123,3	28,4	<i>Historical</i>
Przyrodnicze	2	26,1	3	1	82,4	35,7	<i>Natural history</i>
Regionalne	18	596,1	158	93	258,7	101,4	<i>Regional</i>
Techniki	7	38,5	42	15	79,5	39,2	<i>Technical</i>
Inne	14	177,4	102	29	330,0	155,0	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. **b** W kraju. **c** Krajowe i z zagranicy. **d** Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. **b** In the country. **c** Domestic and foreign. **d** Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (153). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	23	30	34	21	13	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	270	345	395	297	98	<i>Exhibitions ^a</i>
w tym z zagranicy	19	17	26	20	6	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	325	392	428	314	114	<i>Expositions ^a</i>
Zwiedzający w tys.	184,9	209,1	278,6	223,6	55,0	<i>Visitors in thous.</i>

a W kraju.

a *In the country.*

TABL. 4 (154). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE	2000	24	8712	4670	1231,9	THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
	2006	25	10256	4762	1262,3	
	2007	21	9614	6325	1340,2	
Teatry		12	4752	3156	595,3	<i>Theatres</i>
dramatyczne		9	4188	2279	455,4	<i>dramatic</i>
lalkowe		3	564	877	139,9	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne		4	1979	428	174,6	<i>Musical theatres</i>
Filharmonie		3	1725	1015	293,7	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne		1	1008	1628	183,4	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>
Zespoły Pieśni i Tańca		1	150	98	93,1	<i>Song and dance ensembles</i>
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE	2000	3	—	2045	576,8	ENTERTAINMENT ENTERPRISES
	2006	3	—	1904	541,6	
	2007	3	—	774	378,3	

a Stan w dniu 31 XII. **b** Według siedziby.

a As of 31 XII. **b** According to the abode.

TABL. 5 (155). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2007
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	394	257	137	<i>Institutions</i>
domy kultury	99	80	19	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	132	58	74	<i>cultural centres</i>
kluby	70	70	–	<i>clubs</i>
światlice	93	49	44	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	470	359	111	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	18106	14999	3107	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3633,0	3087,7	545,3	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	572	466	106	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) ...	11312	9185	2127	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	2034	1560	474	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	35593	26488	9105	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	1355	1134	221	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	30904	24868	6036	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (156). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	70	57	61	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	68	53	57	<i>of which in urban areas</i>
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	84	133	167	<i>Screens in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	82	129	163	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	26,4	34,8	38,3	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	26,1	34,2	37,7	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:				<i>Screenings:</i>
w tysiącach	64,1	173,4	252,2	<i>in thousands</i>
w tym miasta	63,9	173,3	252,1	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	915	3042	4134	<i>per cinema</i>
Widzowie:				<i>Audience:</i>
w tysiącach	2292,9	4359,1	4718,3	<i>in thousands</i>
w tym miasta	2286,5	4355,6	4716,2	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	32756	76476	77349	<i>per cinema</i>
na 1 seans	36	25	19	<i>per screening</i>

TABL. 7 (157). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2000	2006	2007	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>			na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
Abonenci radiowi ...	1272,5	1121,8	1103,8	267	240	237	<i>Radio subscribers</i>
miasta	1067,3	937,1	925,0	283	256	254	<i>urban areas</i>
wieś	205,2	184,7	178,8	207	184	178	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	1236,2	1091,1	1073,5	260	234	231	<i>Television subscribers</i>
miasta	1036,5	910,6	898,7	275	248	246	<i>urban areas</i>
wieś	199,7	180,5	174,8	202	180	174	<i>rural areas</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

TABL. 8 (158). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	518	426	394	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	111	112	101	Hotels
Motele	6	3	3	Motels
Pensjonaty	29	6	5	Boarding houses
Domy wycieczkowe	10	5	4	Excursion hostels
Schroniska	17	9	9	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	24	23	23	Youth hostels ^a
Kempingi	3	7	6	Camping sites
Pola biwakowe	12	3	2	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	109	57	51	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	5	1	1	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	44	37	38	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	4	1	1	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	35	10	8	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	14	5	5	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	95	147	137	Other facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	42186	35179	33292	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	34887	32094	30459	of which open all year
Hotele	11733	12278	11264	Hotels
Motele	212	72	72	Motels
Pensjonaty	1141	284	263	Boarding houses
Domy wycieczkowe	558	216	176	Excursion hostels
Schroniska	697	352	351	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	1273	1268	1227	Youth hostels ^a
Kempingi	1581	1378	1332	Camping sites
Pola biwakowe	1525	490	480	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	11612	4512	4007	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	415	45	45	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	3352	3677	3498	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	150	20	19	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1680	559	419	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	699	97	107	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	5558	9931	10032	Other facilities

^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a Including school youth hostels.

TABL. 8 (158). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	1291183	1579037	1588721	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	164742	273693	272672	of which foreign tourists
Hotele	598699	815934	828675	Hotels
Motele	18732	6006	6111	Motels
Pensjonaty	28367	12461	9541	Boarding houses
Domy wycieczkowe	11059	2811	3915	Excursion hostels
Schroniska	22194	11139	11907	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	36052	41290	44755	Youth hostels ^a
Kempingi	14212	11993	16256	Camping sites
Pola biwakowe	9845	811	351	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	205109	125196	115357	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	1801	921	1061	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	97972	152044	128255	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	1038	325	432	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	11026	4558	4351	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	8012	1486	2074	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	227065	392062	415680	Other facilities
Udzielone noclegi	3308689	4247946	4154790	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	426408	693387	664909	of which foreign tourists
Hotele	1286790	1558383	1592460	Hotels
Motele	26108	8935	9909	Motels
Pensjonaty	93159	26808	24370	Boarding houses
Domy wycieczkowe	33023	8495	10681	Excursion hostels
Schroniska	38956	19589	18477	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	90321	97080	107320	Youth hostels ^a
Kempingi	51768	29239	46245	Camping sites
Pola biwakowe	27045	3365	1399	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	717534	464008	415026	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	16643	4591	4625	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	351940	500254	386865	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	3882	2308	2643	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	61056	22640	19211	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	34532	6049	5925	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	475932	1496202	1509634	Other facilities

^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a Including school youth hostels.

TABL. 9 (159). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
*CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS*
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	<i>SPECIFICATION</i>
O G Ó Ł E M					T O T A L
2000	172	220	161	67	
2006	181	182	94	46	
2007	165	181	79	39	
Hotele	99	78	4	7	<i>Hotels</i>
Motele	3	1	–	1	<i>Motels</i>
Pensjonaty	1	4	4	–	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	3	2	–	–	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	–	2	4	4	<i>Shelters</i>
Kempingi	–	4	–	–	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	–	2	1	1	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	3	17	23	4	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	7	18	16	4	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	–	5	1	2	<i>Public tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty	49	48	26	16	<i>Other facilities</i>

TABL. 10 (160). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
*FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST
ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	164742	273693	272672	Tourists accommodated
Hotele	126748	224498	223303	Hotels
Motele	3829	604	566	Motels
Pensjonaty	1404	84	154	Boarding houses
Domy wycieczkowe	505	279	399	Excursion hostels
Schroniska	41	170	166	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	552	1052	1774	Youth hostels ^a
Kempingi	2256	4162	4287	Camping sites
Pola biwakowe	5	17	–	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	3532	6059	4486	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	5156	8070	5061	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	59	–	–	Creative arts centres
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	930	46	112	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	278	164	232	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	19447	28488	32132	Other facilities
Udzielone noclegi	426408	693387	664909	Nights spent (overnight stay)
Hotele	293303	491799	493997	Hotels
Motele	6839	1121	1151	Motels
Pensjonaty	5108	351	920	Boarding houses
Domy wycieczkowe	1463	1017	1984	Excursion hostels
Schroniska	43	170	166	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	2339	2867	5431	Youth hostels ^a
Kempingi	5337	6658	7492	Camping sites
Pola biwakowe	5	33	–	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	17277	37049	26818	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	24872	47339	22672	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	95	–	–	Creative arts centres
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	1728	351	688	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	747	622	842	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	67252	104010	102748	Other facilities

^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a Including school youth hostels.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i przemysłowe** (dawniej stosowane) oraz **prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst 2001 Dz. U. Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
- 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające na ogół własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

1. Research and development activity (research and experimental development work – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, industrial research (formerly applied research) and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences,
 - b) branch research-development units – state units working on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (uniform text Journal of Laws 2001 No. 33, item 388, with later amendments),
 - c) others – private units classified to the PKD 73 division “Research-development activity”;
- 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other auxiliary units);
- 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises, in most cases with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** – among others hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.

2. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, przemysłowe (dawniej stosowane) i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady bieżące od 2003 r. podaje się bez kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; koszty te ujmowane są w nakładach inwestycyjnych na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Działalność innowacyjna w przemyśle** polega na opracowaniu i wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (wyrobów i usług) i procesów, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny i urządzenia techniczne oraz budynki, budowle i grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych produktów.

6. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

2. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly in this activity and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. **Expenditures on research and development activity** include current expenditures borne on basic research and industrial research (formerly applied research) and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.

From 2003, **current expenditures** do not comprise expenditure on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a.m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets; expenditure on the a.m. equipment is included in the capital expenditures on R&D.

4. **Innovation activity in industry** consists in launching the production of technologically new or improved products, and implementing technologically new processes (which products and processes are technologically novel at least for the enterprise). It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.

5. **Expenditures on innovation** include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of disembodied technology and know-how (patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (machinery and technical instruments and equipment and land and buildings), other preparations for the implementation of innovations on an industrial scale, training directly linked to technological innovations and marketing for technologically new and improved products.

6. **Means for automating production processes** include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

8. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

9. Internet – ogólnosiwiatowa sieć komputerowa, będąca zbiorem milionów sieci lokalnych i pojedynczych komputerów z całego świata, oparta na protokole komunikacyjnym TCP/IP. W ramach sieci Internet dostępne są usługi takie jak: WWW, poczta elektroniczna, FTP (ang. *File Transfer Protocol*).

10. Intranet – wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standartach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biuro, zakłady, filie). W skład Intranetu wchodzi wszystkie sieci LAN danego przedsiębiorstwa.

11. LAN (ang. *Local Area Network*) – lokalna sieć komputerowa – rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze; najczęściej największe odległości nie przekraczają kilkuset metrów, a sieć poprowadzona jest w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Każdy komputer musi być wyposażony w kartę sieciową, aby go przyłączyć do sieci. Sieć może być przewodowa i bezprzewodowa.

12. Strona internetowa (WWW) – zbiór dokumentów (zawierających zwykle oprócz tekstu także grafikę, animację itp.) w Internecie dotyczący określonej tematyki, obejmujący dokument początkowy, zwany stroną główną, i zazwyczaj powiązane z nim dalsze dokumenty – kolejne strony i odsyłacze (hiperłącza) do innych stron. Strony internetowe są zapisane w języku HTML, odczytywanym przez programy zwane przeglądarkami internetowymi, np. Netscape Navigator, Internet Explorer lub inne, coraz bardziej popularne, jak: Mozilla, Opera lub Phoenix.

7. A patentable invention – any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

8. A utility model eligible for protection – any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

9. The Internet – worldwide computer network, being a set of millions of local networks and single computers all around the world based on transfer communication protocol TCP/IP. Within the Internet network the following services are available: WWW, electronic mail, File Transfer Protocol.

10. The Intranet – internal, isolated network of the enterprise based on solutions applied in the Internet, that is the same standards, protocols and programs, encompassing all units of the enterprise (office, plants, branches). All Local Area Networks of each enterprise are included in the Intranet.

11. LAN (Local Area Network) – a kind of network located on a relatively small area; the farthest distance does not exceed a few hundred metres and the network is conducted on the territory of one building or a group of buildings. LAN may consist of from two to several hundreds of computers. Each computer must be equipped with network card in order to connect it with the network. The network can be wirebased or wireless.

12. Website (WWW) – a set of documents (containing usually not only the text but also graphics, animation etc.) in the Internet concerning specific subject comprising the initial document (so called main page) and connected with it further documents – next pages and hyperconnections to other pages. Web pages are written in HTML Language, read by programs called Internet browser e.g. Netscape, Navigator, Internet Explorer or others, more and more popular Mozilla, Opera or Phoenix.

TABL. 1 (161). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007	2000	2006	2007			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)	zatrudnieni ^a <i>personnel^a</i>							
		ogółem <i>total</i>	pra- cowni- cy nauko- wo-ba- daw- czy <i>research- ers</i>	techni- cy i pra- cowni- cy równor- zędni <i>techni- cians and equi- valent staff</i>	pozo- stały perso- nel <i>other sup- por- ting staff</i>				
OGÓŁEM TOTAL	108	126	135	6630,5	6867,6	6588,8	5528,9	742,8	317,1
w tym: of which:									
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe Scientific and research- -development units	39	36	30	2755,5	1945,2	1772,5	1199,5	378,8	194,2
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk Scientific units of the Polish Academy of Sciences	6	6	5	316,3	172,8	170,1	131,2	29,4	9,5
Jednostki badawczo-rozwojowe ... Branch research-development units	29	26	21	2353,6	1723,9	1564,2	1057,3	326,4	180,5
instytuty naukowo-badawcze research institutes	14	12	10	1513,3	1084,0	949,1	680,6	220,3	48,2
ośrodki badawczo-rozwojowe ... research-development centres	15	12	11	840,3	592,9	615,1	376,7	106,1	132,3
Inne Others	4	4	4	85,6	48,5	38,2	11,0	23,0	4,2
Szkoły wyższe Higher education institutions	10	19	17	3042,2	4361,2	4299,2	3986,2	246,2	66,8

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (162). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
**EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
BY EDUCATIONAL LEVEL**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
			wyższym higher				pozosta- łym other
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodo- wym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)	
				doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM	2006	11543	783	981	4578	3552	1649
TOTAL	2007	10929	732	1009	4575	3242	1371
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2006	2412	75	43	394	1085	815
Scientific and research- -development units	2007	2212	65	54	396	1049	648
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk Scientific units of the Polish Academy of Sciences		229	22	20	75	74	38
Jednostki badawczo-rozwojowe		1944	43	34	321	964	582
Branch research-development units							
instytuty naukowo-badawcze		1124	31	30	251	511	301
research institutes							
ośrodki badawczo-rozwojowe		820	12	4	70	453	281
research-development centres							
Inne		39	—	—	—	11	28
Others							
Szkoły wyższe	2006	8211	708	938	4164	1835	566
Higher education institutions	2007	7917	667	954	4163	1628	505

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (163). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007					SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>			nakłady expenditures				
				bieżące ^b <i>current^b</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital on fixed assets</i>		
razem <i>total</i>	w tym osobowe <i>of which labour costs</i>	razem <i>total</i>	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>of which machinery, technical instruments and means of transport</i>					
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM	389,6	495,6	587,1	421,4	198,1	165,7	110,0	TOTAL
w tym:								of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	188,8	242,7	255,6	208,6	104,3	47,0	35,1	Scientific and research-development units
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	21,7	18,8	33,1	23,4	12,3	9,7	8,5	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Jednostki badawczo-rozwojowe	161,7	221,7	220,3	183,0	90,5	37,4	26,6	Branch research-development units
instytuty naukowo-badawcze	99,9	141,6	135,6	107,7	59,3	27,8	18,9	research institutes
ośrodki badawczo-rozwojowe	61,8	77,5	85,0	75,2	31,2	9,6	7,7	research-development centres
Inne	5,4	2,2	2,2	2,2	1,5	0,0	0,0	Others
Szkoły wyższe	110,4	157,7	201,8	146,5	64,5	55,3	25,3	Higher education institutions

a Bez amortyzacji środków trwałych. **b** Od 2003 r. bez kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, zwanej poprzednio specjalną, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

a Excluding depreciation of fixed assets. **b** From 2003 excluding expenditure on purchase or manufacture of research equipment, defined previously as so-called special research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets.

TABL. 4 (164). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
*CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	prze- mysłowe (dawniej stosowa- ne ^{b)} <i>industrial (formerly applied^{b)}</i>		
	w mln zł <i>in mln zł</i>				
O G Ó Ł E M 2000	339,5	90,3	98,4	150,8	T O T A L
2006	397,3	83,3	92,0	222,0	
2007	421,4	114,1	93,8	213,4	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	208,6	22,8	75,0	110,8	Scientific and research- -development units
w tym:					<i>of which:</i>
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	23,4	12,1	11,1	0,2	<i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
Jednostki badawczo-rozwojowe	183,0	10,7	63,9	108,4	<i>Branch research-development units</i>
Szkoły wyższe	146,5	87,0	13,7	45,9	Higher education institutions

^a Patrz notki *a*, *b* do tabl. 3. ^b Zgodnie z ustawą z dnia 15 czerwca 2007r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 115, poz.795).

^a See footnotes *a*, *b* to table 3. ^b According to the Law dated 15 June 2007 on the amendment of the Law on Rules of Financing of Science (Journal of Laws No. 115, item 795).

TABL. 5 (165). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI
BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
**DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH
AND DEVELOPMENT ACTIVITY**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %			
O G Ó Ł E M	73,5	81,2	79,1	T O T A L
w tym:				of which:
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	77,7	79,4	77,1	Scientific and research-development units
w tym:				of which:
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	70,8	93,8	81,8	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Jednostki badawczo-rozwojowe	79,0	76,7	76,1	Branch research-development units
Szkoły wyższe	67,6	85,2	81,4	Higher education institutions

TABL. 6 (166). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures							
		na działalność badawczą i rozwój on re-search and develop-ment activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the acquisition of disembodied technology and know-how	inwestycyjne capital		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products	na oprogramowanie on software	
				na budynki i budowle oraz grunty on buildings, structures and land	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment as well as means of transport				
					razem total				w tym z importu of which import
	w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM 2000	1551,4	259,0	29,3	216,7	986,7	243,0	2,9	16,3	21,3
TOTAL 2006	3569,2	262,5	45,5	610,3	2520,4	1391,2	6,9	17,1	77,1
..... 2007	5401,4	500,8	60,2	766,4	3625,6	2113,9	40,9	200,6	60,9
sektor publiczny public sector	566,9	25,8	0,8	181,3	330,3	5,5	0,7	4,6	3,9
sektor prywatny private sector	4834,5	475,0	59,3	585,1	3295,3	2108,4	40,2	196,0	57,1
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	4919,6	490,8	59,6	628,1	3328,9	2110,1	40,6	200,6	45,5
w tym: of which:									
Produkcja artykułów spożywczych i napojów Manufacture of food products and beverages	228,5	0,9	3,7	43,2	173,7	90,1	0,1	5,0	0,2
Włókiennictwo Manufacture of textiles	27,8	0,1	0,2	3,3	24,2	12,7	0,0	0,0	0,1
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ	2,1	0,3	—	—	1,6	1,5	—	0,2	—
Produkcja wyrobów chemicznych i produktów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	98,3	19,9	2,5	14,0	56,2	22,5	0,1	4,8	0,6
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	297,2	29,4	3,1	32,2	229,7	95,4	0,2	0,0	1,8
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	104,2	0,2	0,0	16,2	86,8	30,3	0,1	0,2	0,2

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych.

^a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods.

TABL. 6 (166). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures							
		na działalność badawczą i rozwojową on re-search and de-vel-op-ment activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the ac-qui-sition of dis-em-bodied tech-no-logy and know-how	inwestycyjne capital		na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment as well as means of transport	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training con-nected with in-nova-tion activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulep-szo-nych produk-tów on the mar-ke-ting for new or signifi-cantly im-proved pro-ducts	na oprogramowanie on soft-ware
				razem total	w tym z importu of which import				
	w mln zł in mln zł								
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (dok.)									
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	303,3	28,6	8,0	69,1	189,5	85,8	0,4	2,7	3,5
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipments n.e.c.	300,1	16,9	0,7	26,3	66,8	17,2	0,5	179,5	8,3
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	129,9	17,7	0,7	11,7	92,1	50,8	0,2	1,8	1,2
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	24,9	9,8	–	2,4	9,7	2,3	0,1	1,4	0,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	1852,7	337,8	33,3	198,2	1209,4	926,5	36,2	2,9	21,0
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	15,6	3,2	–	5,9	5,9	1,0	0,5	–	0,2
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	19,9	0,4	0,0	2,4	16,0	8,9	–	0,7	0,2

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych.

^a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods.

TABL. 7 (167). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Computers ^b
		automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
		w szt in units					
OGÓŁEM	2000	726	462	245	397	255	2746
TOTAL	2006	1516	1408	957	1514	1015	5203
	2007	1759	1701	1150	1973	1454	6127
sektor publiczny		121	142	106	19	12	1252
public sector							
sektor prywatny		1638	1559	1044	1954	1442	4875
private sector							
Górnictwo		8	13	3	–	–	214
Mining and quarrying							
Przetwórstwo przemysłowe ^c		1693	1581	1143	1973	1454	4826
Manufacturing ^c							
Produkcja artykułów spożywczych i napojów		384	164	2	6	6	273
Manufacture of food products and beverages							
Włókiennictwo		106	48	–	1	–	153
Manufacture of textiles							
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich		7	2	–	–	–	3
Manufacture of wearing apparel and furriery ^d							
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^d		1	14	1	2	2	12
Processing of leather and manufacture of leather products ^d							
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^d ...		10	13	9	2	–	7
Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^d							

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych. **b** Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi. **c** Ze względu na zastosowane uogólnienia sumy składników mogą się różnić od wielkości „ogółem”.

a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods. **b** Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes. **c** Due to applied generalizations sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

TABL. 7 (167). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt in units					
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	15	7	—	—	—	10
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Publishing, printing and reproduction of recorded media	5	5	—	—	—	3
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ Manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ	5	16	—	—	—	47
Produkcja wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	68	28	—	7	7	17
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	273	246	46	202	99	271
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	73	128	6	82	57	427
Produkcja metali Manufacture of basic metals	140	244	113	65	57	888
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	129	116	252	74	58	518

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych. **b** Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods. **b** Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (167). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH
W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt in units					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipments n.e.c.	178	56	177	32	10	355
Produkcja maszyn biurowych i komputerów Manufacture of office machinery and computers	4	5	–	–	–	54
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	53	144	45	31	21	538
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus	–	1	–	–	–	–
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	10	9	26	4	4	14
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	212	297	414	1458	1127	1178
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	3	2	1	3	3	20
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	7	32	50	3	3	36
Zagospodarowanie odpadów Recycling	9	1	1	–	–	1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	58	107	4	–	–	1087

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych. **b** Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods. **b** Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (168). **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY
PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2007 R.**
SOLD PRODUCTION OR NET REVENUES FROM SALES OF NEW
OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a
IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wyrobów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przed- siębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	z liczby ogółem – eksport <i>of total number – export</i>
OGÓŁEM TOTAL	15,5	13,8	8,2	5,5	8,7
sektor publiczny	2,7	2,8	2,1	0,7	0,4
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	19,2	16,7	9,9	6,8	10,9
<i>private sector</i>					
Górnictwo Mining and quarrying	1,0	1,2	0,5	0,7	0,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	18,9	17,0	10,2	6,8	10,8
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	6,0	4,7	1,8	3,0	0,2
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Włókiennictwo	42,9	38,2	32,5	5,7	1,9
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	0,9	3,4	2,5	0,9	0,3
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	15,5	15,6	7,9	7,7	7,8
<i>Processing of leather and manu- facture of leather products^Δ</i>					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	14,3	12,0	12,0	–	9,3
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>					

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. **b** Wprowadzonych na rynek w latach 2005-2007. **c** Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern entities employing more than 49 persons. **b** Introduced into the market during 2005-2007. **c** From sales of products, goods and materials.

TABL. 8 (168). **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY
PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2007 R. (cd.)**
*SOLD PRODUCTION OR NET REVENUES FROM SALES OF NEW
OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a
IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wyrobów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przed- siębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	z liczby ogółem – eksport <i>of total number – export</i>
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper ^Δ</i>	0,3	0,3	–	0,3	–
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and repro- duction of recorded media</i>	18,7	6,6	4,5	2,1	0,2
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ</i>	1,0	1,0	0,8	0,1	0,0
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	20,9	16,6	14,9	1,7	5,5
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	18,7	18,0	9,2	8,8	5,9
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	12,2	13,2	7,7	5,4	3,4
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	10,4	9,4	3,5	5,9	3,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	11,0	9,5	5,3	4,2	5,0

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. **b** Wprowadzonych na rynek w latach 2005-2007. **c** Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern entities employing more than 49 persons. **b** Introduced into the market during 2005-2007. **c** From sales of products, goods and materials.

TABL. 8 (168). **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY
PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2007 R. (dok.)**
*SOLD PRODUCTION OR NET REVENUES FROM SALES OF NEW
OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a
IN 2007 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wyrobów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przed- siębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	z liczby ogółem – eksport <i>of total number – export</i>
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja maszyn i urządzeń ^a	25,6	17,3	12,0	5,3	4,8
<i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>					
Produkcja maszyn biurowych i komputerów	85,5	72,2	57,0	15,3	22,8
<i>Manufacture of office machinery and computers</i>					
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^a	24,2	21,3	12,9	8,4	10,7
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>					
Produkcja instrumentów medycz- nych, precyzyjnych i optycz- nych, zegarów i zegarków	24,5	18,8	14,3	4,5	5,0
<i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>					
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep	31,2	30,2	20,3	9,8	27,6
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	72,6	31,5	4,9	26,5	–
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^a	25,4	22,6	1,3	21,3	16,4
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>					
Zagospodarowanie odpadów	17,1	10,2	–	10,2	0,1
<i>Recycling</i>					
Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,0	0,3	–	0,3	–
<i>Electricity, gas and water supply</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2005-2007. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern entities employing more than 49 persons. ^b Introduced into the market during 2005-2007. ^c From sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (169). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (WYROBÓW I USŁUG) NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSŁE^a W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

VALUE OF SALE OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY^a IN 2007

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych Value of sale of new or significantly improved products ^b			
	ogółem total	nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa new or significantly improved only for the enterprise	z liczby ogółem – eksport of total number – export
	w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM TOTAL	20562,5	12295,0	8267,5	12975,6
sektor publiczny	871,4	647,1	224,3	134,2
public sector				
sektor prywatny	19691,1	11647,9	8043,1	12841,4
private sector				
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	20322,0	12207,7	8114,3	12974,5
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	639,7	241,2	398,6	33,5
Manufacture of food products and beverages				
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	13,3	9,7	3,6	1,0
Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ				
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	53,2	26,9	26,3	26,6
Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ				
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	20,7	14,0	6,6	0,6
Publishing, printing and reproduction of recorder media				
Produkcja wyrobów chemicznych	344,7	310,2	34,5	114,1
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	1018,3	518,7	499,6	332,4
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja z pozostałych surowców niemetalicznych	710,9	418,3	292,6	185,9
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja metali	2509,2	939,0	1570,1	805,4
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	958,4	537,8	420,6	510,8
Manufacture of metal products ^Δ				

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych. **b** Wprowadzonych na rynek w latach 2005-2007.

a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods. **b** Introduced into the market during 2005-2007.

TABL. 9 (169). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (WYROBÓW I USŁUG) NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSŁE^a W 2007 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
VALUE OF SALE OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY^a IN 2007 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wartość sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych Value of sale of new or significantly improved products ^b			
	ogółem total	nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa new or significantly improved only for the enterprise	z liczby ogółem – eksport of total number – export
	w mln zł		in mln zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
Produkcja maszyn i urządzeń ^d	1157,8	804,5	353,4	320,2
Manufacture of machinery and equipments n.e.c.				
Produkcja maszyn i i aparatury elektrycznej ^d	896,2	543,1	353,1	452,1
Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.				
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	162,1	122,9	39,2	42,7
Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	10680,8	7203,0	3477,8	9757,9
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers				
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^d	387,1	22,4	364,6	281,2
Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.				

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; za 2006 i 2007 r. zostały uogólnione za pomocą stosownych metod matematycznych. **b** Wprowadzonych na rynek w latach 2005-2007.

a Data concern entities employing more than 49 persons; data for 2006 and 2007 were generalized applying adequate mathematical methods. **b** Introduced into the market during 2005-2007.

TABL. 10 (170). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Wynalazki:				<i>Inventions:</i>
zgłoszone	443	374	406	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	179	179	236	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:				<i>Utility models:</i>
zgłoszone	–	121	120	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	–	161	115	<i>rights of protection granted</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 11 (171). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE W 2007 R.**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS IN 2007

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	Udział jednostek w całej populacji w % <i>The proportion of entities in percent of total population</i>	SPECIFICATION
Komputery	94,7	<i>Computers</i>
Sieć lokalna LAN:		<i>Local area network (LAN):</i>
bezprzewodowa	20,9	<i>wireless</i>
kablowa	59,6	<i>based</i>
Intranet	32,3	<i>Intranet</i>
System informatyczny do obsługi zamówień	36,8	<i>IT system to manage the placing or receipt of orders</i>
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux	22,3	<i>Free, open source software and operating systems, like Linux</i>
ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa	11,4	<i>Enterprise Resource Planning system</i>
CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa	22,4	<i>Customer Relationship Management system</i>

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

TABL. 12 (172). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W 2007 R.**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET IN 2007

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	Udział jednostek w całej populacji w % <i>The proportion of entities in percent of total population</i>	SPECIFICATION
Dostęp do Internetu	90,6	<i>Internet access</i>
Połączenie z Internetem przez:		<i>Internet access via:</i>
łącze szerokopasmowe ^b	52,1	<i>broadband connection^b</i>
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna)	29,6	<i>analogue modem (connection over plain telephone line)</i>
modem cyfrowy	24,4	<i>digital modem</i>
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)	19,5	<i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)</i>
Własna strona internetowa	51,5	<i>Own website</i>

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczna – PLC).

a Data concern enterprises with more than 9 persons employed. **b** DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via supply traction – PLC).

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** od 1 I 2005 r. są notowania cen wybranych produktów prowadzonych przez sieć stałych ankietatorów Głównego Urzędu Statystycznego (do 31 XII 2004 r. informacje o cenach na targowiskach uzyskiwane były od korespondentów rolnych). Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. Information on **retail prices** is obtained from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased by the population for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

Quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions are the sources of information on retail prices of goods and services.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices, excluding annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceeding the one under the survey.

2. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

3. Since 1 I 2005 price quotations of chosen products conducted by a network of regular interviewers of the Central Statistical Office constitute the source of information on **prices of agricultural products and livestock obtained by farmers in market-places** (till 31 XII 2004 information on marketplace prices was obtained from agricultural correspondents). Average annual prices have been computed as the arithmetic means of average monthly prices.

TABL. 1 (173). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
O G Ó Ł E M	109,6	100,8	102,2	T O T A L
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	108,7	100,8	104,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	107,8	102,1	103,0	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	106,2	92,1	92,2	Clothing and footwear
Mieszkanie	110,3	103,3	102,9	Dwelling
Zdrowie	111,5	101,0	101,9	Health
Transport	119,2	99,7	102,6	Transport
Rekreacja i kultura	108,2	99,1	99,8	Recreation and culture
Edukacja	111,1	101,6	101,4	Education

TABL. 2 (174). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ryż – za 1 kg	2,18	2,49	2,59	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,39	1,55	1,70	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Buleczka pszenna, mała – za 50 g	0,25	0,29	0,32	Wheat roll, small – per 50 g
Makaron jajeczny „Lubella” ^a – za 400 g.....	3,13	3,79	2,83	Egg pasta „Lubella” ^a – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	1,64	1,51	1,75	Wheat flour "Poznańska" – per kg
Mięso wołowe z kością (roastbeef) – za 1 kg	9,79	17,15	17,77	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wołowe bez kości z udźca – za 1 kg	13,79	20,10	21,22	Beef meat, boneless gammon – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,46	13,09	13,50	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,67	4,88	6,34	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	18,28	20,20	20,06	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	10,79	11,39	11,48	Sausage "Toruńska" – per kg
Filety z morskczuka mrożone – za 1 kg	13,43	12,50	12,96	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,08	11,13	11,59	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,94	8,16	8,24	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,12	2,32	2,43	Cows' milk, fat content 3-3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml.....	1,30	1,35	1,35	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg ...	8,25	9,71	10,78	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,16	16,36	16,93	Ripening "Gouda" cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt	0,33	0,33	0,36	Hens' eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,71	2,98	3,35	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Margaryna deserowa „Palma” – w kostkach za 250 g	1,19	1,18	1,26	Dessert margarine „Palma" in packs – per 250 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,24	4,38	4,58	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	4,00	4,57	4,90	Oranges – per kg

^a Do 2006 r. „Malma”.

^a Till 2006 – „Malma”.

TABL. 2 (174). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Jabłka ^{ab} – za 1 kg	2,83	2,61	3,12	Apples ^{ab} – per kg
Buraki ^a – za 1 kg	1,30	1,43	1,23	Beetroots ^a – per kg
Marchew ^a – za 1 kg	1,45	1,97	1,72	Carrots ^a – per kg
Ziemniaki ^a – za 1 kg	0,77	1,25	1,25	Potatoes ^a – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,91	2,99	2,91	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” – za 250 g	6,73	4,72	5,06	Natural coffee „Tchibo Family”, ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	1,97	2,15	2,18	Tea „Madras” – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – za 0,5 l	23,45	18,07	18,39	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – per 0,5 l
Papierosy „Mars” – za 20 szt	4,35	5,51	5,86	Cigarettes „Mars” – per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowej – za 1 kpl	442,78	441,24	445,85	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	121,30	142,80	141,20	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	114,24	138,42	140,24	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	21,25	27,50	29,07	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	2,16	3,49	3,56	Cold water from municipal water-line system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d – za 1 kW·h	0,28	0,43	0,43	Electricity for households (all-day tariff) ^d – per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^e – za 1 m ³	0,90	1,87	2,03	Natural high-methanated net-gas for households ^e – per m ³
Ciepła woda – za 1 m ³	9,15	13,62	13,81	Hot water – per m ³
Oплата miesięczna za centralne ogrzewanie mieszkania – za 1 m ² p.u.	2,53	3,04	3,02	Monthly charge for heating of dwelling – per m ² of usable floor space
Węgiel kamienny – za 1 t	334,29	426,66	456,50	Hard coal – per t
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l ^f	1994	1417	1332	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^f
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1459	1234	1189	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. **b, c** W 2000 r.: **b** – droższe; **c** – 50%. **d** Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. **e** Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. **f** W 2000 r. o poj. ok. 280 l, w 2006 r. o poj. ok. 320 l.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. **b, c** In 2000: **b** – dessert apples; **c** – 50%. **d** Since 2001 including charge for electricity, system rate, fixed and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. **e** Including charge for gas and transmission service (fixed and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. **f** In 2000 capacity about 280 l, in 2006 capacity about 320 l.

TABL. 2 (174). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Odkurzacz typu domowego	366,97	282,43	271,16	<i>Vacuum cleaner</i>
Żelazko z nawilżaczem	146,56	182,11	173,73	<i>Iron with duschsystem</i>
Proszek do prania – za 0,4 kg ^a	5,35	4,71	4,28	<i>Washing powder – per 0,4 kg^a</i>
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	3,12	3,91	4,17	<i>Motor petrol “Euro-Super” – per l</i>
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,79	2,30	2,30	<i>Regular ticket for travelling by intra- -urban bus</i>
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,32	14,51	14,52	<i>Taxi daily fare – for 5 km distance</i>
Bilet normalny do kina.....	11,84	14,88	15,17	<i>Regular cinema ticket</i>
Ondulacja na zimno włosów damskich	47,09	62,18	61,56	<i>Women’s cold wave</i>
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	14,65	26,85	28,59	<i>Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg</i>
Badanie kliniczne krowy	20,63	27,56	26,94	<i>Cow’s clinical examination</i>

^a Do 2006 r. za 0,6 kg.

^a Till 2006 – per 0,6 kg.

TABL. 3 (175). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:				Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:
pszenicy	52,44	45,54	68,58	wheat
żyta	37,94	38,01	57,27	rye
jęczmienia	49,48	38,26	60,64	barley
owsa i mieszanek zbożowych	44,66	40,86	48,38	oats and mixed cereal
pszenżyta	46,43	34,46	56,01	triticale
Ziemniaki ^a – za 1 dt	43,73	71,55	70,32	Potatoes ^a – per dt
w tym jadalne ^a (bez wczesnych)	45,83	71,29	68,93	of which edible ^a (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,24	12,82	10,16	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	79,58	94,51	92,62	Industrial rape and agrimony – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	416,60	169,07	192,00	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	969,65	926,45	5732,5	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:				Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	2,91	4,14	4,13	cattle (excluding calves)
cielęta	5,24	7,27	7,59	calves
trzoda chlewna	3,72	3,50	3,48	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,73	0,89	1,02	Cows' milk – per l
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt	0,24	0,20	0,20	Hens' eggs – per piece

^a W 2006 i 2007 r. – łącznie z ziemniakami przeznaczonymi na frytki i chipsy.

^a In 2006 and 2007 – including potatoes destined for fries and chips.

TABL. 4 (176). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ziemiopłody – za 1 dt				Crops – per dt
Ziarno zbóż: pszenicy	59,56	56,49	79,49	Cereal grain of: wheat
żyta	43,90	52,73	71,49	rye
jęczmienia	50,39	51,81	71,64	barley
owsa	46,68	49,41	69,07	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	48,84	92,05	106,27	Potatoes (excluding edible early kinds)
Siano łąkowe	22,94	30,03	36,16	Hay meadow
Słoma zbóż ozimych	14,64	22,33	31,11	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt				Livestock – per head
Krowa dojna	1507,68	2300,17	2233,33	Dairy cow
Jałówka 1–roczna	944,30	1481,52	1250,00	One–year heifer
Prosię na chów	96,14	122,57	110,18	Piglet
Macioraka owcza na chów	139,14	136,67	.	Ewe
Koń roboczy	2964,95	3473,96	.	Farm horse
Żrebię 1–roczne	1576,40	2179,17	.	One–year colt
Żywiec rzeźny – za 1 kg				Animals for slaughter – per kg
Krowy rzeźne	2,13	2,82	2,70	Cattle
Cielęta	4,74	7,91	8,02	Calves
Trzoda chlewna	3,57	3,81	.	Pigs

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

4. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne),
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

5. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Powierzchnię według siedziby użytkownika gospodarstwa za 2006 i 2007 r. prezentuje się bez gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych.

W 2007 r., zgodnie z metodologią Eurostatu, prezentuje się grunty orne, sady, łąki i pastwiska w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306); dane nie są porównywalne do lat poprzednich.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information has been compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the PKD in which they are included.

3. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running an agricultural holding.

4. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private agricultural farms),
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

5. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type are presented excluding non-farm land.

For 2006 and 2007 area by the official residence of the land user is presented excluding land of the Agricultural Property Agency.

According to Eurostat methodology, in 2007 data on arable land, orchards, meadows and pastures concern area in good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the Regulation of the Minister of Agricultural and Rural Development, dated 12 III 2007 about minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306); data are not comparable with previous years.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

W pozycji „pozostałe grunty” zawarto również grunty nieużytkowane rolniczo, tj. tereny budowlane, rekreacyjne itp. oraz od 2007 r. – grunty rolne, które nie powrócą już do użytkowania rolniczego.

6. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

7. Dane o produkcji, plonach i skupie: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykoria). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne na paszę, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

8. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Item “other land” includes non-farm land, i.e. building grounds, recreation areas, etc. and since 2007 – land which shall not be used for agricultural purposes.

6. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year),
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

7. Data regarding the production, yields and procurement of cereals, pulses and oil-bearing plants concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip, etc.) and maize for feeds.

8. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

10. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemioplodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

11. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.

12. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2006/07 oznacza okres od 1 VII 2006 r. do 30 VI 2007 r.).

13. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczystie przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

10. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimation and evaluations made by field experts for data not included in reports.

11. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June.

12. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2006/07 farming year covers the period from 1 VII 2006 to 30 VI 2007).

13. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

- State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (till 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land co-operatives held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyróbów i Usług, obowiązującą od 1 V 2004 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. – Dz. U. Nr 89, poz. 844 z późniejszymi zmianami).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

***Land connected with silviculture** includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.*

***Felling sites** are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.*

***Blanks** are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.*

***Irregularly stocked open stands** are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.*

***Renewals** are understood as new tree stands forming in place of removed stands or stands being removed:*

- 1) *artificial renewals are tree crops established through planting or sowing,*
- 2) *natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and off-shoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.*

***Afforestation** consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest areas).*

***Plantings** are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.*

***3. The forest cover indicator** (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.*

***4. Data on removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services obligatory from 1 V 2004 (decree of the Council of Ministers dated 6 IV 2004 – Journal of Laws No. 89, item 844, with later amendments).*

TABL. 1 (177). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	550,4	461,2	450,4	<i>Agricultural land area ^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	492,2	418,4	407,9	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:				<i>Share in total sown area (as of June) in %:</i>
zbóż podstawowych	54,9	57,0	59,1	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	54,5	57,2	59,7	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	12,6	6,2	5,8	<i>potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	13,8	6,8	6,3	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	3,3	5,1	6,9	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	1,8	3,8	5,5	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbóż podstawowych	29,0	25,2	33,2	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	27,6	24,0	32,5	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	197	151	212	<i>of potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	197	151	212	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	24,6	26,0	24,1	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	21,7	24,4	23,6	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych	36,9	37,4	38,6	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	38,5	36,8	38,0	<i>of which private farms</i>

a Według granic administracyjnych. **b** Trzoda chlewna – stan w końcu lipca.

a By administrative borders. **b** Pigs – as of the end of July.

TABL. 1 (177). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE (dok.)**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	48,1	48,1	46,5	Share of cows in cattle stocks (as of June) in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	48,4	48,4	46,6	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlew- nej (stan w końcu lipca) w %	8,6	9,6	10,3	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	8,3	9,7	10,5	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	180,6	256,6	282,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka w l:				Production of milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	609,8	537,5	574,6	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	734,0	525,4	564,9	of which private farms
na 1 krowę	4260	4109	4433	per 1 cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4246	3969	4314	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych w szt	9,7	.	12,2 ^d	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	10,5	.	12,9 ^d	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładni- kowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^e w kg	73,4	110,5	111,4	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^e in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	68,6	105,0	105,9	of which private farms

^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.
^d Stan w czerwcu. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2005/06, 2006/07.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8; dla trzody chlewnej – 0,15; dla owiec – 0,08; dla koni – 1,0.

^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^d As of June.
^e Concerns respectively the 1999/2000, 2005/06 and 2006/07 farming years.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8; for pigs – 0,15; for sheep – 0,08; for horses – 1,0.

TABL. 2 (178). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a WEDŁUG SEKTORÓW

Stan w czerwcu

LAND USE^a BY SECTORS

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		<i>SPECIFICATION</i>
				razem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>						
WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH <i>BY ADMINISTRATIVE BORDERS</i>						
Powierzchnia ogólna	2000	1229404	522267	707137	609826	<i>Total area</i>
	2006	1233351	526598	706753	491192	
	2007	1233351	.	.	477501	
Użytki rolne	2000	550411	25873	524538	492161	<i>Agricultural land</i>
	2006	461233	18152	443081	418407	
	2007	450437	.	.	407894	
w tym:						<i>of which:</i>
grunty orne	2000	412828	17656	395172	366658	<i>arable land</i>
	2006	357241	12000	345241	323130	
	2007	310178	.	.	277233	
łąki	2000	91350	6351	84999	82753	<i>meadows</i>
	2006	81794	4677	77117	75478	
	2007	87601	.	.	82724	
pastwiska	2000	36358	1788	34570	33298	<i>pastures</i>
	2006	20355	1464	18891	18159	
	2007	16616	.	.	14761	
Lasy ^b	2000	395289	321275	74014	61987	<i>Forests^b</i>
	2006	400310	332374	67936	38042	
	2007	400778	.	.	35950	
Pozostałe grunty ^c	2000	283704	175119	108585	55678	<i>Other land^c</i>
	2006	371808	176072	195736	34743	
	2007	382136	.	.	33657	

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5. **b** Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. **c** Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a See general notes to the chapter, item 5. **b** Including land connected with silviculture. **c** For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 2 (178). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a WEDŁUG SEKTORÓW (dok.)

Stan w czerwcu

LAND USE^a BY SECTORS (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
				razem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER						
Powierzchnia ogólna	2000	1228785	522908	705877	608208	Total area
	2006	1243877	513662	730215	513022	
	2007	1242762	510929	731833	498843	
Użytki rolne	2000	550786	26611	524175	491078	Agricultural land
	2006	469412	6307	463105	437306	
	2007	457850	5618	452232	426411	
w tym:						of which:
grunty orne	2000	413193	18291	394902	365928	arable land
	2006	365889	3927	361962	338940	
	2007	315928	3153	312775	290716	
łąki	2000	91185	6428	84757	82413	meadows
	2006	81112	1577	79535	77877	
	2007	87267	478	86790	85372	
pastwiska	2000	36275	1815	34460	33193	pastures
	2006	20219	792	19427	18667	
	2007	16268	406	15863	15171	
Lasy ^b	2000	394532	321289	73243	61574	Forests ^b
	2006	401869	332006	69863	39934	
	2007	402298	329666	72632	37774	
Pozostałe grunty ^c	2000	283467	175008	108459	55556	Other land ^c
	2006	372596	175349	197247	35782	
	2007	382614	175645	206969	34658	

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5. **b** Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. **c** Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

U w a g a. Dane według siedziby użytkownika za 2006 i 2007 r. prezentowane są bez gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych.

a See general notes to the chapter, item 5. **b** Including land connected with silviculture. **c** For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

N o t e. For 2006 and 2007 data by the official residence of the land user are presented excluding land of the Agricultural Property Agency.

TABL. 3 (179). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	102,6	99,4	85,0	106,2	100,3	83,3	Gross output
roślinna	99,1	99,9	73,0	104,6	100,1	72,7	crop
zwierzęca	108,1	98,8	97,3	108,7	100,5	94,4	animal
Produkcja końcowa	107,6	99,3	85,7	113,0	100,3	83,2	Final output
roślinna	105,9	99,0	68,0	115,8	98,7	66,8	crop
zwierzęca	109,3	99,4	97,3	110,1	101,4	94,3	animal
Produkcja towarowa	107,9	101,2	92,3	113,6	102,0	91,1	Market output
roślinna	99,7	102,7	77,0	110,3	101,0	75,5	crop
zwierzęca	116,9	100,3	102,5	117,1	102,6	101,9	animal

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11, pkt. 1.

^a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1.

TABL. 4 (180). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	59,1	51,5	43,2	Crop output
Zboża	11,9	16,9	11,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	9,4	13,0	8,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	5,0	5,6	3,8	of which: wheat
żyto	1,3	1,5	0,7	rye
jęczmień	1,7	3,0	2,2	barley
Ziemniaki	9,8	6,8	5,9	Potatoes
Przemysłowe	1,7	2,7	3,0	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,8	1,1	1,1	of which sugar beets
Warzywa	13,2	9,2 b	9,0 b	Vegetables
Owoce	13,1	4,7 b	3,8 b	Fruit
Siano łukowe	2,1	2,6	2,7	Meadow hay
Pozostałe	7,3	8,6	7,4	Other
Produkcja zwierzęca	40,9	48,5	56,8	Animal output
Żywiec rzeźny b	19,7	27,9	35,2	Animals for slaughter b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	3,1	3,0	5,1	cattle (excluding calves)
cielęta	0,4	0,2	0,4	calves
trzoda chlewna	11,6	15,8	18,3	pigs
owce	0,1	0,0	0,1	sheep
drób	4,2	8,6	10,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,6	-0,2	-2,9	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	12,7	11,5	14,1	Cows' milk
Jaja kurze	9,3	7,5	8,5	Hens' eggs
Obornik	1,2	1,2	1,1	Manure
Pozostałe	0,7	0,6	0,8	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	48,6	40,0	33,6	Crop output
Zboża	7,1	11,1	7,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	5,9	8,8	5,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	4,2	5,5	3,5	of which: wheat
żyto	0,4	0,6	0,3	rye
jęczmień	0,9	1,8	1,2	barley
Ziemniaki	4,6	3,4	3,6	Potatoes
Przemysłowe	2,5	3,5	4,0	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,2	1,6	1,5	of which sugar beets
Warzywa	16,9	11,6 c	10,3 c	Vegetables
Owoce	13,8	5,3 c	3,9 c	Fruit
Pozostałe	3,7	5,1	4,3	Other
Produkcja zwierzęca	51,4	60,0	66,4	Animal output
Żywiec rzeźny b	26,6	38,3	43,3	Animals for slaughter b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	4,4	4,3	6,6	cattle (excluding calves)
cielęta	0,5	0,2	0,4	calves
trzoda chlewna	15,5	21,4	22,2	pigs
owce	0,1	0,0	0,0	sheep
drób	5,8	11,9	13,4	poultry
Mleko krowie	14,5	13,1	14,4	Cows' milk
Jaja kurze	10,2	8,2	8,2	Hens' eggs
Pozostałe	0,1	0,4	0,5	Other

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11, pkt 1. **b** Łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1. **b** Including home garden production.

TABL. 5 (181). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2006	2007			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
	w ha in ha					
OGÓŁEM	330370	291586	291152	288079	266753	TOTAL
Zboża	227490	216972	218168	216542	202431	Cereals
zboża podstawowe	181305	166086	172164	170677	159243	basic cereals
pszenica	71559	59045	58350	57574	50715	wheat
żyto	41100	24533	27779	27739	26952	rye
jęczmień	34544	42251	41580	41171	38533	barley
owies	13244	11548	15052	14954	14437	oats
pszenżyto	20858	28709	29405	29241	28607	triticale
mieszkanki zbożowe	38233	35539	33330	33289	33162	cereal mixed
kukurydza na ziarno ...	6869	14734	11715	11617	9123	maize for grain
gryka, proso i inne zbożowe	1083	613	960	960	902	buckwheat, millet and other cereals
Strączkowe	1091	2039	3057	2987	2950	Pulses
konsumpcyjne	385	96	216	216	203	edible
pastewne ^a	706	1943	2841	2771	2747	feed ^a
Ziemniaki	41550	18074	16895	16895	16878	Potatoes
Przemysłowe	14447	18033	23013	22229	16743	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	3175	2143	1984	1924	1569	sugar beets
oleiste	11209	15868	21019	20295	15160	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	10967	14968	20066	19342	14553	of which rape and agrimony
Pastewne	31141	25285	20449	19951	18467	Feed
w tym:						of which:
okopowe	2689	714	722	722	722	root plants
kukurydza na paszę ..	6231	7206	7772	7467	6480	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^b	14651	11183	9570	9475	9284	Other crops ^b
w tym warzywa gruntowe	10261	4732 ^c	4242 ^c	4242 ^c	4148 ^c	of which field vegetables

a Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno oraz łubinem gorzkim na nasiona. **b** Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne, np. zioła, wiklina. **c** Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

a Including cereal and pulse mixed for grain and bitter lupin for seed. **b** Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting and others as herbs, willow, etc. **c** Including home garden crops.

TABL. 6 (182). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLÓDY	2000	2006	2007			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	678595	576580	758900	749778	686996	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	525171	417770	570824	562519	517789	<i>basic cereals</i>
pszenica	235617	174930	225689	220715	190466	<i>wheat</i>
żyto	95405	44723	73947	73786	71423	<i>rye</i>
jęczmień	99944	107752	130251	128187	119270	<i>barley</i>
owies	34480	25987	43366	43068	41723	<i>oats</i>
pszenżyto	59726	64378	97571	96764	94907	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	105722	82591	102165	102071	101734	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	818580	273016	358645	358645	357949	Potatoes
Buraki cukrowe	157568	106774	110806	108611	86424	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27015	38967	48417	46027	34279	Rape and agrimony
Siano łąkowe	359168	320413	435708	434759	430371	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	29,8	26,6	34,8	34,6	33,9	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	29,0	25,2	33,2	33,0	32,5	<i>basic cereals</i>
pszenica	32,9	29,6	38,7	38,3	37,6	<i>wheat</i>
żyto	23,2	18,2	26,6	26,6	26,5	<i>rye</i>
jęczmień	28,9	25,5	31,3	31,1	31,0	<i>barley</i>
owies	26,0	22,5	28,8	28,8	28,9	<i>oats</i>
pszenżyto	28,6	22,4	33,2	33,1	33,2	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	27,7	23,2	30,7	30,7	30,7	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	197	151	212	212	212	Potatoes
Buraki cukrowe	496	498	558	565	551	Sugar beets
Rzepak i rzepik	24,6	26,0	24,1	23,8	23,6	Rape and agrimony
Siano łąkowe	39,4	39,5	49,9	50,1	50,4	Meadow hay

TABL. 7 (183). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2006 ^a	2007 ^a			VEGETABLES
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu
 AREA in ha – as of June

OGÓŁEM	10261	4732	4242	4242	4148	TOTAL
Kapusta	2584	919	817	817	817	Cabbages
Kalafiory	424	87	87	87	87	Cauliflowers
Cebula	886	356	326	326	326	Onions
Marchew jadalna	1719	1112	974	974	914	Carrots
Buraki ćwikłowe	1028	662	554	554	550	Beetroots
Ogórki	1203	396	359	359	359	Cucumbers
Pomidory	807	163	154	154	154	Tomatoes
Pozostałe ^b	1610	1035	972	972	941	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	329257	128073	122954	122954	118152	TOTAL
Kapusta	145473	41190	39704	39704	39704	Cabbages
Kalafiory	9341	1355	1410	1410	1410	Cauliflowers
Cebula	15527	5631	5830	5830	5830	Onions
Marchew jadalna	63028	36056	34105	34105	30616	Carrots
Buraki ćwikłowe	34344	16785	14525	14525	14344	Beetroots
Ogórki	22860	6059	5858	5858	5858	Cucumbers
Pomidory	13662	2511	2616	2616	2616	Tomatoes
Pozostałe ^b	25023	18486	18907	18907	17774	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	563	448	486	486	486	Cabbages
Kalafiory	220	155	162	162	162	Cauliflowers
Cebula	175	158	179	179	179	Onions
Marchew jadalna	367	324	350	350	335	Carrots
Buraki ćwikłowe	334	254	262	262	261	Beetroots
Ogórki	190	153	163	163	163	Cucumbers
Pomidory	169	154	170	170	170	Tomatoes
Pozostałe ^b	155	179	195	195	189	Others ^b

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **b** Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.
a Including home garden crops. **b** Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

TABL. 8 (184). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006 ^a	2007 ^a			SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu
 AREA in ha – as of June

OGÓŁEM	14381	4415	4454	4452	4106	TOTAL
Jabłonie	6090	2131	2101	2099	1781	<i>Apples</i>
Grusze	1780	534	479	479	472	<i>Pears</i>
Śliwy	2519	674	667	667	658	<i>Plums</i>
Wiśnie	2059	462	459	459	455	<i>Cherries</i>
Czereśnie	1163	329	320	320	313	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	770	285	429	429	428	<i>Others ^b</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	146572	30102	28594	28588	24863	TOTAL
Jabłka	85417	22412	19123	19117	15650	<i>Apples</i>
Gruszki	18165	2125	2102	2102	2061	<i>Pears</i>
Śliwki	19419	2290	2536	2536	2358	<i>Plums</i>
Wiśnie	12540	1958	2376	2376	2343	<i>Cherries</i>
Czereśnie	8239	925	1391	1391	1387	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	2792	392	1065	1065	1065	<i>Others ^b</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	140	105	91	91	88	<i>Apples</i>
Gruszki	102	40	44	44	44	<i>Pears</i>
Śliwki	77	34	38	38	36	<i>Plums</i>
Wiśnie	61	42	52	52	51	<i>Cherries</i>
Czereśnie	71	28	44	44	44	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	36	14	25	25	25	<i>Others ^b</i>

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **b** Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
a Including home garden crops. **b** Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 9 (185). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2006 ^a	2007 ^a			F R U I T
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu
 AREA in ha – as of June

O G Ó Ł E M	3900	2010	1840	1839	1824	T O T A L
Truskawki	1740	1273	975	975	967	Strawberries
Maliny ^b	309	114	106	106	104	Raspberries ^b
Porzeczki	1159	363	329	329	326	Currants
Agrest	591	130	121	121	120	Gooseberries
Pozostałe ^c	101	130	309	308	307	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	22010	9462	7659	7659	7569	T O T A L
Truskawki	11264	6861	4941	4941	4875	Strawberries
Maliny ^b	1287	479	492	492	489	Raspberries ^b
Porzeczki	5494	1210	1043	1043	1031	Currants
Agrest	3558	531	557	557	556	Gooseberries
Pozostałe ^c	408	381	626	626	617	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki	65	54	51	51	50	Strawberries
Maliny ^b	42	42	47	47	47	Raspberries ^b
Porzeczki	47	33	32	32	32	Currants
Agrest	60	41	46	46	46	Gooseberries
Pozostałe ^c	40	29	20	20	20	Others ^c

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **b** Łącznie z jeżyną bezkolcową. **c** Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

a Including home garden crops. **b** Including thornless blackberry. **c** Aronia, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 10 (186). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło 2000	168643	165806	160015	Cattle
2006	133103	131073	125163	
2007	132335	130389	124378	
w tym krowy 2000	81075	79992	77482	of which cows
2006	64026	63242	60586	
2007	61532	60791	58010	
Trzoda chlewna ^a 2000	370389	368456	326765	Pigs ^a
2006	393626	392598	342210	
2007	387368	386119	333515	
w tym lochy 2000	31685	31446	27051	of which sows
2006	37914	37770	33246	
2007	39884	39795	35105	
Owce 2000	21917	21331	21138	Sheep
2006	18804	18195	18071	
2007	18358	17885	17542	
w tym maciorki 2000	11768	11467	11415	of which ewes
2006	9026	8978	8875	
2007	9467	9355	9215	
Konie ^b 2000	10867	10453	10400	Horses ^b
2006	8308	8108	8064	
2007	11198	10979	10952	
W przeliczeniowych sztu- kach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) 2000	203093	200073	189118	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
2006	175339	173312	160972	
2007	176640	174639	161885	

a Stan w końcu lipca. **b** Dane szacunkowe.**a** As of the end of July. **b** Estimated data.

TABL. 10 (186). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha of AGRICULTURAL LAND in heads					
Bydło	2000	30,6	32,7	32,6	Cattle
	2006	28,4	28,3	28,6	
	2007	28,9	28,8	29,2	
w tym krowy	2000	14,7	15,8	15,8	of which cows
	2006	13,6	13,7	13,9	
	2007	13,4	13,4	13,6	
Trzoda chlewna ^a	2000	67,2	72,6	66,5	Pigs ^a
	2006	83,9	84,8	78,3	
	2007	84,6	85,4	78,2	
w tym lochy	2000	5,8	6,2	5,5	of which sows
	2006	8,1	8,2	7,6	
	2007	8,7	8,8	8,2	
Owce	2000	4,0	4,2	4,3	Sheep
	2006	4,0	3,9	4,1	
	2007	4,0	4,0	4,1	
w tym maciorki	2000	2,1	2,3	2,3	of which ewes
	2006	1,9	1,9	2,0	
	2007	2,1	2,1	2,2	
Konie ^b	2000	2,0	2,1	2,1	Horses ^b
	2006	1,8	1,8	1,8	
	2007	2,4	2,4	2,6	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	36,9	39,4	38,5	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2006	37,4	37,4	36,8	
	2007	38,6	38,6	38,0	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 (187). **DRÓB**^a

Stan w końcu roku

POULTRY^a

As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt	3198,2	5042,6	6144,0	4763,9	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	2754,0	2356,6	3298,7	2295,4	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	25,2	20,0	18,5	18,5	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	39,5	24,5	24,6	24,6	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	211,7	141,7	72,6	72,6	<i>Ducks ^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w tys. szt	580,7	1074,2	1341,9	1117,2	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	500,0	502,0	720,5	538,3	<i>of which laying hens</i>

a Dla 2000 r. – w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2006 i 2007 – w wieku powyżej 2 tygodni. **b** Łącznie z drobiem pozostałym.

a For 2000 – aged 6 months and more; for 2006 and 2007 – more than 2 weeks old. **b** Including other poultry.

TABL. 12 (188). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS				
Bydło (bez cieląt)	65,1	41,0	45,4	Cattle (excluding calves)
Cielęta	22,3	8,8	9,2	Calves
Trzoda chlewna	676,9	707,2	683,8	Pigs
Owce	13,1	6,6	10,2	Sheep
Konie	1,8	3,0	3,7	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT				
Bydło (bez cieląt)	23,7	21,3	23,1	Cattle (excluding calves)
Cielęta	1,8	0,8	0,9	Calves
Trzoda chlewna	77,1	79,6	78,0	Pigs
Owce	0,5	0,2	0,3	Sheep
Konie	0,9	1,4	1,7	Horses
Drób	27,2	54,8	67,1	Poultry
Kozy i króliki	0,7	0,3	0,6	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animals for slaughter and farming slaughter.

TABL. 13 (189). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	99,5	120,4	129,5	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	94,3	114,4	122,8	meat and fats
wołowe	12,3	11,1	12,1	beef
cielęce	1,1	0,5	0,6	veal
wieprzowe	60,2	62,1	60,9	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	mutton
końskie	0,5	0,8	0,9	horseflesh
drobiowe	19,1	38,4	47,0	poultry
kozy i królicze ^b	1,0	1,4	1,3	goat and rabbit ^b
podroby	5,2	6,0	6,7	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt				
O G O Ł E M	180,6	256,6	282,9	T O T A L

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 14 (190). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
Produkcja mleka krowiego: w milionach litrów	377,4	252,3	263,1	240,9	<i>Cows' milk production: in million litres</i>
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	61,0	53,7	57,5	56,5	<i>per 100 ha of agricultural land in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4260	4109	4433	4314	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj kurzych w mln szt	824,5	524,2	498,2	371,4	<i>Hen's eggs production in mill. units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt	260	191	172	193	<i>Average annual number of eggs per laying-hen in units</i>

TABL. 15 (191). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:				<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	223,1	211,7	213,5	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	161,0	156,7	158,9	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	135,9	143,0	144,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,2	0,0	0,0	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	62,1	55,0	54,6	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	19,1	19,3	19,4	<i>of which: drained</i>
nawadniane	4,3	3,6	3,6	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	40,5	45,1	46,6	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (192). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
*CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2005/06	2006/07		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES					
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	40452	51822	50997	45152	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	22260	23406	26509	23194	nitrogenous
fosforowe	7664	11535	11392	10318	phosphatic
potasowe	10528	16881	13096	11640	potassic
Nawozy wapniowe ^b	90505	40751	14204	9801	Lime fertilizers ^b
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha of AGRICULTURAL LAND in kg					
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	73,4	110,4	111,4	105,9	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	40,4	49,9	57,9	54,4	nitrogenous
fosforowe	13,9	24,6	24,9	24,2	phosphatic
potasowe	19,1	36,0	28,6	27,3	potassic
Nawozy wapniowe ^b	164,4	86,8	31,0	23,0	Lime fertilizers ^b

a łącznie z wieloskładnikowymi. **b** Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Including mixed fertilizers. **b** Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 17 (193). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	543,7	742,9	868,0	729,2	TOTAL
Produkty: roślinne	102,6	146,3	190,4	133,8	Products: crop
zwierzęce	441,1	596,6	677,6	595,4	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
 PER 1 ha of AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	987	1583	1895	1710	TOTAL
Produkty: roślinne	186	312	415	314	Products: crop
zwierzęce	801	1271	1480	1396	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 18 (194). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2006	2007			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	80942	147742	135889	135889	83137	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	65638	109101	105864	105864	65224	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	52383	82144	81941	81941	46822	<i>wheat</i>
żyto	5377	9015	8125	8125	7261	<i>rye</i>
jęczmień	6111	12277	11731	11731	7704	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	584	997	144	144	144	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	1183	4668	3923	3923	3293	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	80546	147687	135808	135808	83056	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	65242	109046	105783	105783	65143	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	52146	82091	81941	81941	46822	<i>wheat</i>
żyto	5377	9015	8125	8125	7261	<i>rye</i>
jęczmień	5999	12275	11731	11731	7704	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	584	997	63	63	63	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	1136	4668	3923	3923	3293	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	30	—	26	26	20	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t	1806	764	1240	1240	1199	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	157568	106774	110805	108610	86424	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t	24065	38282	45625	44623	30927	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t	8401	6345	6545	6545	5673	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	4601	2965	2167	2167	2133	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	87483	127941	135188	135188	116750	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	17261	19224	20483	20483	19118	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	256	143	220	220	200	<i>calves</i>
trzoda chlewna	46055	63868	65771	65771	52475	<i>pigs</i>
owce	71	23	21	21	21	<i>sheep</i>
konie	617	757	891	891	891	<i>horses</i>
drób	23223	43926	47802	47802	44045	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	61742	91140	96123	96123	82397	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	155980	181321	183558	183558	169966	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	92272	23463	28006	28006	25973	<i>Consumer hens' eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. **b** W wadze żywej. **c** Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej.

a Excluding sowing. **b** In live weight. **c** Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 19 (195). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2006	2007			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
Zboża	39951	65364	91159	91159	55013	Cereals
w tym zboża						<i>of which basic</i>
podstawowe	33413	47572	70241	70241	42570	<i>cereals</i>
pszenica	27514	37433	56194	56194	31870	<i>wheat</i>
żyto	2040	3426	4653	4653	4067	<i>rye</i>
jęczmień	3045	4697	7113	7113	4704	<i>barley</i>
owies i mieszanki						<i>oats and cereal</i>
zbożowe	261	407	84	84	84	<i>mixed</i>
pszenżyto	553	1609	2197	2197	1844	<i>triticale</i>
w tym zboża						<i>of which consumer</i>
konsumpcyjne i						<i>and for feeds</i>
paszowe	39681	65311	91105	91105	54959	<i>cereals</i>
w tym zboża						<i>of which basic</i>
podstawowe	33143	47520	70187	70187	42516	<i>cereals</i>
pszenica	27347	37381	56194	56194	31870	<i>wheat</i>
żyto	2040	3426	4653	4653	4067	<i>rye</i>
jęczmień	2968	4696	7113	7113	4704	<i>barley</i>
owies i mieszanki						<i>oats and cereal</i>
zbożowe	261	407	30	30	30	<i>mixed</i>
pszenżyto	527	1609	2197	2197	1844	<i>triticale</i>
Strączkowe kon- sumpcyjne ^b	85	—	80	80	59	Edible pulses ^b
Ziemniaki	790	547	872	872	839	Potatoes
Buraki cukrowe	14560	13683	11257	11054	8806	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	19145	36181	42256	41279	28419	Rape and agrimony ^b
Warzywa	8634	4609	6151	6151	4936	Vegetables
Owoce	1970	1298	2638	2638	2594	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	296201	418671	472578	472578	407157	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	50205	79516	84674	84674	79271	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1340	1039	1669	1669	1549	<i>calves</i>
trzoda chlewna	171322	223794	228759	228759	180387	<i>pigs</i>
owce	357	141	125	125	125	<i>sheep</i>
konie	2807	4359	5686	5686	5686	<i>horses</i>
drób	70170	109823	151664	151664	140137	<i>poultry</i>
Mleko krowie	113279	161393	187367	187367	171290	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze konsumpcyjne	22434	4641	5734	5734	5299	Consumer hens' eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. **b** Bez materiału siewnego. **c** W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. **b** Excluding sowing. **c** In live weight.

TABL. 20 (196). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	398772	400778	401631	T O T A L in ha
Lasy w ha	390098	391350	391949	Forests in ha
Publiczne	321958	322536	323045	Public
w tym:				of which:
zalesione	310095	309290	309570	wooded
niezalesione	3191	3819	3793	non-wooded
własność Skarbu Państwa	318159	318714	319108	owned by the State Treasury
w tym:				of which:
zalesione	306612	305666	305831	wooded
niezalesione	3005	3752	3717	non-wooded
w tym:				of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	308651	311338	311440	managed by State Forests
w tym:				of which:
zalesione	297375	298551	298429	wooded
niezalesione	2735	3497	3462	non-wooded
własność gmin ^a	3799	3822	3937	owned by gminas ^a
w tym:				of which:
zalesione	3483	3624	3739	wooded
niezalesione	186	67	76	non-wooded
Prywatne	76814	78242	78586	Private
w tym:				of which:
zalesione	74826	76522	76975	wooded
niezalesione	1986	1720	1611	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną w ha	8674	9427	9682	Land connected with silviculture in ha
LESISTOŚĆ w %	31,7	31,7	31,8	FOREST COVER in %
Udział lasów w powierzchni lądowej ^a województwa w % ...	32,5	32,2	32,2	Share of forests in land area ^b of the voivodship in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** Powierzchnia lądowa według stanu w dniu 1 I roku następnego, w 2000 r. – bez gruntów pod stawami i rowami; dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Concerns also gminas which are cities with powiat status. **b** Land area as of the 1 I of the following year; in 2000 – excluding land under ponds and ditches; data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 21 (197). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha							
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	195	128	127	127	127	—	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2887	2427	2863	2599	2571	264	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2500	2037	2407	2194	2167	213	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	2151	1802	2130	2023	2003	107	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowi	210	76	145	142	141	4	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków.....	139	159	132	30	23	102	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	387	390	456	405	404	51	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia ^e	638	268	269	234	225	35	<i>Corrections and supplements^e</i>
Pielęgnowanie ^f	18801	14201	14450	13906	13763	544	<i>Tending^f</i>
w tym:							<i>of which:</i>
upraw	13747	9748	9544	9020	8937	524	<i>crops</i>
młodników	4963	4410	4822	4822	4822	—	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	31	—	—	—	—	—	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	3511	2553	3793	3793	3793	—	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. **b** Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. **c** Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. **d** Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. **e** Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. **f** Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. **g** Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. **b** Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. **c** Including renewals protected by tree stands. **d** Designated for afforestation in land development plan. **e** Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. **f** Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. **g** Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 22 (198). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007				SPECIFICATION
			ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
				razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam ³	1194,5	1826,6	2334,8	2189,3	2180,8	145,4	TOTAL in dam ³
Grubizna	1165,3	1790,0	2303,2	2157,8	2149,2	145,4	Timber
Grubizna iglasta	941,7	1541,8	2035,3	1903,5	1896,7	131,8	Coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe	673,4	1000,2	1402,2	1292,4	1288,1	109,9	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	181,4	449,9	527,5	514,5	513,0	13,0	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	223,7	248,2	267,9	254,3	252,5	13,6	Non-coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe	87,0	77,9	84,3	77,5	76,5	6,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	103,3	124,0	136,3	133,3	132,9	3,0	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymia- rowe	29,1	36,5	31,6	31,6	31,6	–	Slash
Do przerobu przemy- słowego	7,6	4,7	4,9	4,9	4,9	–	Slash for industrial uses
Opałowe	21,6	31,8	26,7	26,7	26,7	–	Slash for fuel
Karpina ^b w m ³	0	1	–	–	–	–	Stump wood ^b in m ³
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	298,7	457,4	587,6	688,6	694,3	185,1	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 23. **b** Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 23. **b** Exclusively in public forests.

TABL. 23 (199). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land	
Powierzchnia produkcyjna szkólek zadrzewieniowych ^a w ha.....	53	39	39	–	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew	429329	142908	105915	12957	Plantings in units of: trees
krzewów	192761	27555	35045	9388	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	17347	19162	21189	13558	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	3229	4509	4675	3707	coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	1763	2475	2540	2039	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	14118	14653	16514	9851	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	4937	5085	5704	3448	of which large-size general purpose wood

a Stan w dniu 31 XII. **b** Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. **b** Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano zaliczając do odpowiednich województw jednostki składowe podmiotów gospodarki narodowej zgodnie z miejscem prowadzenia działalności. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje umowne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD), in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

Data including the activity of budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) are presented in tables 1 and 4, and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled including to respective voivodships parts of entities of the national economy according to the place of conducted activity. The definition of the enterprise method is presented in general notes to the Yearbook, item 6.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji,
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych,
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej,
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze,
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- 2) agentów,
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production,
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial,
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement,
- 4) the value of products in the form of settlements in kind,
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in general notes to the Yearbook, item 10.

As **constant prices** since 2001, 2000 constant prices (2000 average current prices) have been adopted.

5. Data concerning production include the value of outwork.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons – on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers) – of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training,
- 2) agents,
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are presented after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Budownictwo

1. Informacje dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w budownictwie** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w budownictwie nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- 2) agentów,
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Construction

1. Information concerns activities of economic entities included in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD) in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to PKD groups were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in general notes to the Yearbook, item 6.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration-conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Data on **buildings completed** (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings – newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).

6. Data concerning **employment in construction** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training,
- 2) agents,
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees into full-time paid employees.

TABL. 1 (200). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYŚLE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	2006 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	82505,4	140492,9	158013,5	115,4 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	537648	489092	503683	103,0	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie ^c	521096	455997	473376	103,8	<i>Average paid employment^c</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	2303,87	3041,70	3230,68	106,2	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. **b** Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. **c** Bez zatrudnionych za granicą.

a Constant prices. **b** As of 31 XII; by actual workplace. **c** Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (201). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w mln zł in mln zł			2006 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
O G Ó Ł Ę M T O T A L	77648,0	133191,3	150859,1	116,6	100,0
sektor publiczny	35941,1	30872,6	30817,1	x	20,4
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	41706,9	102318,7	120042,0	x	79,6
<i>private sector</i>					
Górnictwo Mining and quarrying	15065,5	18137,6	17542,2	91,4	11,6
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	14642,0	17828,8	17152,7	90,6	11,4
<i>Of which mining of coal and lignite; extraction of peat</i>					
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	54303,7	105484,7	122952,8	120,2	81,5
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	6143,9	10442,8	11170,3	111,8	7,4
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Włókiennictwo	887,5	1002,5	1051,2	114,4	0,7
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	708,6	528,1	535,5	111,1	0,4
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	369,0	452,8	490,2	105,5	0,3
<i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	568,5	659,8	815,5	115,1	0,5
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru	348,4	423,2	504,9	116,4	0,3
<i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	592,2	672,1	699,0	114,5	0,5
<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>					
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	1994,0	2613,2	2984,6	106,5	2,0
<i>Manufacture of coke, refined petroleum products^Δ</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (201). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w mln zł in mln zł			2006 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	1004,3	1696,2	2226,7	130,0	1,5
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2310,2	5221,0	6360,0	127,6	4,2
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2351,0	4273,1	5304,7	118,7	3,5
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	12317,8	23073,1	27183,3	114,2	18,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	3750,3	8324,4	10847,7	129,4	7,2
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	3633,8	6080,1	7094,1	135,2	4,7
Produkcja maszyn biurowych i komputerów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	101,5	201,7	217,3	111,1	0,1
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	1602,7	4634,4	5230,8	120,1	3,5
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	77,4	89,9	115,5	139,4	0,1
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	339,0	807,5	972,0	173,5	0,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	13174,4	31433,7	35895,7	119,0	23,8
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	412,1	293,4	310,9	120,8	0,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (201). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w mln zł in mln zł			2006 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^a <i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>	1010,4	1693,8	1794,6	108,2	1,2
Przetwarzanie odpadów <i>Recycling</i>	546,9	868,0	1148,3	95,2	0,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	8278,8	9569,0	10364,0	111,1	6,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	7103,5	8113,0	8836,0	112,2	5,9
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	1175,3	1456,0	1528,1	101,4	1,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (202). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE W 2007 R. (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2007 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50 – 249	250 – 499	500 – 999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM TOTAL	150859,1	10162,6	27751,2	18188,5	20116,4	74640,4
sektor publiczny public sector	30817,1	72,3	1915,6	2655,5	2619,8	23554,0
sektor prywatny private sector	120042,0	10090,3	25835,6	15533,1	17496,6	51086,4
Górnictwo Mining and quarrying	17542,2	137,1	504,9	81,4	300,0	16518,8
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu Of which mining of coal and lignite; extraction of peat	17152,7	34,4	295,1	81,4	223,0	16518,8
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	122952,8	9381,0	24938,6	16162,1	19154,8	53316,3
Produkcja artykułów spożywczych i napojów Manufacture of food products and beverages	11170,3	1686,0	3655,6	1877,9	1025,3	2925,6
Włókiennictwo Manufacture of textiles	1051,2	289,8	497,6	137,1	126,8	—
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ	535,5	194,0	167,5	72,9	101,2	—
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ	490,2	179,9	268,3	42,0	—	—
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	815,5	333,8	393,2	88,6	—	—
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	504,9	93,9	198,0	213,0	—	—

TABL. 3 (202). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE W 2007 R. (cd.)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2007 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50 – 249	250 – 499	500 – 999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	699,0	387,0	312,0	–	–	–
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ</i>	2984,6	146,9	259,4	–	707,2	1871,1
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	2226,7	434,2	1022,2	57,3	422,6	290,4
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	6360,0	759,0	1968,8	971,7	1478,9	1181,6
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	5304,7	453,6	1499,6	1395,0	330,5	1626,0
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	27183,3	391,2	2524,2	3797,8	1972,8	18497,3
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	10847,7	1697,0	4361,3	1659,6	2155,7	974,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	7094,1	947,0	2122,6	1185,1	2302,1	537,2
Produkcja maszyn biurowych i komputerów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	217,3	10,5	206,8	–	–	–
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	5230,8	303,2	1355,8	1069,8	1959,1	542,9
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	115,5	81,0	14,1	–	20,5	–

TABL. 3 (202). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE W 2007 R. (dok.)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2007 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50 – 249	250 – 499	500 – 999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	972,0	205,2	473,8	128,8	54,9	109,4
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	35895,7	202,6	2167,3	3009,6	6387,3	24128,8
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	310,9	20,3	63,5	161,3	65,7	–
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ⁵ Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.	1794,6	343,8	480,1	294,5	44,3	631,9
Przetwarzanie odpadów Recycling	1148,3	221,3	926,9	–	–	–
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	10364,0	644,5	2307,7	1945,1	661,6	4805,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and hot water supply	8836,0	615,1	1904,9	1357,4	414,1	4544,6
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody Collection, purification and distribution of water	1528,1	29,4	402,8	587,7	247,4	260,7

TABL. 4 (203). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (ceny bieżące)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w tys. zł in thous. zł			2006 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
O G Ó Ł E M T O T A L	157,1	307,9	337,3	112,7	100,0
sektor publiczny	136,4	187,4	196,0	x	58,1
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	180,8	382,1	413,9	x	122,7
<i>private sector</i>					
Górnictwo Mining and quarrying	91,2	146,9	146,4	94,2	43,4
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	91,0	146,5	145,4	93,4	43,1
<i>Of which mining of coal and lignite; extraction of peat</i>					
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	186,6	377,3	412,0	112,6	122,1
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	169,8	281,1	307,6	114,4	91,2
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Włókiennictwo	81,5	140,0	152,6	119,0	45,2
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	43,0	58,0	59,5	112,4	17,6
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	91,3	105,3	110,7	102,4	32,8
<i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	92,0	141,0	160,8	106,2	47,7
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	135,4	199,1	220,5	108,0	65,4
<i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>					

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego.

^a Measured by sold production per 1 employed person.

TABL. 4 (203). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (cd.)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w tys. zł in thous. zł			2006 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	131,3	185,8	192,3	113,9	57,0
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petroleum products^Δ</i>	355,6	713,6	777,9	101,6	230,6
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	154,7	350,2	348,6	98,6	103,3
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	173,8	260,8	288,5	115,9	85,5
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	152,4	324,3	367,6	108,4	109,0
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	287,7	651,9	764,1	113,7	226,5
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	121,3	242,4	280,5	114,9	83,2
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	91,3	191,9	214,7	129,6	63,6
Produkcja maszyn biurowych i komputerów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	164,3	438,6	409,1	96,2	121,3
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	120,6	270,6	279,4	109,9	82,8
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	91,2	99,4	106,1	115,7	31,5

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego.

^a Measured by sold production per 1 employed person.

TABL. 4 (203). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (dok.)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w tys. zł In thous. zł			2006 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	102,9	155,5	172,7	160,0	51,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	607,8	1060,0	1029,3	101,2	305,1
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	125,0	120,0	121,3	115,3	36,0
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^a <i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>	98,5	156,1	151,7	99,3	45,0
Przetwarzanie odpadów <i>Recycling</i>	210,6	523,2	730,4	100,4	216,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	217,8	324,7	358,3	113,1	106,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	248,3	392,5	442,3	116,1	131,1
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	125,1	165,5	170,8	99,7	50,6

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego.

^a Measured by sold production per 1 employed person.

TABL. 5 (204). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2006	2007		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produk- cji krajo- wej w % share in domestic produc- tion in %	
Węgiel kamienny (łącznie z brykietami i półproduktami) w mln t	95,1	85,7	79,7	90,2	Hard coal (including briquettes and semi-finished products) in mln t
Dolomity w tys. t	1372,8	682,7	675,4	30,3	Dolomites in thous. t
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:					Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	3,6	3,6	1,1	0,5	cattle and calves
trzody chlewnej	16,9	14,5	14,9	1,2	pigs
Wędliny i kielbasy ^c w tys. t	.	136,0	128,5	15,2	Cured meat products and sausages ^c in thous. t
Świeże lub chłodzone mięso wołowe i cielęce w tys. t	9,5	15,4	15,8	5,4	Beef and veal meat fresh or chilled in thous. t
Mięso wieprzowe, świeże lub chłodzone w tys. t	54,1	110,0	104,5	6,2	Pork meat, fresh or chilled in thous. t
Mięso drobiowe w tys. t	23,6	56,5	58,5	4,3	Poultry meat in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	.	1792,5	1503,0	22,6	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	779,3	529,5	495,4	2,1	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka w t	2521	3090	3228	1,8	Butter and other fats from milk in t
Sery i twarogi w tys. t	29,0	27,0	27,5	4,1	Cheese and curd in thous. t
Makaron w tys. t	26,2	34,7	42,3	27,3	Pasta in thous. t
Blezery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt	784	1440	1274	13,2	Blazers, pull-overs, sweaters, waistcoats and similar knitted articles in thous. units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); w wadze poubojowej ciepłej. **c** Bez końskich, z dziczyzny i królików. **d** Z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. **b** Including meat, fats, pluck and offal animal disposal unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. **c** Excluding horseflesh, game and rabbit. **d** Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (204). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2006	2007		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produk- cji krajowej w % share in domestic produc- tion in %	
Garnitury i zestawy odzieżowe męskie lub chłopięce w tys. szt	659	337	324	11,1	Men's or boys' suits and ensembles in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par	2114	2115	2053	13,5	Footwear with leather uppers in thous. pairs
Okna, drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. szt	146	928	1003	9,0	Wooden windows, French windows and their frames, doors and their frames and thresholds in thous. units
Papier i tektura w tys. t	116,6	129,2	133,6	4,5	Paper and paperboard in thous. t
Koks i półkoks z węgla kamiennego, lignitu i torfu; węgiel retortowy w tys. t	3668,3	3861,3	4225,2	40,7	Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat; retort carbon in thous. t
Nawozy azotowe ^b w tys. t	10,4	8,6	10,4	0,6	Nitrogenous fertilizers ^b in thous. t
Cegła wypalana z gliny w mln cegieł	.	61,6	62,3	12,8	Bricks of brick clay in mln bricks
Płytki ceramiczne i płyty chodnikowe w tys. t	.	43,2	42,8	2,2	Ceramic tiles and pavement slabs in thous. t
Transformatory w tys. szt	.	54,6	53,6	0,8	Transformers in thous. units
Druty i przewody izolowane w tys. t	.	48,8	58,6	12,8	Insured wires and conductors in thous. t
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym w hm ³	180,0	243,8	229,1	4,1	Natural gas in liquid or gaseous state in hm ³
Energia elektryczna w GW·h	31194,7	32968,2	33392,9	21,0	Electricity in GW·h
Ciepło w parze lub gorącej wodzie w PJ	83,4	77,6	75,5	14,1	Thermal energy from steam or hot water in PJ

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Mineralne lub chemiczne w przeliczeniu na czysty składnik, łącznie z wieloskładnikowymi.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b In terms of pure ingredient, including mixed fertilizers.

TABL. 6 (205). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
O G Ó Ł E M	493802	431409	445901	345596	100305
TOTAL					
sektor publiczny	264353	165684	157903	121394	36509
public sector					
sektor prywatny	229449	265725	287998	224202	63796
private sector					
Górnictwo	165176	123506	119844	95661	24183
Mining and quarrying					
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	160819	121731	117990	94248	23742
Of which mining of coal and lignite; extraction of peat					
Przetwórstwo przemysłowe	290041	277567	296466	231502	64964
Manufacturing					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	36142	36684	35949	29722	6227
Manufacture of food products and beverages					
Włókiennictwo	10890	7162	6887	5880	1007
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	16482	9106	9003	8116	887
Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	4041	4299	4429	3834	595
Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	6178	4653	5072	4328	744
Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	2573	2125	2290	1768	522
Manufacture of pulp and paper ^Δ					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	4541	3634	3646	2275	1371
Publishing, printing and reproduction of recorded media					
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	5608	3662	3837	2734	1103
Manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ					
Produkcja wyrobów chemicznych	6493	4844	6387	3862	2525
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	13295	19976	21982	17347	4635
Manufacture of rubber and plastic products					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (205). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska	positions
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	15365	13059	14326	11094	3232
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja metali	42817	35394	35576	27698	7878
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	30002	33257	37447	28186	9261
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	39654	31427	32824	23787	9037
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja maszyn biurowych i komputerów	618	460	531	170	361
<i>Manufacture of office machinery and computers</i>					
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	13293	17120	18719	14254	4465
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>					
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	851	904	1087	858	229
<i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>					
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	3366	5225	5661	3536	2125
<i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	21674	29655	34875	28659	6216
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	3296	2446	2545	2060	485
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	10265	10816	11821	10226	1595
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>					
Przetwarzanie odpadów	2597	1659	1572	1108	464
<i>Recycling</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	38585	30336	29591	18433	11158
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	28608	20669	19979	12470	7509
<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>					
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	9977	9667	9612	5963	3649

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 7 (206). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
	w zł in zł				
OGÓŁEM	2373,67	3139,36	3344,31	2963,50	4656,38
TOTAL					
sektor publiczny	2888,52	4164,27	4420,51	4180,49	5218,60
public sector					
sektor prywatny	1780,50	2500,30	2754,25	2304,56	4334,63
private sector					
Górnictwo	3247,61	4507,14	4744,60	4505,95	5688,65
Mining and quarrying					
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	3271,03	4514,75	4758,94	4530,50	5665,77
Of which mining of coal and lignite; extraction of peat					
Przetwórstwo przemysłowe	1844,29	2481,08	2727,48	2300,88	4247,69
Manufacturing					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	1483,47	1959,01	2114,51	1697,08	4106,92
Manufacture of food products and beverages					
Włókiennictwo	1420,99	1765,55	1956,65	1752,74	3147,32
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	1074,22	1266,12	1391,44	1287,15	2345,68
Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	1275,66	1393,60	1485,69	1345,18	2391,11
Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	1323,95	1415,72	1592,41	1453,21	2402,18
Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	1523,26	2019,08	2171,12	1588,07	4145,90
Manufacture of pulp and paper ^Δ					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	1689,80	2058,23	2223,17	1792,90	2937,15
Publishing, printing and reproduction of recorded media					
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	2563,17	3914,73	4182,39	3878,61	4935,39
Manufacture of coke, refined petroleum products ^Δ					
Produkcja wyrobów chemicznych	2008,53	3016,34	3367,68	2484,31	4718,81
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	1868,64	2215,38	2471,07	2032,21	4113,53
Manufacture of rubber and plastic products					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 7 (206). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
	w zł in zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	1827,88	2667,70	2955,96	2281,50	5271,08
Manufacture of other non-metallic mineral products					
Produkcja metali	2300,32	3269,95	3542,28	3188,34	4786,69
Manufacture of basic metals					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1911,49	2413,54	2717,26	2302,94	3978,24
Manufacture of metal products ^Δ					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1920,07	2703,16	2962,36	2576,32	3978,50
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.					
Produkcja maszyn biurowych i komputerów	2312,65	3901,59	3733,63	2801,42	4172,62
Manufacture of office machinery and computers					
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	1886,13	2400,13	2628,49	2128,45	4224,82
Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.					
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	1663,01	1844,45	1936,22	1681,53	2890,50
Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus					
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	2039,28	2604,79	2779,20	2163,11	3804,36
Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	2260,68	3121,74	3378,19	2926,99	5458,47
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1895,29	2556,12	2800,85	2381,86	4580,46
Manufacture of other transport equipment					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	1407,30	1676,15	1775,13	1623,74	2745,74
Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.					
Przetwarzanie odpadów	2465,33	2511,06	2971,74	2313,24	4544,20
Recycling					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	2611,77	3593,79	3852,96	3280,58	4798,54
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	2761,23	3983,45	4288,12	3632,36	5377,13
Electricity, gas, steam and hot water supply					
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	2183,19	2760,68	2948,46	2544,92	3607,90
Collection, purification and distribution of water					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 8 (207). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odset- kach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M	6901,3	6783,7	8250,0	100,0	T O T A L
sektor publiczny	378,8	341,0	289,4	3,5	<i>public sector</i>
sektor prywatny	6522,5	6442,7	7960,6	96,5	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna ^Δ	5083,2	5587,0	6767,7	82,0	<i>Building of constructions; civil engineering^Δ</i>
Wykonywanie instalacji budowlanych	1108,8	1029,0	1303,3	15,8	<i>Building installation</i>
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	629,8	58,3	63,4	0,8	<i>Building completion</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation.

TABL. 9 (208). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES
OF CONSTRUCTION OBJECTS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an inve- stment character</i>	Roboty o charakte- rze remon- towym <i>Works with a renova- tion (resto- ration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M 2000	6901,3	4387,5	2513,8	T O T A L
.....2006	6783,7	3723,6	3060,1	
2007	8250,0	4725,3	3524,7	
sektor publiczny	289,4	202,3	87,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny	7960,6	4523,0	3437,6	<i>private sector</i>
Budynki	3617,4	2168,6	1448,8	Buildings
Budynki mieszkalne	940,3	606,9	333,4	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne ..	240,3	164,6	75,7	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	604,5	383,4	221,1	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania ...	95,5	58,9	36,5	<i>residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	2677,1	1561,7	1115,4	<i>Non-residential buildings</i>
w tym:				<i>of which:</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	70,7	38,2	32,5	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	225,5	118,5	107,0	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	634,9	388,9	246,1	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	1032,5	637,2	395,3	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	473,2	276,9	196,4	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	178,1	68,8	109,3	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4632,6	2556,6	2075,9	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	1912,2	866,6	1045,6	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	1355,2	671,3	683,9	<i>motorways, expressways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	422,1	145,2	276,8	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	48,6	21,8	26,8	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation.

TABL. 9 (208). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.) CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION OBJECTS (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwestycyj- nym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakte- rze remonto- wym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł in mln zł		
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej (dok.)				Civil engineering works (cont.)
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1080,7	719,2	361,5	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	519,7	351,0	168,7	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	561,0	368,1	192,9	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	1227,3	745,3	482,0	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	143,1	120,7	22,3	<i>Sports and recreation constructions</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	269,2	104,8	164,4	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation.

TABL. 10 (209). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Budynki ^a	6144	8537	10123	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3670	6007	7495	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	4122	5273	5710	<i>urban areas</i>
wieś	2022	3264	4413	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	5204	7690	9021	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	3234	4501	4765	<i>urban areas</i>
wieś	1970	3189	4256	<i>rural areas</i>
w tym:				<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3510	5666	7108	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1694	2021	1909	<i>non-residential</i>
Kubatura ^c w dam³	8324,5	14206,3	15887,9	Cubic volume ^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	.	4905,2	6114,9	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	6700,8	10891,1	12224,6	<i>urban areas</i>
wieś	1623,7	3315,3	3663,3	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	4020,2	6236,6	7646,3	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	2581,5	3296,4	4506,7	<i>urban areas</i>
wieś	1438,8	2940,2	3139,6	<i>rural areas</i>
w tym:				<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	.	4256,4	5270,7	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1351,1	1963,5	2364,6	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. **b** Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. **c** Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. **b** Realized by natural persons, churches and religious associations. **c** Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 11 (210). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPES OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a				
Budynki mieszkalne	3673	6010	7500	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3670	6007	7495	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	3538	5842	7275	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	3	3	5	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	2471	2527	2623	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	83	66	44	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	45	53	61	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	515	412	449	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	5	2	3	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	1312	1357	1329	Garage buildings
Budynki przemysłowe	168	132	146	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	135	147	168	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2	4	16	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	7	8	7	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	22	15	13	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	16	23	26	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	142	281	258	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	14	13	13	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane.

^a Newly built.

TABL. 11 (210). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW
BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPES OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³				
Budynki mieszkalne	3112,6	4935,1	6132,6	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3090,4	4905,2	6114,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	.	4282,2	5297,0	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	22,2	29,9	17,7	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	5211,9	9271,2	9755,3	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	122,0	135,0	126,3	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	270,9	258,8	534,8	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	2249,8	1470,2	2359,8	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	10,4	5,9	7,7	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	135,6	132,1	167,8	Garage buildings
Budynki przemysłowe	1417,0	3187,8	2753,8	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	287,1	2867,7	2972,7	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	163,6	41,3	43,7	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	117,3	56,8	127,9	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	175,1	58,6	50,8	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	98,2	306,2	266,4	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	83,8	664,4	197,6	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	69,6	53,0	91,6	Buildings used as places of worship and for religious activities

b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 12 (211). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	84544	55177	58689	T O T A L
sektor publiczny	5959	3767	3356	<i>public sector</i>
sektor prywatny	78585	51410	55333	<i>private sector</i>
Na stanowiskach robotniczych	63751	42004	44722	<i>In manual labour positions</i>
Na stanowiskach nierobotniczych	20793	13173	13967	<i>In non-manual labour positions</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 13 (212). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	1765,53	2177,86	2491,46	T O T A L
sektor publiczny	2146,64	2635,79	3044,85	public sector
sektor prywatny	1736,63	2144,30	2457,89	private sector
Na stanowiskach robotniczych	1510,42	1886,54	2170,37	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2547,69	3106,77	3519,57	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne**, na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.), dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and broad gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **Public roads**, on the basis of the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (uniform text, Journal of Laws 2007, No. 19, item 115, with later amendments) are divided into the following categories: national roads, voivodship roads, powiat roads and gmina roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą oraz od 2003 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy; dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taboru komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

3. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity and since 2003 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport; data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują: placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kiosk (obsługiwane przez pracowników poczty polskiej), do 2001 r. – również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietiki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include: post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks (served by Polish post-office employees), until 2001 – telecommunication service offices, as well.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

TABL. 1 (213). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE**^a
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w km in km			
O G Ó Ł E M	1955	2145	2148	T O T A L
Normalnotorowe ^b	1918	2145	2148	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	1810	1717	1711	of which electrified
jednotorowe	910	1014	1020	single track
dwu- i więcej torowe	1008	1131	1128	double and more tracks
Wąskotorowe	37	—	—	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	15,9	17,4	17,4	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą Polskich Kolei Państwowych oraz od 2002 r. również innych zarządców infrastruktury kolejowej.
^b Łącznie z szerokotorowymi.

^a Data concern the state-owned enterprise Polskie Koleje Państwowe and since 2002 also other entities. ^b Including broad gauge.

TABL. 2 (214). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
	w km in km				
O G Ó Ł E M	19630	20216	20220	18549	T O T A L
miejskie	8847	9172	9147	8744	urban
zamiejskie	10783	11044	11073	9805	out-of-town
Krajowe	1034	1119	1115	1105	National
miejskie	526	581	580	579	urban
zamiejskie	508	538	534	526	out-of-town
Wojewódzkie	1401	1421	1423	1423	Voivodship
miejskie	516	536	538	537	urban
zamiejskie	885	886	886	886	out-of-town
Powiatowe	5826	6084	6093	6020	Powiat
miejskie	2344	2557	2567	2551	urban
zamiejskie	3482	3527	3526	3469	out-of-town
Gminne	11369	11591	11589	10001	Gmina
miejskie	5461	5498	5462	5076	urban
zamiejskie	5908	6093	6127	4925	out-of-town

Ź r ó d ł o: od 2001 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: since 2001 data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (215). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1580653	2004617	2147343	T O T A L
w tym:				of which:
Samochody osobowe	1273809	1617341	1740697	Passenger cars
Autobusy	8921	9229	9535	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	187220	250980	263153	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	44598	47527	49003	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	54908	67070	71687	Motorcycles ^c

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2002 r. przez burmistrzów i starostów; a od 2004 r. na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd” (z około 8% szacunkiem w 2004 r. dotyczącym liczby pojazdów niewprowadzonych do tego systemu do momentu przekazania danych do GUS). **b** Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. **c** Do 2002 r. – motocykle i skutery.

a Until 2001 according to register maintained by voivodes and from 2002 by mayors and starosts; since 2004 on the basis of powiat starosty data recorded in the system “Vehicle” (including an 8% estimate in 2004 concerning the number of vehicles not entered into this system to the moment of transfer of data to the CSO). **b** Including vans. **c** Until 2002 – motorcycles and scooters.

TABL. 4 (216). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ**^a
Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		2000	2006	2007	SPECIFICATION
Krajowe:	liczba	1400	1303	1321	<i>National: number</i>
	długość w km	58413	58966	62700	<i>length in km</i>
dalekobieżne:	liczba	33	44	40	<i>long distance: number</i>
	długość w km	8619	12841	12164	<i>length in km</i>
regionalne:	liczba	201	234	256	<i>regional: number</i>
	długość w km	15029	18429	23363	<i>length in km</i>
podmiejskie:	liczba	1008	898	917	<i>suburban: number</i>
	długość w km	32337	25776	25067	<i>length in km</i>
miejskie:	liczba	158	127	108	<i>urban: number</i>
	długość w km	2428	1920	2106	<i>length in km</i>
Międzynarodowe:	liczba	28	40	46	<i>International: number</i>
	długość w km	46046	60179	89187	<i>length in km</i>

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a *Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.*

TABL. 5 (217). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa				Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	17241,2	14763,0	13975,3	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	47,4	113,5	126,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	90118,6	67059,7	64028,5	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	28,0	31,0	30,9	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa				International communication
Przewozy ładunków w tys. t	1094,7	4130,7	5933,2	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	825,3	949,2	978,8	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	223,7	427,1	473,1	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	989,8	1357,7	1530,1	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (218). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Wypadki	6898	6179	6320	Total accidents
Ofiary wypadków				Road traffic casualties
Śmiertelne	588	427	475	Fatalities
na 100 tys. pojazdów samochodowych zarejestrowanych ^b	38	21	22	per 100 thous. registered motor vehicles ^b
Ranni	8512	7742	7870	Injured

a Zarejestrowane przez policję. **b** Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.
 Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the police. **b** Vehicles as of 31 XII.
 Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 7 (219). **USŁUGI POCZTOWE^a**
POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Placówki pocztowe ^b (stan w dniu 31 XII)	790	832	837	Post offices ^b (as of 31 XII)
miasta	525	577	581	urban areas
wieś	265	255	256	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^c w tys.	36994,5	40749,7	42593,4	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	2142,1	2463,8	2873,0	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wplacane ^c w tys.	14400,3	9513,1	8961,0	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	34179,3	32054,2	29250,0	Orders of payments on banking accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej. **b** W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. **c** W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

a Data concern the public post office. **b** In 2000 including telecommunication service offices. **c** In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (220). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE**^a

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1363,3	1390,7	1219,4	<i>Fixed main line in thous.</i>
w tym abonenci prywatni ^b	1139,2	1002,6	842,6	<i>of which private subscribers^b</i>
miasta	1180,6	1205,2	1054,6	<i>urban areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	979,2	845,3	704,9	<i>of which private subscribers^b</i>
wieś	182,7	185,5	164,8	<i>rural areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	159,9	157,3	137,7	<i>of which private subscribers^b</i>
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ..	1339,0	1229,0	1050,5	<i>of which standard main line (fixed line telephone subscribers)</i>
miasta	1157,0	1059,0	898,6	<i>urban areas</i>
wieś	182,0	170,0	151,9	<i>rural areas</i>
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące w tys.	12,0	8,8	8,0	<i>Public pay telephones in thous.</i>
miasta	10,2	7,3	6,6	<i>urban areas</i>
wieś	1,8	1,5	1,4	<i>rural areas</i>

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. **b** Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concern operators of the public telecommunication network. **b** Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 3.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with the Polish Classification of Activities in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nursery schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 8, point 3.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g.,

(np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonery), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

machinery for agriculture, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

*4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.*

5. The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

***Department stores and trade stores** are multidepartment stores conducting sales of wide and universal assortment, mainly non-foodstuff goods, in which the sales floor is either exceeding 1999 m² (department stores) or ranging from 600 m² to 1999 m² (trade stores).*

***Supermarkets** are stores in which the sales floor is ranging from 400 m² to 2499 m², conducting sales mainly through self-service, offering a wide assortment of foodstuffs and non-foodstuff goods bought frequently.*

***Hypermarkets** are stores in which the sales floor is not smaller than 2500 m², conducting sales mainly through self-service, offering a wide assortment of foodstuffs and non-foodstuff goods bought frequently, usually with a parking area.*

***General shops** are shops conducting sales mainly of foodstuffs of everyday use, in which the sales floor is ranging from 120 m² to 399 m².*

***Specialized shops** are shops offering a wide assortment of articles for a complex providing of specified needs e.g., clothing, furnishing of dwellings, shops with motor vehicles, furniture, sports articles etc.*

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Liczbę sklepów podano według ich faktycznej lokalizacji.

6. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

7. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek handlowych o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

8. Targowiska są to wydzielone tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Other shops are shops, in which the sales floor does not exceed 119 m².

The number of shops is given according to their actual location.

6. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

7. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the result of a representative survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons in 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

8. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (221). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES OF GOODS (current prices)

LATA YEARS	Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w % <i>Of which share of trade enterprises^a in %</i>	Na 1 mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
2000	44180,8	14,1	9264
2006	37255,3	14,9	7966
2007	36665,8	18,4	7864

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a *Trade enterprises employing more than 49 persons.*

TABL. 2 (222). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES OF GOODS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
O G Ó Ł E M	16928,6	14733,6	15074,4	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	67,8	73,5	75,1	<i>Consumer goods</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	21,1	24,9	24,9	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe	4,0	3,7	3,3	<i>alcoholic beverages</i>
towary nieżywnościowe	42,7	44,9	46,9	<i>non-foodstuffs</i>
Towary niekonsumpcyjne	32,2	26,5	24,9	<i>Non-consumer goods</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises conducting trade activities (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (223). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE OF GOODS IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
O G Ó Ł E M	37938,2	51287,1	52050,5	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	9,3	8,5	7,9	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,2	2,9	3,3	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	85,5	88,6	88,8	Non-foodstuffs goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons. **b** Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (224). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**

Stan w dniu 31 XII

*SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	53168	46499	41426	T O T A L
Domy towarowe	21	8	9	<i>Department stores</i>
Domy handlowe	67	49	38	<i>Trade stores</i>
Supermarkety	233	412	455	<i>Supermarkets</i>
Hipermarkety	13	74	69	<i>Hypermarkets</i>
Sklepy powszechne	847	982	782	<i>General shops</i>
Sklepy wyspecjalizowane	1845	2733	3118	<i>Specialized shops</i>
Inne sklepy ^a	49343	41231	35936	<i>Other shops^a</i>
Stacje paliw	799	1010	1019	<i>Petrol stations</i>

^a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami.

U w a g a. Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7.

^a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including pharmacies.

N o t e. Due to a change of the method of surveying shops and petrol stations data presented from 2003 are not fully comparable with data published in previous editions of the Yearbook; see general notes to the chapter, item 7.

TABL. 5 (225). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	1866	1613	1731	<i>Number of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	376	442	491	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł ...	570936	784516	893993	<i>Sales from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:				<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	384786	558471	656937	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	78926	120474	140023	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (226). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Targowiska stałe:				<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	212	215	211	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	197	197	197	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ² w tym sprzedażowa	1407,9 781,0	1300,8 695,9	1286,5 681,8	<i>area of marketplaces in thous. m² of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	17942	15856	15274	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	11827	8938	8781	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	259	274	258	<i>Seasonal marketplaces ^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	35603,2	31174,7	31527,7	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw dla 2000 r. prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591) z późniejszymi zmianami, od 2002 r. w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami. **Dane od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.**

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług),
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku),
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa – do 2001 r. przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji rozpoczętych), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa,

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. Financial results of enterprises for 2000 are presented according to the Act on Accounting dated 29 IX 1994 (Journal of Laws No. 121, item 591) with later amendments, from 2002 adjusted to the Act on change of the Act on Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694) with later amendments. **Since 2002 data are not fully comparable with data for the previous years.**

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services),
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages),
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights – until 2001 sales revenues or income from the liquidation of fixed assets, intangible fixed assets and investments begun), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights,

- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy) lub do 2001 r. – koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny),
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia),
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży – do 2001 r. wartość sprzedanych składników majątku trwałego, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe,
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

- 4) *financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments – until 2001 the related income and costs were reported separately, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses – until 2001 income and costs were reported separately.*

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant) or until 2001 the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant),*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices,*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale – until 2001 the value of fixed assets sold and depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge,*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments – until 2001 income and costs were reported separately, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains – until 2001 income and costs were reported separately.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia. Do zdarzeń nadzwyczajnych nie są kwalifikowane zdarzenia, takie jak: zmiana metod produkcji, sprzedaż zorganizowanej części jednostki, zaniechania lub zawieszenia części działalności, postępowanie układowe.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 5 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności (oraz do 2001 r. – roszczeń) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity and not connected with general risk of activity. Such events as change in the methods of production, the sale of an organised part of an entity, ceased or suspended activity as well as negotiations are not qualified as extraordinary events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- the current part is the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. Economic relations presented in table 5 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of the:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues (and until 2001 – claims) to short-term liabilities excluding special funds,

- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności oraz do 2001 r. – roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności (oraz do 2001 r. także roszczenia), inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy

z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and until 2001 – claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues (and until 2001 also claims), short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

N o t e. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

N o t e. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (227). **BILANS FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW¹ W 2007 R.**
FINANCIAL BALANCE OF ENTERPRISES¹ IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – stan w dniu 1 I as of 1 I b – stan w dniu 31 XII as of 31 XII		Suma bilansowa Balancing total	Aktywa Assets		Pasywa – w tym Liabilities – of which		
			trwale fixed	obrotowe turnover	kapitał (fundusz) własny capital (own fund)	zobowiązania dues	
						długotermini nowe long- -term	krótkotermini nowe short- -term
		w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	a	171566,2	98491,4	73074,8	85713,9	13558,7	53805,2
TOTAL	b	212986,9	125785,7	87201,3	115004,4	14549,7	64758,7
sektor publiczny	a	46109,8	34076,9	12032,9	21064,2	3653,0	11341,8
public sector	b	62318,1	49675,8	12642,4	36307,5	3670,2	12126,7
sektor prywatny	a	125456,3	64414,5	61041,8	64649,6	9905,7	42463,4
private sector	b	150668,8	76109,9	74558,9	78696,9	10879,6	52632,0
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	a	387,0	227,3	159,7	221,4	52,7	105,0
Agriculture, hunting and forestry	b	560,2	349,2	211,1	342,9	75,3	131,9
Przemysł	a	119254,9	71457,2	47797,6	58716,5	9460,7	35307,6
Industry	b	139149,9	81550,5	57599,4	70197,1	9833,4	43370,1
górnictwo	a	21231,7	17255,5	3976,2	6532,3	1750,0	5262,2
mining and quarrying	b	21057,5	16940,4	4117,1	6464,1	1250,1	5769,2
przetwórstwo przemysłowe	a	77647,0	38832,5	38814,5	38763,9	5233,8	27252,3
manufacturing	b	93181,3	45099,4	48081,8	46281,8	5920,8	34578,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	a	20376,1	15369,3	5006,8	13420,4	2476,8	2793,1
electricity, gas and water supply	b	24911,1	19510,7	5400,4	17451,2	2662,5	3022,2
Budownictwo	a	6169,0	2195,2	3973,8	1892,1	710,3	2983,3
Construction	b	8635,8	3554,8	5081,1	3814,5	646,2	3540,3
Handel i naprawy ^Δ	a	20226,8	5494,5	14732,3	8099,6	1001,5	10514,1
Trade and repair ^Δ	b	23756,2	6920,9	16835,3	9726,9	1199,9	12171,0
Hotele i restauracje	a	605,7	501,0	104,7	414,3	69,4	107,8
Hotels and restaurants	b	727,2	586,9	140,3	451,4	112,3	138,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	a	4012,4	2485,5	1526,9	1757,6	466,4	1353,3
Transport, storage and communication	b	4632,1	2851,2	1780,9	1996,8	621,1	1509,9
Pośrednictwo finansowe	a	425,9	84,2	341,7	197,4	9,8	171,2
Financial intermediation	b	541,7	154,8	386,9	312,5	3,5	179,8
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	a	18695,2	14813,1	3882,1	13387,8	1588,7	2863,9
Real estate, renting and business activities	b	32977,0	28462,4	4514,6	26996,5	1786,0	3313,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	a	339,0	217,2	121,8	181,7	56,4	89,7
Health and social work	b	403,8	243,9	159,9	225,9	58,8	107,9
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	a	1383,0	976,8	406,2	801,7	140,5	295,4
Other community, social and personal service activities	b	1523,9	1059,9	464,0	884,3	209,7	283,3

¹ Prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, z wyłączeniem banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów (biur) maklerskich, szkół wyższych, samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

¹ Keeping accounting ledgers, where the number of employed persons exceeds 9 persons, excluding banks, insurance institutions, brokerage institutions, tertiary education institutions, independent health care institutions and private farms in agriculture.

TABL. 2 (228). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
*REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł in mln zł				
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	167866,6	237279,1	270437,4	47342,4	223095,0
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów ^a (wyrobów i usług) Net sales revenues of products ^a (goods and services)	95068,4	157677,8	179951,2	33771,8	146179,3
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów ... Net sales revenues of goods and materials	57556,7	71483,4	79618,2	10107,9	69510,3
Przychody finansowe Financial revenues	8312,5	2910,1	5372,1	1707,0	3665,1
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	169499,4	223570,1	254143,0	46171,3	207971,7
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)	97950,5	152377,4	174665,3	33797,9	140867,4
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	51503,4	63281,7	70173,8	9143,0	61030,8
Koszty finansowe Financial costs	12628,5	2896,3	3914,4	774,6	3139,8
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	-1632,9	13708,9	16294,3	1171,1	15123,3
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	195,6	78,2	53,8	13,5	40,3
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	226,1	171,9	40,1	6,9	33,2
Wynik finansowy brutto Gross financial result	-1663,3	13615,2	16308,0	1177,6	15130,4
Zysk brutto Gross profit	3917,7	14895,1	17676,3	1520,8	16155,5
Strata brutto Gross loss	5581,0	1279,9	1368,3	343,2	1025,1
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances of gross financial result	1008,0	2353,1	2456,4	255,8	2200,6
W tym podatek dochodowy ^b Of which income tax ^b	952,6	2129,3	2353,8	167,9	2185,8
Wynik finansowy netto Net financial result	-2671,3	11262,1	13851,6	921,8	12929,8
Zysk netto Net profit	2945,1	12464,3	15155,5	1186,5	13969,0
Strata netto Net loss	5616,4	1202,2	1303,9	264,7	1039,2

a Od 2005 r. łącznie z dotacjami do produktów. **b** Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 9.

a From 2005 including subsidies to products. **b** See general notes to the chapter, item 9.

TABL. 3 (229). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
*REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY SELECTED SECTIONS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiąz- kowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encum- brances of gross finan- cial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2000	167866,6	169499,4	-1663,3	1008,0	-2671,3
TOTAL						
	2006	237279,1	223570,1	13615,2	2353,1	11262,1
	2007	270437,4	254143,0	16308,0	2456,4	13851,6
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		548,5	465,2	83,2	10,1	73,1
Agriculture, hunting and forestry						
Przemysł		170901,8	159195,2	11719,2	1756,7	9962,6
Industry						
górnictwo		19337,1	19299,3	32,3	-36,3	68,6
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		134582,1	123621,8	10980,2	1665,5	9314,7
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		16982,6	16274,1	706,8	127,4	579,3
electricity, gas and water supply						
Budownictwo		13373,5	12314,7	1058,7	142,1	916,6
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		64285,5	62098,6	2193,0	315,3	1877,7
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje		557,6	536,5	21,1	5,1	16,0
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		6802,1	6551,7	250,3	52,1	198,2
Transport, storage and communication						
Pośrednictwo finansowe		1441,3	1395,5	45,8	8,4	37,4
Financial intermediation						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		9880,5	9123,8	754,6	127,7	627,0
Real estate, renting and business activities						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		789,2	712,6	76,6	13,0	63,6
Health and social work						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		1735,2	1638,9	93,7	24,5	69,3
Other community, social and personal service activities						

TABL. 4 (230). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przed- się- biorstw ogółem Total number of enter- prises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2000 TOTAL	6104	67,6	31,1	1,3	65,5	32,5	2,0
2006	6042	82,3	16,6	1,1	80,7	17,2	2,1
2007	6341	85,4	14,2	0,4	84,2	14,9	0,8
sektor publiczny public sector	378	78,1	21,7	0,3	78,1	22,0	–
sektor prywatny private sector	5963	85,9	13,7	0,4	84,6	14,5	0,9
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	80	88,8	11,3	–	85,0	12,5	2,5
Przemysł Industry	2178	84,3	15,5	0,1	83,2	16,6	0,2
górnictwo mining and quarrying	47	80,9	19,1	–	83,0	17,0	–
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2023	84,4	15,5	0,1	83,3	16,6	0,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	108	85,2	14,8	–	82,4	16,7	0,9
Budownictwo Construction	704	88,1	11,9	–	87,8	12,1	0,1
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1765	87,5	12,4	0,1	87,0	12,9	0,1
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	102	78,4	21,6	–	77,5	22,5	–
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	335	82,4	17,6	–	82,1	17,9	–
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	35	77,1	22,9	–	77,1	22,9	–
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	726	84,0	13,9	2,1	79,3	15,2	5,5
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	239	88,3	10,0	1,7	87,4	11,3	1,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	150	78,7	21,3	–	79,3	20,7	–

TABL. 5 (231). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia ^a <i>second degree^a</i>	III stopnia ^a <i>third degree^a</i>
			w % <i>in %</i>				
OGÓŁEM	2000	101,0	-1,0	-1,6	8,9	52,8	69,7
TOTAL							
	2006	94,2	5,7	4,7	33,1	102,7	137,6
	2007	94,0	6,0	5,1	34,1	100,7	136,7
sektor publiczny		97,5	2,5	1,9	35,4	84,3	108,3
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		93,2	6,8	5,8	33,8	104,4	143,0
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		84,8	15,2	13,3	22,8	84,6	165,8
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł		93,2	6,9	5,8	36,5	99,9	134,6
<i>Industry</i>							
górnictwo		99,8	0,2	0,4	27,4	57,0	75,8
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		91,9	8,2	6,9	32,8	101,1	139,8
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		95,8	4,2	3,4	96,0	163,8	181,4
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo		92,1	7,9	6,9	37,3	119,7	144,5
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ		96,6	3,4	2,9	14,8	87,3	139,0
<i>Trade and repair^Δ</i>							
Hotele i restauracje		96,2	3,8	2,9	40,2	81,4	102,3
<i>Hotels and restaurants</i>							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		96,3	3,7	2,9	28,6	108,7	119,4
<i>Transport, storage and communication</i>							
Pośrednictwo finansowe		96,8	3,2	2,6	81,8	211,4	216,1
<i>Financial intermediation</i>							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		92,3	7,6	6,3	68,1	127,2	148,5
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		90,3	9,7	8,1	55,0	141,1	151,2
<i>Health and social work</i>							
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		94,4	5,4	4,0	78,5	153,8	166,6
<i>Other community, social and personal service activities</i>							

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 11, pkt 3.

^a See general notes to the chapter, item 11, point 3.

TABL. 6 (232). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy		
			razem total	w tym	
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2000	43657,6 ^b	10556,7	3728,0	1498,2
2	TOTAL 2006	73741,4	17024,7	6464,0	2354,3
3	2007	87201,3	21131,7	7609,3	3134,0
4	sektor publiczny public sector	12642,4	2239,9	1145,9	398,0
5	sektor prywatny private sector	74558,9	18891,8	6463,4	2736,0
	w tym: of which:				
6	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	211,1	96,1	19,8	17,8
7	Przemysł Industry	57599,4	13624,5	6915,7	2499,4
8	górnictwo mining and quarrying	4117,1	563,8	190,3	15,2
9	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	48081,8	12683,8	6369,5	2482,9
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	5400,4	376,9	355,9	1,3
11	Budownictwo Construction	5081,1	669,5	147,3	313,7
12	Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	16835,3	6120,0	372,3	97,6
13	Hotele i restauracje Hotels and restaurants	140,3	23,5	4,8	2,0
14	Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1780,9	97,4	52,6	1,5
15	Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	386,9	3,5	0,9	–
16	Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	4514,6	465,4	77,7	200,4
17	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	159,9	6,7	5,5	0,1
18	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	464,0	23,2	12,7	0,7

^a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. ^b Patrz uwagi ogólne

^a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. ^b See general notes to the chapter, item 12.

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności <i>Short-term dues</i>		Inwestycje krótkotermini- nowe ^a <i>Short-term investments ^a</i>	Krótkotermino- we rozliczenia między- okresowe <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>						
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which from deliveries and services ^b</i>			
<i>in mln zł</i>						
1505,3	3481,7	27504,1 ^b	23219,6	5596,8	2613,3	1
2745,9	5269,6	37314,1	32431,5	17744,4	1658,2	2
3236,4	6797,4	42474,0	36146,2	21756,9	1838,7	3
538,9	120,8	5699,3	4645,7	4137,4	565,8	4
2697,5	6676,6	36774,7	31500,5	17619,6	1272,9	5
54,3	4,1	78,7	34,7	29,1	7,3	6
3078,1	905,7	27120,8	23264,4	15635,1	1218,9	7
333,4	24,1	1609,9	1385,1	1486,1	457,3	8
2738,2	873,2	23493,7	20216,7	11291,7	612,7	9
6,4	8,3	2017,2	1662,6	2857,4	148,9	10
8,9	177,4	2899,6	2321,8	1310,4	201,6	11
70,4	5491,0	8778,2	7574,6	1797,1	140,1	12
1,6	14,0	56,6	33,0	55,1	5,1	13
1,3	39,6	1195,2	1004,9	426,4	61,9	14
0,0	2,6	232,0	122,0	146,4	5,0	15
16,7	157,3	1797,4	1526,4	2069,6	182,2	16
0,3	0,7	91,0	82,9	58,1	4,0	17
4,9	4,6	209,7	171,5	218,7	12,4	18

do działu, ust. 12.

TABL. 7 (233). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubie- głych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM 2000	36023,3	28207,0	19202,7	-18395,7	-2568,1
TOTAL 2006	86260,9	43578,0	27095,0	-7373,4	11279,6
2007	115004,4	61475,5	32136,9	-4811,0	13824,7
sektor publiczny public sector	36307,5	28442,7	4615,8	-2220,9	908,0
sektor prywatny private sector	78696,9	33032,9	27521,1	-2590,1	12916,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	342,9	115,8	114,7	-12,3	73,1
Przemysł Industry	70197,1	31334,7	22611,9	-2776,3	9935,3
górnictwo mining and quarrying	6464,1	3848,6	734,8	-782,5	68,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	46281,8	16561,1	16780,4	-2031,8	9321,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	17451,2	10924,9	5096,7	37,9	545,6
Budownictwo Construction	3814,5	1424,4	2190,8	-916,4	916,9
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	9726,9	3128,4	3276,8	70,9	1879,8
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	451,4	375,5	67,0	-62,7	16,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1996,8	1084,5	625,0	-161,1	197,8
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	312,5	169,6	101,8	-45,5	37,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	26996,5	23062,6	2856,6	-779,5	625,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	225,9	105,9	50,3	0,1	63,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	884,3	639,9	230,4	-128,6	69,3

TABL. 8 (234). KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2000	17320,9	7234,6	1492,4	1856,6	3729,3
TOTAL					
2006	33172,9	8534,4	4929,9	3344,7	9072,5
2007	51877,5	19637,6	5964,9	3902,4	10517,6
sektor publiczny public sector	28393,9	19487,5	4224,4	440,2	131,4
sektor prywatny private sector	23483,6	150,2	1740,5	3462,3	10386,1
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	87,9	0,9	1,3	78,7	4,0
Przemysł Industry	30310,4	4656,9	5436,6	1898,5	9594,1
górnictwo mining and quarrying	3840,2	3142,0	641,0	34,0	6,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	15603,5	780,1	1265,5	1606,9	8919,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	10866,7	734,8	3530,1	257,7	667,6
Budownictwo Construction	1320,0	5,9	48,8	294,2	342,4
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	2447,9	579,7	136,3	768,9	317,4
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	363,9	77,5	48,3	81,7	3,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	966,3	94,4	113,1	129,1	93,1
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	164,7	—	1,9	24,4	6,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	15453,6	14167,3	137,2	489,1	97,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	100,7	28,4	1,5	37,9	3,0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	628,3	26,7	39,9	91,4	55,4

TABL. 9 (235). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki ^a of which credits and loans ^a	razem total	w tym	of which
						kredyty i pożyczki ^a credits and loans ^a	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^b liabilities from deli- veries and services ^b
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2000	73940,7	11306,8	7014,6	62633,9 ^c	7117,8	25965,3
TOTAL	2006	68421,2	13874,4	7230,0	54546,8	7105,6	32307,9
	2007	79308,5	14549,7	7643,3	64758,7	8748,9	36309,8
sektor publiczny		15796,9	3670,2	1782,5	12126,7	1209,4	5190,6
public sector							
sektor prywatny		63511,6	10879,6	5860,9	52632,0	7539,5	31119,2
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		207,2	75,3	65,4	131,9	49,7	51,9
Agriculture, hunting and forestry							
Przemysł		53203,5	9833,4	4501,8	43370,1	5004,9	23767,3
Industry							
górnictwo		7019,3	1250,1	66,2	5769,2	370,1	1869,1
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		40499,5	5920,8	2375,0	34578,7	4144,1	20460,4
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		5684,8	2662,5	2060,5	3022,2	490,6	1437,7
electricity, gas and water supply							
Budownictwo		4186,5	646,2	261,7	3540,3	443,8	1961,8
Construction							
Handel i naprawy ^Δ		13370,9	1199,9	844,0	12171,0	2502,4	8128,9
Trade and repair ^Δ							
Hotele i restauracje		250,6	112,3	83,8	138,3	10,8	66,8
Hotels and restaurants							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		2131,0	621,1	243,0	1509,9	217,4	769,4
Transport, storage and communication							
Pośrednictwo finansowe		183,3	3,5	1,5	179,8	8,3	81,1
Financial intermediation							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		5099,9	1786,0	1478,2	3313,8	442,2	1326,5
Real estate, renting and business activities							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		166,7	58,8	44,6	107,9	18,4	48,7
Health and social work							
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		493,0	209,7	115,9	283,3	46,1	103,6
Other community, social and personal service activities							

^a W 2000 r. wyłącznie kredyty bankowe. ^b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 14. ^c Bez funduszy specjalnych.^a In 2000 – bank credits only. ^b See general notes to the chapter, item 14. ^c Excluding special funds.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami.

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również:

- do 2003 r. ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150, poz. 983) z późniejszymi zmianami,
- od 2004 r. ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203 poz. 1966),
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1592 i 1590) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781) z późniejszymi zmianami.

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds engaging public funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104) with later amendments.

Moreover, the legal basis for the financial management of local self-government entities are:

- till 2003 the Law on Incomes of Local Self-government Entities in 1999 and 2000, dated 26 XI 1998 (Journal of Laws No. 150, item 983) with later amendments,
- from 2004 the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (Journal of Laws No. 203, item 1966),
- the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591) with later amendments,
- the Law on Powiat Self-government, and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, items 1592 and 1590) with later amendments,
- the decree of the Minister of Finance on Budgetary Reporting dated 27 VI 2006 (Journal of Laws No. 115, item 781) with later amendments.

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore, in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are presented jointly.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów: do 2002 r. – z dnia 18 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 688) z późniejszymi zmianami, w 2005 r. – z dnia 20 IX 2004 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 2132) z późniejszymi zmianami, od 2006 r. – z dnia 14 VI 2006 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 726) z późniejszymi zmianami.

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
 - c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, np. opłaty administracyjne, opłaty miejscowe, odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki za nieterminowo wnoszone opłaty;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje, tj. dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów, w tym na zadania oświatowe;
- 4) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance. The presented data divided into divisions and paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance: till 2002 – dated 18 VII 2000 (Journal of Laws No. 59, item 688) with later amendments, in 2005 – dated 20 IX 2004 (Journal of Laws No. 209, item 2132) with later amendments, since 2006 – dated 14 VI 2006 (Journal of Laws No. 107, item 726) with later amendments.

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,
 - c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts e.g., the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law, tax on civil law transactions,
 - d) revenue from property of local self-government entities e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - e) other income of local self-government entities e.g., administrative fees, local fees, interest on funds deposited in bank accounts, interest on late payments;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
 - b) allocations received from appropriated funds,
 - c) other allocations, i.e. appropriated allocations received on the basis of self-government agreements;
- 3) general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue, of which for educational tasks;
- 4) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources.

7. Information concerning local self-government entities budgets was compiled in the Central Statistical Office on the basis of reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (236). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
*REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	8894072,0	2296718,7	5160610,8	833288,5	603454,0
TOTAL						
	2006	13463669,1	3857570,8	7430495,9	1051638,7	1123963,7
	2007	14971057,1	4272576,1	8442264,5	1129831,4	1126385,1
Dochody własne		8642535,4	2399389,8	5125210,2	428604,2	689331,2
<i>Own revenue</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – w podatku dochodowym ... <i>share in income from taxes comprising state budget revenue – in income tax</i>		4416438,7	1022864,5	2457379,6	285499,3	650695,3
od osób prawnych		800505,0	52545,4	206714,0	10905,9	530339,7
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		3615933,7	970319,1	2250665,6	274593,4	120355,6
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		1853042,7	690293,8	1162748,9	–	–
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		35262,7	31424,8	3837,9	–	–
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych		89799,0	36580,0	53219,0	–	–
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych		214122,7	56150,3	157972,4	–	–
<i>tax on civil law transactions</i>						
opłata skarbową		57197,4	18945,5	38251,9	–	–
<i>treasury fee</i>						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a *Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.*

TABL. 1 (236). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku	740415,3	186346,8	527932,2	19946,5	6189,8
revenue from property					
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	255226,3	85912,4	158681,2	5555,4	5077,3
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character					
Dotacje celowe z budżetu państwa	1686761,0	542532,7	870097,4	181543,1	92587,8
Appropriated allocations from the state budget					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	1215159,8	422967,4	661730,2	91404,0	39058,2
for government administration tasks					
własne	452985,1	115726,3	198271,4	86495,0	52492,4
for own tasks					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	18616,1	3838,9	10095,9	3644,1	1037,2
realized on the basis of agreements with government administration bodies					
Dotacje otrzymane z funduszy celowych	60518,7	32086,4	22533,8	3886,0	2012,5
Allocations received from appropriated funds					
Dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	276136,6	54569,7	47302,8	63314,6	110949,5
Appropriated allocations received for tasks realized on the basis of self-government agreements					
Subwencje ogólne	3543333,3	1079599,8	1933658,1	426798,9	103276,5
General subsidies					
w tym na zadania oświatowe	3099233,4	918318,6	1694293,2	393857,0	92764,6
of which for educational tasks					
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych	761772,1	164397,7	443462,2	25684,5	128227,7
Funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (237). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2007 R.**
**REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2007**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	14971057,1	4272576,1	8442264,5	1129831,4	1126385,1
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	68556,0	41665,8	318,1	4635,9	21936,2
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	10519,8	10519,8	—	—	—
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	594577,9	72584,4	265926,2	78359,4	177707,9
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	858161,3	213202,6	614918,3	26888,6	3151,8
<i>Housing economy</i>					
Działalność usługowa	43067,6	5635,8	19324,3	7956,0	10151,5
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	154646,8	34325,6	75949,3	39415,7	4956,2
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	181383,2	5291,8	120542,8	55548,6	—
<i>Public safety and fire protection</i>					
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych Corporate income tax and personal income tax	7132246,4	2032497,3	4144495,5	300128,3	655125,3
Oświata i wychowanie	206468,1	93548,2	94104,2	17228,5	1587,2
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	86936,2	1296,7	37377,1	29644,6	18617,8
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1335356,6	467442,6	691998,0	116813,4	59102,6
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	97053,0	29637,6	35904,8	14218,2	17292,4
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	382657,1	120362,0	261004,0	744,5	546,6
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	25448,3	11491,0	11612,5	326,0	2018,8
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	61659,5	28330,8	22677,6	3297,2	7353,9
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (238). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM 2000 TOTAL	9135174,4	2354397,6	5344215,2	827693,2	608868,3
2006	13776371,9	3986097,7	7639267,5	1111019,8	1039986,9
2007	14569547,4	4265753,2	8193436,0	1117651,8	992706,4
w tym: of which:					
Dotacje Allocations	1385831,4	224304,6	765076,3	77387,7	319062,8
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds	345659,6	42991,7	302259,1	137,7	271,1
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons	1484894,9	571754,4	853186,8	53986,1	5967,6
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary entities	8015438,7	2486244,7	4405124,4	828424,0	295645,6
w tym: of which:					
wynagrodzenia wages and salaries	4282965,6	1348659,2	2355640,3	470417,2	108248,9
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy contributions to compulsory social security and the Labour Fund	790965,8	259660,2	429635,9	81500,5	20169,2
zakup materiałów i usług purchase of materials and services	2474086,6	744511,5	1354075,6	226136,5	149363,0
Obsługa długu publicznego Public debt servicing	79214,2	20079,2	52681,1	6233,7	220,2
Wydatki majątkowe Property expenditure	3225347,7	911986,0	1810712,1	143490,7	359158,9
w tym inwestycyjne ^b of which investment expenditure ^b	3142798,2	899289,2	1745839,4	143490,7	354178,9

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. **b** Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (239). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2007 R.**
*EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	14569547,4	4265753,2	8193436,0	1117651,8	992706,4
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	177137,0	141622,1	1330,1	4741,6	29443,2
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	17944,0	12757,5	5186,5	—	—
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	2151845,2	358697,0	1147388,8	176922,0	468837,4
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	598336,1	172978,2	411592,9	7872,5	5892,5
<i>Housing economy</i>					
Działalność usługowa	105044,2	25931,3	51613,8	10530,3	16968,8
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	1224269,4	449192,7	577022,9	144874,9	53178,9
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	304221,5	53116,7	191927,0	57829,4	1348,4
<i>Public safety and fire protection</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	109743,4	20188,6	83100,3	6234,3	220,2
<i>Public debt servicing^b</i>					
Oświata i wychowanie	4554437,4	1524612,7	2576587,3	370307,6	82929,8
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	328201,4	39732,6	175423,9	44062,3	68982,6
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2151645,1	615843,7	1280207,5	197892,0	57701,9
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	410180,5	81602,4	217997,8	75163,0	35417,3
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1226290,0	438336,2	786726,4	852,9	374,5
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	557721,6	150036,2	287256,3	4686,9	115742,2
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	425607,8	151470,6	238901,5	5690,1	29545,6
<i>Physical education and sport</i>					

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. **b** Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, in accordance with recommendations of the “ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.e., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (excluding interests not included in the value of outlays on fixed assets by entities applying since 2005 International Accounting Standards (IAS)).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the Polish Classification of Activities in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdańczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

3. Since 2002 due to amendment to the Act on Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing not more than 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- since 2005 also the pricing according to the fair value in entities applying International Accounting Standards (IAS).

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the Polish Classification of Activities, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the dominating kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

5. Since 2002 due to amendment to the Act on Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 1 (240). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a IN THE NATIONAL ECONOMY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	15343,4	19580,6	24639,3	9197,1	15442,2
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	90,5	115,6	147,7	26,0	121,7
Rybacktwo Fishing	1,4	0,3	0,2	—	0,2
Przemysł Industry	5907,6	9508,4	11988,9	3957,2	8031,6
górnictwo mining and quarrying	790,9	1700,0	1761,6	1713,7	47,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	3917,5	6365,9	8067,0	667,6	7399,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	1199,2	1442,5	2160,3	1575,9	584,4
Budownictwo Construction	960,2	1568,1	2168,1	1550,1	618,0
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1818,3	1523,0	2213,1	148,8	2064,2
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	134,8	133,0	171,4	17,4	154,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1505,2	1181,2	1123,0	336,0	787,1
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	695,1	253,2	214,7	33,1	181,6
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	2521,1	2602,2	3534,1	438,9	3095,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	314,8	599,0	601,7	576,9	24,9
Edukacja Education	309,7	500,6	560,1	519,3	40,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	511,4	512,6	456,0	348,5	107,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	573,3	1083,3	1460,4	1244,9	215,5

a Według lokalizacji inwestycji.

a According to investment location.

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 2 (241). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	10580,5	13377,6	16910,5	5289,5	11621,1
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	51,6	38,3	50,5	21,9	28,6
Przemysł Industry	5432,6	9189,7	11698,1	3888,9	7809,1
górnictwo mining and quarrying	777,1	1699,1	1755,8	1713,6	42,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	3519,4	6122,5	7866,7	667,5	7199,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	1136,1	1368,1	2075,6	1507,8	567,8
Budownictwo Construction	212,0	287,7	523,0	25,7	497,3
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1338,7	1108,7	1762,5	144,7	1617,8
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	97,4	65,7	125,8	8,8	117,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1333,8	1001,7	864,4	289,8	574,6
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	603,0	229,2	186,3	33,0	153,3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	992,6	793,4	924,2	334,9	589,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	8,0	4,1	22,2	–	22,2
Edukacja Education	23,7	26,8	36,2	16,6	19,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	380,6	364,2	320,4	268,7	51,7
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	106,5	268,1	397,0	256,5	140,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 3 (242). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M 2000	9295,2	3346,6	4823,9	820,1
T O T A L 2006	13404,2	4261,5	7721,5	1129,9
..... 2007	17691,1	6037,5	10001,4	1210,3
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	75,2	45,9	17,3	10,1
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	8858,4	1970,9	6463,5	290,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	2169,0	994,5	1113,8	26,5
Budownictwo <i>Construction</i>	577,5	153,3	256,0	129,8
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	1318,7	619,2	354,8	247,2
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	137,0	104,5	15,6	4,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ... <i>Transport, storage and communication</i>	621,6	170,1	85,7	351,1
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	539,2	433,2	98,2	6,8
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	921,5	548,5	241,6	64,1
Edukacja <i>Education</i>	37,9	22,8	7,5	5,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	350,1	183,0	154,2	8,2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	200,9	89,1	76,3	33,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 2; obejmują nakłady na nowe obiekty majątkowe, ulepszenie istniejących oraz zakup używanych środków trwałych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; see general notes to the chapter “Investments”, item 2; data include outlays on new capital items, improvement of existing ones as well as purchase of second-hand fixed assets.

Uwaga do tablic 1 – 4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1 – 4

See general notes to the chapter “Investments”, item 3.

TABL. 4 (243). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2000	1765,7	1314,9	345,5	34,1
TOTAL					
	2006	3273,4	2719,8	223,1	63,2
	2007	3843,9	3132,9	273,9	59,3
własność państwowa		939,7	487,7	117,6	20,8
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego		2904,2	2645,1	156,3	38,5
local self-government entities ownership					
w tym:					
of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		2,5	0,2	1,1	1,2
Agriculture, hunting and forestry					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię		19,3	17,1	1,5	0,6
elektryczną, gaz, wodę					
Electricity, gas and water supply					
Budownictwo		64,7	64,0	0,3	0,5
Construction					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ...		125,8	105,4	3,7	16,7
Transport, storage and communication					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		46,7	39,8	6,0	0,9
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		3203,2	2647,2	146,6	31,9
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		304,7	208,4	94,4	1,7
Education					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		19,8	10,9	7,7	1,3
Health and social work					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		57,1	39,9	12,6	4,5
Other community, social and personal service activities					

^a Patrz uwagi ogólne do działu “Inwestycje”, ust. 2; obejmują nakłady na nowe obiekty majątkowe, ulepszenie istniejących oraz zakup używanych środków trwałych.

^a See general notes to the chapter “Investments”, item 2; data include outlays on new capital items, improvement of existing ones as well as purchase of second-hand fixed assets.

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 5 (244). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a IN THE NATIONAL ECONOMY

(current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
O G Ó Ł E M	190764,0	232837,3	248425,3	100888,6	147536,7
TOTAL					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4837,9	5050,9	5154,2	669,2	4485,1
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Rybactwo	6,9	13,5	14,7	8,3	6,4
<i>Fishing</i>					
Przemysł	90347,3	105553,4	113183,2	47558,1	65625,1
<i>Industry</i>					
górnictwo	20065,4	19715,8	21813,4	21390,3	423,1
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	41106,8	53458,3	57509,4	5147,1	52362,3
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	29175,1	32379,4	33860,4	21020,8	12839,6
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo	2626,3	3875,1	4724,4	973,0	3751,4
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	7134,2	10007,8	12997,7	920,0	12077,7
<i>Trade and repair</i> ^Δ					
Hotele i restauracje	867,8	1582,8	1978,7	134,1	1844,6
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	28197,3	25203,9	24436,8	16931,9	7505,0
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe	3338,5	3142,4	3651,9	563,3	3088,6
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	40103,2	52204,6	54284,5	7934,8	46349,7
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3592,5	7943,1	7298,5	7252,0	46,5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	3233,1	6024,4	6622,3	6266,3	356,0
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	3065,0	4986,1	5398,4	4499,6	898,7
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	3414,1	7249,2	8679,9	7178,0	1501,9
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z rodzajem działalności siedziby jednostki lokalnej; bez wartości gruntów; z zasadzeniami.

^a The division of fixed assets by PKD sections was made according to the kind of activity of the seat of local unit; excluding the value of land; including plantings.

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 6 (245). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
O G Ó Ł E M	138322,2	153724,0	163850,0	60997,5	102852,5
TOTAL					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	712,5	773,5	840,2	380,0	460,2
Przemysł <i>Industry</i>	88667,1	102155,3	109718,6	46579,0	63139,6
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	20039,1	19664,2	21756,5	21390,3	366,2
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	40215,8	51642,1	55774,2	5145,5	50628,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	28412,2	30849,0	32187,9	20043,2	12144,7
Budownictwo <i>Construction</i>	1929,7	2180,9	2810,7	333,5	2477,2
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	5530,9	7041,2	9695,8	919,1	8776,7
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	663,0	1111,6	1449,6	110,0	1339,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	18182,0	9235,3	6811,1	1382,9	5428,2
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	2659,7	2489,2	3035,2	563,3	2471,9
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	16767,4	21036,0	20537,8	3334,2	17203,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	30,5	4,0	18,6	—	18,6
Edukacja <i>Education</i>	118,3	276,6	307,0	60,1	246,9
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	1902,2	3880,6	4311,7	3864,1	447,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	1158,9	3539,7	4313,7	3471,5	842,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z rodzajem działalności siedziby jednostki lokalnej; bez wartości gruntów; z zasadzeniami.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by PKD sections was made according to the kind of activity of the seat of local unit; excluding the value of land; including plantings.

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 7 (246). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M 2000	15274,1	12514,9	2310,1	439,3
T O T A L				
2006	26689,1	23260,3	2767,9	636,1
2007	29078,3	25386,7	2981,7	687,2
własność państwowa state ownership	4889,5	3063,7	1485,6	340,1
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	24188,8	22322,9	1496,2	347,1
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	103,5	65,1	7,7	9,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	977,6	923,2	45,9	8,5
Budownictwo Construction	639,5	631,9	3,5	4,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ... Transport, storage and communication	5326,3	5178,5	46,8	101,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	4460,4	4338,1	103,4	18,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	7025,4	5377,6	1213,9	433,8
Edukacja Education	6206,2	5034,1	1134,5	37,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	634,9	484,6	131,1	19,0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	3678,7	3333,4	289,6	55,2

Uwaga do tablic 5 – 8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5 – 8

See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5.

TABL. 8 (247). STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY

STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
O G Ó Ł E M 2000	41,2	39,6	45,7	62,5
T O T A L				
2006	36,3	30,6	76,0	70,5
2007	35,9	30,3	75,5	69,9
własność państwowa state ownership	45,4	25,3	80,6	72,8
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	33,9	31,0	70,3	67,1
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	27,0	24,7	63,1	65,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	30,9	29,2	58,6	72,9
Budownictwo Construction	20,8	20,1	81,8	66,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ... Transport, storage and communication	21,6	20,3	62,5	70,8
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	53,3	52,8	71,9	77,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	36,6	24,9	76,1	70,1
Edukacja Education	42,5	33,5	81,6	70,5
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	41,9	30,7	80,0	64,7
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	25,8	22,7	53,2	65,9

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,

7. Gross primary income in the households sector is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,

4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,

5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane za lata 2000-2005 dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Dokonane zmiany wynikają z weryfikacji danych w rachunkach narodowych z tytułu uwzględnienia zrewidowanych przez Narodowy Bank Polski danych bilansu płatniczego. Zastosowana została nowa metoda szacunku wynagrodzeń i przekazów zarobków Polaków pracujących za granicą.

Dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych za lata 2000-2006 prezentowane w niniejszej edycji Rocznika są w pełni porównywalne.

13. Przeliczone dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych obejmujące szereg czasowy 2000-2006 zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2006 r.”.

4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*

5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning nominal income in the households sector for the years 2000-2005 have been changed with reference to data published in previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification in the national accounts on the grounds of taking into consideration balance of payments data revised by National Bank of Poland. New method of estimation of the wages and salaries and remittances of Poles working abroad was applied.*

Data on nominal income in the households sector for the years 2000-2006, presented in this edition of the Yearbook, are fully comparable.

13. *Revised data on nominal income in the households sector for the years 2000-2006 were inserted in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2006”.*

TABL. 1 (248). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2000	2005	2006
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M w mln zł T O T A L in mln zł	100119	130442	137959	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	89070	114924	121189	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw non-financial corporations	45432	60640	64718	51,0	52,8	53,4
instytucji rządowych i samorządowych general government	10393	13811	14661	11,7	12,0	12,1
gospodarstw domowych households	29080	36017	37170	32,6	31,3	30,7
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1783	1475	1267	2,0	1,3	1,0
Przemysł ^a Industry ^a	26819	38308	39775	30,1	33,3	32,8
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	15270	23642	26129	17,1	20,6	21,6
Budownictwo Construction	6851	6629	7497	7,7	5,8	6,2
Usługi rynkowe ^a Market services ^a	43943	54423	57696	49,3	47,4	47,6
Usługi nierynkowe ^a Non-market services ^a	9673	14089	14954	10,9	12,3	12,3
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł	20963	27792	29497	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1.

TABL. 2 (249). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU
TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
**BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION
OF INCOME ACCOUNT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Produkcja globalna	203814	275418	297259	Gross output
Zużycie pośrednie	114744	160493	176070	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	89070	114924	121189	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	43585	49236	52472	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	44210	64338	66600	Gross operating surplus

TABL. 3 (250). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				<i>Gross primary income:</i>
w milionach złotych	75022	88788	92425	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	15708	18917	19762	<i>per capita in zł</i>
Dochody do dyspozycji brutto:				<i>Gross disposable income:</i>
w milionach złotych	73057	90940	94682	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	15297	19376	20244	<i>per capita in zł</i>

^a Dane za lata 2000 i 2005 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust.12.

^a Data for 2000 and 2005 were revised; see general notes to the chapter, item 12.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jednolity Dz. U. 2002 Nr 171, poz. 1397) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.
 2. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. **The process of privatizing** state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 r. into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons**.

2. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

TABL. 1 (251). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-
-ORGANIZACYJNEGO W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII
**STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
IN 2007**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych without legal and organiza- tional changes
OGÓŁEM TOTAL	80	36	29	1	2
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe	41	19	15	1	2
Manufacturing					
Budownictwo	17	8	8	–	–
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	7	4	1	–	–
Trade and repair ^Δ					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	4	–	3	–	–
Transport, storage and communication					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	8	4	2	–	–
Real estate, renting and business activities					

TABL. 2 (252). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**
*STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	808	100,0	T O T A L
Skomercjalizowane	348	43,1	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	193	23,9	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	183	22,6	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	267	33,0	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	162	20,0	<i>of which liquidated</i>

a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (253). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE BEZPOŚREDNIO
I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**
*STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED DIRECTLY AND LIQUIDATED
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane bezpośrednio Privatized directly					Zlikwidowane Liquidated
	ogółem total	w wyniku as a result of				
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowa- nia miesza- nych sposo- bów zbycia majątku use of combined methods for disposal of assets	
OGÓŁEM TOTAL	183	41	14	126	2	162
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	61	13	11	37	—	59
Budownictwo Construction	46	10	.	34	2	37
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	30	8	1	21	—	18
Transport, gospodarka magazynowa i łączność .. Transport, storage and communication	12	8	2	2	—	18
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	31	2	.	29	—	26

TABL. 4 (254). **SPÓŁKI POWSTAŁE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**
COMPANIES ESTABLISHED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION		
O G Ó Ł E M	291	T O T A L
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^a	261	privatization ^a
innym	30	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	47	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	12	of which with foreign capital participation
NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH ON THE BASIS OF ASSETS OF THE PRIVATIZED DIRECTLY AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES		
O G Ó Ł E M	146	T O T A L
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe		Companies with State Treasury participation
z wniesienia majątku przedsiębiorstw	9	established from the transfer of assets of
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	state owned enterprises
Spółki pracownicze ^b	137	of which with foreign capital participation
		Employee companies ^b

a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI. **b** Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

a Indirect (capital) privatization and transfer to NIF. **b** Limited liability and joint-stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

TABL. 5 (255). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	385415	425499	427413	T O T A L
sektor publiczny	12021	18552	18715	public sector
sektor prywatny	373394	406947	408698	private sector
w tym:				of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	309	110	84	State owned enterprises
Spółki	60887	65521	67118	Companies
w tym:				of which:
handlowe	17642	26762	28184	commercial
cywilne	43137	38627	38798	civil law
Spółdzielnie	1288	1239	1244	Co-operatives
Fundacje	413	660	712	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4939	7116	7476	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	300973	323455	322859	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 6 (256). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives		
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- -holder compa- nies of the State Treasury			z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation	
OGÓŁEM 2000 TOTAL 2006 2007	385415 425499 427413	84442 102044 104554	309 110 84	17642 26762 28184	103 90 94	3713 4716 5042	43137 38627 38798	1288 1239 1244	300973 323455 322859
w tym: of which:									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	5763	1018	–	161	1	25	237	181	4745
Rybacktwo Fishing	53	7	–	3	–	–	3	–	46
Przemysł Industry	42846	11356	46	6182	51	1370	4856	157	31490
górnictwo mining and quarrying	250	186	2	148	7	21	34	2	64
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	42295	10908	43	5854	34	1328	4807	154	31387
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę . electricity, gas and water supply	301	262	1	180	10	21	15	1	39
Budownictwo Construction	44735	7638	17	3537	3	404	3942	116	37097
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	144199	26565	7	9623	3	1950	16638	215	117634

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 6 (256). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing eco- nomic activity</i>
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives		
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- -holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation			
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	14448	3370	–	544	3	119	2773	6	11078
Transport, gospodarka magazynowa i łączność .. <i>Transport, storage and communication</i>	31321	3314	5	1399	18	290	1857	9	28007
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	16948	1709	–	733	–	51	806	109	15239
Obsługa nieruchomości i firm ^A <i>Real estate, renting and business activities</i>	67569	24802	9	4518	12	665	4752	418	42767
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^A <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1745	1742	–	9	–	1	5	–	3
Edukacja <i>Education</i>	11184	5968	–	172	–	26	421	4	5216
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	17364	2486	–	658	1	40	1117	6	14878
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	29235	14576	–	645	2	101	1391	23	14659

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (257) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint- -stock	z ogra- niczoną odpo- wiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
OGÓŁEM	2000	17642	17476	972	16504	166	122	44
TOTAL	2006	26762	23195	1015	22180	3567	3320	134
	2007	28184	24248	1023	23225	3936	3584	215
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		161	148	2	146	13	13	–
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Rybacktwo		3	3	–	3	–	–	–
<i>Fishing</i>								
Przemysł		6182	5510	353	5157	672	651	21
<i>Industry</i>								
górnictwo		148	142	20	122	6	6	–
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		5854	5192	302	4890	662	642	20
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		180	176	31	145	4	3	1
<i>electricity, gas and water supply</i>								
Budownictwo		3537	3253	137	3116	284	273	10
<i>Construction</i>								
Handel i naprawy ^Δ		9623	7657	216	7441	1966	1889	76
<i>Trade and repair^Δ</i>								
Hotele i restauracje		544	469	9	460	75	69	6
<i>Hotels and restaurants</i>								
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		1399	1215	36	1179	184	179	5
<i>Transport, storage and communication</i>								
Pośrednictwo finansowe		733	651	73	578	82	73	6
<i>Financial intermediation</i>								
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		4518	4045	151	3894	473	329	84
<i>Real estate, renting and business activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiecze- nia społeczne i zdrowotne ^Δ		9	9	1	8	–	–	–
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		172	151	3	148	21	20	1
<i>Education</i>								
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		658	536	4	532	122	48	2
<i>Health and social work</i>								
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała ..		645	601	38	563	44	40	4
<i>Other community, social and personal service activities</i>								

^a W województwie śląskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2006 r. – 110 spółek partnerskich i 3 spółki komandytowo-akcyjne, w 2007 r. – 124 spółki partnerskie i 13 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a In the Śląskie Voivodship among recorded partnerships: in 2006 – 110 professional partnerships and 3 limited joint-stock partnerships, in 2007 – 124 professional partnerships and 13 limited joint-stock partnerships.

TABL. 8 (258) **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	300973	323455	322859	T O T A L
w tym:				of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4111	4431	4745	Agriculture, hunting and forestry
Rybacktwo	26	43	46	Fishing
Przemysł	32379	31713	31490	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	32299	31616	31387	of which manufacturing
Budownictwo	35038	35678	37097	Construction
Handel i naprawy ^Δ	117705	120186	117634	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	8971	11160	11078	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	28554	28020	28007	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	11952	14963	15239	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	34238	43395	42767	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	9	5	3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3988	5115	5216	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	11914	14549	14878	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	12072	14197	14659	Other community, social and personal service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.